VANDAAG

FIAC werkt samen met BDE p.2
Opening Leefcentrum p.3
Schadevergoedingszaak tegen Zwinkels p.5
Relatie PAR Curaçao-Bonaire vaag p.13
Miljoenenfraude Britse Conservatieven p.15

CHIN BEHILIA
...opgelucht...

111e JAARGANG — NO.:12 ZATERDAG 15 JANUARI 1994

AMIGOE

Prèke

Kranten snèkken naar advertenties

...esten enthousiast over opruimen kernraketten Kiev

...linton zegt steun toe ...an hervormingen Moskou

...OSKOU - De Ameri...nse president Bill ...nton heeft vrijdag in ...skou tijdens een ...ecte tv-uitzending zijn ...un uitgesproken voor ... Russische hervor...ngen, en begrip ...ond voor de persoon...e moeilijkheden die ...ruit voortvloeien voor ... individuele Russen. ...der sloten hij en de ...ssische president Boris ...tsin hun top af met een ...nbrekende overeen...nst waarbij de ...raïne afstand doet van ... nucleaire arsenaal. In ... Westen heeft men ...rop enthousiast gerea...rd.

... akkoord tussen Oekra... de Verenigde Staten en ...sland over de ontmante... van kernwapens is ...housiast ontvangen in het ...sten. Vanuit Bonn, Parijs ... Londen kwamen verkla...gen dat het vrijdag in ...skou gesloten verdrag een ...angrijke stap is naar een ...iger wereld. De meeste ...ordvoerders zeiden te ...en dat het ook de onder...ening van het Non-proli...atieverdrag door ...kraïne dichterbij zal ...ngen. De presidenten ...onid Kravtsjoek, Bill Clinton en Boris Jeltsin zetten vrijdag in de Groene kamer hun handtekening onder het verdrag. Daarmee verplicht Oekraïne zich in maximaal zeven jaar zijn arsenaal van ongeveer achttienhonderd kernkoppen, waarvan 176 op langeafstandsraketten aan Rusland over te dragen om te worden vernietigd. Als tegenprestatie krijgt Kiev veiligheidsgaranties, technische en financiële steun bij de ontmanteling van de raketten. Ook deelt Oekraïne in de winst van de verkoop van verrijkt uranium uit de kernkoppen, dat 23 miljard gulden moet opleveren.

GOEDKEURING

Kravtsjoek verwacht zelf dat het verdrag ondanks het verzet vanuit Oekraïne tegen het verdrag zal worden goedgekeurd. Met dit akkoord zijn namelijk bezwaren tegen het volledig uit handen geven van de wapens uit de weg geruimd. Bovendien zijn de veiligheid en de territoriale integriteit van het land gegarandeerd en krijgt Oekraïne compensatie, zei de president tijdens een persconferentie, onderstrepend dat er geen enkele druk op hem was uitgeoefend om te ondertekenen. Doordat het kernwapenprobleem uit de wereld is, kan volgens hem ook het conflict met Moskou over de Zwarte-Zeevloot nog dit jaar worden bijgelegd.

Jeltsin en Clinton tekenden vervolgens een voornamelijk symbolische overeenkomst om niet langer hun kernwapens op elkaars steden te richten. Tevens zette Clinton zijn handtekening onder een akkoord waarbij Washington zich verplicht om in de komende twintig jaar voor twaalf miljard dollar uranium af te nemen van Rusland, voor een deel afkomstig van de Oekraïnse kernwapens.

VASTBERADEN

Op een gezamenlijke persconferentie relativeerden de beide presidenten de dreiging die zou uitgaan van de sterke opkomst van de nationalisten bij de Russische verkiezingen. "Uiteindelijk zullen de hervormingen winnen", zei Clinton. En Jeltsin, die naar Clinton

vervolg op pag. 11

Baggeren kan beginnen in La Plata en Parana

■ *BUENOS AIRES - President Carlos Menem (midden) van Argentinië poseerde voor de media met zijn gasten en ambtgenoten Luis Lacalle van Urugay (rechts) en Juan Carlos Wasmosy van Paraguay. De beide presidenten brachten een kort bezoek aan Argentinië in verband met het begin van de baggerwerkzaamheden van de rivieren Parana en Plata.*

NAPA

DEZE WEEK in Napa:

* EEN gecomputeriseerde vacature-bank met als doel middelbaar en hoger opgeleide Antillianen aan een passende werkkring op Curaçao te helpen. Dat is de opzet van Job Link een initiateif van Joost Karhof met wie Hennie Harinck een interview had. pag. 1 Op dezelfde pagina een vraaggesprek van Victor Hafkamp met Hedwig Komproe die na bijna twintig jaar in Nederland te hebben gewerkt, teruggekeerd is naar Bonaire als hoofd van de dienst Economische Zaken.

* OVER ZIJN krant, het NRC Handelsblad, zijn periode als correspondent in Washington en over de media in de Antillen, vertelt Ben Knapen ,die vorige week de *key note speaker* was op het seminar van de 110-jarige Amigoe in een gesprek met Hennie Harinck (pag. 3)

* RASTA is meer dan reggae, dreadlocks en marihuana. Geboren in het Ethiopië van keizer Haile Selassie heeft de beweging zich vooral verspreid in Jamaica. De Nederlandse onderzoeker Frank van Dijk onderzocht dit fenomeen. pag. 8

* DE WC en de cultuur van het toilet zijn onderwerpen van de reportage van Rob Ruggenburg op pag. 9. Hoe en hoe vaak wordt de wc gebruikt door vrouwen en door mannen? Hoe ziet de ideale wc eruit? De hoogleraar prof. dr. ir. H. W. Lintsen, een heuse professor in de wc-kunde geeft antwoord op dit soort vragen.

* Verder in Ñapa de rubrieken Buitenland, Onderwijs, Geen sneeuw van betekenis, Impressies, Kook mee met May, Boeken, Kerk en Wereld, Natuur en Milieu, Onder de Loupe, Natuurlijk beter worden en de wekelijkse Kruiswoordpuzzel.

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van een gulden.

...wee veerponten met Hindu-pelgrims botsen:

...cheepsramp bij Calcutta: ...ientallen mensen vermist

NEW DELHI - Bij een ...tsing tussen twee pas...giersschepen op de ...vier de Matla, ten ...iden van Calcutta, zijn zaterdag mogelijk meer dan honderd mensen verdronken. Het Indiase persbureau PTI meldde dat slechts 21 opvarenden konden worden gered nadat de boot met meer dan 150mensen aan boord was gezonken. De andere boot wordt vermist.

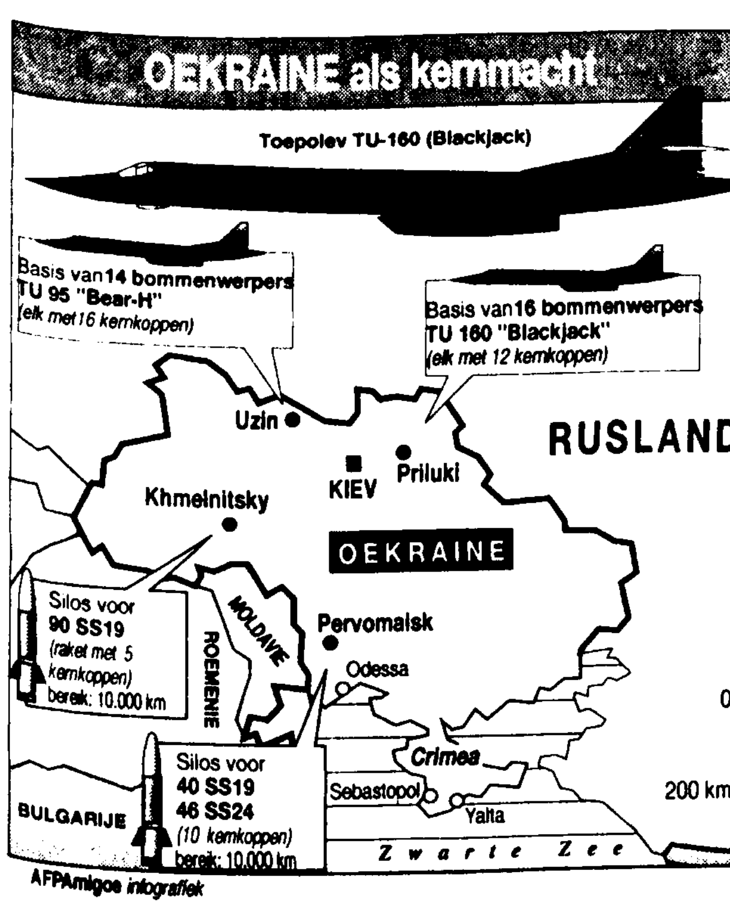
De boot met 150 pelgrims kapseisde na een botsing met de andere veerpont. Beide veerponten vervoerden Hindu-pelgrims. Zij keerden naar huis terug van het eiland Sagar in de baai van Bengalen. Daar gingen zij bidden. Elke winter bezoeken meer dan een miljoen mensen het eiland om te bidden in een tempel die is gebouwd ter ere van de Hindu heilige Kapil Muni. Het is het tweede 'heiligdom' van de Hindu's naast de heilge rivcier de Ganges.

Van de tweede veerpont was vanmorgen nog niets bekend. Het dodental kan daarom best nog verder oplopen. Ook weet men niet hoeveel pelgrims de tweede boot vervoerde.

...oden door Pool...ou in noorden ...an de VS

WASHINGTON - De tem...eratuur is vrijdag tot de ...5 graden onder nul ...edaald in het noorden ...an de Verenigde Staten, ...aar de koudegolf zeker ...ijf levens heeft geëist.

...p verschillende plaatsen in ...e Midwest was het kwik in ...ien jaar niet meer zo ver ...edaald. In Chicago kwamen ...ier mensen om het leven ...ijdens een brand veroorzaakt ...oor een elektrische kachel ...n een woning waar de gas...oevoer was afgesneden. In ...een ander huis, waar gas ...noch stroom was, stierf een ...bejaarde van de kou. Verwacht wordt dat het komend weekeinde nog kouder zal worden.

AFP/Amigoe infografiek

Proces zelf begint op 21 maart:

Verhoor Michael Jackson voor rechtbank pas later

SANTA MONICA - De Amerikaanse popzanger Michael Jackson hoeft niet op 18 januari een verklaring onder ede voor de rechter af te leggen, zoals eerder was bepaald, maar pas over enkele weken. Dat heeft de rechtbank in Santa Monica vrijdag bekendgemaakt.

Jackson is ervan beschuldigd verscheidene malen met een dertien-jarige jongen seksuele handelingen te hebben verricht. De getuigenis van de jongen was afgelopen maandag aan een rechtbank in Los Angeles voorgelegd. De jongen, die inmiddels 14 is geworden, zegt vaak met Jackson in bad te zijn geweest en het bed met hem te hebben gedeeld. Daarbij zou de zanger onder meer zichzelf en de jongen seksueel hebben bevredigd.

Jackson, die nu tussen 26 januari en 1 februari achter gesloten deuren zijn verklaring onder ede moet afleggen, heeft alle beschuldigingen met kracht van de hand gewezen. Maar steeds meer vroegere medewerkers van de artiest ondersteunen de aanklachten wegens kindermisbruik tegen hem.

De raadsman van de jongen, Larry Feldman, wil Jackson met het uitstel dwingen antwoord te geven op geschreven vragen. Jacksons advocaten hebben hun client echter verzocht geen enkele vraag te beantwoorden zolang het onderzoek niet is afgerond.

Verwacht wordt dat het proces op 21 maart zal beginnen. Als de jongen wint, zal Feldman waarschijnlijk vragen om een schadevergoeding die in de miljoenen dollars loopt. Tot nu toe is evenwel nog geen aanklacht tegen Jackson ingediend.

Meest bloedige dag sinds Autonomie-akkoord:

Zes doden in bezet gebied van Israël

JERUZALEM - Bij botsingen in de bezette gebieden zijn vrijdag vijf Palestijnen en een Israëli om het leven gekomen. Het was de bloedigste dag in bezet gebied sinds de ondertekening in september in Washington van het akkoord tussen Israël en de PLO.

Vier Palestijnen kwamen om in Hebron tijdens een nachtelijk vuurgevecht met het leger dat uren duurde. Een Israëlische soldaat raakte gewond. De Israëlische radio meldde dat het vuurgevecht begon nadat een Israëlische patrouille vanuit een huis beschoten was en het betreffende huis omsingeld had. Er volgde een schietpartij die pas uren later eindigde nadat het leger raketten had ingezet en het huis gedeeltelijk was ingestort. In het puin werden vier lichamen gevonden van Palestijnen. Volgens militaire kringen in Tel-Aviv zouden zij lid zijn geweest van de Ezzedin al-Qassam-groep, de gewapende vleugel van de fundamentalistische Islamitische Hamasbeweging.

Enkele uren eerder waren in Hebron drie Israëlische militairen lichtgewond geraakt toen een legervoertuig in een hinderlaag reed. Hamas eiste de verantwoordelijkheid op. In Hebron werd een uitgaansverbod ingesteld.

Het andere incident waarbij doden vielen deed zich voor in de Gazastrook. Een Palestijn stak daar met een mes bij het kantoor van een doorlaatpost een Israëlische burger dood. Een tweede Israëli werd zwaar verwond. De Palestijn werd door werknemers van het kantoor doodgeschoten. Ook hij zou een aanhanger zijn geweest van Hamas.

Ogilio mag op Sint Maarten bij moeder blijven wonen

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De negenjarige Ogilio mag bij zijn moeder op Sint Maarten blijven. Hij hoeft niet naar Nederland terug. Dit heeft de Hoge Raad bepaald. De Raad laat vooral het belang van het kind daarbij zwaar wegen, zo blijkt uit de conclusie.

De Amsterdamse rechtbank vertrouwde het kind in februari 1992, tijdens de echtscheidingsprocedure, aan de vader toe. Ogilio werd daarbij wel onder toezicht gesteld. Na de uitspraak van de rechtbank in Amsterdam vluchtte de moeder, I.F. Carty, nog dezelfde maand met haar zoontje naar Sint Maarten. Daar plaatste het gerecht het kind onder toezicht van een gezinsvoogd, terwijl het bij de moeder mocht blijven wonen. De vader, I.Th. van Putten, ging daartegen in verweer bij het Antillaanse Hof, doch zonder succes. Het Hof oordeelde dat het met Ogilio goed gaat. Het kind voelt zich al thuis bij zijn moeder en zusjes en de gedachte dat hij zou worden teruggezonden naar Nederland, maakt hem angstig en verward, aldus het Hof.

Voor het kind speelde daarbij de bijkomstigheid dat het wist dat als het naar Nederland zou worden gestuurd, het niet bij zijn vader, maar in een kindertehuis zou worden ondergebracht. De Hoge Raad zal de zaak terugverwijzen naar het gerecht (in eerste aanleg) van de Nederlandse Antillen. In overleg met de kinderrechter in Amsterdam zal worden beslist over een mogelijke overdracht van de ondertoezichtstelling van het kind.

Omstreden glaskipsaté komt uit Veldhoven

VELDHOVEN - De kipsaté waarin in enkele gevallen stukjes glas zijn aangetroffen, is afkomstig van Bakx vleesprodukten in Veldhoven, Nederland.

Volgens directeur L. van Rooij gaat het om diepvrieskipsaté die geproduceerd is tussen 17 november en 17 december vorig jaar. Naar de oorzaak wordt nog een onderzoek ingesteld. De kipsaté is onder diverse merknamen in de handel gekomen. Bij Albert Heijn lag het onder het huismerk in de diepvrieskasten en bij de Schuitema-keten onder de naam Dinnergold. Unigro verkocht het onder de naam Super en SPAR onder de naam SPAR. In totaal gaat het om een tiental merken waaronder de produkten van Bakx op de markt terecht zijn gekomen. Van Rooij kon niet zeggen om hoeveel geproduceerde eenheden het gaat. Een deel is in de handel terecht gekomen en een deel ligt nog in de voorraad van Bakx zelf.

Botsing in Algerije: 22 doden

ALGIERS - Een botsing vrijdag tussen een autobus en een goederentrein op een onbewaakte overweg in Algerije heeft 22 mensen het leven gekost.

Door het ongeluk in Mouzaia, zeventig kilometer ten zuidwesten van Algiers, raakten 39 personen gewond, van wie verscheidenen zeer ernstig. De bus was onderweg naar het kuuroord Bou H'Hifia. De gewonden zijn overgebracht naar ziekenhuizen in El Affroun en Blida. Verscheidene slachtoffers waren aan het eind van de middag nog niet geidentificeerd. Volgens de officiële statistieken komen in het verkeer in Algerije jaarlijks meer dan vierduizend mensen om het leven.

Acties duren voort

Politiebond verwerpt voorstel Arrendell

WILLEMSTAD — De Nederlands Antilliaanse Politie Bond (NAPB) heeft het voorstel van staatssecretaris Luciën Arrendell integraal verworpen en is met een tegenvoorstel gekomen. De acties duren voort. De NAPB blijft bereid te onderhandelen.

Gisteren liet de politiebond weten niet akkoord te gaan met het 'ultieme' voorstel om uiterlijk eind januari de probleembevorderingen af te ronden. Daartoe heeft de staatssecretaris een speciale commissie in het leven geroepen. Arrendell zei in gesprek met de *Amigoe* dat hij de vijftig moeilijke promoties niet eerder dan over twee weken geregeld kan hebben.

Voorzitter Roy Henriquez beschuldigt Arrendell ervan dat hij het tegenvoorstel van de bond uit de context heeft gehaald. "Wij eisen niet dat we álle leden van de vakbond NAPB willen bevorderen, maar slechts diegenen die daarvoor in aanmerking komen binnen het politiekorps Nederlandse Antillen, de staf van de commissarirs en het bureau van de lokale politiechefs."

De bond heeft verder ernstige bezwaren tegen het huidige concept-formatierapport. "Dat moet van de tafel, want het veroorzaakt wantrouwen." Dat rapport is de basis waarop de bevorderingen plaats kunnen vinden. Tevens meent de bond dat er samen met het bestuur van de bond en de politiechefs een akkoord over de bestaande funkties binnen het korps moet worden bereikt.

Voorts meent Henriquez dat er een onpartijdige professionele commissie moet worden samengesteld, die de taak krijgt toebedeeld de funkties van het technisch, administratief en maritiem personeel te beoordelen.

Acquisitie voor FIAC

Mendes tekent samenwerking Business Development Europe

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Mendes de Gouveia zal volgende week naar Nederland vertrekken waar hij een samenwerkingsovereenkomst zal ondertekenen met het Business Development Bureau.

De ondertekening van het contract dat de samenwerking tussen Business Development Europe (BDE) en FIAC regelt vindt volgende week vrijdag plaats in Den Haag. Gedeputeerde Mendes de Gouveia tekent namens het eilandgebied Curaçao (FIAC is een overheidsbedrijf). Waarnemend directeur van FIAC M. Oostvriesland zal hierbij aanwezig zijn. Uitgenodigd zijn minister Hirsch Ballin, zijn voorganger Jan de Koning en de gevolmachtigde minister Edsel Jesurun.

Het is Frits Migchelbrink (CBIN) geweest die een belangrijke rol heeft gespeeld in de totstandkoming van het businessplan van de Foreign Investment Agency Curaçao (FIAC).

■ *Raymond Begina, directeur van Foreign Investment Agency Curaçao*

Migchelbrink is een van de voornaamste begeleiders en adviseurs van FIAC en speelde een bepalende rol bij het totstandkomen van het businessplan. Dat dateert overigens al van 1992, maar de benodigde gelden (700.000 gulden voor de jaren '94 en '95) zijn pas onlangs door het KabNA vrijgemaakt. Daarmee is het startsein voor uitvoering gegeven. Doel is aquisitie van Europese investeerders, die plannen hebben een bedrijf op te starten in Curaçao.

De ondertekening van de samenwerking met BDE valt samen met het vijfjarig bestaan van FIAC. Geen gemakkelijke jaren, volgens directeur Raymond Begina. In 1989 zei hij tijdens de opening van het FIAC-kantoor in het ITC: "Voor de FIAC is geen blauwdruk ontworpen. De ontwikkeling zou een proces zijn. En de praktijk zal ons moeten leren hoe wij onze organisatie zullen moeten afstemmen op de internationale marktontwikkelingen."

Inmiddels is het investeringsbureau niet meer weg te denken. Het vormt hét 'loket' waar de potentiële investeerder terecht kan. FIAC bespaart de ondernemer de gang langs de overheidsdiensten en zorgt dat er een gezamenlijk advies wordt uitgebracht over een investeringsplan.

Nieuwe ABC-bussen maandag in bedrijf

WILLEMSTAD — Vanaf maandag 17 januari zullen de 7 nieuwe bussen die onlangs aangeschaft zijn, ingezet worden in de dienstregeling van het Autobusbedrijf. Ook in de routes gaat het bedrijf, op verzoek van passagiers, een aantal verbeteringen doorvoeren.

In de routes van de *konvoois* gelden vanaf maandag 17 januari de volgende wijzigingen. De bus naar Bandabou zal in het vervolg niet meer door Tera Kòrá rijden. Uit een enquête die het busbedrijf onder passagiers gehouden heeft, is gebleken dat te weinig passagiers in Tera Kòrá uitstappen en dat de passagiers veel klachten hebben over de omweg die de bus hiermaakt.

Op de route Dominguito/Caracasbaai zullen voor bewoners van Koraal Specht meer opstappunten komen in de Kaya Shers, Kaya Sakadó, Amandelweg. Drie keer per dag rijdt deze bus door naar het Seaquarium.

Ook voor bewoners van Charo/Jandoret die in het ITC of in één van de hotels werken, wordt de dienstverlening verbeterd. Vanaf maandag rijdt de bus van Charo via het ITC en de hotels naar Jandoret.

Het busbedrijf zegt dat er op deze route veel vernielingen aangericht worden door schoolkinderen. Het bedrijf waarschuwt ervoor dat dat er 'drastische' maatregelen zullen volgen als het vandalisme niet gestopt wordt.

Herman Brood signeert rugkunst

■ *WILLEMSTAD — Volle bak op het Keukenplein gisteravond waar Herman Brood optrad op het terras van Hard Rock Society. Tussen de bedrijven door was de zanger-schilder niet te beroerd een gesigneerde miniprent af te laten op de rug van jonge Brood-fan.*

Behilia vol vertrouwen

Lijst Nos Patria ook vol

WILLEMSTAD — Nos Patria heeft gistermiddag rond half drie haar 755ste handtekening binnengehaald en zal dus ook deelnemen aan de verkiezingen van 25 februari. Partijleider Chin Behilia gaat vol vertrouwen aan de strijd deelnemen.

Het is de derde verkiezing sinds de partij vijf jaar geleden werd opgericht; een behoorlijke kluif voor een jonge partij, zo zegt Behilia. "Maar met een goede organisatie en door inventiviteit denk ik dat we een nog beter resultaat krijgen dan de vorige keer." Welke strategiën de partij daarbij toepast, wil Behilia niet zeggen. Lachend: "Dat lezen die andere partijen ook als ik dat vertel. En we zijn nu in vreedzame oorlogstijd..."

Dat Nos Patria niet al op de eerste dag haar lijst vol kreeg deert hem niets. Het is volgens Behilia een mythe dat als een partij de eerste dag klaar is, zij dan ook een succevolle partij is die de verkiezingen gaat winnen. "Als alle partijen op de eerste dag hun lijst vol hadden moeten krijgen, dan hadden er de eerste dag 6795 mensen bij Kranshi gestaan. Per persoon duurt het ongeveer drie minuten voordat het ondertekenen van de lijst is afgehandeld. Dat betekent dat als je als nummer twintig in de rij staat, je een uur moet wachten."

Omdat Nos Patria niet over veel fondsen beschikt en dus ook geen geld heeft om grote bussen in te huren om de mensen naar het Bureau Bevolking te brengen, werd een andere strategie aangehouden: die waarin mensen niet verplicht worden de eerste dag te tekenen "en dus gedwongen worden drie uur in de rij te staan". "Wij kijken die comedie aan en als dat klaar is, dan komen wij tekenen met zo'n 200 personen per dag. Het enige is dat we dachten een dag eerder klaar te zijn, maar de regen speelde ons parten."

Behilia verwacht het partijprogramma van Nos Patria voor het eind van deze maand gereed te hebben.

Rode Kruis vangt tekort aan GGD-ambulances dagelijks op

WILLEMSTAD — De Rode-Kruisambulance wordt een steeds vertrouwder beeld op de Curaçaose wegen. Dat blijkt vooral te maken te hebben met een tekort aan goedlopende GGD-ambulances. De voorzitter van het Rode Kruis, John Rosiers, verklaart desgevraagd dat er bijna dagelijks voor de GGD wordt gereden.

Vooral in de periode van 29 november 1993 tot en met 3 januari 1994 maakten ambulances van deze instelling elke dag wel een 'rit ten behoeve van de gemeenschap", aldus Rosiers. Ook begin januari 1993 waren de Rode-Kruisambulances veel onderweg voor de GGD. "In periodes dat de GGD met defecte ambulances te kampen heeft, valt men terug op het Rode Kruis".

"Als onafhankelijke instelling willen we daarvoor geen betaling hebben. Maar een donatie van de kant van de overheid zou wel geapprecieerd worden".

Voor elke door het Rode Kruis gemaakte rit betaalt het eiland de benzine; de verzorging van de inwendige mens wordt eveneens geregeld. "Maar ja, een goede conditie van onze auto's kost ook geld. De overheid en de gemeenschap hebben al het voordeel dat wij met vrijwilige rijders werken. Maar die dragen wel een uniform en de pet alleen al kost meer dan vijftig gulden".

Rosiers erkent dat er 'helaas' nog steeds geen oplossing is voor het rijdend houden van de wagens in de vorm van een vergoeding. Er zijn wel positieve adviezen hieromtrent bij de overheid ingediend.

Inmiddels heeft het eiland wel een toezegging gedaan, dat twee van de vier ambulances die op het GGD-terrein stonden weg te roesten, aan het Rode Kruis worden overgedragen. Die zijn procedureel afgekeurd en kunnen dus niet meer door de ambulancedienst worden gebruikt.

De overdracht wacht echter nog op reparatie door de dienst Openbare Werken. Voor zover Rosiers weet is er een bijna klaar, terwijl de ander naar Feffik is doorgestuurd, waar de leerlingen zich op dit 'proefkonijn' mogen storten.

Een derde ambulance van het GGD-terrein is op kosten van Paul Wederfoort, voorzitter van de stichting die de *dragraces* organiseert, gerepareerd en aan het Rode Kruis overgedragen. Daarmee wilde Wederfoort zijn erkenning betuigen voor het werk dat het Rode Kruis altijd verricht, wanneer er *dragraces* worden gehouden.

"We hebben die ambulances dringend nodig", zegt Rosiers. "We rijden rond in oude tweedehands auto's, - op de onlangs door Posner geschonken wagen na. De enige reden dat die auto's nog rijden, is dat onze eigen mensen die gratis in stand houden; wat we natuurlijk zeer waarderen".

Het Rode Kruis gebruikt de ambulances bij evenementen. Het Bestuurscollege geeft daarvoor aan de organisatoren alleen toestemming, wanneer het Rode Kruis aanwezig is. "Dat betekent dat wij bij 99 procent van de sociale activiteiten zijn, *met* ambulance. Het zijn er soms drie per dag. Alleen al in het carnaval gaan elk jaar weer meer dan 4000 manuren aan bijstandsverlening zitten".

Het Rode Kruis wordt niet gesubsidieerd of betaald, omdat het een neutrale, onafhankelijke instelling is. Het is dus volledig van donaties afhankelijk.

Noch de GGD noch gedeputeerde Bentoera (Volksgezondheid) was te bereiken voor commentaar.

Cursus luchtvaart zoekt aansluiting bij actualiteit

Over hub & spoke, feeders distributie en allianties

- door Hennie Harinck -

WILLEMSTAD — Is het wel zo, dat als je maar lijnverbindingen instelt, je ook automatisch de toeristen naar Curaçao haalt? American Airlines zal over een paar maanden die vraag beantwoorden. En wat te denken van de aloude leuze, dat voor Curaçao een centrale funktie als distributiecentrum in het Caribisch gebied is weggelegd; kwesties die aan de orde komen bij de cursus luchtvaart- en vervoerseconomie, die deze week aanving.

Initiatiefnemer Robert Bosman is verbaasd over de overweldigende belangstelling. "Ik had een man of tien, vijftien verwacht maar er zijn ruim vijftig mensen gekomen." Vogels van diverse pluimage, die overigens een mooie afspiegeling laten zien van de betrokkenen bij de luchtvaart. Niet alleen de luchtvaartmaatschappijen (ALM en Air Aruba), maar ook de expediteuren (Seawings, Cacc Cargo) en afhandelaars (Hato Handling, Aerocargo) zijn er bij. Onverwacht noemt Bosman, projectadviseur bij de ALM, de interesse van de Dienst Economische Zaken en studenten.

In zijn achterhoofd speelt hij met het idee om de cursus een structureel karakter te verlenen. "Ik merk dat er een markt is." Uit een pril gesprek met decaan Camelia van de Sociaal Economische Faculteit bleek dat de UNA zeer welwillend tegen dat idee aankijkt. Het zal mede van de eindevaluatie van de cursus afhangen of het haalbaar is luchtvaart- en vervoerseconomie aan het SEF-lespakket toe te voegen.

Bosman weet de cursus gesterkt door de komst van tweeluchtvaarteconomen. Professor H. Roos (Universiteit van Amsterdam, Erasmus Universiteit) verzorgt begin februari een drietal colleges over onder meer stategisch logistiek management en informatisering. Zijn assistent drs D. van der Laan zal voorafgaand luchtvaartpolitiek en liberalisatie in het kader van de recente ontwikkelingen (het aangaan van allianties) behandelen.

De cursus is zo opgebouwd dat eerst de algemene begrippen en uitgangspunten in de vervoers- en luchtvaarteconomie aan de orde komen. Bosman zegt tijdens de colleges gemerkt te hebben dat de cursisten 'snakken naar praktijkvoorbeelden'. "Ik probeer de algemene problemen dan ook steeds te illusteren aan de hand van de lokale situatie."

De ALM-er rondde medio 1992 een doctoraalscriptie af na stage te hebben gelopen bij Aerocargo, Curaçao Port Services en de ALM en is derhalve vertrouwd met de Curaçaose luchtvaartproblematiek.

DRAAISCHIJF

Een van de conclusies van het onderzoek naar *Maatwerk in gebruikersstrategieën voor luchthavens* luidt: "Hato voldoet aan de eisen die gesteld worden aan een *feeder*luchthaven (bestemmingsverkeer). De eisen die aan een regionale draaischijf (transitoverkeer) worden gesteld, zijn nagenoeg gelijk aan die van een *feeder*luchthaven. Aan capaciteit en frequentie van luchtverbingen en baancapaciteit worden echter hogere eisen gesteld. De baancapaciteit van Hato is voldoende. De capaciteit en frequentie van lijnverbindingen dienen echter uitgebreid te wor... zodat voldoende bes... mingen in de regio ... Curaçao kunnen wo... bediend."

Ook stelt Bosman, da... het van groot belang ... 'dat er een begin w... gemaakt met structu... onderzoek naar produ... en markten waar... Curaçao geschikt zou zij... overslagpunt, zowel voor lu... vervoer als *air-sea*-vervo...

Wat het luchtvracht... voer aangaat denkt hij ... afstemming van de bij ... vervoer betrokken par... essentieel is. "Als blijkt ... luchtvracht zich in het ... meen 10 procent van de ... in de lucht bevindt en ... procent op de grond, da... op de grond veel tijdwin... boeken." Vertraging is ... een deel terug te voeren ... een inefficiënte papierstro... afhandeling. Douane sp... daarbij een grote rol, ... hij.

Is de haven al bezig ... het installeren van *Electro... Data Interchange* (EDI), ... voor luchtvrachtvervoer ... het invoeren van EDI ... uitkomst bieden. Bosm... "Als de vracht onderwe... naar Curaçao, kun je ... papierwerk doorsein... Maar ook wat het fysi... vrachtvervoer betreft sig... leert hij een manco. Zo vi... er veel vervoer plaats va... Miami, omdat Curaçao ... importeert vanuit de VS. "... zou natuurlijk prachtig ... als je de lege kist terug n... Miami zou kunnen vul... met produkten die ... Curaçao (transitovervoer) ... voerd worden, om optim... van vervoerscapaci... gebruikt te maken."

En nog mooier zou het ... wanneer Hato zou uitgroe... tot *hub*. Momenteel ... Miami en Caracas de ... trale verdelingspunten in ... regio. (De term *hub* refer... naar het zogeheten *hub* ... *spoke*-systeem, de naaf en ... spaken in het wiel. Een me... foor voor een knooppunt ... verbindingen.) Bosm... gelooft dat Curaçao met ... beetje goede wil en veel in... delen van vervoerstromen ... nu via Caracas en Mi... lopen kan overnem... "Caracas heeft een slec... naam. Er wordt enorm ... gestolen. Curaçao heeft ... haar betrouwbare imago ... elk geval al één ... gewonnen op de zuiderbu...

En hij vervolgt: ... Curaçao bovendien tot dis... butiecentrum uit te bouw... is niet alleen het verzorg... van transport voldoen... Bedrijven die zich toeleg... op distributie, voorraad... heer en bijbehorende inf... matievoorziening spel... daarbij ook een grote ro... Mede daarom is de gepland... Vrije Zone op de luchtha... als randvoorwaarde bela... rijk."

De cursus luchtvaa... en vervoerseconom... duurt nog tot 2 febru... en wordt verzorgd in ... UNA op weekdagen ... 18.00 tot 21.00 u... Docenten zijn drs ... Bosman (ALM), profes... dr H. Roos (Universit... Amsterdam) en drs D. va... der Laan (idem).

Volgens vakbonden:

PAR geluk voor Bandabou

WILLEMSTAD — Voor de vakbonden, verenigd in de Kamara Sindikal en de SSK, is het al duidelijk voor wie zij een stemadvies zullen geven bij de verkiezingen van 25 februari. In de partij PAR staat op nummer 6 de uit Bandabou afkomstige vakbondsman Wini Poulo.

In het wekelijkse radioprogramma sprak de Sitek haar steun uit voor deze kandidaat. Volgens de vakbond is hij 'de beste kandidaat voor de werkende klasse en de bevolking van Bandabou'. Vooral Bandabou kan zich volgens de vakbond gelukkig prijzen, want Poulo is daar geboren en getogen. Vooruitlopend op de uitslag van de verkiezingen meldt de vakbond al dat er "eindelijk iemand van Bandabou in het parlement komt die zal breken met de slechte behandeling die Bandabou altijd heeft gekregen van de Curaçaose politici".

AA: dit jaar 28.000 toeristen uit Miami

WILLEMSTAD — In een gezamenlijk streven gaan lokale toeristenorganisaties en American Airlines bekendheid geven aan de AA-verbinding tussen Miami en Curaçao in de Verenigde Staten. In 1994 wil AA 28.000 toeristen naar Curaçao vervoeren.

Het Toeristenbureau CTDB en de hoteliersvereniging CHATA zullen dit weekend in Santo Domingo, tijdens een bijeenkomst van de Caribische Hoteliers Vereniging (CHA), spreken met Amerikaanse reisorganisaties die AA-tickets verkopen. In maart wordt er een *workshop* georganiseerd waarin de Amerikaanse reisorganisaties kennis zullen maken met Curaçao en de organisaties die betrokken zijn bij het toerisme op Curaçao.

Het Toeristenbureau is reeds gestart met de actie 'Curaçao Now, Curaçao Wow' waarbij toeristen die met AA, de ALM of Air Aruba vliegen, een boekje met kortingsbonnen ontvangen. Daarnaast bestaat de actie ook uit een campagne onder Amerikaanse reisbureau's.

Volgens richtlijn mr Suzie Römer

Overheid betaalt advocaat van agent in problemen

WILLEMSTAD — De overheid betaalt de kosten voor rechtskundige hulp aan de politieagent R.B. op grond van een richtlijn van minister van Justitie Römer en door een definitieve regeling van de minister van Financiën Faroe Metry.

B. staat terecht voor het neerschieten van een automobilist die zich niet aan de aanwijzingen van de agent hield. Het advocatenkantoor Braam en Braam zag af van de verdediging omdat de kosten niet opgebracht konden worden door de agent. Er was al wel via de politie en via ambtelijke kanalen een verzoek tot overheidsfinanciëring ingediend door B. Omdat dat ergens in de ambtelijke molen was blijven steken, heeft Metry vrijdag de zaak alsnog geregeld, zo lichtte de minister vanochtend toe.

ABUSO POLISIAL

De richtlijn van Römer maakt het mogelijk dat de overheid in bijzondere gevallen de advocaatkosten betaalt voor politieagenten die tijdens het uitoefenen van hun functie in problemen komen. Zo is het denkbaar dat familie van een slachtoffer van fout politieoptreden een zaak begint. In principe hoeft de agent de garantie niet terug te betalen, tenzij de rechter vonnist dat er bij het foute optreden sprake was van opzet of grove schuld. Metry: "Dat is ook logisch omdat in geval van *abuso polisial* het niet zo kan zijn dat overheidsgelden daaraan gekoppeld worden. In februari komt de strafzaak voor de rechter; voorzover duidelijk met mr. Braam junior als advocaat.

Agent B. heeft samen met het bestuur van zijn politievakbond laten weten dat de bond hem niet heeft laten vallen, zoals sommigen kennelijk dachten. De in overleg met de bond aangevraagde overheidssteun was echter op de dag dat het proces deze week zou beginnen nog niet geregeld door de overheid.

PIKA

Op zeer korte termijn (1)

HET SCHIJNT DAT onze nieuwe premier van de werkgroep staatkundige herstructurering het advies heeft gekregen om zo snel mogelijk een vergadering met alle eilandgebieden te beleggen. Van dat advies zal de premier wel hebben opgekeken. Want wat staat in het al weer drie weken oude regeerakkoord onder het allereerste punt? "De interimregering zal op zéér korte termijn een vergadering bijeen roepen met de eilandgebieden met als doel te komen tot een concreet plan van aanpak inzake de staatkundige verhoudingen binnen de Nederlandse Antillen."

* * *

Op zeer korte termijn (2)

HOE SNEL, is trouwens 'op zéér korte termijn', als er al drie weken voorbij zijn gegaan zonder dat er een vergadering is belegd? En wat mogen we dan verwachten van al die andere aangekondigde 24 aktiepunten die geen tijdslimiet hebben meegekregen? Over zes weken zijn de verkiezingen...

onatie Nederland maakt tuinaanleg mogelijk

Blije bewoners LAC bij opening centrum

ILLEMSTAD — Zin-ende bewoners van het eef- en Activeringscen-um (LAC) te Emmastad erwelkomden gouver-eur Saleh en zijn vrouw, adat hij de officiële ope-ingshandeling van het ebouw had verricht. Dat ebeurde vrijdag in de namiddag in aanwezigheid van vele genodigden, personeelsleden en geestelijk gehandicapte bewoners.

De gouverneur sprak in zijn openingsrede over de solidariteit die er dient te bestaan met de gehandicapte mens. Hij constateerde dat er in de Antillen nog veel moet gebeuren om bepaalde culturele, sociale en bouwkundige barrières te doorbreken. Die vormen een belemmering voor algehele acceptatie van de geestelijk gehandicapten in de gemeenschap.

De bouwkundige barrière lijkt met het LAC voor een deel te zijn geslecht. In de nieuwe, vriendelijk ogende groepsruimtes krijgen de bewoners een zo normaal mogelijk leven te leiden.

Pas met de bouw van fase twee en drie zal het centrum echter compleet zijn, zo benadrukten de twee andere sprekers, Inge Boutier, directeur van het centrum, en Bob van Hellenberg Hubar, voorzitter van de stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten.

Het leefcentrum biedt plaats aan 44 bewoners, die op een laag verstandelijk niveau functioneren. Er staan echter nog 85 anderen op de wachtlijst. In het activeringscentrum vangen de verzorgers dagelijks meer dan vijftig volwassenen op. Voor deze afdeling staan inmiddels al honderd gegadigden op een wachtlijst.

Temidden van de kleurrijke gebouwen ligt de omgeving er nog dor en doods bij. Geen geld, zo luidde het argument. Daarin komt spoedig verandering met de donatie van 20.000 gulden die vier Nederlandse stichtingen tijdens de openingsreceptie deden: de Pameijerstichting, stichting De Hartenkamp, het Pius Oord en Gemiva. Zij wensen dat met dit geld de tuin rond de gebouwen wordt aangelegd, zodat de bewoners **een fleuriger aanblik** wordt getoond, wanneer zij op hun overdekte porches zitten.

– Gouverneur mr. Jaime Saleh verraste gisteren directrice Inge Boutier en bestuursvoorzitter Bob van Hellenberg Hubar van het LAC met een aandenken ter gelegenheid van de opening van het fraaie gebouw in Emmastad.

'wee van trio ewelddadige utorovers vast

WILLEMSTAD — Drie ewapende mannen ebben geweld gebruikt en zij een auto afpakten an een man en vrouw. 'wee van hen zijn inmid-els aangehouden.

De politie vond de gedu-eerde automobilist in de rater Candidusstraat van-orgen vroeg te Brievengat. e 35-jarige man had eno-me pijn aan zijn heup. Hij erd met een ambulance aar de polikliniek gebracht. a behandeling mocht hij aar huis.

De auto en de vermoede-ke daders werden binnen n half uur getraceerd in de urt van een broodtruck te vaan waar jongens aan t schieten waren. Patrouil-s van Otrobanda en Rio anario snelden erop af en elden onmiddellijk de acht-enjarige R.C. aan. De olitie zag namelijk dat hij el een vuurwapen en een s sleutels op de grond oide. De sleutels hoorden j de gestolen auto. Het apen bleek een alarmpi-ool te zijn.

Een jongen van veertien erd eveneens aangehouden, ij had een speelgoed pistool j zich, dat volgens de poli-ek geschikt lijkt voor bedrei-ng. De jongens bekenden e roofoverval in de buurt an het SDK-complex epleegd te hebben.

Mogelijk 24 of 25 januari

Behandeling Landsbegroting hangt af van antwoord regering

WILLEMSTAD — De behandeling van de begroting '93/'94 door de Staten staat voorlopig gepland voor 24 of 25 januari. Daarvoor zal de regering nog schriftelijk moeten antwoorden op begrotingsvragen van de centrale commissie. Het is Statenvoorzitter Dudley Lucia op dit moment nog niet duidelijk welke andere wetsontwerpen rijp voor eventuele behandeling zijn.

Begin volgende week zal de Statenvoorzitter bij Juridische Zaken informeren naar de stand van zaken; voor welke ontwerpen nog antwoord van de regering moet komen, welke kunnen worden aangeboden en welke nog niet. Ook zal het afhangen van de voorkeur van de regering welke ontwerpen nu aan de beurt komen. Er ligt nog aardig wat: de in het interim-akkoord genoemde 'zo spoedig moegelijk' in te dienen en te behandelen wetten op de Openbaarheid van Bestuur, de Klachtencomissie Politioneel Optreden en de Aansprakelijkheid van Bestuurders.

Maar ook de wet op de Telefoontap en die voor de beginselen van het Gevangeniswezen (beide klaar voor indiening, op een antwoord van de regering na); de wetswijziging Beëindigen Arbeidsovereenkomsten, die op 15 april '93 werd ingediend, maar op verzoek van de minister van Sociale Zaken en Arbeid op 5 oktober niet werd behandeld maar van de agenda afgevoerd; het intiatiefontwerp van de MAN voor de Algemene Rekenkamer; de begroting van Sint Maarten en de wet op het Notarisambt liggen nog op behandeling door de Staten te wachten. Uit de woorden van Lucia valt op te maken dat het laatste wetsontwerp waarschijnlijk wel behandeld zal worden de 24-ste.

Ondertussen is het nog de vraag in hoeverre er op 24 januari een quorum gevormd kan worden, erkent Lucia. Zo'n tien van de 22 huidige Statenleden keren, vrijwillig dan wel door de partij gedwongen, niet meer in de Staten terug na 25 februari. Onder hen verschillende coalitiegenoten. Zij hebben er dus geen enkel persoonlijk belang bij de presentielijst tijdens de vergadering te tekenen, of zelfs maar de moeite te nemen naar Curaçao af te reizen. Indien er geen quorum gevormd kan worden, wordt voor drie dagen later een vergadering uitgeschreven die doorgang kan vinden zonder quorum.

Totdat de begroting voor dit jaar is vastgesteld wordt de begroting van '92/'93 gehanteerd. Wat nu, als de begrotingsbehandeling niet deze maand doorgaat? Lucia: "Tja, dan wordt het wel een beetje moeilijk. Dat zou wel een beetje onbehoorlijk bestuur zijn. Maar ik denk wel dat in elk geval de begroting kan worden behandeld. De regering heeft ruim de tijd gekregen schriftelijk te antwoorden."

Voor de ontwerpen die niet op de 24-ste of de 25-ste aan de orde komen, ziet de Statenvoorzitter het overigens somber in. "In februari is iedereen druk met zijn verkiezingscampagne en komt toch niet opdagen. Ik denk dat we in februari verkiezingsreces houden."

Internationaal seminar op Curaçao

Buurtcentra maken zich op voor marketingstrategie

WILLEMSTAD — De 15 buurtcentra, die verenigd zijn in de koepelorganisatie Fesebako, moeten in de toekomst financieel onafhankelijker worden van de overheid. Daarvoor moet een 'agressieve' marketingstrategie gevoerd worden. Zeker 10 buurtcentra verkeren in financiële moeilijkheden. Over deze problematiek en andere onderwerpen wordt in juli een internationaal seminar georganiseerd op Curaçao.

Onlangs hebben bestuursleden van de verschillende buurtcentra cursussen over het financiëel beheer van buurtcentra gevolgd. Het buurtwerk draait volledig op de inzet van vrijwilligers. De verschillende centra zijn zelfstandig in bepalen van het soort cursussen dat wordt aangeboden. De subsidies lopen echter via de Fesebako, omdat de overheid niet op individuele basis met de centra praat.

In het kader van het Nieuw Beleid heeft de overheid bepaald dat de centra in de toekomst onderling ook financiëel zelfstandiger moeten worden. Vooralsnog blijft de hoogte van de subsidie gelijk.

Behalve deze financiële perikelen doet zich daarnaast ook het grote probleem voor dat de belangrijkste doelgroep van de buurtcentra, jongeren, het te vaak laat afweten.

Genoeg onderwerpen om over van gedachten te wisselen met andere landen. De Curaçaose buurtcentra zijn dan ook aangesloten bij de internationale organisatie *International Federation of Neighbourhood Houses and Settlements* (IFS). Iedere twee jaar organiseert deze organisatie een internationaal seminar in Europa, de Verenigde Staten of Canada. Voor het eerst in de geschiedenis wordt de bijeenkomst nu georganiseerd op een Caribisch eiland. Van 24 tot 29 juli zullen 100 tot 180 afgevaardigden uit verschillende landen deelnemen.

De reden om het seminar op een Caribisch eiland te organiseren is, volgens de voorzitter van de organisatie van het seminar op Curaçao, de heer Aco Henriquez, dat de IFS ook in de Caribische en Zuid-Amerikaanse landen een basis wil hebben.

IFS 1994
FESEBAKO SEMINAR

Tijdens het seminar vindt de oprichting plaats van de 'Amerikaanse' afdeling (niet te verwarren met de Verenigde Staten, red.). Ook wordt tijdens het seminar besloten of Curaçao de thuisbasis wordt voor deze afdeling, aldus de heer Henriquez.

Tijdens de discussieweek spreken Israëlische, Amerikaanse en Nederlandse experts op het gebied van onder anderen management, fondsenwerving en marketing over de manier waarop het buurtwerk geprofessionaliseerd moet worden. Uiteindelijk moet dit ook leiden tot een betere afstemming van het aanbod van voorzieningen aan de vraag vanuit de bevolking. Belangrijk thema voor de Curaçaose buurtcentra is de vraag hoe jongeren kunnen worden overgehaald om deel te nemen aan activiteiten die de centra opzetten, aldus Henriquez. De activiteiten voor jongeren bestaan momenteel uit sportlessen, *kuarto*les en naschoolse opvang van 4,5 uur, waarin huiswerklessen en handenarbeidcursussen georganiseerd worden.

EENVOUDIG

Henriquez roept al jaren om een tweetal, volgens hem eenvoudig te realiseren maatregelen, die het werk van de vrijwilligers kunnen verlichten en die effectief kunnen bijdragen tot een professionalisering van het buurtwerk. Eén daarvan vormt de 'variabele werktijd' voor ambtenaren, die betrokken zijn bij het buurtwerk. "Veel van onze activiteiten vinden in de avonduren plaats. Juist dan hebben we professionele ondersteuning nodig, maar ambtenaren doen om 5.00 uur hun stropdas af en gaan naar huis", aldus Henriquez. Een andere oplossing is volgens hem het verstrekken van een onkostenvergoeding voor de vrijwilligers, zoals een kilometervergoeding. "Onze medewerker van Westpunt komt iedere week naar de stad op en neer om te vergaderen. De benzine moet hij uit eigen zak betalen".

Henriquez heeft ook flinke kritiek op de wijze waarop de overheid in het kader van het Nieuw Beleid het buurtcentrum *Seru Fortuna* vorig jaar heeft ondergebracht bij de Fesebako. Behalve de 15 buurtcentra van de Fesebako, kent Curaçao nog verschillende centra die zelfstandig zijn. Bij de overdracht van het centrum te *Seru Fortuna*, is volgens Henriquez in tegenstelling tot de afspraak geen extra subsidie verstrekt aan Fesebako. Volgens hem is de organisatie opgezadeld met een enorm probleemgeval, waarvoor geen extra middelen beschikbaar zijn gekomen. Alleen al met het dakherstel is een bedrag van 60.000 gulden gemoeid geweest.

Ambtenaren beginnen contole in Punda

Krantenlezers mogen 500 snèk-advertenties verwachten

WILLEMSTAD — De krantelezer wordt de komende tijd getracteerd op tientallen advertenties als gevolg van de overheidsbeslissing dat elke snèk een of meer vergunningen moet hebben. Op 1 januari waren er 436 aanvragen ingediend. In de eerste helft van januari zijn er nog ongeveer vijftig bijgekomen.

Ambtenaren gaan volgende week met een busje langs snèks in Punda die als eerste gecontroleerd worden om te zien of zij voldoen aan de vergunningsvoorwaarden. De gezaghebber heeft als richtlijn gegeven dat de ambtelijke commissie van experts van DROV, brandweer, GGD en AJZ zich flexibel moet opstellen. Zo nodig moet de snèkeigenaar de tijd krijgen voor het herstellen van mankementen aan zijn etablissement zodat hij alsnog aan de voorwaarden kan voldeon. Het staat echter als een paal boven water dat een aantal 'tentjes' absoluut niet voldoet aan de eisen voor een restaurant B of bierhuisvergunning en dicht moet.

KNELPUNTEN

De ambtelijke commissie heeft aan het BC aangegeven dat een van de knelpunten gaat worden dat bouwsels door snèkbazen zijn neergezet zonder bouwvergunning, dat ze niet volgens de regels zijn gebouwd, voor de rooilijn komen of regelrechte bouwvallen zijn. In dergelijke gevallen is het advies van de commissie dat snèkeigenaren er toch goed aan doen de verplicht gestelde bouwvergunning aan te vragen, en op te knappen waar nodig.

Ook van de brandweer zijn de nodige bezwaren te verwachten. Bij voorbeeld tegen lage plafonds die de brandveiligheid bedreigen. Verder wordt gelet op hygiënische eisen.

De Punda-snèks zijn de proefgroep aan de hand waarvan de vergunningencommissie richtlijnen opstelt voor zichzelf en voor het Bestuurscollege (BC). Aan de hand daarvan kan men bepalen hoe coulant men moet zijn als er niet aan de voorwaarden voor de vergunning wordt voldaan. Op last van het BC heeft elk van de vier betrokken diensten ambtenaren afgevaardigd die zich drie maanden beschikbaar moeten houden voor het afhandelen van de stortvloed van te controleren vergunningsaanvragen.

Tip voor snèkburen

Wie wil bijhouden welke bijna 500 snèks hun vergunning aanvragen hoeft alleen de Amigoe en de Beurs in huis te hebben; of alle Papiamentstalige kranten.

De overheid verplicht zich alle advertenties waarin vergunningsaanvragen bekend worden gemaakt, eenmaal in het Nederlands en eenmaal in het Papiaments te publiceren. De Nederlandse advertenties worden over de twee Nederlandse kranten verdeeld, de Papiamentstalige worden verdeeld over de zes Papiamentstalige dagbladen. Wat men in de ene krant leest vindt men dus niet in dezelfde taal terug in een andere krant.

Buren van bestaande snèks en eethuisjes kunnen binnen twee weken na publikatie van de vergunningsaanvraag hun bezwaren indienen. De overheid houdt rekening met klachten over geluidsoverlast, hinder van verkeer, kwalijk riekende geuren en dergelijke. Of zoals de ambtelijke projectgroep vergunningen stelt: "Het kan niet zo zijn dat wij het woongenot verpesten door vergunningen af te geven."

Om de burger tegemoet te komen wordt voortaan behalve de naam van de vergunningsaanvrager en het adres waar het etablissement staat ook de naam van snèk, bar of restaurant ter herkenning vermeld.

MIL-infodag

WILLEMSTAD — De oudercommisie van het Maria Immaculata Lyceum houdt zondag van 10 tot 12 een bijeenkomst op het MIL over ontwillekingen in het onderwijs. De leiding is in handen van de heren Getrouw en Jonis, de laatste is rector van het MIL. Voordrachten voor nieuwe bestuursleden van de commissie kunnen zondagochtend ingediend worden.

Laatste tambú's

WILLEMSTAD — De laatste tambufeesten van de Grupo Coca Cola vinden plaats op zondag 16 en 23 januari te Bandabao ten huize van Frida Vrutaal, steeds van vijf tot elf uur. Wie er een dagje uit van wil maken, kan al vanaf tien uur 's ochtends terecht bij de keuken met *krioyo*-gerechten. Grupo Trankilo begeleid Beno en andere zangers.

ARUBA

AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE
Open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
4333.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 2316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
0.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

....

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

....

NACHTREGELING DOKTOREN
(zaterdag+zondag 09.00-10.00/17.00-18.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Yagua-Fingal via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter Weststrate via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

....

BOTICA'S
(nachtdienst)
Beneden de brug:
Santa Cruz, Macuarima 23B, Tel.:28028.
Boven de brug:
Savaneta.

....

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

....

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

....

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

....

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

....

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

....

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

....

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

....

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

....

FUNDACION RESPETA MI
(Stichting tegen seksuele misbruik van minderjarigen)

Tel.: 24433.

....

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

....

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

....

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

....

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
geopend van maandag t/m zaterdag van 16.00-18.30 uur en op zondag van 11.00-18.00 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

....

TELEARUBA
ZATERDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Kids News; 13.20 Lassie; 13.45 Abbot y Costelo; 15.15 Movie: Sombrero; 17.00 Daktari; 17.50 Movie: Dakota; 19.24 CNN News; 19.45 Calypso/Roadmarch 1993; 22.15 Movie: Double Impact; 14.00 Sluiting.

ZONDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Obe Day I'll be the Champ; 13.52 The History of Soccer; 14.44 Movie: Victory; 16.39 Studio Sport; 18.00 Children Calypso Contest 1993; 19.30 CNN News; 19.50 Movie: A River runs through it; 21.57 Show-Time; 22.57 Week in Review; 23.42 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

....

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 Of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

....

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

....

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.

Schadevergoedingszaak tegen Zwinkels en regering Aruba

ORANJESTAD — Familieleden van de in Miami aangehouden Arubaanse zakenman J.A. hebben hun advocaat in Miami opdracht gegeven, indien mogelijk, een schadevergoedingszaak aan te spannen zowel tegen de Amerikaanse regering als die van Aruba en waarnemend Procureur-Generaal mr. Jan Zwinkels. Hierbij wordt gesproken van schadebedragen van 20 en 25 miljoen dollar.

Reden hiervoor is verkeerde inlichtingen over de strafkaart van J.A. die door officier Troyers voor de rechter werden gegeven. Gezien zijn gezondheidstoestand is J.A. vanmorgen in het Jackson Memorial Hospitaal opgenomen.

Ondanks het feit dat waarnemend PG mr. J. Zwinkels op Aruba aan de Officier van Justitie in Miami geen bevestiging gaf over de mogelijkheid dat J.A. betrokken was bij vernielen van verkiezingsmateriaal, verklaarde Troyer dit toch voor de rechtbank. Hierop heeft Zwinkels de officier op het feit gewezen dat zijn inlichtingen niet correct waren en ook nimmer door hem bevestigd. De advocaat van J.A. kreeg van Zwinkels te horen dat Troyers buiten zijn boekje was gegaan.

Familie van J.A. is het niet eens met deze gang van zaken en heeft haar advocaat opdracht gegeven na te gaan of een schadevergoedingsclaim bij de rechtbank tegen de Amerikaanse regering kan worden aangespannen. Ook Zwinkels en de Arubaanse regering, bij wie Zwinkels in dienst is, zullen worden aangesproken, waarbij gedacht wordt aan een schadebedrag van 25 miljoen dollar.

J.A.(70) die recentelijk in Houston enige *bypasses* kreeg, voelde zich niet goed en werd op last van specialisten met spoed in het Jackson Memorial Hospitaal opgenomen.

Aangiftebiljet

ORANJESTAD — Het postkantoor zal binnenkort het belasting-aangiftebiljet 1992 bezorgen. Op het biljet staat 1 december 1993 als uitreikingsdatum vermeld, hetgeen niet correct is en 1 februari 1994 moet zijn. Het ingevulde aangiftebiljet moet op uiterlijk 1 april 1994 bij de Inspectie der Belastingen worden ingediend.

■ *ORANJESTAD — Stichting 'De Geestelijk Gehandicapte' organiseert voor haar cliënten een activiteitenweek met als thema 'mondhygiëne'. Er werd reeds een tekenwedstrijd gehouden en op bovenstaande foto zijn de winnaars van de verschillende afdelingen te zien. Op 17 januari houdt dra. Patricia Angela-Thiel een workshop over mondhygiëne voor leiders van de stichting. Een dag later krijgen de cliënten les over mondhygiëne en de dag daarop volgt mondspoeling met fluor. Het programma wordt op 20 januari besloten met een bijeenkomst voor de ouders, om 19.30 uur in Centro Man Na Obra.*

Centrale Bank in kwartaalverslag:

'Overheidsfinanciën blijft bron van ernstige zorg'

ORANJESTAD — "De structurele verzwakking van de overheidsfinanciën blijft een bron van ernstige zorg", zo besluit de Centrale Bank van Aruba haar verslag over het tweede kwartaal 1993 en vermeldt verder dat de bestaande inflatoire spanningen in de economie vergroot zijn door een verdere toename van de algemene bedrijvigheid. De consumptieve bestedingen en investeringen in de woningbouw en commerciële projcten bleven hoog, waardoor de betalingen voor geïmporteerde goederen en diensten opliepen.

Anderzijds nam de stijging van buitenlandse inkomsten af, mede als gevolg van de verminderde groei van het toerisme. Een en ander resulteerde in een tekort op de totale rekening van de betalingsbalans, na een groot seizoenmatig overschot in het eerste kwartaal. De internationale reserves namen in de verslagperiode af tot 439,4 miljoen florin per eind *juni* 1993. Niettemin was het reservebezit 12,5 procent groter dan dat van het vorige jaar en steeg de invoerdekking enigszins tot 4,1 maanden per eind juni 1993.

In het tweede kwartaal nam de groei van de geldhoeveelheid ten opzichte van het voorafgaande kwartaal af, vooral als gevolg van de afvloeiing van deviezen naar het buitenland en een vergroting van de deposito's van de overheid bij het bankwezen, deels in verband met bepaalde officiële garantiestellingen. Desondanks overtrof de geldgroei de geschatte reële uitbreiding van de economische bedrijvigheid.

Bijgevolg bleef de economie overliquide, hetgeen de inflatoire spanningen aanwakkert en in de toekomst kan leiden tot aantasting van Aruba's internationale reserves. Ondanks het kasoverschot van de overheidssector is haar onderliggende financiële positie verzwakt. Op transactiebasis waren de uitgaven wederom groter dan de inkomsten, waardoor de betalingsachterstanden, met name bij het Algemeen Pensioenfonds Aruba, groter werden.

ODEA viert eerste lustrum

ORANJESTAD — De Aruba Nurse Organisation (ODEA) organiseert ter viering van haar eerste lustrum op 18 januari in het Auditorium van het dr. Horacio Oduber hospitaal een workshop en receptie. Het thema van deze bijeenkomst is 'Kwaliteit en verantwoordelijkheid zijn waarden en normen ten aanzien van het verpleegkundig beroep'.

Directeur Directie Volksgezondheid, dokter J. van Veen, opent de workshop om 14 uur. Hierna spreekt de directeur van het hospitaal, dr. John Leo, over 'Kwaliteits aspecten van zorg en verlening'. Vervolgens wordt het woord gevoerd door Ana Cordeiro, juridisch medewerkster van Directie Volksgezondheid, over 'Aansprakelijkheid van de verpleegkundige'; mr. Chris F. Lejuez, stafmedewerker Directie Wetgeving, over 'Kan wetgeving een bijdrage leveren aan verbetering van de verpleegkundige zorg op Aruba'; verpleegkundige Rudolf Robles over 'Kwaliteit bekeken vanuit beroepsgroep'; hoofdverpleegkundige Ezzard Cilie over 'Kwaliteit van zorg is het meetbaar?' en een patiënt over 'Basis ervaringen over kwaliteit op grond waarvan'.

Zes maanden geëist tegen politieagent

ORANJESTAD — Zes maanden gevangenisstraf waarvan twee maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar eiste Officier van Justitie mr. J. Zwinkels tegen de politieagent R.L. die tijdens een worsteling op 9 mei 1993 zijn tegenstander met een pistoolschot in de voet raakte. Rechter mr. R. Giltay doet op 28 januari uitspraak.

Op 9 mei 1993 raakte de politieagent betrokken bij een vechtpartij. Tijdens de worsteling meende de agent dat zijn tegenstander, die bekend zou staan als 'messentrekker', daadwerkelijk het mes wilde trekken. Toen de agent ter verdediging zijn pistool trok, wilde L. het wapen afpakken en ging het vervolgens af. Hierbij werd L. in zijn voet geraakt. De agent werd op 9 mei aangehouden en pas op 3 juni op vrije voeten gesteld.

Mr. Rudy Oomen, raadsman van de agent, benadrukte dat zijn cliënt geprovoceerd werd en uiteindelijk uit zelfverdediging zijn pistool trok omdat de tegenstander bekend staat als een messentrekker.

Toeristenverkeer ietsje toegenomen

ORANJESTAD — Het toeristenverkeer is in het afgelopen jaar toegenomen met 3,8 procent, van 541.714 bezoekers in 1992 tot 562.034 bezoekers in 1993. De grootste groei, tot 34 procent, was van de Duitse toeristen. Hun aantal steeg van 6.513 naar 8.755 bezoekers.

Het aantal bezoekers uit de Verenigde Staten nam toe met 10 procent, van 286.536 tot 315.332. Na de Verenigde Staten, kwamen de meeste toeristen uit Venezuela (84.732), Nederland (32.457), Canada (22.144), Brazilië (17.273) en Colombia (16.986).

Wat betreft het verkeer gedurende december 1993 werd een toename geboekt van 3.6 procent, te weten 47.491 tegen 45.826 bezoekers in december 1992. Het aantal toeristen uit de Verenigde Staten daalde met 0.3 procent, terwijl toename geboekt werd voor Canada (22.4 procent), Colombia (27,8), Brazilië (42) en Venezuela (2.3).

Vergeleken met 1991 steeg het cruise-toerisme met 69,2 procent. In 1991 kwamen 208 cruise-schepen met 133.235 passagiers aan boord. In 1992 320 schepen met 216.587 passagiers en het afgelopen jaar 352 schepen met 251.104 passagiers.

■ *ORANJESTAD — Bij La Cabana is storeroom manager Rudolf de Mey tijdens het personeelsfeest uitgeroepen tot werknemer van het jaar. Mike Daza, activities coördinator, en Nimfa Jaranilla, front office, werden respectievelijk tweede en derde. De Mey ontving de volgende prijzen: een plaquette, een trip voor twee aan boord van de Seawind en 500 dollar cash. De runner-ups kregen ook een plaquette en één week verblijf in een lokaal hotel. Op de foto, de winnaars en de genomineerden, vanaf links: Daisy Croes, Errol Tromp, Gladys Geertruida, Ilona Hein, Mike Daza, Rudolf de Mey, Nimfa Jaranilla, Omaira Cardona, Miguel Martinez, Ruth Celaire (human resources director) en David Page (general manager).*

Aruba doet mee aan jaar van sport en de Spelen

ORANJESTAD — Het Arubaans Olympisch Comité (COA) zal ook activiteiten organiseren in het kader van de proclamatie '1994 Internationaal Jaar van de Sport en Olympische Idealen' door de Verenigde Naties. Voorzitter Dooley Tromp gaf gisteren ook een verslag van het verloop van 1993 voor het COA, waarbij het behalen van de eerste gouden medaille voor Aruba, door Edna Maduro, toch zeker het hoogtepunt was.

De VN hebben in verband met het honderdjarig bestaan van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) een resolutie aangenomen over bovenvermelde proclamatie en gaven voorts hun steun aan het beroep van de IOC aan alle landen van de wereld om gedurende de Olympische Spelen een Olympische Wapenstilstand te houden.

COA heeft reeds de eerste instructies van het IOC ontvangen over de sport- en culturele activiteiten die gehouden moeten worden ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan. COA zal de bekende 5 kilometer Olympic Day Run organiseren en heeft de aangesloten sportfederaties verzocht eveneens sportactiviteiten te organiseren.

De juiste jubileumdatum van het IOC is 23 juni. Maar omdat deze dag in de week valt, zullen de activiteiten op Aruba in het daaropvolgend weekend plaatsvinden. Op cultureel gebied zullen kunstactiviteiten voor jong en oud worden gehouden. COA werkt ook aan de uitgifte van een postzegel en een herdenkingsmunt ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan. Op internationaal gebied wordt in de maand augustus te Parijs een '100 Jaar Congres' gehouden.

Riverplate ontevreden over AVB

ORANJESTAD — De Arubaanse voetbalkampioen Riverplate heeft in een brief aan het bestuur van de Arubaanse Voetbal Bond (AVB) protest aangetekend aangezien Riverplate van de bond geen antwoord ontving om in mei aanstaande de Nederlandse voetbalclub in haar stadion te ontvangen.

Voorts is de Colombiaanse kampioen geïnteresseerd naar Aruba te komen. Riverplate staat erop dat zij door de AVB als kampioen wordt behandeld. Daarbij is de club over nog een aantal andere zaken ontevreden. Zo toont het AVB-bestuur te weinig belangstelling.

AVB-bestuurslid mr. Antonio Carlo zou Riverplate beschuldigd hebben dat zij slecht gesproken hebben over de AVB bij de Concacaf in gesprek met Jack Warner. Geen antwoord werd van de AVB ontvangen om te spreken over deelname aan de Caribbean Professional League van de Concacaf.

CTO-vragenlijst voor toeristen

ORANJESTAD — In samenwerking met Caribbean Tourism Organization (CTO) is Directie Toerisme begonnen met het verspreiden van een vragenlijst onder de toeristen.

De directie wil door middel van deze vragenlijst te weten komen hoeveel de Arubabezoekers tijdens hun verblijf hebben uitgegeven, of ze tevreden waren over het bezoek en of ze de voornaamste redenen willen vermelden waarom zij Aruba als vakantie-bestemming hebben gekozen. De vragenlijst is opgesteld in het Engels, Spaans, Duits, Portugees en Nederlands, telt 26 vragen en wordt door de bezoekers ingevuld voordat zij het eiland verlaten.

Manolo Giel Statenlid

ORANJESTAD — In verband met het ontslag wegens ziekte van MEP-Statenlid ing. Roland Laclé heeft het Hoofdstembureau Manolo Giel tot nieuw lid van de Staten verklaard. Aanstaande dinsdag 9 uur komen de Staten bijeen om het ontslag van MEP-fractieleider Laclé te behandelen alsmede het onderzoek van de geloofsbrief van zijn opvolger. Indien deze wordt aangenomen kan de coalitie weer op 11 van de 21 leden rekenen.

Lidmaatschap tennisbond

ORANJESTAD — Op zaterdag 22 januari kunnen de jeugdleden van de Aruba Lawn Tennis Bond hun lidmaatschap vernieuwen voor het jaar 1994 en kunnen nieuwe leden zich tussen 16 en 18 uur in het Marlboro Tennis Park aanmelden. Het lidmaatschap bedraagt vijftig florin per kind.

RESULTADO DI SORTEO DI LOTTO PA DEPORTE ARUBA
DESPUES DI 6 LUNA TUR PREMIO TA CADUCA

SORTEO SPECIAL:

Datum	Nummers	Joker	Premie
Jul. 7 - '93	14-20-23-29	Joker: 30	Afls. 538,15
Aug. 4 - '93	10-17-22-36	Joker: 3	Afls. 259,70
Sep. 1-'93	04-19-28-30	Joker: 26	Afls. 205,30
Okt. 6-'93	01-04-06-26	Joker: 22	Afls. 207,95
Nov. 3-'93	05-29-32-33	Joker: 20	Afls. 226,40
Dec. 1-'93	07-22-26-32	Joker: 24	Afls. 402,50
Dec. 22-'93	01-10-17-19	Joker: 23	Afls. 256,53
Jul. 14-'93	09-16-26-28	Joker: 1	Afls. 59,23
Jul. 21-'93	02-17-24-32	Joker: 13	Afls. 68,30
Jul. 28-'93	04-11-20-28	Joker: 6	Afls. 59,30
Aug. 11-'93	11-12-15-21	Joker: 23	Afls. 76,50
Aug. 18-'93	08-15-27-36	Joker: 7	Afls. 89,30
Aug. 25-'93	05-15-19-25	Joker: 1	Afls. 40,95
Sep. 8-'93	01-24-27-36	Joker: 23	Afls. 76,50
Sep. 15-'93	22-23-32-35	Joker: 8	Afls. 192,05
Sep. 22-'93	10-14-30-33	Joker: 13	Afls. 88,53
Sep. 29-'93	03-07-08-18	Joker: 25	Afls. 53,15
Okt. 13-'93	07-19-31-35	Joker: 5	Afls. 101,50
Okt. 20-'93	14-16-22-23	Joker: 19	Afls. 96,35
Okt. 27-'93	06-11-21-32	Joker: 36	Afls. 59,55
Nov. 10-'93	06-14-32-35	Joker: 34	Afls. 88,90
Nov. 17-'93	02-03-11-34	Joker: 30	Afls. 92,15
Nov. 24-'93	10-15-28-32	Joker: 2	Afls. 77,95
Dec. 8-'93	03-15-20-31	Joker: 4	Afls. 85,86
Dec. 15-'93	03-15-17-22	Joker: 34	Afls. 98,79
Jan. 12-'94	14-16-18-20	Joker: 24	Afls. 82,07

BEKENDMAKING

De Voorzitter van het Hoofdstembureau maakt hierbij bekend dat het besluit waarbij Manolo Thomas Giel gekozen is verklaard tot lid van de Staten, voor een ieder ter inzage ligt bij het Bureau Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister.

De Voorzitter,
R.M. Pablo

ENSEÑANSA PA EMPLEO

GOBIERNO DI ARUBA

Ta participa cu e siguiente cursonan la bai cuminsa. Haci uso di e oportunidad aki............INSCRIBI

CONVERSACION NA INGLES (Avanza II)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA INGLES (Avanza III)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA FRANCES (Principiante)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA FRANCES (Avanza I)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA FRANCES (Avanza II)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA FRANCES (Avanza III)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONV. NA PAPIAMENTO (Principiante)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla hulandes y uno pa eenan di habla ingles.

CONVERSACION NA PAPIAMENTO (Avanza I)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla hulandes y uno pa eenan di habla ingles.

CONVERSACION NA PAPIAMENTO (Avanza II)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla hulandes y uno pa eenan di habla ingles.

CONVERSACION NA PAPIAMENTO (Avanza III)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla hulandes y uno pa eenan di habla ingles.

[illegible]
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi. E curso ta pa hendanan lokal y di habla ingles.

CONVERSACION NA HULANDES (Avanza I)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi. E curso ta pa hendanan lokal y di habla ingles.

CONVERSACION NA HULANDES (Avanza II)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi. E curso ta pa hendanan lokal y di habla ingles.

CONVERSACION NA HULANDES (Avanza III)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi. E curso ta pa hendanan lokal y di habla ingles.

CONVERSACION NA SPAÑO (Principiante)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E cursonan ta pa hendanan lokal, di habla hulandes y di habla ingles.

CONVERSACION NA SPAÑO (Avanza I)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E cursonan ta pa hendanan lokal, di habla hulandes y di habla ingles.

CONVERSACION NA SPAÑO (Avanza II)
Dia di inscripcion: 17 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
E cursonan ta pa hendanan lokal, habla hulandes y eenan di habla ingles.

CONVERSACION NA HULANDES (Principiante)
Dia di inscripcion: 17 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

CONVERSACION NA HULANDES (Avanza I)
Dia di inscripcion: 17 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

CONVERSACION NA HULANDES (Avanza II)
Dia di inscripcion: 17 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

CONVERSACION NA HULANDES (Avanza III)
Dia di inscripcion: 17 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

CONV. NA PAPIAMENTO (Principiante)
Dia di inscripcion: 18 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

CONVERSACION NA PAPIAMENTO (Avanza I)
Dia di inscripcion: 18 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

CONVERSACION NA PAPIAMENTO (Avanza II)
Dia di inscripcion: 18 januari na Julianaschool (O'stad), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

BOOKKEEPING
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

ADVANCED BOOKKEEPING
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
[illegible] tin diploma di [illegible] E.P.E.

MARKETING I
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

MARKETING II
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

SMALL BUSINESS
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

BARTENDER
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

WAITER/WAITRESS
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

ASSISTENTE DI KOKKI
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

PASTRY
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

BEDRIJFSECONOMIE
Dia di inscripcion: 18 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

[illegible]
Dia di inscripcion: [illegible] Mater Dei HHS (O'stad), [illegible]
E curso ta pa [illegible] den carniceria/hotel/restaurant.

ADVANCED [illegible]
Dia di inscripcion: [illegible] na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
Mester tin diploma di [illegible]

SUPERVISORY [illegible]
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
Mester por domina Ingles hopi bon.

[illegible]
[illegible]
Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

FRONT-OFFICE
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
Mester por domina Ingles hopi bon.

FOOD & BEVERAGE COST CONTROL
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
Mester por domina Ingles hopi bon.

TOURIST GUIDE
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

SLOT-TECHNICIAN
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
Mester por domina Ingles hopi bon y mester tin nacionalidad hulandes.

PONEDOR DI AZULEHO
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

LASSEN 1
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

LASSEN 2
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

MIDIDOR DI TERENO
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.
Mester tin diploma di LTS A/T-dirdal [illegible]

CARPINTE [illegible]
Dia di inscripcion: 19 januari na Mater Dei HHS (O'stad), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA INGLES (Principiante II)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia HHS (SanNic), 7.30 anochi.
E curso ta pa personanan lokal.

[illegible]
Dia di inscripcion: [illegible]
Providentia HHS (SanNic), [illegible]

CONVERSACION NA FRANCES [illegible]
Dia di inscripcion: 20 [illegible]
Providentia HHS (SanNic), [illegible]

CONVERSACION NA PORTUGES [illegible]
Dia di inscripcion: 20 [illegible]
Providentia HHS (SanNic), [illegible]

CONVERSACION NA ALEMAN [illegible]
Dia di inscripcion: [illegible]
Providentia HHS (SanNic), [illegible]

[illegible]
[illegible]
Providentia HHS (SanNic), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA INGLES (Avanza I)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia HHS (SanNic), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA INGLES (Avanza II)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia (San Nic), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA SPAÑO (Principiante)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia (San Nic), 7.30 anochi.

CONVERSACION NA SPAÑO (Avanza I)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia (San Nic), 7.30 anochi.

DEALER
Dia di inscripcion: 24 januari na Providentia (San Nic), 7.30 anochi.
Mester tin nacionalidad hulandes.

FRONT-OFFICE
Dia di inscripcion: 24 januari na Providentia (San Nic), 7.30 anochi.
Mester por domina Ingles hopi bon.

LASSEN 1
Dia di inscripcion: 24 januari na Providentia HHS (SanNic), 7.30 anochi.

BOOKKEEPING
Dia di inscripcion: 24 [illegible]
Providentia (SanNic), [illegible]

BEDRIJFSECONOMIE
Dia di inscripcion: 24 januari na Providentia (San Nic), 7.30 anochi.

ASSISTENTE DI KOKKI
Dia di inscripcion: 24 januari na Providentia (San Nic) [illegible]

CONV. NA INGLES (Principiante I)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia (SanNic), 7.30 anochi.
E curso ta pa [illegible] di habla spaño.

CONV. NA INGLES (Principiante II)
Dia di inscripcion: 20 januari na Providentia (SanNic), 7.30 anochi.
E curso ta pa eenan di habla spaño.

E CURSONAN TA CUMINSA DEN LUNA DI FEBRUARI.

E cursonan ariba menciona ta [illegible] ariba practica. Pa mas informacion por jama tel. 25582 of acudi personalmente na oficina di Enseñansa pa Empleo, Wilhelminastraat 17-A, Oranjestad. Formulario di inscripcion lo haya ariba e anochi di inscripcion. Sea asina bon di trece bo CEDULA riba e anochi aki. E cursonan di Frances ta wordo duna en cooperacion cu ALLIANCE FRANCAISE. Pa e cursonan AVANZA di IDIOMA lo siguiente; pa sigui AVANZA I mester tin Certificado di Principiante, pa sigui AVANZA II mester tin diploma Avanza I y pa sigui AVANZA III mester tin diploma Avanza II. Den e cursonan di Bartender, Waiter y Assistente di Kokki ta inclui Conversacion na Ingles.

Chinese atletes [...] naar GP-Atleti[...]

PEKING — Met e[...] gebreide toernee [...] Europa reageren [...] nese atletes, die af[...] seizoen opzien ba[...] op de geruchten d[...] prestaties geleverd [...] met behulp van ver[...] middelen. Een de[...] de groep, die vori[...] bekend werd als 'He[...] van Ma Junren', ko[...] 17 april voor het e[...] actie in de Maratho[...] Londen.

De groep aangevoe[...] Junxia Wang, de we[...] cordhoudster op de 3[...] 10.000 meter, zal verde[...] nemen aan een aantal [...] pese Grand Prix-wedst[...] Op 12 juli krijgt Stoc[...] de primeur. Daarna [...] Oslo, de eerste wedstr[...] de serie van de vier '[...] Four' wedstrijden. [...] reeks wacht de atle[...] atlete, die alle vier [...] strijden wint, een be[...] van twintig kilo goud.

Na het optreden [...] Noorse hoofdstad volg[...] trainingsperiode van [...] weken. Vervolgens staa[...] in augustus weer wedst[...] op het programma in Z[...] (17), Keulen (21), B[...] (26) en Berlijn (30) v[...] op 3 september in Parij[...] de finale van het Grand [...] circuit wordt deelgeno[...] Voor een deel van de [...] van Ma Junren is ook [...] een start voorzien [...] strijd om de wereld[...] van 8 tot en met 10 [...] tember in Londen.

Marco van Basten went aan pijn

AMSTERDAM — M[...] van Basten heeft zij[...] vlucht genomen tot [...] middelen om de pi[...] zijn rechterenkel te [...] sachten. Een steunzo[...] speciale band[...] moeten de kraakbe[...] schadiging [...] gevolg opvangen. [...] [illegible]

"Mijn lichaam zal aa[...] pijn moeten wennen", [...] klaarde Marco van B[...] donderdag in Amste[...] "De klachten zullen [...] schijnlijk nooit helemaa[...] dwijnen. [...] dringen."

[illegible] STATEN VAN AR[UBA] [...] dinsdag 18 januari 1994 [...] 09.00 uur des voormidda[gs] [...] van dhr. Manolo Giel [...]

Harm Wiersma speelt vijftiende remise

Alexei Tsjizjov stuit opnieuw op goed verdegigende uitdager

SLOTEN — Na ruim vijf uur en een kwartier in de vijftiende partij van de WK-tweekamp gaf wereldkampioen Alexei Tsjizjov zijn poging op tot winst te komen. Harm Wiersma vond voor de zoveelste keer de praktisch enige weg naar een puntendeling, waarnaar het allesbehalve had uitgezien. Daardoor is het evenwicht nog steeds niet verbroken: 15-15.

"Vandaag gaat er iets gebeuren," kondigde Wiersma's secondant Auke Scholma kort voor de aanvang van de vijftiende partij optimistisch aan. Hij had met de uitdager een aantal openingsvarianten doorgenomen en een daarvan kwam ook op het bord. De eerste zetten van Tsjizjov werden door Wiersma in hoog tempo beantwoord.

Al heel spoedig kreeg de Fries een aanval op wits korte vleugel, waarvan veel dreiging leek uit te gaan. Dat de titelverdediger die moeilijkheden onderkende, bleek uit het tijdverbruik dat steeds verder in Tsjizjovs nadeel opliep. Het was allleen de vraag of Wiersma ook op de andere flank nog enige pressie kon uitoefenen. De Rus behield op die vleugel echter voldoende speelvrijheid.

Toch gaf het te denken dat de wereldkampioen voor de eerste 22 zetten bijna vijf kwartier nodig had, terwijl Wiersma een half uur minder had verbruikt. Het was dan ook een complete verrassing dat de Fries op de 23-ste zet een enorme misrekening maakte, waardoor hij op slag het initiatief kwijtraakte.

Tsjizjov nam vanaf dat moment het heft in handen en Wiersma moest op zijn tellen passen. Na een gedwongen vereenvoudiging door de titelgegadigde deed de wereldkampioen opnieuw een winstpoging die leek te slagen. Het zag er tenminste naar uit dat de aanvankelijk zo sterk lijkende lange vleugel van Wiersma zijn ondergang zou worden, maar omdat hij geen enkele tijdnood kende, kon hij nog juist een sluitende verdediging vinden.

Tot opluchting van de Friese supporters ontsnapte Wiersma na een boeiende strijd. Vandaag (zaterdag) wordt de zestiende partij gespeeld in het gemeentehuis van Sneek.

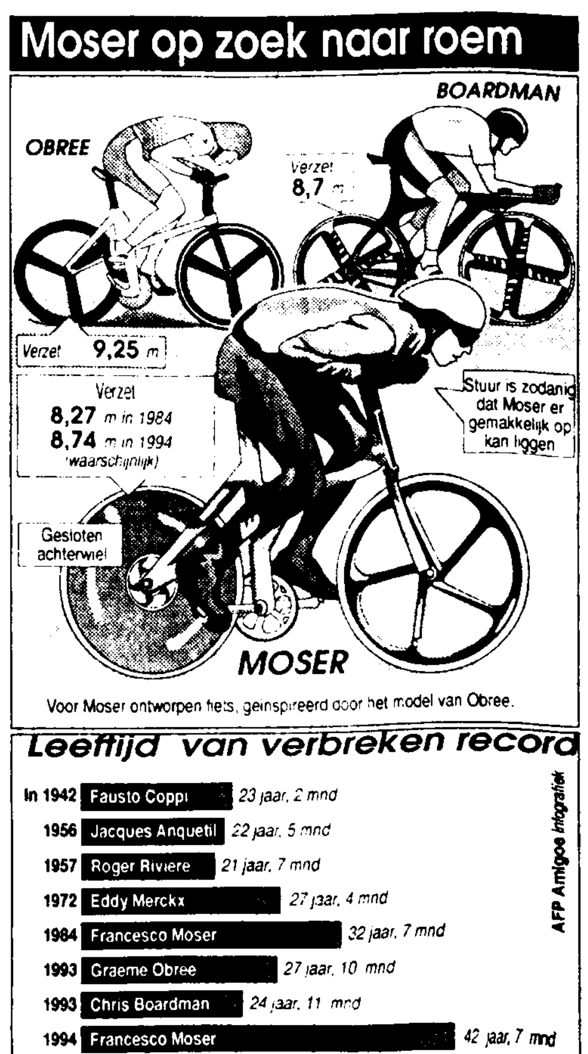
ZETTENVERLOOP

In Sloten werd de vijftiende partij van het WK-Dammen verspeeld. De volgende zetten werden er gedaan door Tsjizjov (wit) en Wiersma (zwart):

1. 32-28, 17-21; 2. 34-29, 21-26; 3. 40-34, 16-21; 4. 44-40, 11-16; 5. 38-32, 21-27; 6. 31x22, 18x38; 7. 43x32, 20-25; 8. 42-38, 16-21; 9. 49-43, 6-11; 10. 47-42, 15-20; 11. 37-31, 26x37; 12. 42x31, 21-26; 13. 32-27, 26x37; 14. 41x32, 19-24; 15. 46-41, 14-19; 16. 41-37, 10-14; 17. 48-42, 13-18; 18. 27-22, 18x27; 19. 32x21, 9-13; 20. 50-44, 5-10; 21. 21-16, 10-15; 22. 36-31, 12-18; 23. 31-27, 8-12; 24. 28-22, 12-17; 25. 38-32, 17x28; 26. 32x12, 7x18; 27. 16x7, 2x11; 28. 42-38, 3-8; 37-31, 8-12; 30. 31-26, 1-6; 31. 27-21, 4-9; 32. 21-16, 12-17; 33. 16x7, 17-21; 34. 26x17, 18-23; 35. 29x18, 13x2; 36. 38-32, 6-11; 37. 33-28, 9-13; 38. 34-30, 25x34; 39. 39x30, 13-18; 40. 44-39, 11-17; 41. 32-27, 2-7; 42. 43-38, 7-12; 43. 38-32, 18-23; 44. 39-33, 23-29; 45. 30-25. 29x38; 46. 32x43, 12-18; 47. 43-39, 18-23; 48. 27-22, 23x32; 49. 22x11, 32-37; 50. 11-7, 37-41; 51. 7-2, 41-46; 52. 40-34, 46-32; 53. 39-33, 19-23; 54. 2x30, 14-19; 55. 25x14. 19x10; 56. 30-25, 32-16; 57. 25-9, 16-21: 58. 9-3, 21-26; 59. 3-9, 26-3: 60. 9-36. 15-20; 61. 36-31, 10-14; 62. 31-4, 20-24; 63. 4-15, 23-29; 64. 34x23, 3-12.

■ *SAN SALVADOR — De vijfde aflevering van de Centraalamerikaanse Spelen ging vrijdag officieel van start in San Salvador. Maar liefst 2000 sporters nemen deel aan de spelen. Op de foto de sportdelegatie van Honduras.*

De Italiaan Francesco Moser(42) doet vandaag een poging het werelduur-record bij het wielrennen te verbeteren. Hij doet dit in Mexico.

Ruim 50.000 kaarten aangevraagd

Grote interesse voor duels Oranje-elftal

ZEIST — Bij de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) WK-kaartenlijn zijn 52.869 kaarten aangevraagd voor de wedstrijden die het Nederlands elftal speelt in de voorronde van het WK-Voetbal in de Verenigde Staten. Favoriet bij het Oranje-legioen is de wedstrijd tegen België op 25 juni in Orlando. Daarvoor zijn bij de inmiddels gesloten WK-kaartenlijn 22.581 aanvragen binnengekomen. De andere interland in Orlando, vier dagen later tegen Marokko, scoort ook goed: circa 19.000 verzoeken.

De belangstelling voor de openingswedstrijd van het Nederlands elftal, op 20 juni in Washington tegen Saudi-Arabië, is beduidend minder: Bijna 11.000 aanvragen.

"Met deze aantallen in de hand gaan we nu in Amerika proberen meer kaarten los te weken dan het aantal van in totaal ongeveer 14.000, dat ons is toegezegd", kondigde KNVB-woordvoerder De Leede vrijdag aan. "We willen zo min mogelijk supporters teleurstellen. Het is echter de vraag of dat lukt, want de belangstelling is zo groot, dat we bang zijn niet iedereen te kunnen helpen aan een kaartje."

Uiterlijk in de eerste week van april laat de KNVB de supporters weten wie wel en wie niet kaartjes krijgen voor de wedstrijden in Amerika. Uiteindelijk wordt dat bepaald door het lot. De notaris verricht begin maart de trekking.

Ook in Zeist zijn de voetbalbonzen verrast door de massale belangstelling van het Oranje-legioen. De Leede: "Het kan niet zo'n feest worden als in Polen bij de beslissende kwalificatie-interland. Dit is duidelijk een duwtje in de rug van het Nederlands elftal. Het kan ook sportief bijna niet meer mis gaan als zo veel supporters achter de ploeg van Advocaat staan."

Joegoslavië wordt niet toegelaten tot de UEFA

BERN — De Europese Voetbal Unie (UEFA) heeft de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië een voorlopig lidmaatschap verleend. De nieuwe staat mag daardoor deelnemen aan de kwalificatieronde van het Europees kampioenschap 1996 in Engeland, waarvoor 22 januari in Manchester wordt geloot. Joegoslavië, dat vanwege de Balkan-oorlog nog slechts bestaat uit Servië en Montenegro, blijft op grond van de VN-sancties voorlopig geschorst.

De UEFA volgt in deze kwestie het beleid van de wereldvoetbalbond. De FIFA heeft de Joegoslavische bond meegedeeld dat deelneming aan internationale wedstrijden ten minste tot aan de Olympische Spelen van Atlanta (1996) niet mogelijk is.

"We moeten ons houden aan het besluit van de FIFA", verklaarde UEFA-voorzitter Johansson vrijdag na spoedberaad in Bern. "Bij een verandering van de politieke situatie bekijken we de problematiek opnieuw. De kans bestaat dat zich nog voor het begin van de voorronde in september een opening voordoet. We hebben de Joegoslavische afvaardiging een beetje hoop gegeven. We willen graag behulpzaam zijn."

De toelating van Macedonië brengt het aantal deelnemende landen aan de EK-voorronde op het recordaantal van 47. Slovenië en Kroatië, de andere voormalige republieken van Joegoslavië, werden eerder al officieel in het ledenbestand van de UEFA opgenomen. De 47 landen gaan strijden om vijftien plaatsen in het eindtoernooi. Gastheer Engeland is vrijgesteld van het spelen van kwalificatiewedstrijden.

UEFA-voorzitter Johansson verwacht dat de voorronde zeven groepen met zes en een groep met vijf landen zal tellen. Met de acht groepswinnaars gaan in de huidige plannen de beste zes nummers twee van de groepen met zes landen over naar de eindronde. De slechtste nummer twee zou met de nummer twee van de groep met vijf landen een beslissingsduel moeten spelen, met als inzet het zestiende en laatste startbewijs. Over de definitieve formule van de Europese titelstrijd moet nog een beslissing worden genomen.

FBI verricht nog een arrestatie

Eckhardt bekent aanslag op kunstrijdster Kerrigan

PORTLAND — De lijfwacht van Amerikaans kampioene kunstrijden Tonya Harding heeft toegegeven betrokken te zijn geweest bij de aanslag op concurrente Nancy Kerrigan. Shawn Eckhardt is inmiddels aangeklaagd wegens medeplichtigheid bij de molestatie op 6 januari. Eckharts vriend Derrick Smith is om dezelfde reden in staat van beschuldiging gesteld. Een derde verdachte, Shane Stant, heeft zich inmiddels bij de politie aangegeven.

De FBI heeft vrijdagavond een derde verdachte vastgezet in verband met de aanslag op kunstschaatsster Nancy Kerrigan. De 22-jarige Shane Stant gaf zichzelf aan bij de autoriteiten in Phoenix, Arizona. Tegen de Amerikaan liep een arrestatiebevel.

Hem wordt medeplichtigheid bij een geweldsdelict ten laste gelegd, alsmede een poging om onder vervolging uit te komen. Stant zou degene zijn geweest die de klap met een ijzeren staaf op de knie van Kerrigan gaf. Eckhardt is vrijdag op borgtocht vrijgelaten. Volgens de televisiezender NBC wordt ook de rol van Tonya Harding zelf in het onderzoek betrokken.

Kerrigan en Harding waren concurrenten voor een plaats in de Olympische ploeg. Een paar dagen voor de beslissende kwalificatiewedstrijden sloeg een man Kerrigan met een ijzeren staaf tegen de knie, waardoor ze niet kon meedoen. Harding won de titel en uitzending naar Lillehammer. Kerrigan werd eveneens aangewezen. De Amerikaanse bond zei vrijdag dat Harding wordt uitgesloten als blijkt dat ze een aandeel heeft gehad in de aanslag.

Volgens NBC, dat zich beroept op justitiele bronnen, heeft Eckhardt verklaard dat Harding wel degelijk weet had van de snode plannen. Justitie onderzoekt nu of zij en haar voormalige echtgenoot Jeff Gillooly inderdaad betrokken waren. Een 69-jarige vrouw, mogelijk familie van een van de verdachten, werd in staat van beschuldiging gesteld wegens bedreiging. Ze loste schoten in de lucht toen verslaggevers haar filmden bij haar huis.

*****

VOETBAL / HELMOND — Eerste-divisieclub Helmond Sport heeft aanvaller Jerry Taihuttu voor de rest van het seizoen gehuurd van Fortuna Sittard. De 23-jarige spits speelde de tweede helft van het vorige seizoen ook bij Helmond Sport. Hij was toen goed voor zestien treffers in achttien wedstrijden. Helmond Sport heeft een optie tot koop op Taihuttu genomen.

■ *NEW YORK — Steve Carlton is opgenomen in de Baseball Hall of Fame in de Verenigde Staten. Dat nadat hij afgelopen woensdag met maar liefst 95,8 procent van de stemmen heeft gewonnen als genomineerde voor de Hall of Fame. De officiële aanstelling tot lid van die Hall of Fame vindt op 31 juli van dit jaar plaats in Cooperstown.*

Australian Open Tennis in Melbourne

Rottier in de eerste ronde tegen Sabatini

MELBOURNE — De drie Nederlandse mannen, die direct tot het hoofdschema van de maandag te beginnen Australian Open in Melbourne zijn toegelaten, hebben voor de eerste ronde *qualifiers* geloot. De namen van deze spelers uit het kwalificatietoernooi worden pas zondag bekend. Van de vier Nederlandse vrouwen hebben Nicole Muns-Jagerman en Stephanie Rottier het in de openingsronde niet getroffen met respectievelijk Natalie Medvedeva uit Oekraïne en de als vierde geplaatste Gabriela Sabatini.

Miriam Oremans treedt in de eerste ronde aan tegen de Amerikaanse Lisa Raymond. Bij winst speelt de Berlicumse tegen de winnares van het duel tussen de Française Testud en de Italiaanse Grossi. Kristie Boogert treft een *qualifier*. De Zuid-Beijerlandse trok zich vrijdag tijdens haar partij voor de halve finales van het toernooi in Hobart terug wegens een rugblessure. Ze stond op dat moment tegen de Japanse Endo achter met 6-7 en 2-4.

Mochten Nicole Muns-Jagerman en Stephanie Rottier hun partijen tegen Medvedeva en Sabatini beiden tot een verrassend goed einde brengen, dan spelen ze in de tweede ronde tegen elkaar. Jan Siemerink speelt bij winst in de volgende ronde waarschijnlijk tegen de als vierde geplaatste Stefan Edberg. De Zweed begint tegen de Spaanse gravelspecialist Javier Sanchez.

Paul Haarhuis vervolgt bij winst in zijn eerste partij het toernooi tegen de winnaar van het treffen tussen de Amerikanen Stark en Ho. De Nederlander is ingedeeld in het kwart van de als eerste geplaatste Amerikaan Pete Sampras, die eventueel in de vierde ronde tegen Haarhuis komt te staan. Eltingh speelt na een zege in de tweede ronde tegen de Australier Rafter of een andere *qualifier*, in de derde ronde is de als vijfde geplaatste Tsjech Petr Korda mogelijk tegenstander.

Bij de mannen is het rijtje afwezigen uitgebreid met Andrej Medvedev uit Oekraïne. Hij ondervindt teveel hinder van een knieblessure. Behalve Medvedev ontbreken Andre Agassi, Boris Becker, Michael Chang, Richard Krajicek, Sergi Bruguera, John McEnroe en Pat Cash.

Mirjam Hooman en Frits Kantebeen gaan naar Arezzo

DEN HAAG — Mirjam Hooman heeft zich weer beschikbaar gesteld voor de nationale tafeltennisploeg. Het conflict met de bond over haar privécoach Frits Kantebeen is opgelost. Dat betekent dat Hooman en Vriesekoop beiden deelnemen aan het Top 12-toernooi, van 4 tot 6 februari in de Italiaanse plaats Arezzo.

In een gesprek tussen hoofdbestuurslid Carel Deken, die verantwoordelijk is voor topsportzaken, Hooman en Kantebeen zijn afspraken gemaakt over de coaching van de speelster tot en met de Olympische Spelen van Atlanta. Hooman maakt deel uit van de nationale selectie en zal bij officiële wedstrijden gebruik maken van de NTTB-faciliteiten als de masseur en de arts.

Bij officiële individuele wedstrijden zoals Top 12, Olympische Spelen, WK en EK, kan ze zonder coach spelen. Frits Kantebeen mag haar voor en na de wedstrijd begeleiden, maar hij maakt geen deel uit van de NTTB-afvaardiging. Kantebeen dient zijn eigen reis- en verblijfkosten te betalen.

Gezien aanslagen op sporters

Flinders Park wordt zwaar bewaakt tijdens toernooi

MELBOURNE — De organisatie van de Australian Open heeft alert gereageerd op de recente gewelddadige voorvallen in de sportwereld, waarbij de Amerikaanse kunstrijdster Nancy Kerrigan en de Duitse voetballer Oliver Möller van Hamburger Sportverein in respectievelijk Detroit en Stuttgart het slachtoffer waren. De verscherpte veiligheidsmaatregelen maken van Flinders Park in Melbourne de komende twee weken een zwaar bewaakte vesting. Tennisster Monica Seles is ondanks haar afwezigheid bij de Australian Open in Melbourne toch overal te zien.

Telkens vertoont de Australische televisie de beelden van de aanslag op de toenmalige nummer één van de wereld. Die aanslag gebeurde op 30 april van het vorig jaar door een met een mes gewapende Duitser en tijdens het toernooi van Hamburg. Sindsdien heeft de Servische speelster, die in de rug werd getroffen, geen wedstrijd meer gespeeld. Seles won de laatste drie jaar in Melbourne.

Het centre court en de beide zogenoemde showcourts zijn in de Australische stad qua aanleg op zichzelf al veilig genoeg. "De tribunes eindigen op deze drie banen twee meter van de rand van het speelveld", aldus Geoff Pollard, voorzitter van de Australische tennisbond. "Incidenten zijn daar zo goed als uitgesloten." Daar komt bij dat de spelers via een ondergrondse parkeergarage tot pal voor de ingang van de kleedkamers worden gebracht, waarbij ontmoetingen met het publiek uitgesloten zijn.

Op de andere veertien banen op het park is de situatie niet zo gemakkelijk te controleren. Daar moeten de spelers zich telkens een weg banen door de massa's toeschouwers. Lijfwachten, politie met honden, militairen en een systeem van videocamera's moeten voor de grootst mogelijke veiligheid zorgen. Bovendien worden de toeschouwers bij alle ingangen met metaaldetectoren afgetast en worden de meegebrachte tassen zorgvuldig doorzocht.

De tennisacteurs reageren verschillend op de recente ontwikkelingen. Zo traint Steffi Graf uitsluitend op het hermetisch afgesloten centre court. De Oostenrijker Thomas Muster, nummer negen op de plaatsingslijst, neemt de zaken gelaten op. "Ik maak me niet al teveel zorgen", zegt hij. "Ik geloof dat ik voor een terrorist niet beroemd genoeg ben." Dat gold echter ook voor de voetballer Möller, die woensdag tijdens een zaalvoetbal-toernooi door een doofstomme vrouw werd neergestoken. Zij deed dat om eens een keer prominent in het nieuws te komen.

Vanwege doodschop op Breetveld

John de Wolf voor drie wedstrijden geschorst

ZEIST — John de Wolf heeft vrijdagmiddag na overleg met zijn advocaat Peter van Minnen besloten niet in hoger beroep te gaan tegen zijn schorsing voor drie wedstrijden. Die schorsing was naar aanleiding van de rode kaart in het bekerduel met Dordrecht'90. De aanvoerder van Feyenoord mist de competitiewedstrijden tegen VVV, FC Twente en RKC. Trainer Willem van Hanegem moet 500 gulden boete betalen naar aanleiding van zijn gedane uitspraken over scheidsrechter Luinge.

De Tuchtcommissie van de KNVB heeft John de Wolf voor drie wedstrijden geschorst. De commissie vond dat bij de overtreding van de Feyenoorder op Breetveld van Dordrecht sprake was van ernstig wangedrag.

In de zaak-Van Hanegem was de commissie van mening dat de coach in strijd heeft gehandeld met de belangen in het betaalde voetbal. Zij achtte bewezen dat hij Luinge na afloop van de wedstrijd tegen Roda JC een 'arrogante kwal' noemde. Feyenoord verloor toentertijd in Kerkrade met 1-0.

De arbiter gaf Heus de rode kaart nadat hij een buitenspelsituatie over het hoofd zou hebben gezien. Uitspraken van Van Hanegem over dronkenschap van Luinge bij een wedstrijd van Wageningen een paar seizoenen eerder, zijn niet meegenomen in het oordeel.

De kwalificatie 'ernstig wangedrag' werd op de actie van De Wolf geplakt na het aanhoren van verklaringen van scheidsrechter Jol en grensrechter Van Boekel. Bovendien werden donderdag tijdens de mondelinge behandeling de televisiebeelden van het incident bekeken.

De Feyenoorder kreeg tijdens de bekerwedstrijd tegen Dordrecht'90, afgelopen zondag, de rode kaart.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

MARTINA RAFHAELA-RODRIGUEZ

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"GABILAN SNACK"** gelegen te

NIEUW NEDERLANDWEG NR. 92, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

LAURA JUANITA MARTINA-ILARIA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"SOTO SNACK"** gelegen te

GROOT STA. MARTHA NR. 12-A, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

JOSE MANUEL DA SILVA DE JESUS

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"DA SILVA SNACK & SOFT CENTER"** gelegen te

JAN NOORDUYNWEG NR. 36, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

WAI CHO LEE

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"HAPPY SNACK"** gelegen te

KANGA NR. 109-D, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

ANA MERCEDES OSORIA LEDESMA NIVILLAC

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"JOY SNACK"** gelegen te

BERG ALTENA NR. 138, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

GUILHERME RODRIGUEZ TEIXEIRA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"GUILLERMITO SNACK"** gelegen te

PLANTAGE STA. CRUZ, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

MARLON PORFIRIO SUAREZ

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"SUPER DINAMICO SNACK"** gelegen te

SCHOTTEGATWEG WEST NR. 46-A, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

FATIMÉ ADIB AYOUBI-TABCHÉ

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"FUENTE DI SODA FAMILIAR SNACK"** gelegen te

OHMSTRAAT NR. 6, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

MAK WAI PING

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"SHUNG HING SNACK"** gelegen te

SANTA ROSAWEG NR. 212, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

IRENA YOLANDA BAZOER

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"SANDY SNACK"** gelegen te

PENSTRAAT NR. 436, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

JOSEFINA SEFEREI-GERALDO

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"WANDA SNACK"** gelegen te

WISHI NR. 20, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

SONIA MARITZA ACEVEDO MOREL DE WINDT

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"ISO SNACK"** gelegen te

KIRINDONGO ABOU NR. 240-C, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:

- **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
- **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
- **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**

in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

Hans Gillhaus vervangt Bosma[n]

ZEIST — Bondsc[oach] Dick Advocaat heeft [Hans] Gillhaus als verva[nger] van John Bosman [op]geroepen in de selectie [van] het Nederlands vo[etbal]elftal voor de oefenin[g]land tegen Tunesi[ë op] woensdag 19 januari. A[dvo]caat willigde vrijda[g het] verzoek in van Bos[mans] clubcoach Boskamp, [die] bang is dat zijn [doel]schutter niet is uitg[erust] voor de competitie[wed]strijd tegen Seraing t[wee] dagen later.

De 30-jarige Hans [Gill]haus, spits van Vite[sse], maakte tijdens de WK-k[wa]lificatiereeks twee keer [deel] uit van de selectie. Voo[r de] uitwedstrijd tegen [San] Marino werd hij op [het] laatste moment vanwege [een] enkelblesurre vervangen [door] Bosman. Die maakte [er] drie van de zeven doelpun[ten] tegen het dwergstaatje. V[oor] het belangrijke thuisd[uel] tegen Engeland op [13] oktober was Gillhaus de zev[en]tiende man in de selectie [en] zat hij op de tribune.

De voormalige spits [van] FC Den Bosch, PSV en Ab[er]deen is uitstekend in vo[rm]. Met zestien doelpunten i[s hij] tweede op de topscorers[lijst] van de eredivisie, achter [de] Fin Jari Litmanen. Gillh[aus] speelde zes interlan[ds,] waarin hij twee k[eer] scoorde. Beide doelpun[ten] maakte in 1987 op Rho[des] tegen Griekenland.

Feyenoord trekt ook Bouwmeest[er] aan

ROTTERDAM — H[et] bestuur van Feyeno[ord] heeft vrijdag Frans Bo[uw]meester benoemd [tot] hoofd van het scouti[ng]apparaat. De Braban[der] tekende een contract [...] Kuip. Hij moet bij de la[nd]skampioen voor een co[n]stante aanwas van [ta]lenten gaan zorgen.

Frans Bouwmeester nee[mt] een deel van het takenpakk[et] over van technisch-directe[ur] Wim Jansen. Laatstg[e]noemde koos eind vorig ja[ar] verrassend voor een baan [als] assistent-bondscoach v[an] Saudi-Arabië, naast Leo Be[en]hakker. Toen hij de Ku[ip] verliet deed hij sommi[ge] krasse uitlatingen richti[ng] John de Wolf en Willem v[an] Hanegem.

"Frans moet de lijn doo[r]trekken die Jansen de la[at]ste jaren heeft uitgezet", lic[h]tte voorzitter Jorien van d[en] Herik toe. Eerder deze we[ek] stelde Feyenoord ex-aa[n]voerder John Metgod aan [als] hoofd opleidingen in va[ste] dienst. De 35-jarige verd[e]diger neemt zondag in [de] thuiswedstrijd tegen VV[V] afscheid van het legioen. [De] leegte die Jansen achterli[et] is met de benoeming v[an] Bouwmeester en Metgod op[ge]vuld. Feyenoord zal geen te[ch]nisch-directeur meer aa[n]stellen.

De afgelopen jaren w[as] Bouwmeester bij Willem [II] met een vast dienstverba[nd] eveneens als hoofdsco[ut] actief. De vijfvoudige in[ter]national, oud-speler van N[AC] en Feyenoord, werd ook d[oor] de Belgische landskampio[en] Anderlecht begeerd. Bou[w]meester wordt als de o[nt]dekker gezien van, onder an[d]eren, de internationa[ls] Ulrich van Gobbel (Fe[ye]noord) en Marc Overma[rs] (Ajax).

* * * * *

BOKSEN / NEW YO[RK] —Riddick Bowe hee[ft] moeten afzeggen voor h[et] gevecht tegen de Zuidaf[ri]kaan François Botha, d[at] voor volgende maand op h[et] programma stond. De Am[e]rikaanse bokser liep tijde[ns] de training opnieuw e[en] flinke kwetsuur op boven h[et] oog. De wond moest met t[...] hechtingen worden gedic[ht]. Bowe verloor in novemb[er] een titelgevecht teg[en] Evander Holyfield. Die were[ld]kampioen haalde destij[ds] Bowes voorhoofd open m[et] een kopstoot.

Carnaval Aruba

WAS VOORHEEN de car-valsroute van de grote rade Oranjestad onder-erp van discussie; dit jaar dat de route van de parade San Nicolas. De handeen hebben zich verenigd zijn niet ingenomen met nieuwe route, die niet or de hoofdstraat maar or de Grensweg gaat. Dit udt verband met de verfaiing van de Mainstreet, e daardoor aanmerkelijk aller is geworden. De midnstanders zijn niet bereid carnavalsactiviteiten te onsoren als niet iets aan ze situatie gedaan wordt. eeds enige groepen hebben weigering van de San icolas-handel ondervonden or de financieel helpende and. Dat betekent voor dit ar: geen parade door de ofdstraat in San Nicolas, n ook geen geld voor carval.

***

inister van Justitie en Sportken Rudy Croes, die kele weken geleden buiten n boekje ging door aan SOMA een vergunning te ven, kan ook weer opgecht adem halen. Hij bood rige week zijn verontschulgingen aan dat hij zich op t terrein van premier Nel duber had begeven. Gisren stuurde Croes aan de derhandelingscommissie n gelukwens in verband et de bereikte overeenmst tussen ASOMA en C. De bewindsman uitte n waardering dat de comissieleden in hun vrije tijd moeilijke bemiddelingsak met succes op zich adden genomen. Croes is van overtuigd dat de hele Arubaanse bevolking en daarvoor dankbaar is. n slotte wenste hij de comissie kracht en sterkte toe j de uitvoering van de moeike taak om de contesten te ganiseren.

e Quota Club gaat ook dit ar tijdens carnaval weer ampagne voeren voor oorbechadiging, veroorzaakt door eluidsoverlast. Vorig jaar erden maar liefst vijfduiend oordopjes uitgedeeld. n ook dit jaar ontving de uota Club donaties, die de osten van de dopjes zullen ekken. Middels de nieuwmedia wordt eveneens camagne gevoerd om de aanacht te vestigen op de overast van harde muziek en de evolgen daarvan voor onze arnavals-oortjes.

De schooljeugd is onrustig u Directie Onderwijs niet oestaat dat op 11 februari e jaarlijkse jumpup voor de cholen van het voortgezet nderwijs wordt gehouden. Vrijdagmorgen trok de jeugd an het Mariacollege langs et SKOA-kantoor en riep "Wij willen jump up". Ook werd langs de Mater Dei Huishoudschool en La Salle ollege getrokken.

Overigens schijnt er achter de carnavalsschermen druk overleg plaats te vinden, waarbij minister Fredys Refunjol, die het carnavalshart op de goede plaats heeft zitten, ook betrokken is. Begin volgende week valt de beslissing. Verwacht wordt dat de jeugd voor het vierde achtereenvolgende jaar weer naar hartelust zal kunnen jumpen.

***

Ofschoon de voor vanavond geplande tumbacontest is uitgesteld tot volgende week, belooft het met de vele activiteiten in de districten toch een druk weekeinde te worden. Overal vinden verkiezingen van koninginnen plaats. Nadat zij de kroon krijgen opgezet, gaan zij zich voorbereiden voor de uitverkiezing van de Arubaanse koninginnen die op 29 januari wordt ingezet met de verkiezing van de 19e Kinderkoningin, op 4 februari gevolgd door de verkiezing van de 31e jeugdkoningin en op 10 februari van de veertigste carnavalskoningin van Aruba.

***

In het San Nicolas Sportpark laat de jeugd vanmiddag om 17 uur de stemmen horen in de children roadmarch contest. De jongeren hebben zich blijkbaar niet al te veel gestoord aan de carnavalsoorlog tussen SAC en ASOMA en hebben zich in de tussentijd onder leiding van Roland Fortin goed voorbereid.

***

In Santa Cruz is zondagmiddag het Credit Union gebouw middelpunt van een gekostumeerd dansfestijn, dat om 17 uur wordt ingezet. Er zijn prijzen beschikbaar voor de fraaiste kostuums. Muziek wordt verzorgd door de Savage Brass Band en J&S- Disco. Hoogtepunten worden ongetwijfeld de kroning van kinderkoningin Melisa Laclé, jeugdkoningin Irina Croes en van carnavalskoningin Shahaira Brokke.

***

Te Seroe Pita wordt het aanstaande maandag een blauwe maandag met een grote jumpup. Om 19.30 uur gaat men van start op de kruising Ayo/Natuurlijke Brug en daarna door Seroe Pita tot aan het kruispunt Seroe Pita/ Tamarijn. Dat betekent ruimte genoeg om te jumpen op de tonen van Energy Brass.

***

In Cheers Cafe Bistro tekende de carnavalsgroep 'Dr. Kitch and Associates' een contract met Pride International voor de muzikale begeleiding in de parades van San Nicolas en Oranjestad. Onder toeziende ogen van carnavalskoningin 1993,

Rachel Kraayvanger, werd het contract door beide partijen getekend. Er kan bij deze groep nog worden ingeschreven (telefoon 34579) tegen 450 florin per persoon, waarin begrepen kostuum, eten en drinken voor beide parades.

***

Onder leiding van Many Lopez, die van carnavalswanten weet, wordt hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de groep die deel gaat nemen aan de kinderparade. Alleen aanstaande weekeinde kan nog worden ingeschreven. Er wordt deelgenomen zowel in San Nicolas als Oranjestad met de groep 'Buniteza y fantasia bao awa' (Schoonheid en fantasie onder water). Muzikale begeleiding genoeg met de 'Original Band' en 'Robert y su Banda Show'. Many Lopez (Santa Cruz 29) verstrekt gaarne nadere inlichtingen over deze onderwater-carnavalsplannen.

***

Ook in Tanki Leendert beginnen de carnavalsharten al te kloppen. Een groep dames, onder leiding van Aura Oduber, heeft wilde plannen om met een Aladin groep aan de kinderparades van Noord en Oranjestad deel te nemen. Te Noord wordt de groep begeleid door een disco en in Oranjestad door Academy International. Er kan worden ingeschreven bij Aura Oduber (tel. 29015), Mirjam Oduber (34289), Lourdes Croes (34674) en Coleta Tromp (28556). Ook kunnen ouders langskomen bij de woning van Jolanda Oduber te Bakval 17-H.

Advocaat Sulvaran in pleidooi:

'Bevel voor huiszoeking moet geen invulformulier worden voor politie'

WILLEMSTAD — Advocaat mr. E.F. Sulvaran heeft vrijdag voor het Gerecht in eerste aanleg wederom flink uitgehaald naar de politie. De raadsman had kritiek op het door de politie opgemaakte proces-verbaal, een enkel bevel voor huiszoeking en de 'te late' inlevering van die processtukken. Sulvaran hekelde in zijn pleidooi in de strafzaak van het Openbaar Ministerie tegen zijn cliënt R.S., de werkwijze van de politie. Over het bevel voor huiszoeking zei de raadsman: "Een last moet geen invulformulier worden voor de politie".

Officier van justitie mr. G.M. Veen-Jonkhout is het eens dat de te late inlevering van stukken een bron van ongenoegen en twijfels is. Maar de politie heeft volgens haar de handen vol met allerlei zaken en krijgt geen overuren uitbetaald.

Voor advocaat Sulvaran was het voornamelijk onbegrijpelijk dat de politie drie maanden nodig heeft gehad om een bevel voor huiszoeking voor te leggen aan de officier van justitie. De raadsman vindt dat die last, die drie maanden eerder vermoedelijk tijdens een politieinval werd gebruikt om een huis binnen te treden, vanwege de 'uiterst late' inlevering vragen oproept.

Omdat de politie zo lang wachtte om het processtuk voor te leggen, vermoedt de raadsman dat dat bevel voor huiszoeking achteraf werd gemaakt en aangevuld. Sulvaran verdedigde de verdachte R.S. die door het Openbaar Ministerie (OM) beschuldigd wordt van het in bezit hebben van 470 gram cocaïne. De partij drugs werd tijdens een huiszoeking in een perceel aan de Montevideostraat, onder een klerenkast in een slaapkamer, gevonden. De verdachte R.S. ontkende van het begin af aan iets te maken te hebben met de zaak.

Voor de rechter zei hij dat de politie zijn huis was binnegekomen, hem sommeerde uit de slaapkamer te gaan om, zoals dat heet, het onderzoek niet te belemmeren. S. verklaarde verder dat hij nimmer een bevel voor huiszoeking kreeg te zien van de SOD-agenten.

Sulvaran vond dat er op verkeerde wijze gebruik is gemaakt van het bevel van huiszoeking. In het procesverbaal staat namelijk vermeld dat de politie de moeder van de S. van heling verdacht. De raadsman is de mening toegedaan dat de SOD-agenten het huis aan de Montevideostraat onrechtmatig hadden betreden waardoor de in beslaggenomen cocaïne ook onrechtmatig is verkregen.

Verder betoogde Sulvaran dat de last op twee verschillende tijdstippen is ingevuld. "Een last is geen invulformulier," verklaarde hij verontwaardigd.

Officier van justitie mr. G.M. Veen-Jonkhout bleef erop staan dat S. zich schuldig had gemaakt aan het in bezit hebben van 470 gram cocaïne. Ook zei was van mening dat de politie te laat was met het inleveren van een bevel voor huiszoeking dat drie maanden eerder werd gebruikt om een woning binnen te treden.

Veen-jonkhout eiste 24 maanden cel voor S. die in het verleden al tot vier jaar is veroordeeld vanwege overtreding van de Opiumlandsverordening. Rechter mr. C.M. Bakhuis-Vinck, die invliel voor rechter mr. F.W. Stüger, doet op 28 januari uitspraak.

Voor 1995 iedereen voorzien

Eindelijk uitbreiding van telefoonlijnen St. Maarten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De Landsradio/ Telem verwacht dit jaar het schrijnend tekort aan telefoonlijnen nagenoeg te hebben opgelost. Voor bewoners van Point Blanche zijn onlangs al 600 lijnen beschikbaar gekomen. Binnen zo'n twee weken kan de telefoon in deze omgeving zijn aangesloten.

De infrastructuur op Sint Maarten heeft de afgelopen vijftien jaar geen gelijke tred gehouden met de ontwikkelingen. Dat is niet alleen zichtbaar in het onvoldoende en slecht onderhouden wegennet, het tekort aan water en electriciteit, maar ook in het aantal beschikbare telefoonlijnen. De nood is zo hoog, dat sommige potentiële abonnees bereid zijn om forse bedragen onder tafel te betalen, als zij maar een telefoonaansluiting krijgen. Anderen schaffen zich de, zowel in aanschaf als telefoonkosten, peperdure cellular-telefoons aan.

Maar er gloort hoop aan het eind van de lijn: onlangs kwamen er 600 lijnen in Point Blanche gereed en in maart hoopt de Landsradio/ Telem de aanleg van een kabel voor de Dutch Region en de Middle Region te hebben gelegd, waardoor er nog eens 900 gegadigden aan bod kunnen komen. Doordat hier ook oude lijnen worden vervangen, gaat het overigens niet om 900 nieuwe abonnees. Tegen eind van dit jaar zal nagenoeg de gehele Nederlandse kant van het eiland zijn voorzien van telefoonaansluitingen.

Voor de cellular-telefoons is door de East Caribbean Cellular een percentagecontract afgesloten met Landsradio. Maar van een systeem dat het mogelijk maakt om via de VS goedkoper naar het buitenland te bellen, ontvangt de Lansradio geen cent. Zodra deze nummers door Landsradio worden ontdekt, zullen zij worden geblokkeerd, meldt de general manager van de Landsradio/ Telem, John Buncamper.

In tegenstelling tot Nederland

Dienstplicht NA wordt niet afgeschaft in 1998

WILLEMSTAD — De dienstplicht op de Nederlandse Antillen blijft bestaan, in tegenstelling tot Nederland, waar deze plicht in 1998 zal komen te vervallen. In 1998 zullen alle 33 onder-officieren verdwijnen wegens het bereiken van de 45-jarige leeftijd. Er is nog geen oplossing gevonden voor het opvullen van deze vacatures.

Het nut van de dienstplicht is in Nederland ter discussie komen te staan na de politieke omwentelingen in Oost-Europa en de voormalige Sovjet-Unie. Terwijl Nederland inmiddels besloten heeft om de dienstplicht geleidelijk af te schaffen en over te stappen op een beroepsleger, is de Antilliaanse overheid niet voornemens deze maatregel door te voeren op de Nederlandse Antillen. "De Antilliaanse overheid hoeft het Nederlandse beleid in deze niet te volgen", aldus overheidsvoorlichtster Penni Tecla-Peterson.

Momenteel vervullen 97 jongeren, afkomstig van de verschillende eilanden, een dienstplicht van 12 maanden in het marinedetachement te Suffisant. Sinds 1978 worden daar uitsluitend Antilliaanse jongeren opgeleid. Daarvoor werden Nederlandse en Antilliaanse mariniers gezamenlijk opgeleid. De uitgezonden Nederlandse mariniers verblijven op de basis Parera.

Naast de eerste vakopleiding (EVO) van 13 weken, krijgen de dienstplichtigen een opleiding tot onder anderen chauffeur en bewaker. Dienstplichtigen kunnen daarnaast ook avondopleidingen MAVO en HAVO volgen, waarvan de kosten bij het behalen van het diploma worden vergoed. Staatssecretaris Lucien Arrendell is er voorstander van dat dienstplichtige Antillianen tijdens hun dienstplicht een opleiding volgen, zodat zij na hun diensttijd makkelijker aan een baan komen.

Een groep van 'vrijwillig nadienende' onder-officieren zal tussen 1995 en 1998 verdwijnen. Voor de opvolging van deze officieren wordt overwogen om kandidaten te gaan werven uit het bestand van 9 korporaals. Daarnaast zullen wellicht ook een aantal Nederlandse onderofficieren aangetrokken moeten worden. De staatssecretaris is er geen voorstander van om voor deze functies uitsluitend Nederlanders in te schakelen, omdat het omgaan met lokale Antilliaanse dienstplichtigen kennis vereist van hun cultuur, mentaliteit en taal.

Op de Nederlandse Antillen worden volgens voorlichtster Tecla-Peterson dienstplichtigen alleen opgeroepen voor vervulling als zij op hun 18e jaar op Curaçao woonachtig zijn. Zijn zij daarvoor naar Nederland of het buitenland vertrokken, dan worden zij geschrapt van de lijst. Bij terugkomst van bijvoorbeeld studie hoeven Antilliaanse jongemannen geen dienstplicht meer te vervullen. In Nederland is de leeftijdsgrens voor de dienstplicht 35 jaar.

Herman Brood in jamsession

WILLEMSTAD — De Nederlandse artiest en kunstenaar Herman Brood heeft vanavond een optreden in het Curaçao Seaquarium. Jimmy K, eigenaar van Birdland, tekent voor de organisatie van de zogeheten Birdland Super Jam-session op de patio van bar & restaurant Balaú Terrace.

Naast Herman Brood treden Jimmy K. zelf (gitaar) en de Curaçaose jazzartiesten Uti Gregorio (basgitaar), Bibi Provence (zangeres) en drummer Gili op.

Carnaval Curaçao

KORPROKAMU ofwel de Komishon Pa Promove Kanto Pa Mucha, organiseert op zondag 30 januari haar veertiende kindertumbafestival in het Curaçao Festival Center. Twintig kinderen nemen hieraan deel. Zij worden begeleid door drie muziekgroepen. De toegangskaarten kosten tien gulden voor kinderen tot en met vijftien jaar en vijftien gulden voor de leeftijdsgroep daarboven.

* * * * *

DE DEELNEMERS zijn: DOBLE R: Marelyn Elstak, Shurella Jamanika, Michael Windster, Nailah Fernando, Levena Paul, Nouella Gregg en Sharlon Ricardo; ERA OUTENTIKO: Justine Heyden, Rubina Minguel, Jenny Leito, Anais Pieters-Kwiers, Jean-Paul Markwell en Jean Carlo Sintiago; GIBI I ORKESTA: Gregory Frans, Mariangela Martiszoon, Marie-Louise Thomassen, Angelique Klooster, Melanie Neuman, Igmar LaReine en Kevin Sintiago.

* * * * *

DE ROUTES die afgelopen zaterdag door gedeputeerde Peternella bij de start van de Old Mask Parade werden bekendgemaakt, blijven gehandhaafd. Dit verklaarde coördinatrice van de carnavalscommissie Altagracia Bryson. De routes die de Raad van Groepen heeft voorgesteld werden door de autoriteiten afgewezen. Het begrip 'veiligheid' was het belangrijkste motief voor de beslissing over de routes. Zowel op maandag- als woensdagavond wordt aan de leiders van de kinder- en grote groepen uitleg gegeven over deze beslissing, die uit overmacht werd genomen.

* * * * *

SLECHTS EEN JUMP-UP per avond. Dat was het antwoord van de politie gisteren aan de carnavalscommissie. Dit veroorzaakt ongetwijfeld problemen, aangezien verschillende groepen reeds hun kaarten en T- shirts hebben gedrukt. Ook contracten met zowel muziekgroepen als hotels en hofi's zijn al getekend. De carnavalsgroepen kijken nu boos in de richting van de commissie, maar die werd ook pas afgelopen woensdag van de maatregel op de hoogte gesteld.

* * * * *

OORSPRONKELIJK was het de bedoeling dat de jump-up's uitsluitend in het weekeinde zouden worden gehouden. Op die manier zouden de scholieren door de week niet te laat op straat hoeven zijn. Door deze maatregel echter moeten de jump-up's zeker ook op werkdagen plaatsvinden, anders verdienen de groepen niet genoeg geld. De jump-up's zijn immers een belangrijke bron van inkomsten.

* * * * *

MORGENMIDDAG zal het druk worden bij het Curaçao Festival Center en omgeving, want daar vindt de inschrijving voor deelname aan het tumbafestival van dit jaar. De Vereniging van Musici heeft verschillende tenten opgesteld, waar men zich kan vermaken met onder meer dominospel. De inschrijving is van 13 tot 18 uur. Na 19 uur worden de data van optreden van de muziekgroepen bekendgemaakt voor de eerste drie avonden. De definitieve lijst met namen van alle componisten en zangers volgt pas in het volgende weekeinde. Men verwacht morgen zo'n honderd inschrijvingen.

* * * * *

RADIO HOYER is zoals gewoonlijk weer met drie grote potten soep aanwezig. Men begon jaren geleden met een kleine pot bij het kwartier van de Vereniging van Musici aan de San Matheowijk, maar het aantal liefhebbers voor soep is zo groot geworden, dan men besloot met meer en grotere potten te komen.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

NEREYDA RODRIGUEZ

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "ANA SNEK" gelegen te

MAISHIWEG NR. 42-A, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

MERILIN MANUELA BENILIA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "MARY'S SNACK" gelegen te

JONGBLOED NR. 26, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

MAYRA SEBASTIANA JOSEPA-KOEIMAN

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "TRAVOLTA SNACK" gelegen te

KLEIN SANTA MARTHA NR. 12, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

ELVIRA ALTAGRACIA FELIX

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "JOHNY SNACK" gelegen te

MIRLA PLATEWEG NR. 36, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

PROME Prome Seguro N.V.

Namens de Raad van Commissarissen en de Direktie van Prome Seguro n.v. nodigen wij u uit voor een buitengewone aandeelhouders vergadering.

Datum: Dinsdag 1 februari 1994
Plaats: S.S.K. Gebouw
Tijd: 19.30

Agenda
1. Opening
2. Mededeling
3. Situatie Prome Seguro
4. Rondvraag
5. Sluiting

Namens de Raad van Commissarissen en de Direktie van Prome Seguro N.V.

Direkteur
R.H. Koeijers

Gelieve uw aandeelbewijs mee te nemen of een bewijs van betaling hiervan.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

OTILIO LANDOLINO ROJER

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "FREE BUTS SNEK" gelegen te

WINSTON CHURCHILLWEG NR. 185, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curcao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

Executie christen evangelist in Iran verlaat

ERMELO - De ter... stelling van de Ira... predikant Mehdi D... (59), die voor vrijdag... verwacht, zal pas ove... week of twee pl... vinden.
Dit heeft zijn zoon Yo... gehoord van de betro... rechter, zo meldt de or... satie Open doors, voor... Kruistochten, in Erm... Nederland. Yousef h... woensdag zijn vader i... gevangenis bezocht. D... voorganger van de As... blies of God, ging v... jaar geleden over tot... christendom. Hij is o... december ter dood v... deeld wegens geloofsa... De predikant kreeg tw... dagen de tijd om in ... beroep te gaan. Yousef ... zijn vader hiertoe ... kunnen overhalen. "Ik... niet buigen voor wer... mensen en hen om verge... en vrijlating smeken. Ik... geheel bereid om te wo... terechtgesteld. Dit is een ... recht. Niemand heeft ... recht dat van me a... nemen," heeft hij tegen ... zoon gezegd.

President van Turkmenistan kan tot 2002 aanblijven

MOSKOU - De T... meense president, Sa... mourad Niazov, kan ... 2002 aanblijven. Bij ... referendum over de ... lenging van zijn mand... met vijf jaar heeft vol... de eerste resultaten ... procent van de kies... hem gesteund.
Zo bericht het persbur... Itar-Tass. Alle kiesge... tigde inwoners van Turk... ... hebben uitgebracht. Ni... werd in 1990 gekozen. Na ... opheffing van de Sovjet... werd hij in juni 1992 ... 99,5 procent van ... stemmen voor vijf jaar ... kozen. Door middel van ... referendum wil de presid... zijn mandaat met vijf ... verlengen tot juni 2002. T... menistan, waar zandw... tijnen viervijfde van het op... vlak beslaan, telt ruim ... miljoen inwoners.

Explosies in Turkse bussen

ANKARA - T... mensen zijn vrijdagav... gedood bij bomexplo... in vier autobussen in ... kije.
De bussen reden tussen ... Turkse hoofdstad Ankar... de steden Samsun, Istan... en Rize. Zestien mensen ... kten gewond, van wie ... ernstig, zo heeft de T... politie zaterdag meeged... De aanslagen werden ... meteen opgeëist, maar ... politie verdenkt de Ko... sche Arbeiderspartij, ... en de extreem-linkse ... ging Dev-Sol ervan ... bommen te heb... geplaatst.

Vervolg van pag. 1

[...]kendmaakte in het najaar [d]e VS zal bezoeken, zei dat [h]et huidige parlement '[...]mmer, intellectueler en [...]varener' is dan het vorige [w]aarmee hij constant over[h]oop lag.

De Russische president beloofde de economische hervormingen in zijn land voort te [ze]tten en zei daarvoor de [st]eun van Clinton te hebben. '[W]ij gaan vastberaden voort [m]et de hervormingen en de [pr]esident van de VS is bereid [de]ze lijn te steunen.' Clinton [ze]i dat de VS in de komende [tw]ee jaar een miljard dollar [aa]n hulp zullen verstrekken [e]n dat meer zal komen van [in]ternationale organen.

SCHOORVOETEND

[S]choorvoetend ondertekende [Je]ltsin vrijdag ook een docu[m]ent waarin hij zijn bereid[he]id verklaart Rusland te [la]ten deelnemen aan het 'Part[ne]rschap voor vrede', die niet-[N]AVO-landen de mogelijk[he]id biedt met de alliantie [sa]men te werken. De Russische president wil dat de toetreding tot de NAVO van de vier Middeneuropese landen die belangstelling voor het partnerschap hebben getoond, land voor land wordt geregeld. Ook zei hij dat het bondgenootschap niet in de plaats van andere organen moet komen, zoals de 53 landen omvattende Conferentie over Veiligheid en samenwerking in Europa (CVSE).

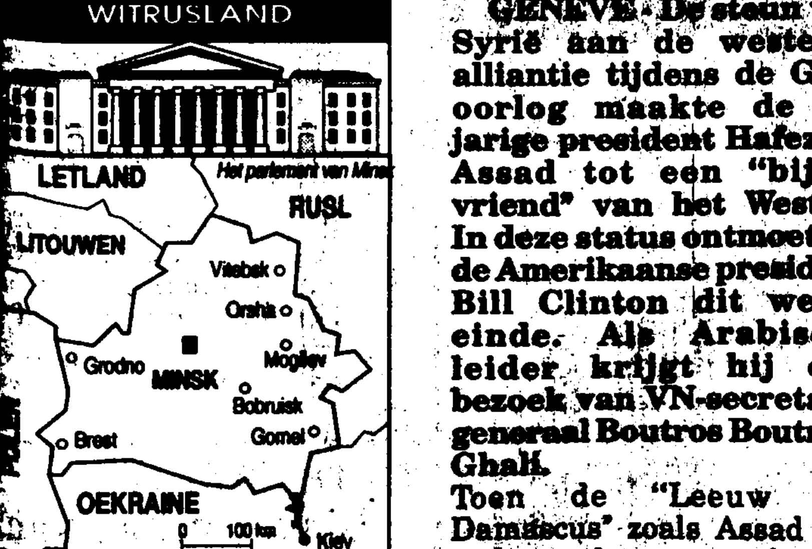
In een toespraak voor jonge Russen die via de televisie werd uitgezonden toonde Clinton zijn begrip voor de gevolgen die de Russische hervormingen op psychologisch en economisch terrein hebben voor miljoenen Russen.

Applaus voor verwijderen kernwapens door Oekraïne

■ *MOSKOU - Het verdrag is ondertekend voor de ontmanteling van de kernwapens in Oekraïne. Ondanks fel verzet in Oekraine tegen deze overeenkomst. De ondertekening gebeurde tijdens een korte top-conferentie waaraan deelnamen (vlnr) de presidenten Bill Clinton van de Verenigde Naties, Boris Jeltsin van Rusland en Leonid Kravtsnoek van Oekraine.* *(AFP-satellietfoto)*

WITRUSLAND

[O]ppervlakte: 207.600 km2
[B]evolking: 10,3 miljoen
(Witrussen: 79,4%, Russen: 11,9%, Polen: 4,2%, Oekraine: 2,4%)
[T]aal: Russisch (officieel)
Historie: Witrusland werd geannexeerd door Rusland in 1795. In 1919 werd het een republiek en in 1922 deel van SU. Op 25-8-1991 werd het onafhankelijk met de naam Witrusland.
[E]conomie: olie, gas, ijzer, [l]andbouw (tarwe, aardappelen,)
Lid van VN sedert 945

[A]FP Amigoe infografiek

Ook Witrusland krijgt bezoek van president Bill Clinton.

Syrische president ontmoet Clinton en Boutros Ghali:

Assads medewerking voor vrede Midden Oosten is onontbeerlijk

GENEVE - De steun van Syrië aan de westerse alliantie tijdens de Golfoorlog maakte de 64-jarige president Hafez al-Assad tot een "bijna-vriend" van het Westen. In deze status ontmoet hij de Amerikaanse president Bill Clinton dit weekeinde. Als Arabische leider krijgt hij ook bezoek van VN-secretaris generaal Boutros Boutros-Ghali.

Toen de "Leeuw van Damascus" zoals Assad ook wel wordt genoemd, zijn troepen tegen die van Iraaks dictator Saddam Hussein inzette, werd hij door de Amerikaanse president George Bush gebeld. Die zou Assad daarbij hebben gecomplimenteerd en gezegd: "Het is goed om voor de verandering eens aan dezelfde kant te staan." De radicale Arabische leider heeft zondag in Geneve een ontmoeting met de opvolger van Bush, Bill Clinton. Die zal Assad verslag uitbrengen van het verloop van de Israëlisch-Palestijnse autonomie-besprekingen. Maar de Amerikanen, onder wier supervisie de vredesbesprekingen in het Midden-Oosten worden gevoerd, willen zich ook verzekeren van Syrische steun voor een blijvende vrede.

GOLAN

De Syrisch-Israëlische besprekingen liggen al een tijdje stil. Ze zitten vast op de toekomst van de strategisch gelegen Golan-hoogvlakte, die Israël tijdens de zesdaagse oorlog in 1967 op Syrië veroverde. Assad wil de Israëlische troepen en nederzettingen binnen een jaar uit de Golan hebben. De Amerikanen zullen echter, zo wordt verondersteld de zijde van Israël kiezen en pleiten voor een periode van ten minste vijf jaar voor een Israëlische terugtrekking. De regering Rabin toonde zich de afgelopen maand bereid zich uit de Golan terug te trekken, maar zei niet tot hoever.

Assad heeft inmiddels ingestemd met hervatting van de Syrisch-Israëlische besprekingen. De Israëliers willen over volledige vrede met Syrië praten, met open grensovergangen, de vestiging van ambassades zowel als handel tussen Israël en zijn Arabische buren.

Het zal Clinton dit weekeinde echter niet lukken Assad zover te krijgen de Arabische boycot tegen Israëlische produkten op te heffen. Damascus wil eerst toezeggingen over de Israëlische terugtrekking uit de Golan en uit zuid-Libanon en weigert voor die tijd diplomatieke relaties met Israël aan te knopen.

SCHRAPPEN

Assad is er, sinds hij in 1970 via een staatsgreep aan de macht kwam, in geslaagd zijn centrale rol in het Midden-Oosten te handhaven. Hij liet zich aanvankelijk zeer sceptisch uit over het op 13 september gesloten Israëlisch-Palestijns vredesakkoord. Volgens hem had PLO-leider Yasser Arafat een hele slechte overeenkomst gesloten. Maar nog deze week krabbelde Assad terug en noemde het Gaza-Jerichoakkoord een stap op de weg naar vrede.

De Amerikanen vinden dat echter niet voldoende. Clinton zal er dit weekeinde bij Assad dan ook op aandringen dat Syrië zich onthoudt van steun aan de oppositie van Palestijnse groeperingen tegen het Gaza-Jericho-verdrag. Volgens diplomaten zal Assad op zijn beurt het gesprek met Clinton aangrijpen om zijn relatie met de Verenigde Staten te verbeteren. Assad wil dat de VS zijn land schrappen van de lijst met terroristische naties.

Oekraine acht stabiliteit in gevaar:

Stemmen in Krim of kiezen voor Rusland

KIEV - Oekraïne wacht de presidentsverkiezingen van zondag in zijn autonome republiek Krim met grote huiver af. Menig Oekraïens parlementslid heeft al voorgesteld de verkiezingen uit te stellen, anderen willen de noodtoestand uitroepen.

Tijdens de verkiezingscampagne zijn drie politieke leiders om het leven gebracht. Het leven van elk van de zes kandidaten staat op het spel, op twee van hen is een mislukte aanslag gepleegd, om maar niet te spreken van de ontelbare beschuldigingen en vuile trucs waarmee de gegadigden voor de hoogste regeringspost worden geconfronteerd.

De machtsstrijd op het eens zo pitoreske, maar economisch zwaar getroffen schiereiland wordt gedomineerd door elkaar bestrijdende bevolkingsgroepen, waarvan een groot deel aansluiting wil bij Rusland. Alle presidentskandidaten, op een na, streven naar een onafhankelijke Krim. Los van Oekraïne, en herenigd met Rusland.

De Krim belast de toch al gespannen verhoudingen tussen Oekraïne en Rusland wegens de Russische meerderheid in het gebied en het touwtrekken om de Zwarte-Zeevloot van de vroegere Sovjetunie. Discussies over de toekomst van deze vloot mondden afgelopen juli uit in een stemming, waarbij het Russische parlement Sebastopol claimde als horende bij haar grondgebied. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat de regering in Kiëv de presidentsverkiezingen in de opstandige republiek, ooit de zomerresidentie van Kremlinleiders, als een regelrechte bedreiging ziet van de stabiliteit in de jonge Oekraïense staat.

GECOMPLICEERD

De spanning in de Krim vindt zijn wortels in de etnische samenstelling en de gecompliceerde geschiedenis. Ruim tweederde van de 2,5 miljoen inwoners bestaat uit etnische Russen. Veel van hen streken er neer toen Sovjetdictator Jozef Stalin de Krim-Tataren in 1944 naar Centraal-Azie verbande. Ruim 120.000 Tataren zijn inmiddels teruggekeerd. Voorts leven er meer dan zeshonderdduizend Oekraïeners.

De Krim maakte deel uit van Rusland, tot Sovjetleider Nikita Chroesjtsjov het in 1954 aan de Oekraïeners schonk als dank voor drie eeuwen Russisch-Oekraïense samenwerking. Toen Oekraïne met de ineenstorting van de Sovjetunie eind 1991 onafhankelijk werd, startten Russen in de Krim een campagne voor onafhankelijkheid met als uiteindelijk doel hereniging met Rusland. De autoriteiten in Kiëv smoorden verdere plannen in de kiem door de Russen een grote mate van autonomie te beloven.

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A.

2de Trekking **Donderdag 13 januari 1994**

[illegible]

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door
Namens de Procureur-Generaal M. M. VITOR.

De wnd. Directeur S. L. CAPELLA

2de trekking op Donderdag 13 januari 1994.

VOLGENDE TREKKING: DONDERDAG 27 JANUARI 1994.

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
20403	2.000	19855	1.500	25671	1.000
20404	**100.000**	**19856**	**30.000**	**25672**	**10.000**
20405	2.000	19857	1.500	25673	1.000

Getuigen:
O. I. NAHR
N. A. SCHOOP.

UREN VAN UITBETALING:

CURAÇAO : 8.00—15.00 continu (maandag t/m vrijdag)
ARUBA
Oranjestad : 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolas : 8.00—12.00 en 13.00—16.00
BONAIRE : 8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)
ST. MAARTEN : 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)
SABA : s.v.p. bellen tel. 63217, Mr. E. Lynch
ST. EUSTATIUS : s.v.p. bellen tel. 82264. Mr. W. Schmidt

Het EK-Voetbal in het jaar 2000

Nederland en België werken hard aan organisatie Europese competitie

BRUSSEL — Oranje en de Rode Duivels (België) zijn straks in Amerika vroege concurrenten tijdens het WK-Voetbal. De nationale bonden trapten donderdag af met een gezamenlijk doel voor ogen: De organisatie van de Europese titelstrijd in 2000. Ofwel: 'Euro-2000, The low countries, the Netherlands and Belgium'. De bedoeling is een eindtoernooi te houden met zestien landen, verdeeld over vier grensoverschrijdende groepen. Nederland en België zijn automatisch geplaatst voor de competitie.

Voor het gezamenlijke project is een fraai logo ontworpen, met de vlaggen van beide landen in de vorm van een voetballer. De bonden zijn vroeg met de plannen, want de officiële kandidaatstelling is nog niet eens geopend. In de wandelgangen van de Europese bond UEFA zijn Spanje en Oostenrijk/Zwitserland genoemd als andere gegadigden.

De komende maanden krijgt een modelorganisatie gestalte. Steden, stadions, clubs en overheden ontvangen allerlei informatie en richtlijnen van de Europese bond. De betrokken ministeries zijn al op de hoogte. In december is de presentatie van een blauwdruk der bevindingen, waarschijnlijk in mei 1995 neemt de UEFA een beslissing.

Het evenement dient plaats te vinden in acht stadions. In Nederland zijn Rotterdam (de gerenoveerde Kuip, eind 1994 klaar), Amsterdam (het nieuwe stadion van Ajax, 1996 klaar), Eindhoven (PSV) en eventueel Arnhem de belangrijkste kandidaten. In Arnhem dient het futuristische Akzodrome te verrijzen met Vitesse als bespeler, maar ondanks de ambitieuze opzet is nog geen paal geslagen.

Voorzitter Aalbers was in Brussel om te melden dat de Raad van State binnen enkele weken uitspraak doet over een Hinderwet-procedure. Bij een positief geluid start de bouw van de zomer, waarna de overkapping twee jaar later dicht moet kunnen schuiven.

In een eerder stadium maakte de KNVB reeds een rondgang langs acht kandidaat-stadions. Naast genoemde vier waren dat de accommodaties van FC Utrecht, FC Groningen, NEC en ADO Den Haag. Binnenkort krijgen de betrokken stadiondirecties een brief waarin ze als het ware kunnen solliciteren naar een plaats in de eindronde.

De meeste stadions dienen ingrijpend te worden aangepast. De UEFA eist louter zitplaatsen en een capaciteit van minimaal 30.000. Wat die laatste voorwaarde betreft is Spanje een geduchte meededinger. Toch lijkt een soepele hantering van de norm mogelijk. Het stadion van Norrkoping, gebruikt tijdens het EK van 1992 in Zweden, kon slechts 17.000 fans herbergen.

België zit wat krapper in zijn ruime stadions. Mogelijkheden zijn de gerenoveerde Heizel (1995 klaar) en het Constant Vandenstock-stadion in Brussel plus de accommodatie van Club Brugge. Als vierde zoeken de keuzeheren, om het evenwicht tusen Vlaams- en Franstaligen te handhaven, een speelplaats in Wallonië (Standard Luik of Charleroi).

Natuurlijk luidt meteen de vraag: Wie houdt de finale? In een schriftelijke informatie stond dat de openingswedstrijd zou plaatsvinden in het grootste stadion, met tussen haakjes de tekst vermoedelijk Amsterdam. De finale zou dan in Brussel zijn. Tijdens de bijeenkomst nuanceerden Nederlanders en Belgen achter de tafel dat opzetje. De finale is in het grootste en meest geschikte stadion, de openingswedstrijd en de loting in het andere land. Zelfs de voorzitters van de bonden zijn bij toerbeurt praeses van de organiserende stichting.

De KNVB- en KBVB-bestuurders zijn schijnbaar poeslief voor elkaar in het overleg. Zo gedroegen ze zich ook tijdens de gezamenlijke presentatie in Brussel. De Nederlandse bondsvoorzitter Jeu Sprengers vertelde na het inleidend woord van collega Michel d'Hooghe dat de saamhorigheid al dermate grote vormen heeft aangenomen, dat hij eigenlijk niets meer had toe te voegen.

AIRE
AGENDA

...IE: 8000/
...WEER: 8222/
...ENTRALE: 8845
...TAAL: 8900/ 7446/
...nr. 14
...ARDENTEHUIS: 8350

...BARE BIBLIOTHEEK
...gstijden voor het publiek:
...dijk:
...ag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, ...dag en donderdag van 08.00-12.00/ 18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/ 17.30 uur.
...:
...ag van 14.00-18.00 uur en vrijdag ...00-17.30 uur.

...KANTOOR
...ingstijden)
...erkoop
...dijk (tel.: 8508): maandag t/m don... van 07.30/12.00/13.30-17.00 uur; ... van 07.30-12.00/13.30-16.00; zat... gesloten.
...n (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag ...30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag ...
...oket
...issels, Postspaarbank, Sigu... en Giro Betaalkaart)
...dijk en Rincon: maandag t/m ... van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; ...ag gesloten.

...ICE CLUBS
... informatie H. van Bommel, tel.: ...
... woensdag 12.00 uur - Restaurant ...

...CHTHUIS LVV
...333)
...van maandag t/m vrijdag van 06.00-... uur. In verband met planning van te ... aantal slachtdieren bij keurmeester ...

...ENARTS
... Lagoen 24-A, Antriol)
...uren maandag, woensdag en ... van 13.30-14.30 uur; spreekuur te ... elke donderdag van 17.00-17.30 ... Huipbestuurskantoor.
...oedgevallen gelieve tel.: 4255 te ... of fax 7655.

...CHTING DIERENASIEL BO...
...E
...e Animal Shelter Foundation
...weg 26. Tel.: 4989)
...gstijden maandag t/m zaterdag van ...12.00/15.00-17.00 uur.

...CHTEN(BEZORGING)
...Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, ...204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

Bij samengaan Paboso, POB en PDB

Broertje Janga ambieert eerste plaats op lijst

= door Hubert Linkels =

KRALENDIJK — Broertje Janga's elfde plaats als drager van de Pabosolijst is maar een zwakke afspiegeling van de ambities die de 64-jarige oprichter van de Partido Obrero Boneriano (POB) in oorsprong had. Francisco 'Broertje' Janga wilde lijsttrekker worden van de gecombineerde partijen Paboso, POB en PDB. Daarvoor moest Abraham opgeofferd worden en Willem uit het zicht.

Janga's streven was een blokvorming van de oppositiepartijen. Geen uitvinding van de sedert 1991 politiek uitgegarandeerde Janga, maar veroorzaakt door een bittere ervaring van de op 16 maart 1990 gehouden Statenverkiezingen, waaraan PDB/POB-coalitie, de PAN en de Paboso en de UPB als afzonderlijk partijen deelnamen.

Hoewel de drie oppositiepartijen een blok wilde vormen, was partijleider Norwin Willem van de Paboso daar ten slotte op tegen en het resultaat was, dat PAN (267 stemmen), Paboso (735 stemmen) en de PDB/POB coalitie (1457 stemmen) de kiesdeler niet haalden. Dat deed echter wel de UPB die 2785 stemmen behaalde en recht had op een zetel. De overige 2 zetels kreeg de UPB er bij, aangezien deze partij de enige was die door het behalen van de kiesdeler in aanmerking kwam. Toch had de UPB maar 53% van het totaal aantal geldige stemmen. Die absolute meerderheid in de Staten had de UPB niet gehad, indien de oppositiepartijen samen op een lijst waren gegaan.

Met dat schrikbeeld voor ogen nodigen ex-politicus Broertje Janga en 'bezorgde' burger Aubrey Sealy de oppositiepartijen uit om met een gecombineerde lijst aan de verkiezingen van 25 februari deel te nemen. Om de partijen aan tafel te krijgen was niet eenvoudig. De PDB in principe niet erg gelukkig met de 'bezorgde' burger Aubrey Sealy en wilde met politieke partijen en hun voorzitters aan tafel. Ondanks de beweringen van de Pabosozijde, dat het die partij was die de PDB uitnodigde, blijven voorzitter Abraham en partijsecretaris Peter Silberie ontkennen, dat er ooit een uitnodiging is ontvangen van de Paboso.

Nadat Sealy zich wat had teruggetrokken, besloten POB en PDB een vergadering te beleggen met de Paboso. Plaats van bijeenkomst was de fractiekamer van de PDB. De Paboso — als grootste oppositiepartij in de eilandsraad — weigerde om in de fractiekamer van de PDB te vergaderen en bleef weg. Daarna sloten de PDB en de POB het 'Accoord van de Chinees' (in het restaurant China Garden: Red) en nodigden de Paboso uit, om zich bij deze POB/PDB-coalitie te voegen. Weer was het voor de Paboso niet mogelijk als grootste oppositiepartij deze uitnodiging aan te nemen.

Buiten deze confrontaties tussen de politieke partijen zijn er uiteraard nog bilaterale en multilaterale gesprekken geweest — want iedereen bemoeide zich inmiddels met het probleem — maar genoemde vergaderingen geven in grote lijn de werkelijke situatie weer. Het verzoek van de POB en PDB aan de Paboso toe te treden tot de inmiddels gevoerde combinatie van twee, was voor de Paboso een mogelijkheid om positieve politiek te bedrijven voor de partij.

In een pakket van verklaringen en fotocopieën liet de Paboso weten, dat op zondag 26 september 1993 om 23.00 uur 's morgens in 24 overwegingen werd besloten aan geen enkele frontvorming deel te nemen waarbij ook de Partido Democratico betrokken was. Toen derhalve na het 'Accoord van de Chinees' de POB en de PDB bij de Paboso aanklopten, werd aan Abraham in een haast beledigend neerbuigende brief verwezen naar het Pabosobesluit van 26 september 1993.

Het is dan ook onbegrijpelijk, dat — met medeweten van de Paboso — Broertje Janga in gezelschap van PDB-er Don Julio Herrera op 6 januari 1994, de avond voor het indienen van de lijsten een geheime vergadering belegd werd met de PDB (zonder aanwezigheid van Jopi Abraham) waar Janga — met goedvinden van de Paboso — opnieuw een blok van de oppositiepartijen Paboso, PDB en POB trachtte te vormen. Ruim vier maanden nadat de Paboso in 24 overwegingen had besloten, geen coalitie te vormen en zelfstandig aan de verkiezingen deel te nemen.

Er waren aan die coalitie echter wel voorwaarden verbonden. De Partido Democratico Boneriano moest partijleider Jopi Abraham van de lijst schrappen en de Paboso moest Willem op een onverkiesbare plaats zetten. De lijsttrekker van de gecombineerde partij moest een buitenstaander zijn. De buitenstaander was Francisco Giosinto 'Broertje' Janga.

■*KRALENDIJK — Afgelopen dinsdag herdacht Willy Frans uit Rincon het feit dat hij 25 jaar geleden bij de overheid in dienst trad. Sedert 1984 rijdt hij op een overheidstruck. De laatste jaren nam Frans echter een belangrijke taak op zijn schouders. Hij vervoert de bejaarden die dagelijks hun dag doorbrengen in de Pasadia Kokardi. Op de foto gedeputeerde Noris Gomes (tweede van rechts) die Willy Frans zijn enveloppe met inhoud overhandigt.*

Jopi Abraham: goede afspraken maken is voorwaarde

"Geen reden om bang te zijn voor nieuwe structuur Antillen"

KRALENDIJK — Van alle vergaderingen die de Curaçaose Stichting Pro Antia Restruktura (PAR) met de politieke partijen en de sociale partners op Bonaire heeft belegd, is die tussen PAR en de PDB het vruchtbaarst gebleken. Dat zegt partijleider Jopi Abraham van de Partido Democratico Boneriano (PDB), een van de eerste die door Miguel Pourier voor een gesprek werd uitgenodigd.

Het zou een uitwisseling van gedachten zijn tussen Pourier en Abraham, maar in de praktijk bleek Miguel Pourier met een PAR-delegatie bestaande uit zes man naar Bonaire te zijn gekomen. Tot die delegatie behoorden ook Marco de Castro, Errol Cova, Doy Gijsbertha en Michael Pietersz. Tijdens het gesprek met deze PAR-delegatie bracht Abraham enkele punten naar voren, die naar zijn mening belemmerend konden zijn voor een samengaan van de Antilliaanse eilanden.

Met nadruk duidde Abraham op de economische aspecten die in het verleden al aanzienlijke wrijvingen hadden gegeven tussen beide eilanden. Een daarvan was bijvoorbeeld de marktbescherming (toevallig een van de initiatieven van ex-minister Marco de Castro die inmiddels zijn oude partij MAN verruild heeft voor de PAR: red). Bonaire — en met name de Kamer van Koophandel en de Vereniging van Bedrijfsleven — hebben nimmer onder stoelen of banken gestoken, dat de marktbescherming op Bonaire, louter ten voordele was van het Curaçaose bedrijfsleven. Op Bonaire trokken maar enkele bedrijven daar voordeel van. Voor een onderwerp dat in het verleden nauwelijks bespreekbaar was, bleek volgens Abraham nu een open gesprek heel goed mogelijk.

"Ik heb begrepen, dat de PAR met alle politieke partijen heeft gesproken, met uitzondering van de UPB. Daarbij heb ik begrepen dat de PAR-delegatie de besprekingen met de PDB vruchtbaarder achtte dat die met de andere partijen". Dat is de mening van Jopi Abraham wiens partij opteert voor een verenigd Antillen en daaraan ook inderdaad werkt. De Bonaireaanse DP-leider heeft overigens geen enkele moeite met Curaçaose partijen die pal staan voor de belangen van hun eigen eiland. Een goed voorbeeld daarvan is de 'Korsou Prome'-gedachte van de PNP. Hij gelooft dat er in feite op Bonaire net zo gedacht wordt. Abraham denkt derhalve dat elke politieke partij voor de verdediging van zijn eigen eiland kan en mag opkomen. Uiteraard gelooft hij wel dat er enkele regelingen getroffen moeten worden, waarin alle eilanden zich zullen kunnen vinden.

Relatie tussen PAR-Bonaire en PAR-Curaçao onduidelijk

KRALENDIJK — Voor partijleider Jopi Abraham van de Partido Democratico Boneriano (PDB) is vooralsnog niet duidelijk of er een relatie is tussen de gelijknamige PAR-partijen van Curaçao en Bonaire. Abraham sprak eind december met PAR-leider Miguel Pourier, maar die was toen nog vertegenwoordiger van de Stichting PAR.

Met nadruk zegt Abraham, dat tijdens het gesprek in december 1993 niet over een politieke stellingname was gesproken. Het gesprek met de PDB was georganiseerd, omdat de Bonaireaanse politieke partij aan de verkiezingen voor de Staten zou deelnemen. In geval dat de PDB inderdaad een of meer vertegenwoordigers naar de Staten zou kunnen sturen, was er ook een mogelijk om bij een eventuele kabinetsformatie over Staatkundige Structuur te praten. "De komst van de PAR-vertegenwoordigers was dus louter om een informatie te krijgen over de mogelijkheden waarop een nieuwe vorm van de Antillen gestalte zou krijgen", zegt Jopi Abraham.

Wat precies de politieke opzet zou zijn van de PAR kan volgens de PDB-leider pas duidelijk worden op het moment dat zij hun politieke programma bekend maken. Hij wenst dan ook de verkiezingen af te wachten, zodat er meer klaarheid komt in de posities die de partijen op Curaçao na de verkiezingen innemen. "Dat geldt niet alleen voor de PAR, maar uiteraard ook voor de PNP, MAN, DP en FOL/SI", benadrukt Abraham.

Wat er nu precies voor een relatie bestaat tussen de Partido Antia Restruktura te Curaçao en de gelijknamige PAR op Bonaire is Abraham niet duidelijk. Wel wil de PDB-leider loslaten, dat hij de manier waarop de PAR-Bonaire gehandeld heeft uiterst onbezonnen vindt. "Het is toch belachelijk, dat vijf mensen in een half uurtje een partij oprichten en dan de naam gaan gebruiken van een politieke partij op Curaçao in de hoop, dat de partij op Bonaire op dezelfde manier zal aanslaan als op Curaçao". Dat zegt Jopi Abraham, die gelooft, dat de oprichting van PAR-Bonaire op Curaçao meer kwaad dan goed zal doen bij de poging de Antillen te restructureren.

...EB verhoogt prijs met 15 procent

...erharts Holding ageert ...egen hogere brandstofkosten

...ALENDIJK — Econo...ch directeur van de ...harts Holding n.v. drs ...Tijssen heeft de direc...van het Water- en Ener...edrijf Bonaire (WEB) ... laten weten, dat de ...oging van de brand...prijzen op Bonaire ...de hand lopen en met ...redelijkheid verde...kunnen worden.

... zijn brief schrijft ...en dat hij via een adver...in de krant heeft ...ten vernemen, dat met ...ag van 10 januari de ...dstofclausule van 5.7 per ... is verhoogd tot 11 cent ...kWh. Een verhoging van ...cent hetgeen gelijk staat ...een verhoging van meer ...100%.

...zijn brief zegt de eco...om Tijssen dat als hij uit...at van een electriciteitsta... van rond 30 cent per ... en de daarop reeds ...even toeslag van 5.7 cent ...kWh de per 10 januari ...ngekondigde verhoging ...or de consument een wer...lijke stijging betekent van maar liefst 14,8% van de electriciteitskosten.

Dat zou mogelijk een aanvaardbare stijging zijn, wanneer inderdaad de wereldprijzen van olieprodukten zouden zijn gestegen. Volgens Tijssen, die 15 jaar lang directeur is geweest van de Bopec bedraagt de brandstofprijs momenteel 364 gulden per 1000 liter. Dat betekent volgens de econoom, dat de toeslag slechts 5.3 cent mag bedragen en in geen geval de door het WEB berekende 11 cent.

"Een rechtvaardiging van deze hogere toeslag is er helemaal niet. De toeslag die nu door het WEB n.v. geheven wordt is 535 gulden per 100 liter. Het WEB zelf heeft deze brandstofclausule gepubliceerd. Nu de prijs evenwel 'slechts' 364 gulden per 1000 liter bedraagt, wordt er op grove wijze gespeeld met de economische en sociale belangen van Bonaire", aldus drs Theo Tijssen in zijn brief aan het WEB n.v.

Tijssen zegt dat het ongelooflijk is dat een overheidsbedrijf straffeloos een verhoging van bijna 15% van de prijs van electriciteit kan doorvoeren zonder rekening te houden met en de verantwoording aan de Bonaireaanse gemeenschap. Met nadruk zegt drs Theo Tijssen, dat de Bonaireaanse electriciteitsprijzen al ver uitstaken boven die van de zustereilanden Curaçao en Aruba. Naar zijn mening is dit nu nog erger geworden. Vooral daar het Bestuurscollege van Curaçao kortgeleden heeft aangekondigd dat door de daling van de wereldmarktprijzen de electriciteitsprijs voor de Curaçaose afnemer zal worden verlaagd. "Ergens zit hier iets erg goed fout". Dat is de conclusie van drs Theo Tijssen die zegt te protesteren namens de 20 bedrijven en meer dan 300 werknemers van de Gerharts Holding n.v.

Gedeputeerde Ramoncito Booi die qualitate qua presidentcommissaris is van het WEB n.v. was vrijdag niet voor commentaar bereikbaar op deze oneven vraag. Hij is momenteel voor zaken in Miami.

Boetewanbetalers kunnen vanaf maandag de bak in

KRALENDIJK/WILLEMSTAD — Wie vandaag zijn achterstallige boete niet heeft voldaan, loopt vanaf maandag 17 januari de kans in het Huis van Bewaring te belanden. Het gaat om onbetaalde boetes uit de periode januari 1991 tot aan 1 december 1993.

Na vooroverleg met de Landsontvanger, de politie en het huis van bewaring heeft het Openbaar Ministerie tot deze boete-inningsactie besloten. Het gaat om personen die in de bedoelde periode door de rechter tot een boete zijn veroordeeld en een kennisgeving van de officier van justitie hebben ontvangen.

Alle wanbetalers hebben inmiddels een aanmaning ontvangen van de Landsontvanger Bonaire. De aanmaning was in verschillende talen gesteld en bood de mogelijkheid om nog voor 16 januari de boete te voldoen.

Vanaf maandag zal de politie overgaan tot arrestatie van de volhardende wanbetalers en hen naar het huis van bewaring overbrengen. Daar zal een vervangende hechtenisstraf uitgezeten moeten worden. Daarnaast zal de Landsontvanger in voorkomende gevallen overgaan tot loonbeslag.

PIKA

...E EILANDSRAAD VAN Bonaire gaat maandag vergaderen over het Parkerproject. Dat is knap laat. Beter was het ...weest dat men dat zeven jaar geleden had gedaan, toen er ...n Samuel Robert Parker een optie op het terrein werd ...geven. Of zes jaar geleden, toen er een garantie van het ...and werd gevraagd en de *performancebond* niet vooraf door ...aannemer was afgegeven. Of vijf jaar geleden, toen de ...nemer in strijd met de voorschriften aan het bouwen ...g. Of vier jaar geleden, toen uit rapporten van de DOW, de ...dweer en Grabowsky & Poort bleek, dat de technische ...aat van het project grote gebreken vertoonde en dat de ...nnemer al bijna 100 procent van de leningssom had ...genomen toen de helft van het bouwwerk klaar was. ...Of anders drie jaar geleden, toen de frauduleuse heren ...ogel en Geltman het project kwamen redden. Of twee jaar ...eleden, toen het rapport Van Agtmaal verscheen en toen ...bleek dat de heer Raymundo Saleh al die jaren ...missaris van de nv was geweest -en heel zeker niet als ...ertegenwoordiger van het Land, maar als wat dan wel? Of ...n jaar geleden, toen in februari al bleek dat het project ...ker niet voor een prijs gelijk aan de bouwkosten zou ...orden verkocht.

Het is goed dat de eilandsraad daar nu eindelijk eens over ...gadert. Maar het is wel merkwaardig, dat de Bone...aanse DP nu zo'n grote mond opzet. Want de DP zat in ...988 in de landscoalitie die, samen met oppositiepartij UPB, ...oord ging met de garantstelling.

...Zou de vergadering over het Parkerproject wellicht meer ...maken hebben met de verkiezingen dan met het Parker...roject?

SARAJEVO - De Bosnisch-Servische strijdkrachten hebben toestemming gegeven voor de aflossing van de Canadese Blauwhelmen in Srebrenica door Nederlandse VN-troepen.

De woordvoerder van de VN-vredesmacht (Unprofor) in Bosnië-Herzegowina, Bill Aikman, verklaarde vrijdag in Sarajevo dat er gesprekken gaande zijn met Den Haag.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

ALI AMER ABDUL-GHANI MOGHRABI

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "NIMA'S SOFT CENTER" gelegen te

TERRA CORA NR. 100, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

WILVA VICTORINA LOO

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "SNACK RANCHO LA CAMPANA" gelegen te

SCHONEGEVELSTRAAT NST. 28, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

BENITO MARTIR BEAUMONT

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "ANTONIA SNACK" gelegen te

AMANDELWEG NR. 35, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

RUDY PONCIANO WANGA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "JOLASKA SNACK" gelegen te

VEERIS NR. 42, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

RUDSEL ALBERTOE MATTHEEUW

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "LIRIA SNACK" gelegen te

TERA PRETOE NR. 8, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

ERNEST JUNIOR JACOBO ALBERS

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "KUMPLI KUNE" gelegen te

SOUAX NR. 78, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

WILFRIDO PEDRO FLORENTINO JULIANA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "JULIANA SN..K" gelegen te

WESTPUNT NR. 210, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

ESMIE VERONICA BEAUMONT-RICHARDSON

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "KUMPLI KUNE" gelegen te

SOUAX NR. 78, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

EDILBERTO PAULINO LUCIANA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "JURY'S CORNER" gelegen te

JANDORET NR. 214, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

NOUEL LOUIS [illegible]

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "HOBBY SNACK" gelegen te

LINDBERGWEG NR. 25, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

MIRELVA MARIA ALBERTOE

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "DIKA SNACK" gelegen te

STO. DOMINGOWEG NR. 82, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

GERARDUS FREDDY ALEXANDER ROSARIA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een BIERHUIS- en een RESTAURANT B VERGUNNING voor de lokaliteiten van het perceel "BEL-AIR SNACK" gelegen te

DRUKKERIJSTRAAT NR. 17-A, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

Georgië en Abchazië ee[illegible] over bufferz[illegible]

MOSKOU - Ge[illegible] Abchazië, dat zic[illegible] jaar van de Kauk[illegible] republiek afschei[illegible] het donderdag in[illegible] eens geworden [illegible] instelling van een[illegible] zone. Daar moet [illegible] vredesmacht van [illegible] enigde Naties (V[illegible] tigen. De eerste [illegible] sche vluchte[illegible] kunnen volgende [illegible] naar het gebied [illegible] keren.

Het akkoord in [illegible] volgde op drie dage[illegible] handelingen onder b[illegible] ling van de VN en R[illegible] Afgesproken is dat [illegible] gedemilitariseerde zo[illegible] langs de rivier de [illegible] die de frontlinie [illegible] tussen de twee kam[illegible] precieze omvang van [illegible] moet nog nader [illegible] bepaald. In een ge[illegible] lijke oproep is de Ve[illegible] Naties (VN) gevraa[illegible] vredesmacht naar dit [illegible] te sturen. Volgens V[illegible] tionarissen zal deze [illegible] voor het grootste dee[illegible] schijnlijk uit [illegible] bestaan.

Vanaf 10 februari [illegible] de eerste vluchteling[illegible] Abchazië kunnen teru[illegible] aldus VN-bemid[illegible] Edouard Brunner. O[illegible] wijze waarop dat [illegible] gebeuren, sloten de tw[illegible] tijen een akkoord m[illegible] Hoge commissariaat [illegible] vluchtelingen van [illegible] Naar schatting 250.00[illegible] giers ontvluchtte[illegible] gebied aan de Zwar[illegible] kust, toen de Abchaz[illegible] september vorig jaar [illegible] ringstroepen verjoege[illegible]

GAMSACHOERD[illegible]
Wijlen Zviad Gamsach[illegible] oud-president van G[illegible] is er in zijn testamen[illegible] helder over wie schu[illegible] aan zijn dood. "Rusl[illegible] hebt bijgedragen aan [illegible] einde en je zal met [illegible] traft worden terug[illegible] voor je onrechtvaard[illegible] Je bent net zo schuld[illegible] mijn dood als mijn [illegible] noten." Dat schreef hij [illegible] afscheidsbrief voorda[illegible] hand aan zichzelf slo[illegible]

De verklaring wer[illegible] derdag gepubliceerd d[illegible] persbureau Interfax di[illegible] had gekregen van een [illegible] medewerker van G[illegible] choerdia, die ook getui[illegible] van diens zelfmoord [illegible] gens Gamsachoerdia's [illegible] Manana, maakte haa[illegible] een einde aan zijn le[illegible] wanhoop over de mi[illegible] poging om terug te [illegible] aan de macht in Geor[illegible] trotse nationalist, die [illegible] malige Sovjet-republie[illegible] de onafhankelijkheid [illegible] was slechts zeven ma[illegible] president, totdat [illegible] januari 1992 bij een [illegible] pende opstand wer[illegible] jaagd.

V-raad: achttien[illegible] honderd waarne[illegible] stembus Zuid-Af[illegible]

NEW YORK - De V[illegible] heidsraad (V-raad) [illegible] vrijdag unaniem be[illegible] om bijna achttienh[illegible] waarnemers van [illegible] enigde Naties naar [illegible] kiezingen in Zuid-[illegible] sturen.

Tegelijkertijd [illegible] de[illegible] [illegible] nog eens duizend w[illegible] mers die door andere [illegible] nationale organi[illegible] worden gestuurd. He[illegible] aantal waarnemers [illegible] eerste niet-raciale [illegible] zingen in Zuid-Afrik[illegible] voor 27 april op h[illegible] [illegible] Naar verwachting zull[illegible] tionale organisatie[illegible] eens tweeduizend af[illegible] [illegible] sturen die ee[illegible] in het zeil moeten he[illegible]

[illegible]ogenaamde sociale woningbouw:

[illegible]iljoenen fraude van [illegible]ritse Conservatieven

[illegible]NDEN - Verschei[illegible] bestuurders van de [illegible]servatieve partij [illegible]ben "willens en [illegible]ens illegale" prak[illegible]n toegepast die de [illegible]eente Westminster, [illegible] deel van Londen, [illegible]ntig miljoen gulden [illegible]ben gekost.

[illegible]worden ervan verdacht [illegible]le huurwoningen goed[illegible] te hebben aangeboden [illegible] conservatieven, in de [illegible] dat die in wijken [illegible]en komen wonen die nu voornamelijk door socia[illegible]n worden bevolkt. Vol[illegible] een rapport, dat na vier [illegible] onderzoek door de reken[illegible]er van het district is [illegible]steld, worden tien met [illegible]e genoemde gemeente[illegible] bestuurders en advi[illegible]s ervan beschuldigd zich [illegible]ebben verrijkt ten koste [illegible] de lokale belastingbetaler. Zij bedreven electorale koehandel om de Conservatieven, die in de gemeente aan de macht zijn, te bevoordelen.

De affaire betekent nieuwe rampspoed voor de regering van premier John Major, wiens campagne voor terugkeer naar traditionele waarden door allerlei schandalen veel van haar geloofwaardigheid heeft verloren.

Onder de conservatieven die bij het schandaal in Westminster zijn betrokken, is dame Shirley Porter, eigenaresse van de supermarktketen Tesco. Zij werd in de jaren tachtig door Mayors voorgangster, Margaret Thatcher, voorgesteld als toonbeeld van goed gedrag van de Conservatieve gemeentebestuurders. Ook de Conservatieve afgevaardigde Barry Legg is een van de betrokkenen.

FINANCIEEL NIEUWS

Dollarkoers stabiel in New York:

Nieuw record in Wall Street

NEW YORK - Na drie achtereenvolgende dagen waarop de aandelenkoersen van de effectenbeurs van New York overwegend naar beneden zijn gegaan, eindigden de meeste hoofdfondsen op Wall Street vrijdag toch weer hoger. De Dow Jones-index klom 24,77 punten tot 3867,20, wat een nieuw record betekende. Het vorige hoogtepunt dateert van afgelopen maandag. Toen sloot de belangrijkste beursmeter op 3865,51.

De aandelenmarkt werd door verscheidene factoren gestimuleerd. Een deel van de steun kwam van de belangrijkste buitenlandse effectenbeurzen. In Tokyo was de Nikkei-index van 225 fondsen 396 yen hoger gesloten op 18.973 terwijl in Londen de FTSE-index van 100 fondsen 40,6 punten klom tot 3400,6.

Ook de vrijdag bekendgemaakte cijfers over de Amerikaanse economie deden de koersen stijgen. De industriele produktie in december was met 0,7 procent gestegen en dat was beduidend meer dan de door economen voorspelde 0,3 procent. De bezettingsgraad van de produktiecapaciteit steeg eveneens. Door de stijging van 83,0 tot 83,5 procent belandde de bezettingsgraad op het hoogste niveau sinds juni 1989.

DOLLAR

Op de wisselmarkt van New York bleef de dollarkoers tijdens een rustige handel stabiel. De Amerikaanse munteenheid noteerde tegen het einde van de handel Nf 1,9590. Donderdag was dat nog Nf 1,9595 terwijl vrijdag de slotkoers op de valutamarkt in Amsterdam Nf 1,9600 bedroeg. De opmars van de dollar werd vrijdag afgeremd, maar de koers kwam toch weer wat dichter bij de grens van Nf 2. Bij het slot van de handel op de wisselmarkt in Amsterdam werd Nf 1,9600 genoteerd tegen een slotkoers van Nf 1,9585 op donderdag. Dat is het hoogste niveau sinds september 1991.

ARNHEM - De Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de Europese Unie, is dinsdag akkoord gegaan met de overneming van het Zweedse bedrijf Nobel Industrier AB door Akzo. De transactie is niet strijdig met de regels voor de Europese markt, zo heeft Brussel Akzo laten weten. De commissie heeft dan ook geen voorwaarden gesteld, aldus een woordvoerder van AKZO.

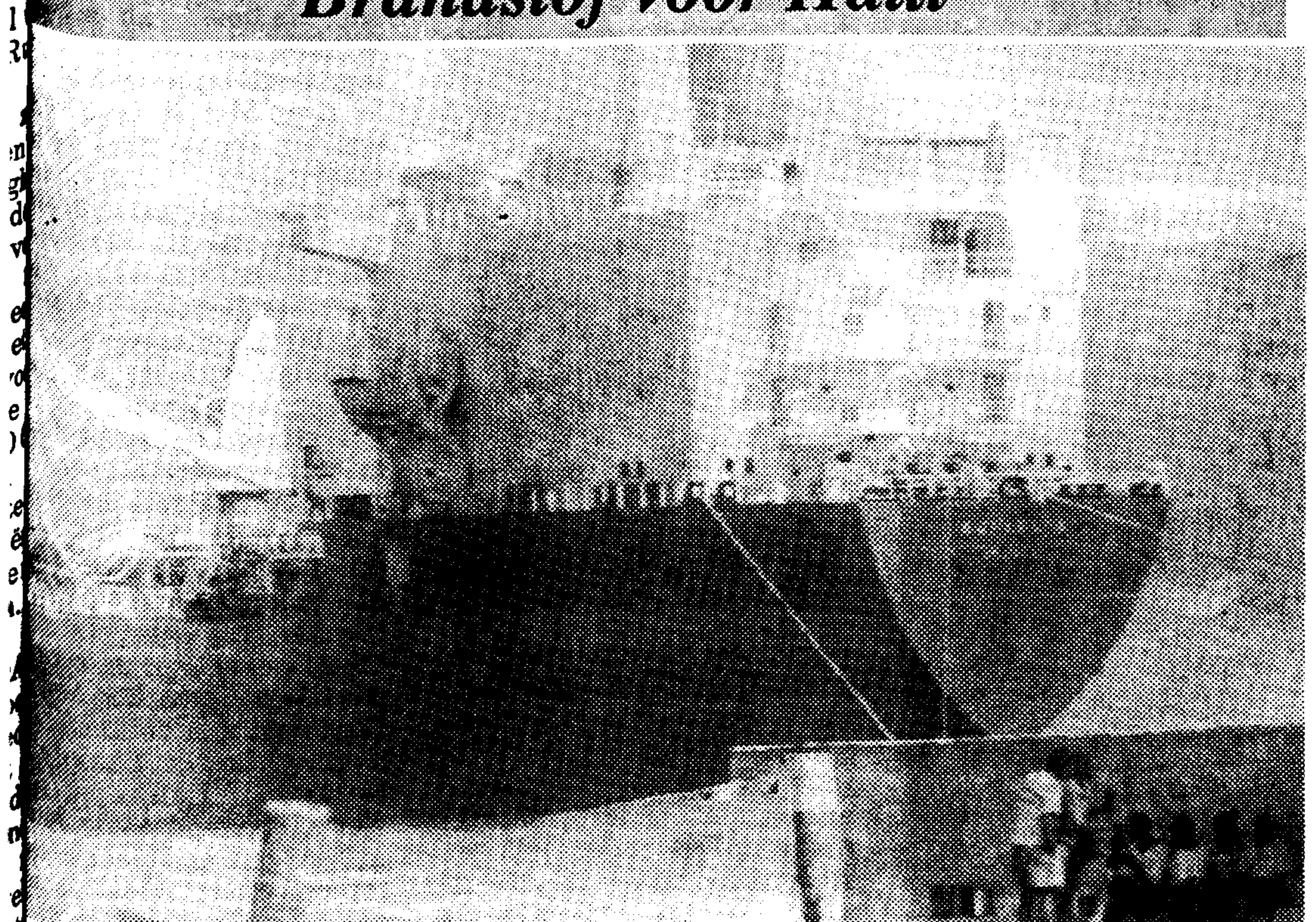
Akzo-topman jhr mr A. Loudon zei op 8 november vorig jaar over de samenwerking met Nobel, "er behoorlijk wat vertrouwen in te hebben de transactie voort te zetten". Mogelijk stellen ze vanuit Brussel wat eisen, verklaarde Loudon destijds. De commissie heeft alle activiteiten van de twee concerns onderzocht, maar vooral gekeken naar de terreinen waarop zowel Akzo als Nobel actief is. Dat onderzoek was vier weken geleden afgerond, nadat het voornemen tot samengaan eind november formeel bij de commissie was aangemeld.

In de Verenigde Staten (VS) hebben de autoriteiten al hun fiat aan de samenwerking gegeven. In Zweden moet het groene licht nog worden gegeven. Dat wordt "na afloop van de komende week" ontvangen, aldus Akzo.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	14-01	FRANKFURT	PREV.	14-01	AMSTERDAM	PREV.	14-01 $
DOW JONES	3840	3868	DAX INDEX	2165	2142	EOE	415.65	420.60
AM.EXP.	31.25	32.50	BASF	302.20	295.80	ABN-AMRO	69.90	70.70
ATT	53.90	54.50	COMMERZBANK	387.50	382.30	AEGON	106.70	106.70
ALZA CORP	29.13	29.50	DAIMLER BENZ	849.00	830.00	AHOLD	48.40	50.50
ARCHER	24.39	24.65	DEUTSCHE BANK	851.50	835.00	AKZO	204.70	206.50
BORDEN	15.50	15.39	MAN	412.00	404.00	AMEV	86.00	86.40
CITICORP	40.50	42.13	PREUSSAG	453.00	448.00	DSM	107.60	107.60
COASTAL CO	28.25	28.00	SIEMENS	762.50	726.00	ELSEVIER	176.50	178.10
COCA COLA	42.90	42.39	VW	454.80	445.50	FOKKER	20.40	20.80
CORNING IN	30.75	31.13				GIST BROC.	55.50	56.30
DIGITAL	37.65	37.25				HAGEMEYER	132.60	134.30
DUPONT	51.50	52.00				HEINEKEN	211.20	213.20
EAST.KODAK	45.65	45.50				HOOGOVENS	52.40	53.00
EXXON	65.75	64.90	LONDON			ING	88.50	89.70
FORD	68.00	68.39				KLM	43.90	45.00
GEN.ELECT.	105.25	106.13	FT-100 INDEX	3383	3405	KNP-BT	48.70	49.70
GEN.MOTORS	60.13	61.13				NEDLLOYD	60.30	61.00
HEINZ	35.25	35.13	ARGYLL	2.94	2.96	NUTRICIA	139.50	140.20
HOMESTAKE	23.50	23.75	BARCLAYS BANK	5.94	5.92	PHILIPS	42.20	43.60
IBM	58.65	59.00	BASS	5.53	5.59	POLYGRAM	75.30	75.30
KELLOGG	56.50	56.13	BRITISH STEEL	4.61	4.59	ROBECO	124.70	126.20
MC DONALDS	57.39	57.50	BRITISH TEL	3.47	3.50	ROLINCO	127.60	129.20
MEAD	46.75	46.75	CADBURY	5.37	5.25	RORENTO	100.10	100.30
MERCK	36.50	36.75	CABLE & WIRE	4.93	4.93	RODAMCO	66.60	67.00
MINNES.MNG	110.00	110.39	GRAND MET	4.84	4.81	ROYAL DUTCH	207.00	208.60
MOBIL CORP	78.50	78.50	MARKS & SPENCER	4.46	4.43	UNILEVER	220.70	222.80
PFIZER	68.39	68.00	REDLAND	6.00	5.93	VMF STORK	43.50	43.40
P.MORRIS	57.90	57.65	TATE & LYLE	4.27	4.46	VNU	179.00	177.20
QUAKER	66.00	66.65						
SEARS	53.00	53.39						
UP JOHN	29.75	29.50	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC.	27.90	28.65				TSE 300	4472	4483
WOOLWORTH	25.25	25.75	NIKKEI DOW IND.	18823	19043			
						ALCAN	29.38	29.90
			BRIDGESTONE	1370	1390	BELL	46.50	46.50
GOLD	389.90	390.80	CANON	1580	1570	BANK OF NS	31.50	32.13
SILVER	5.21	5.24	DAI ICHI KANGYO	1820	1820	CAN.PAC.	23.25	22.75
CRUDE OIL	14.41	14.95	DAIWA SEC.	1420	1440	IMASCO	43.00	42.75
US$/YEN	111.75	110.95	HITACHI	859	850	LAIDLAW	10.00	9.90
US$/DMARK	1.75	1.75	HONDA MOT.	1580	1600	MOORE	27.25	27.13
GBP/US$	149.80	149.30	JAPAN AIRLINES	635	635	NORANDA	25.65	25.65
US$/NLG	1.96	1.96	NOMURA SEC.	2030	2050	PLACER DOME	35.39	35.39
ECU/US$	110.90	111.00	NIPPON STEEL	321	324	POWER CORP.	20.90	21.90
CAN/US$	1.32	1.32	MAZDA	490	523	ROYAL BANK	29.65	29.90
			SONY	5970	5930			

Brandstof voor Haïti

PORT AU PRINCE - [illegible] tanker met driehonderd[illegible]end gallons benzine kwam in Haiti aan om daar gelost te worden. De brandstof is bedoeld voor humanitaire doeleinden, zo werd bij de Amerikaanse ambassade in Port au Prince vernomen.

Chinese textiel-industrie werkt voor export

■ PEKING - In de Beijing Da Hua shirt-fabriek werken meer dan vijfhonderd mensen. Een groot deel van de productie wordt geëxporteerd naar de Verenigde Staten. De VS en China zouden volgens plan dit week-einde overleg plegen over een nieuw textiel-handelsverdrag. Mocht dit overleg falen dan staan er driehonderdduizend banen op de tocht in China en een verlies aan 1,2 miljard dollar aan inkomsten in harde valuta voor Peking.

[illegible]ASA: Hubble weer de oude

[illegible]REENBELT - De [illegible]sie van het ruimteveer [illegible]deavour begin [illegible]ember vorig jaar om [illegible] bijziendheid van de [illegible]mtetelescoop Hubble [illegible] te heffen, is volledig [illegible]laagd.

[illegible]t is een fantastische pres[illegible]e", zei de woordvoerder [illegible] het Amerikaanse ruim[illegible]aartbureau NASA Daniel [illegible]din donderdag op een persconferentie. "De wonderen die wij U vandaag laten zien en de ontdekkingen die wij in de toekomst verwachten, zijn voorbeelden van ruimteverkenning op haar best." De pers kreeg de eerste beelden te zien die met de gerepareerde telescoop zijn gemaakt.

Begin december brachten astronauten tijdens de grootste reparatieklus in de ruimte ooit een soort contactlens aan voor de hoofdspiegel van de in 1990 gelanceerde telescoop. De astronauten vernieuwden op hun meerdaagse missie met in totaal vijf ruimtewandelingen ook gyroscopen en vervingen de twee zonnepanelen van elk twaalf bij drie meter door een nieuw type dat minder trillingen veroorzaakt.

Onderzoek bij Japanse ondernemingen:

Strategische goederen aan Noord Korea verkocht

TOKYO - De politie van Tokyo heeft vrijdagochtend een inval gedaan bij verscheidene bedrijven in het kader van een onderzoek naar de vermeende export van strategische goederen naar Noord-Korea. De apparatuur, spectrum-analysers, kan worden gebruikt voor de geleiding van kernraketten.

Een politiewoordvoerder zei dat in een tiental kantoren documenten in beslag zijn genomen, maar wilde geen namen van de fabrikanten en handelsfirma's noemen. Een woordvoerster van Anritsu Corp., een elektronicabedrijf binnen Nec Corp., bevestigde dat de politie een onderzoek had uitgevoerd, maar gaf geen bijzonderheden.

Het dagblad Yomiuri Shimbun meldde vrijdag dat de spectrum-analysers van Japanse makelij mogelijk zijn gebruikt om de accuratesse te verbeteren van de Noordkoreaanse Rodong I-raket, die met kernkoppen kan worden uitgerust. Rodong I is een nieuwe versie van de Russische SCUD en heeft een bereik van duizend km.

Japan, Zuid-Korea en het Westen vrezen dat Noord-Korea in het geheim kernwapens ontwikkelt die door de raket zouden kunnen worden vervoerd. De verkoop van de apparatuur aan het Stalinistische Noord-Korea zou een schending zijn van het internationale Cocon-verdrag, dat export van strategische goederen aan communistische landen verbiedt.

Onschendbaarheid gedeeltelijk opgeheven:

Luikse Justitie kan politici in Agusta-affaire verhoren

BRUSSEL - De Luikse onderzoeksrechter Veronique Ancia mag de Waalse toppolitici Guy Spitaels en Guy Mathot aan de tand voelen over de geruchtmakendesmeergeldaffaire rond de aankoop van Italiaanse Agusta-gevechtshelikopters door het Belgische leger.

De senaatscommissie voor Justitiezaken zette in de nacht van vrijdag op zaterdag, na een marathonzitting van veertien uur, het licht op groen voor mevrouw Ancia. Maar zij kreeg niet helemaal haar zin. De twee mannen mogen worden verhoord en geconfronteerd met getuigen, maar hen in staat van beschuldiging stellen en vervolgen is uit den boze. Negentien van de 22 leden van de commissie stemden voor. Slechts de drie leden van de Vlaamse liberale oppositie, de VLD, hielden tot het bittere einde vol dat de parlementaire onschendbaarheid volledig moet worden opgeheven.

Spitaels en Mathot, beiden lid van de Parti Socialiste, kunnen misschien een licht werpen op de vermeende betaling van een miljoen gulden aan steekpenningen door de Italiaanse helikopterfabrikant Agusta aan hun partij. Agusta streek daardoor eind 1988 de lucratieve order ter waarde van twaalf miljard frank (ruim 650 miljoen gulden) op. Spitaels zou als toenmalig PS-voorzitter weet hebben gehad van de steekpenningen. Mathot wordt genoemd als tussenpersoon. De affaire doet veel stof opwaaien in België. Ook vice-premier en minister van Verkeer Guy Coeme, destijds minister van Defensie, zou vuile handen hebben gemaakt. Alle drie Guy's pleiten onschuldig.

Clinton op bliksem-bezoek

MOSKOU - De Amerikaanse president, Bill Clinton, is zaterdagmorgen in Minsk, de hoofdstad van Wit-Rusland, aangekomen. Met een kort bezoek eert hij deze staat voor het besluit 72 SS-25 lange-afstandsraketten van haar grondgebied te verwijderen.

Bovendien brengt Clinton een bezoek aan de begraafplaats Koeropaty, waar ongeveer driehonderdduizend Witrussen begraven liggen die tussen 1937 en 1941 onder dictator Josef Stalin om het leven zijn gebracht. De Amerikaanse president reist vanmiddag nog door naar Geneve waar hij zondag een ontmoeting heeft met de Syrische president, Hafez al-Assad.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

MODESTO MARTHA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"SNACK MARTHA"** gelegen te

NIEUWESTRAAT NR. 12-A, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

**Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.**

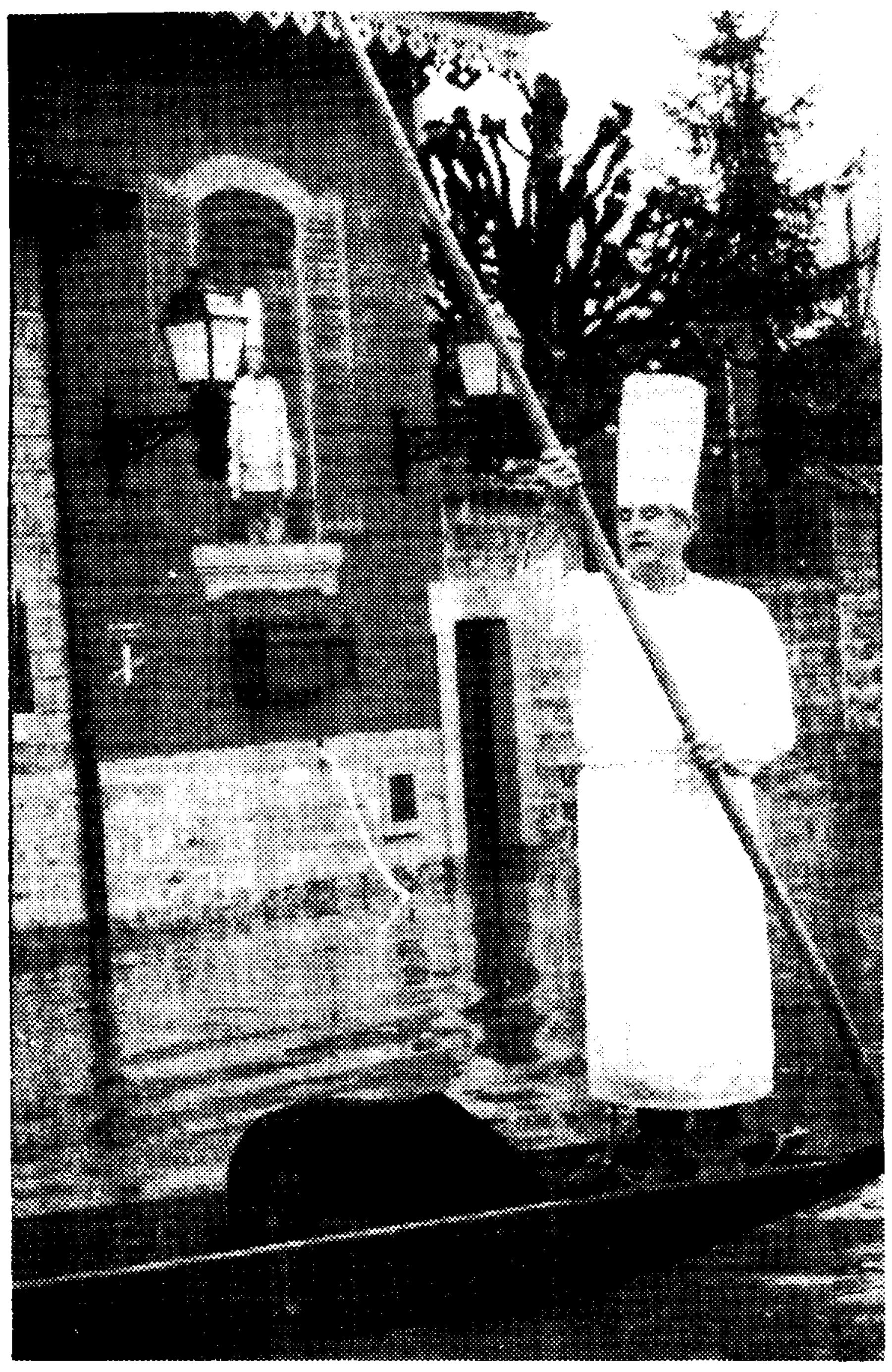
MENSEN

Eau de Boy Toy

Madonna voert besprekingen over het beginnen van een parfumlijn. Het geruchtencircuit heeft nog geen naam vermeld, maar binnen perskringen weet men er wel een. **Eau de Boy Toy**.

Ruimtereis vanaf de Euromast

Als eerste stad ter wereld biedt Rotterdam bezoekers een openbare attractie die een ruimtereis moet voorstellen. Die wordt ondergebracht in de **Euromast**. De huidige spacetower - 185 meter hoog - zal de komende maanden zo worden verbouwd, dat bezoekers met behulp van beeld- en geluidsapparatuur de indruk krijgen in een raket een ruimtereis te maken. Als de bouw naar wens verloopt, kan de eerste ruimtereis op de Euromast in maart worden uitgevoerd.

■ *De beroemde Franse kok Paul Bocuse polstokt zijn schuit over de parkeerplaats van zijn restaurant in Collonges au mont d'or, ongeveer 20 kilometer waar de Saone stroomt, of beter gezegd overstroomt.*

Anthony Quinn

Anthony Quinn kwam kort geleden in het nieuws dankzij zijn buitenechtelijk kind. Zorba the Stud (dekhengst) noemde de New York Post de acteur die als Zorba de Griek wereldberoemd werd. Quinn revancheert zich nu artistiek met een groot aantal filmrollen. Hij maakte een tv-film met **Katherine Hepburn**, heeft net zijn eerste muziekvideo (voor de Franse markt) opgenomen, onderhandelt over een filmrol als **Picasso** en over een film met **Liv Ullmann**.

Quinn over zijn nieuwe werkdrift: "Ik heb al het geld nodig dat ik maar kan krijgen. Misschien wel uit wanhoop omdat ik inmiddels zoveel kinderen heb aan wie ik iets moet nalaten."

Tippelaarster tuimelaarster

Het beroep van prostituee leidt soms tot **bizarre situaties**, zo bleek voor een 30-jarige vrouw uit Rotterdam. Toen de politie omstreeks half vijf na een telefonische melding van glasgerinkel en geluidsoverlast poolshoogte nam bij een woning, zagen zij een vrouw in het raam op de tweede verdieping staan. Op een hoogte van zo'n acht meter leek ze ieder moment haar evenwicht te kunnen verliezen. De twee agenten bedachten zich geen moment en parkeerden hun auto onder het raam, om zo een eventuele val van de vrouw te breken.

De agenten probeerden daarop tevergeefs de woning binnen te komen. Maar voor het zover was, tuimelde de Rotterdamse uit het raamkozijn en viel op het dak van de politiewagen. Onderzoek in het ziekenhuis leerde, dat ze ongedeerd was gebleven.

De agenten hadden ondertussen navraag gedaan bij de huurder van de woning. Die had de vrouw in de nacht van donderdag op vrijdag opgepikt in de tippelzone. Uit voorzorg tegen beroving had hij na thuiskomst alle deuren van zijn huis vergrendeld. Hij was echter na de 'daad' in een comateuze slaap gevallen. De tippelaarster had daarna geen andere uitweg gezien dan via het raam.

Rhino-hooligan

Een Deense dierentuin stuurt zijn witte neushoorn **Brutalis**, een gevreesde en alom bewonderde hooligan, na vijftien jaar gevangenschap naar Afrika. Artsen hebben geconstateerd dat de opstandige rhinoceros, die bij wijlen flink huis houdt, psychotisch is.

"Hoewel Brutalis onze topattractie is, sturen we hem naar huis. We menen dat het nooit het doel van een dierentuin kan zijn om geestelijk zieke dieren te laten zien", zei directeur Leif Nielsen van het Givskud Loevepark. De zeldzame rhino heeft daarom een enkeltje met Lufthansa naar Namibia gekregen. Hij krijgt een plek in een wildpark waar hij met andere neushoorns zal moeten leren leven.

Volgens de doctoren liep Brutalis kort na zijn geboorte in een dierentuin een trauma op. Zijn moeder wees hem af en zijn enige speelkameraadje was een bassethond. De getraumatiseerde neushoorn vernielde enkele keren het rhino-park in de Aalborg Zoo en takelde zelfs een stalen deur a 9.500 gulden zo toe dat deze vervangen moest worden. In Givskud maakte hij het nog bonter en veroorzaakte een schade van bijna 30.000 gulden. Nadat zijn verzorgers hem vrouwelijk gezelschap hadden gestuurd, bond Brutalis enigszins in. Maar ook zij kon hem niet geheel tot rust brengen.

Handel en wandel

Een Bulgaarse wandelaar heeft op een binnenplaats van een school mogelijk een **netwerk van vrouwenhandelaars** opgespoord. Toen hij in Burgas, een plaats aan de Zwarte Zee, zijn hond uitliet, vond de man een oude koffer met daarin de dossiers van 500 prostituees van zes verschillende nationaliteiten.

De koffer bevatte foto's, paspoorten, visa's en kopieën van brieven van de vrouwen, afkomstig uit Bulgarije, Oekraïne, Rusland, de Filipijnen, Roemenië en Kenya. Ook werden als volstrekt legaal opgestelde verklaringen gevonden van acht Bulgaarse ondernemingen die een Duitse man toestemming verleenden voor het 'exporteren' van de vrouwen.

■ *Robert Brubaker speelt Rudolph Valentino in de opera 'The dream of Valentino'. De opera is gebaseerd op het leven van de legendarische filmacteur Rudolph Valentino waarvoor vrouwen in katzwijm pleegden te vallen. De foto werd genomen tijdens de oefening van een scene waarin de film The Sheik wordt opgenomen.*

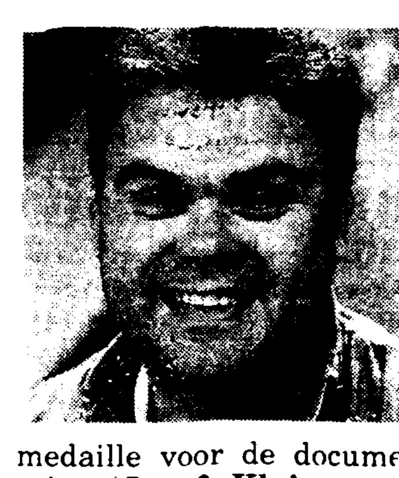
Hillary Clinton in Kremlin-kerk

■ *MOSKOU - Hillary Rodham Clinton (rechts) begroet de bewaking van de Ten Hemelopnemings-kathedraal in het Kremlim. Mevrouw Clinton en dochter Chelsea kwamen vrijdagmorgen in Moskou aan om zich bij president Bill Clinton te voegen.*
(AFP-satellietfoto)

Zilver voor Paul de Leeuw

Paul de Leeuw heeft in New York een zilveren medaille voor zijn programma 'Schreeuw'. Hij wordt onderscheiden in het kader van de 'Tv programs and promotion award competition 1993' van The New York Festivals.

De spraakmakende Nederlandse cabaretier krijgt de prijs in de categorie praatprogramma's voor de aflevering, die hij met de inmiddels overleden aids-patient **Rene Klijn** voor de Vara maakte. **Andre Nelis** van het Nederlandse actualiteiten programma Brandpunt ontvangt een bronzen medaille voor de documentaire **'Josef Kleinmann'**, over een man die vergeefs speurt naar zijn in de tweede wereldoorlog verdwenen tweelingzuster. Er waren 1872 inzendingen.

Trendbarometer

Wat is in en wat is uit tegenwoordig. Volgens de trendbarometer is voor 1994 **in**: China, New York, speciaal bier, geld beleggen, down under, compact car, punk, korte vakanties, het goede doel, reality tv, windows, espresso, junkfood, de kroeg, reclame van YSL, lezen, blauw, trouwen, antiek met modern, naturel make-up, tweedehands en sfeerverlichting.

Uit (want 1993) is: Europese Unie, Barcelona, alcoholvrij bier, geld lenen, Florida, opgetuigde auto's, grunge, één lange vakantie, milieu, soaps, MS DOS, dino's, koffie verkeerd, champagne brunch Dior's Poison, tv-kijken, Jeltsin, zwart, latrelaties, zichtbare make-up, Prince, zelf koken, Madonna, haute couture, aerobics en halogeenlampen.

Natuurbeheerder beheert niet meer

De bekende natuurbeschermer **Richard Leakey** is vrijdag afgetreden als directeur van de Kenyase dienst voor natuurbeheer. Dat gebeurde nadat enkele ministers beschuldigingen aan zijn adres van corruptie en wanbeleid hadden geuit.

De 48-jarige in [...] geboren Leakey, lid va[n de] beroemde familie van [...] pologen, verklaarde zij[n] slag als hoofd van de K[enya] Wildlife Service te he[bben] ingediend bij president [...]iel Arap Moi. In deze fu[nctie] was hij sinds 1990 ve[rant]woordelijk voor [...] beroemde, uitgestrekte [...] parken in de Afrika[anse] staat. Tot 1989 was Le[akey,] die onlangs beide bene[n ver]loor bij een vliegtuigong[eluk,] directeur van de nati[onale] musea van Kenya.

Richard Leakey heeft in de jaren zeventig in [Tan]zania en Ethiopie onder[zoek] gedaan naar de prehis[tori]sche mens zoals de Australopithecus en de H[omo] Habilis. Hij schreef ta[lrijke] boeken over zijn paleon[tolo]gische onderzoeken e[n de] herkomst van de mens. [...] ouders, **Louis Leakey** [en] **Mary Leakey-N[...]** werden bekend na de [...] in 1959 van een meer da[n ...] miljoen jaar oude sch[edel] van een mensachtige i[n de] Olduvai-kloof in Noord-[Tan]zania.

Leakey was een groot [voor]stander van het verbod o[p de] handel in ivoor, dat in [...] tot stand kwam in het k[ader] van de Cites, het ver[drag] over handel in bedreigde [...] soorten. Bij het propag[eren] hiervan leidde hij ook e[...] malen prins Bernhard, [...] voorzitter van het W[ereld] Natuurfonds Nederland [...] de parken rond.

Heer Bommel en de Toornviolen

door Marten Toonder

4149 — Bij het aanbreken van de ochtend zat heer Bommel voor zijn toren en staarde naar het vervallen landschap. Een kwade geur omringde hem en paarse dampen hingen over het woud. En daar hij niet geslapen had door de zorgen voelde hij zich geheel één met de natuur.

"Een ontmird bos", zo prevelde hij. "Nu begrijp ik pas wat een vreselijke verantwoordelijkheid dat is voor een eenzaam heer. Ach, is er dan niemand die mij helpen kan? Had ik maar niet naar Sickbock geluisterd..."

Doch nu ritselde het in de bladeren — en ja hoor. Daar verscheen de geleerde, die een toegedekt potje voor zich uit droeg.

"Het is pas een begin", sprak hij glimlachend. "Ik ga natuurlijk verder, maar ik meende deze eerste uitkomst vast aan u te moeten geven. Een bewijs van mijn dankbaarheid; iets voor de tentoonstelling!"

Zo sprekende trok hij het deksel van de pot zodat er enkele violen zichtbaar werden. Onder de invloed van het licht richtten ze de kopjes op en lieten een luid getik horen.

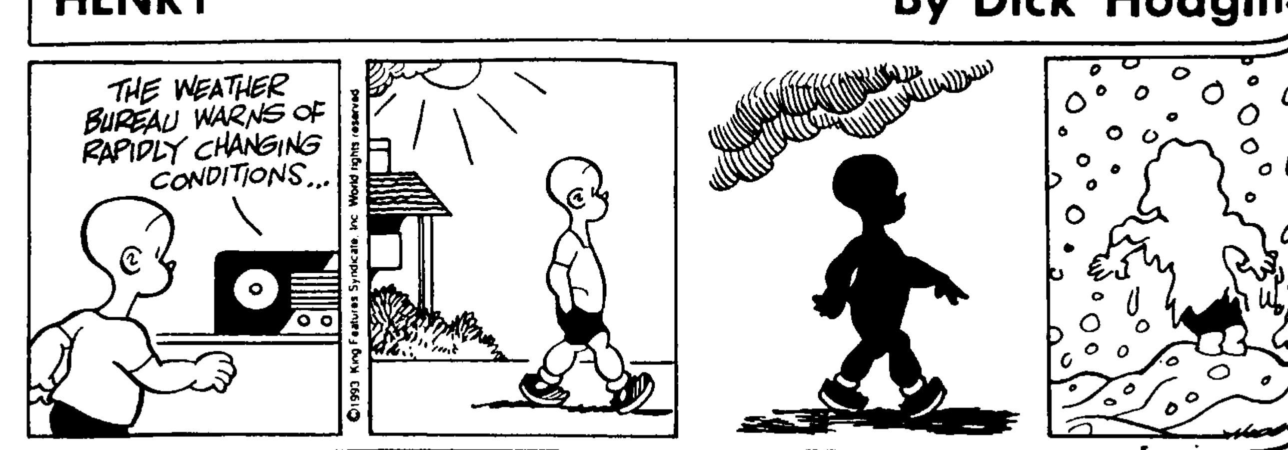
"Het geluid van mijn klokken", verklaarde de professor desgevraagd.

"Aardig, wat? En duurzaam, mijn waarde! Het is een aardige proef en ik schiet goed op. Nog een weinig geduld dus".

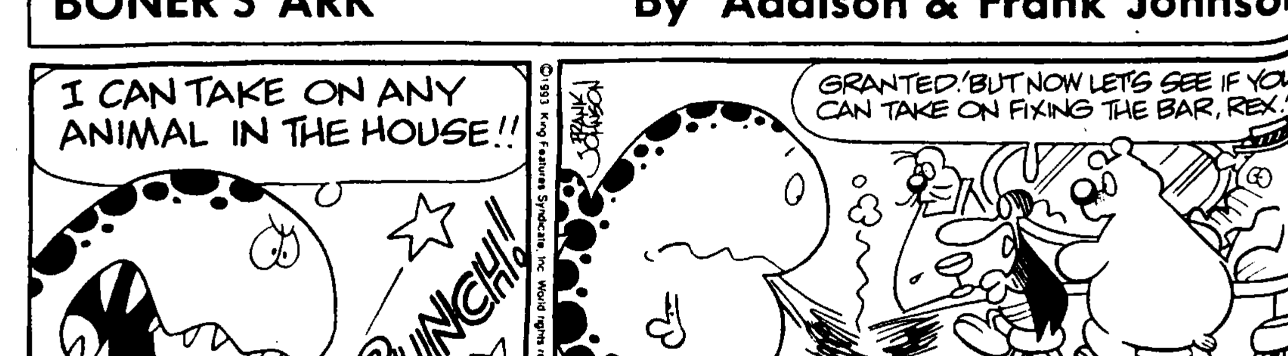
Hij wendde zich om en stapte opgewekt de stinkende heuvels weer in.

"De herfst ruikt toch maar kruidig, nietwaar?" besloot hij nog van verre. Heer Ollie antwoordde echter niet. Hij staarde verbluft naar de bloemen en zijn gelaat klaarde langzaam op.

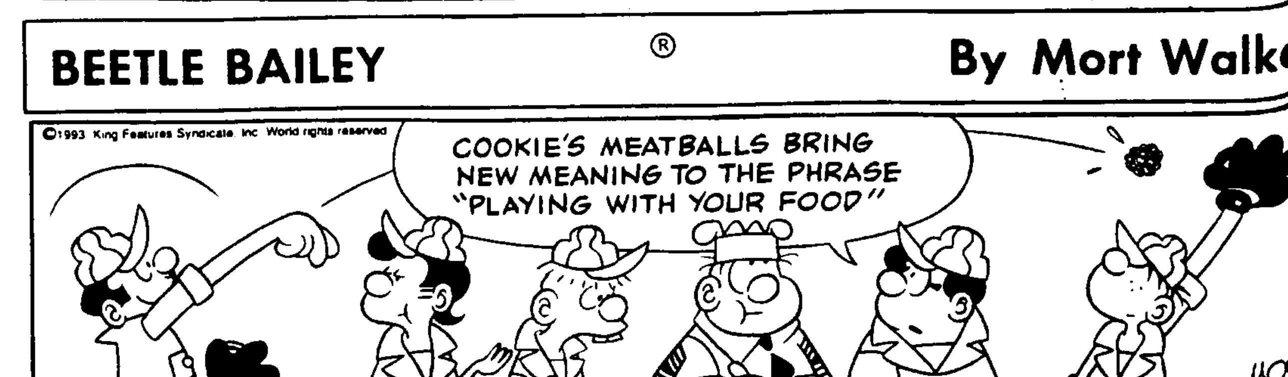
HENRY ® By Dick Hodgins

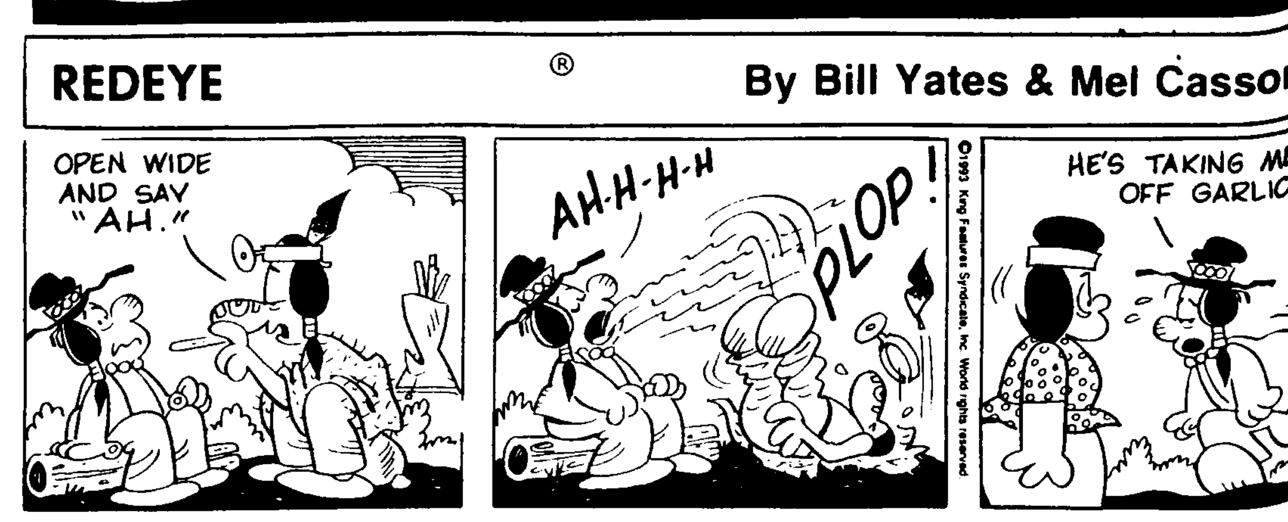
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

EDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

TDIENST ARTSEN
n de artsen van Bandabou kunnen in spoedgevallen 41658 bellen en dan het pparaat afluisteren. De n de andere districten kunnen gevallen de artsenpraktijk van huisarts bellen en het araat zal dan mededelen wie nde arts is.

KINDERARTS
(rticuliere patienten)
enstdoende arts belt U tel.: 00.

VERENIGING TANDARTSEN
dienstdoende arts gedu- eekeinde en op feestdagen 682222 op te bellen.

KVERPLEGING

IT GELE KRUIS JKVERPLEGING NSES MARGRIET'
ia 17. Tel.: 682344/ 682947, 82574. Fax: 681000. Kan- 07.00-16.30 uur.
wachtzuster gelieve **tel.:** bellen na 17.00 uur.
kuur in ieder wijkgebouw: van 08.00-08.30/14.30- 15.00

Halman Otrobanda: tel.: 8; spreekuur: woensdag van -11.00 uur.
Maria 17: tel.: 682344; kuur: donderdag van 09.00- uur.
bouw Bonam: tel.: 371865. kuur: dinsdag van 09.00- uur. **Sokudi: tel.: 367824.**
Mediko Montagne Abao: 673711; spreekuur: sdag van 09.00-11.00 uur.
Fensu 9 (Koraal Specht): 618577; spreekuur: donderdag 09.00-11.00 uur.
bouw Suffisant: tel.: 687707; kuur: donderdag van 09.00- uur.
bouw Sta. Rosa: 671628; kuur: dinsdag van 09.00- uur.
spreekuur voor zuigelingen- uterzorg: vrijdag van 08.00- uur. Hoek Vondelstraat/ Pintostraat. Tel.: 373584.

CHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
Gosieweg 15: P.O. Box 3619. 2231/692292. Fax: 682709; van 07.00-17.00 uur.
r Bandabou: Siberie Kavel 16; n 08.00-16.00 uur. Tel.: 649422.
wachtzuster vanaf 14 januari om tur t/m 22 januari om 07.00 uur tel.: 675541 of page 669-0368 te

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
gatweg Noord 43. P.O. Box Tel.: 691838/ 692510. Fax: voor informatie over prenatale rg gedurende en na de bevalling. bureau zuigelingen: iedere donde- g van 13.30-16.00 uur. bureau peuters: iedere dins- g van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
35, tel.: 648077/648387; open dag t/m vrijdag van 07.00-17.00 17.00 uur bereikbaar: zuster Leito.

AMIGOE Colofon

Tel.: 641217 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
15 januari 1994 vanaf 08.00 uur tot 17 januari 1994 om 07.00 uur:
Dokter Ten Holt-Suiters, Dokterskamer Santa Rosa, tel.:671101; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:680991 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, de Vos, Braam en Ayubi)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
14 januari 1994 vanaf 17.00 uur tot 17 januari 1994 om 07.00 uur:
Dokter Elhage, Dokterskamer Seru Fortuna, tel.:684122; spreekuren: 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:371661 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac, de Vos en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO
14 januari 1994 vanaf 17.00 uur tot 17 januari 1994 om 07.00 uur:
Dokter Tweed, Sentro Mediko Barber, tel.:641605/641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:686294 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius, en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST
ZATERDAG

Otrobanda:
Paradeis, Rooseveltweg 46-B. Tel.:689676/ 689808.
Punda:
Mamputito, Sta. Rosaweg 329. Tel.:674475/ 674750.

ZONDAG

Otrobanda:
Gosie, Gosieweg 90-A. Tel.:379744.
Punda:
Banda Ariba, Herst 31. Tel.:676822/ 676828.

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS
(van 10.00-14.00 uur)
:zat: R. de Windt, Uteweg 53.
:zon: R. Martinus, Maboema Kaya H-337.

KIWANIS CLUB OF CURAÇAO
Zondag: 10.00 uur Heilige Mis in de kerk van Steenrijk.

BELANGRIJKE NUMMERS
(voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

STICHTING PROTESTANTS KOOPVAARDIJWERK
(Curaçao Seamen's Mission)
Emancipatie Boulevard 42. Tel.:375317. Open op **dinsdag** t/m **zaterdag** van 20.00-22.30 uur. **Radioprogramma:** elke vrijdag via Radio Hoyer II van 19.05-19.30 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.:685544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 688917.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614900 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

TOERISTENSCHEPEN

ZATERDAG
08.00-17.00 uur *Ocean Breeze* (AUA).

ZONDAG
08.00-18.00 uur *Royal Princess* (SJU).
08.00-22.00 uur *Maasdam* (SJU).

MAANDAG
11.00-20.00 uur *Seawind Crown* (AUA).

WEGA DI NUMBER
6385
5574
6505

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes); zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): maan. t/m zat.: 08.00 uur; zon.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
[illegible]
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur Youth Service, Rev. [illegible]
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur Doopdienst ds. H. Eggink.
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur ds. P.v.d.Waal.

NOACH-KAPEL

EERSTE EN DERDE zaterdag om 19.00 uur kerkdienst (Ned.) - Marinebasis Parera.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA

zondag om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n. (tel.: 681922).

Medewerker van oud-premier Craxi in Italië aangehouden

MILAAN - De Italiaanse politie heeft een naaste medewerker van de voormalig socialistische premier Bettino Craxi gearresteerd wegens corruptie.

Mauro Giallombardo, die sinds maart 1993 gezocht werd en in het buitenland verbleef, meldde zich donderdagavond bij de politie in Ventimiglia aan de Frans-Italiaanse grens, zo werd vrijdag in Milaan vernomen. Giallombardo, die werkzaam was bij het Europees parlement in Luxemburg, wordt ervan verdacht illegaal geld te hebben ingezameld voor de Socialistische partij en smeergelden te hebben betaald. In Luxemburg beheerde hij drie bankrekeningen waar de socialistische partij volgens Italiaanse gerechtelijke onderzoekers fondsen op heeft staan.

Craxi heeft al eerder toegegeven dat zijn partij illegaal geld heeft aangenomen van het bedrijfsleven. Zakenlieden verklaarden tijdens een proces in Milaan dat Giallombardo hen onder druk had gezet om Craxi financieel te steunen, voordat de premier in 1992 wegens corruptiepraktijken door de mand viel.

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGIA
elke donderdag van 19.30-23.00 uur in Sentro di Bario Janwé.
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur in IPK-gebouw (naast Martinus mavo, Plasa Brion.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
Iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

AE (kanaal 73)

ZATERDAG
16.00 Movie: Murphy's War
18.00 Evening at the Improv
19.00 In Search Of...
19.30 In Search Of...
20.00 Bob Villa
20.30 Bob Villa
21.00 Movie: Last Tycoon
23.30 Comedy on the Road
24.30 Caroline's Comedy Half Hour
01.00 Movie: The Last Tycoon
03.30 Comedy on the Road
04.30 Caroline's Comedy Half Hour
05.00 Movie: Murphy's War

ZONDAG
14.00 To Be Announced
16.00 To Be Announced
18.00 Civil War Journal
19.00 Real West
20.00 House of Elliot
21.00 Movie: Four [illegible]
23.00 Miss Marple
[illegible]
03.00 Miss Marple
04.00 Caroline's Comedy Hour
05.00 To Be Announced

CBS (kanaal 75)

ZATERDAG
16.30 NFL Today
17.00 NFL Football
20.00 News
20.30 Neon Armadillo
21.00 Dr. Quinn, Medicine Woman
22.00 Harts of the West
23.00 Walker, Texas Rangers
24.00 News
24.30 Roseanne
01.00 Movie: The Vernon Johns Story
03.00 Movie: Purple Hearts
05.00 CNN Headline News

ZONDAG
12.00 Charlie Gaddy Reports
12.30 Guide to Homes
13.00 NFL Yoday
13.30 NFL Football
16.45 College Basketbal
19.00 News
19.30 CBA News
20.00 60 Minutes
21.00 Murder, She Wrote
22.00 CBA Sunday Movie
24.00 News
24.15 CBS News
24.30 Amen
01.00 Les Robinson
01.30 Entertainment This Week
02.30 Court TV: Inside America's Courts

ABC (kanaal 77)

ZATERDAG
15.00 To Be Announced
18.00 Wide World of Sports
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 News Magazine
20.30 NY Views
21.00 TBA
21.30 Where I Live
22.00 To Be Announced
23.00 Commish
24.00 News
24.30 Movie
02.30 News
03.00 Movie
05.00 Guns of Will Sonnett
05.30 Topper

ZONDAG
12.00 New York Views
12.30 This Week With David Brinkley
13.30 News Conference
14.00 Like it Is
15.00 Other Side of Victory
16.00 Home Videos of the Stars
16.30 Jack Hanna's Animal Adventures
17.00 To Be Announced
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 America's Funniest Home Videos
20.30 Funny People
21.00 Lois & Clark
22.00 ABC Sunday Night Movie
24.00 News
24.30 Movie
02.30 News
03.00 Runaway With the Rich & Famous
03.30 Worlds News Now
05.30 Oprah Winfrey

LIFE (kanaal 91)

ZATERDAG
15.00 L.A. Law
16.00 Unsolved Mysteries
17.00 Movie: Wildflower
19.00 Movie: Stolen Babies
21.00 Movie: Better Off Dead
23.00 College Volleyball
23.30 Hidden Room
24.00 Portrait of a Teacher
01.00 Unsolved Mysteries
02.00 Self-Improvement Guide
05.00 Self-Improvement Guide

ZONDAG
12.00 Frugal Gourmet
12.30 Clapprood Live
13.00 Lifetime Magazine
14.00 Supermarket Sweep
14.30 Shop 'Til You Drop
15.00 L.A. Law
16.00 Unsolved Mysteries
17.00 Movie: Steelyard Blues
19.00 Movie: Fatal Image
21.00 Movie: Arthur 2: On the Rocks
23.00 Lifetime Magazine
24.00 Clapprood Live
24.30 Unsolved Mysteries
01.00 Self-Improvement Guide
04.00 Self-Improvement Guide

FLAMINGO TV (kanaal 11)

ZATERDAG
16.00 Cartoons
16.30 Cartoons
17.00 Motorweek
17.30 Texaco Championship
18.00 Euro TV
18.30 News
19.00 Bonaire Magazine
20.00 Ritmo Internacional
21.00 Euro TV
22.30 Lo Mejor de Lo Mejor
23.30 Saturday Night Movie

ZONDAG
16.00 On Pit's Road
16.30 Future Watch
17.00 Week in Review
18.00 Euro TV
18.30 Moda ku Mylène
19.00 Wrestling
20.00 News
20.30 Ku Bista Riba (presentator Reyna Joe)
21.00 Euro TV
22.30 Movie

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

ZATERDAG
17.30 Telefiesta met tante Irma
18.00 Wonderstruck
18.30 Dangerbay
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Cocktail Turístiko (presentator Captain Sterling)
20.00 Tele-Notisia
20.30 WWKRP in Cincinnati
21.00 Wega di Number Kòrsou
21.10 TeleCuraçao Special
22.00 Estreno

ZONDAG
13.30 Studio Sport:Atletismo Mundial
16.00 Sena di Señor
17.00 Muchi Ben
17.55 Wega di Number Kòrsou
18.00 Di Bishita Ku.....
18.30 TeleCuraçao Special
19.00 Tele-Suerte
20.00 Telenotisia
20.30 Shete Dia
21.00 Cocktail Special
22.30 The Golden Age of Rock and Roll
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

CINE (kanaal 83)

ZATERDAG
15.30 Movie: Sabata
17.30 Movie: Running Against Time
19.30 Movie: Keys
21.00 Movie: Shenandoah
23.00 Movie: Running Against Time
01.00 Movie: Buried Alive
03.00 Movie: The January Man
05.00 Movie: Misnight Run

ZONDAG
12.30 Movie: The Keys
15.30 Movie: The Crooked Hearts
17.30 Movie: The Forgotten
19.30 Movie: Brother Sun, Sister Moon
21.30 Movie: Smokey and the Bandit 3
23.00 Movie; Keys
01.00 Movie: The Forgotten
03.00 Movie: Crooked Hearts
05.00 Movie: Tropical Snow

NBC (kanaal 85)

ZATERDAG
16.30 NFL Postgame
17.00 To Be Announced
19.00 News
19.30 NBC News
20.00 Inside Edition
20.30 Saturday Sports
21.00 Mommies
21.30 Getting By
22.00 Empty Nest
22.30 Nurses
23.00 Sisters
24.00 News
24.30 Satuday Night Live
02.00 HBO Comedy Showcase
03.00 Paid Program
03.30 Movie
05.30 To Be Announced

ZONDAG
12.00 Roswell St. Baptist
13.00 Coach's Corner
13.30 To Be Announced
16.30 NFL Live
17.00 NFL Football
20.00 I Witness Video
21.00 seaQuest DSV
22.00 Movie: Russia House
24.00 News
24.35 Mama's Family
01.05 Golden Girls
01.35 Golden Girls
02.05 ALF
03.05 Paid Program
03.35 NBC Nightside

TBS (kanaal 89)

ZATERDAG
16.35 Movie: The Delta Force
19.05 WCW Saturday Night Wrestling
20.30 Golf
23.00 Matlock: The Secret
01.00 Movie: Year of the Dragon
03.00 Movie: We're Fighting Back
05.00 ChiPs

ZONDAG
13.50 Movie: Ice Castles
16.05 U.S. Open Figure Skating Championship
18.05 2 Stupid Dogs
18.35 New Adventures of Captain Planet
19.05 WCW Main Event Wrestling
20.30 Golf
23.00 National Geographic Explorer
01.00 Paid Program
01.30 World Tomorrow
02.00 Paid Program
05.00 Paid Program
05.30 Three Stooges

Met grote droefheid maken wij het plotselinge overlijden op 12 januari 1994 bekend van onze lieve moeder, grootmoeder en overgrootmoeder

MARIA VAN HEK - KOLLENBURG

in leven weduwe van
HENRICUS VAN HEK

Namens haar kinderen: **Piet van Hek**
Wouter en Judith van Hek (Curaçao)
Adriaan en Annie van Hek (Nederland)
Johan en Cor van Hek (Nederland)
Theo en Ria van Hek (Nederland)
Henk en Gerrie van Hek (Nederland)

Haar kleinkinderen: **Phalana en Sylvana**
Esther en Marie Claire
Brigitte en Roland
Jean Paul en Marie Claire
Ineke en Edwin

Haar achterkleindkind: **Euson**

De begrafenis zal in Nederland plaatsvinden.
Zij rust in vrede.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt en vandaag vrijwel droog. In de komende nacht en morgenochtend bestaat er kans op een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige tot krachtige oostelijke wind (tussen acht en 26 knopen)

WEEROVERZICHT:
De uitloper van een hoge-drukgebied boven de Atlantische Oceaan zal in de komende 24 uur de ontwikkeling van buien in de omgeving van de Benedenwindse Eilanden blijven onderdrukken. Vannacht en morgenochtend kan de vochtigheid in de onderste luchtlagen echter enigszins voldoende worden waardoor de kans op een plaatselijke bui toe neemt.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	licht bewolkt	30	25	0.0
Bonaire	half bewolkt	32	25	0.0
Curaçao	licht bewolkt	32	25	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	29	24	1.4
Amsterdam	nevel	09	–	0.0
Atlanta	half bewolkt	08	-7	0.3
Caracas	zwaar bewolkt	28	20	0.0
Kingston	zwaar bewolkt	30	23	0.0
Miami	onbewolkt	19	11	0.0
New York	licht bewolkt	03	-1	0.3
Port of Spain	licht bewolkt	31	24	0.4
San Juan	licht bewolkt	30	21	0.0

EILANDGEBIED CURAÇAO

Het bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend dat meneer **Franklin Michiel Osepa** een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **Bierhuis-** en een **Restaurant B Vergunning** voor de lokaliteiten van het perceel **"F & S"** gelegen te **Kanga nr. 103-C**, alhier, en tevens ter verkrijging van een toestemming:
- ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
- ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;

in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van een week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

BRIGIDA MERCELINA-SOSA SEVERINO

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS-** en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"AKI MI TA SNACK"** gelegen te

KAYA DR. GUNGU MAAL NR. 23, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

schildersbedrijf **Perfect**

De huisschilder van huis uit.

Tel: 601766 - 369127
Fax: 369127

De lekkerste ROTIE'S
pom, pastei, bamie, nassie, chin. kip, ger. kip, ger. varken, moksie moksie, br. bonen, bloedworst kunt u elke zondag tussen 12 en 4 uur bij ons krijgen.
Vraag naar het gerecht van de week
Koraal Partier kav. 87
Tel: 674103

SURINAAMS ETEN
Voor lekker Surinaams eten moet u aan de **Roosevelweg 133** t/o de Antillen wezen (Sta. Maria)
Zondag van 12 - 4 uur
O.a. verkrijgbaar **Moksi-Moksi, Roti Bami, Nassi, Pom,** etc.
Ook catering.
Tel. 685679

FUNDASHON PA SKOL HUMANISTA NA PAPIAMENTU

Ta buska entrante febrûari 1994 pa su Skol Básiko KOLEGIO ERASMO
UN MAESTRO
UN MAESTRO PA DUNA SPAÑO (2 ora)
Pa fabor refléhá por eskrito denter di dos siman, enserando Curriculum Vitae i dunando posibel referenshanan na: Sekretario di Fundashon pa Skol Humanista na Papiamentu, Vesuviusstraat 2, Tel.: 654062.

Slecht rapport? Huiswerkproblemen? Studiebegeleiding?
Huiswerkinstituut INZICH[T]
biedt goede hulp
Inlichtingen: 692458

TPR Papiamentu & Spaans
Op 31 januari a.s. starten onze cursussen Papiamen[tu en] Spaans volgens de *TPR*methode. Binnen 12 weken leert [u op] een vlotte manier een basis luister- en spreekvaardig[heid] aan in deze talen. Privé-lessen op verzoek ook mogelij[k].
Voor aanmeldingen:
Tel.: 627728, 658711
Tel.: 649135 (antwoordapparaat)

Te huur gevraagd
een 2- of 3 slaapkamer **WONING op Banda Abao.**
Gelieve te bellen **tel. 375451**

Te koop nieuw,
Diesel generatorset
15 KVA, diesel
Generator/lasmachine
5kvA/250 Amp.
Cilinder boormachine
60 - 115 mm dia 1 ITL. hefbrug hyds./mech.
2,5 ton alles nieuw.
za. 4 -7
Seroe Fortunaweg 48
P.O. Cor. Gisesco.

OPPASHUIS GEVRAAGD
tegen redelijke vergoeding voor gepensioneerde ingenieur en zijn vrouw. Van 31 januari tot 17 maart of gedeeltes daarvan.
Tel. 678588

TE KOOP
vrijstaand woonhuis, 4 slaapkamers, 2 badkamers, eigendomsgrond
TE HUUR GEVRAAGD
ongem. woonhuis met minimaal 2 slaapkamers 1 of 2 badkamers en grote, goed omheinde tuin.
Tel. 649135

WAARSCHUWIN[G]
De Commandant van de marinebasis Parera maakt be[kend] dat er schietoefeningen worden gehouden.
Op de schietbaan Hato:
Dinsdag 18 januari 07.00 uur tot woens[dag] 19 januari 16.00 uur.
Donderdag 20 januari 07.00 uur tot 16.00
Onveilig zeegebied ± 4000 m² uit de kust.

Kadushi Cliffs
week 12
van 19/3 t/m 26/3
Normale prijs $ 310,= p.d.
Onze prijs **Nafls. 300,= p.d.**
Inlichtingen
tel. 680983
na 5.30 p.m.

FAXNUMMERS: AMIGOE
Redactie: 674744
Advertentie: 674524

Kompleet gemeubileerd **woonhuis te huur.**
Drie (2) slaapkamers en twee (2) badkamers
Informatie 686891

Te huur,
Koraal Partier
HUIS
met 3 slaapkamers, 2 badkamers, voor- en achterporch.
Goed omheinde tuin.
Nafl. 1650,= per maand.
Min. 3 jr. max. 6 jr.
tel: 378083

TE KOOP
TELEFOONCENTRALE AT&T
geschikt voor 2 inkomende lijnen model 2600 bestaande uit:
1x controle unit voor 2 lijnen
4x station sets model 200
Totaal Nafl. 1000,-
Tel.: 615053 tijdens kantooruren

Te huur
BUNGALOW
3 slk., 2 badk. gemeubileerd
Naf. 2000,= p.mnd tot 1/10
tel. 691231

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

WILFRED SAINT CLAIR MEYERS

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"ESMERALDA SNACK"** gelegen te

SANS SOUCI NR. 24, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— **ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;**
— **ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;**
— **ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;**
in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervóór genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

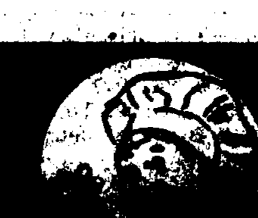
Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

TE KOOP:
Nabij ingang Barbara Beach. Prachtig gelegen
BOUWKAVEL
voor groot landhuis. Begroeid met vruchtbomen, diverse waterputten aanwezig.
Totale opp. 15.000 m². Prijs n.o.t.k.
Alleen serieuze gegadigden
Tel.: 691527 / 373670

Te huur:
Luxe appartement
f 1.750,= p.m. all in
3 kamer appartement
f 1.000,= p.m. excl. utility,
1 maand borg en [illegible]
Beide gemeubileerd, TV en blackb[oard] aanwezig.
Bellen maandag tussen 9 - 11 u[ur] op nr. 612999

[illegible]
in Schelpwijk
[illegible]
zwart hondje.
Naam: Suzy
tel.nr. na 13.00 u.:
375053

Las Vegas SUPERMARKET
Goslaweg 90
Tel: 373752/371950/373044
Onze weekend Special

DOUBLE O CARIBBEAN
GEBRUIKTE CONTAINERS:
- Uitstekende kwaliteit - Gratis vervoer C.I.F. Curaçao
- Zeewaardig - Snelle levering (ca. 3 weken)
- Wind & Waterdicht - Uitstekend geschikt als opslagruimte
VERKOOPPRIJZEN:
20 ft Dry Cargo - Hfl. 2100,= per stuk
40 ft Dry Cargo - Hfl. 3450,= per stuk
Ook Open Top, Conair, Flat Rack E Reefers op aanvraag
Contact adres op Curaçao tel./fax. 679300
Bonaire tel./fax. 8083

VIER CARNAVAL IN [illegible]

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

AURA AURELIA LUCASIUS

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"RAMONCITO SNACK"** gelegen te

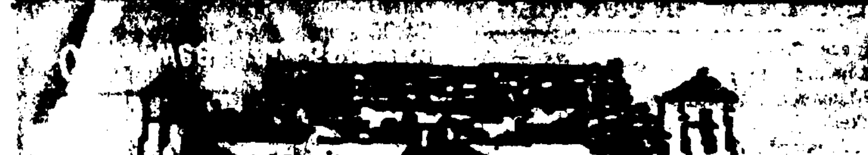
WETO NR. 80-B, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervóór genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

LANDHUIS BRIEVENGAT
Elke zondag geopend
vanaf 9.00 uur tot het landhuis te bezichtigen.
Happy Hour van 18.00 - 19.30 uur
Live Muziek van "[illegible]"
vanaf 19.00 - 24.00 uur

Elke laatste zondag van de maand
Folkloristische dansshow van 5.00 - 6.00 uur.
Tevens verkoop van souvenirs en lekkere hapjes.
Iedereen is van harte welkom!!!

Himalayan Institute Curaçao
presenteert het seminar
The Power of Mantra and the mystery of initiation
door Pandit Rajmani Tigunait Ph.D.
op 21, 22 en 23 januari 1994
in de Openbare Leeszaal.
Toegang fl. 95,= p.p.
Voor info tel. [illegible], 374878 of 377[illegible]
Voor verdere info en tijdstippen zie programm[a]

Te huur aangeb. voor [illegible]
Centraal gelegen
luxe 2 slaapkamer appartement
(airco) omringd door een tropische tuin en terras. Incl.: schoonmaken, bedlinnen, badhanddoeken. In één woord comfortabel. Beschikbaar vanaf heden.
Informatie:
[illegible]

DOS MUNDOS N.V. is een relocation bureau dat zich bezig houdt met alle mogelijke diensten t.b.v. nieuwkomers op ons eiland.
Wegens uitbreiding van ons pakket zoeken wij op korte termijn een

RELOCATION MEDEWERKSTER

Haar taken zullen bestaan uit:
- het voeren van de administratie op ons kantoor
- het ontvangen van klanten, het geven van algemene informatie, etc.

Wij vragen:
- een representatieve, flexibele kracht op HAVO-niveau met een administratieve opleiding en/of ervaring
- goede spreek- en schrijfvaardigheid in het Nederlands en Engels
- in het bezit zijn van een werkvergunning
- ervaring met relocation is een pré.

Interesse? Schrijf dan zo spoedig mogelijk een brief naar
DOS MUNDOS
I.T.C. building, P.O. Box 6105, ALHIER

Te huur
2 rustig gelegen **APPARTEMENTEN** + 1 gezellig TUINHUISJE.
1 voor direkt en 2 per 1 maart.
Volledig gemeubileerd. 1 airco-slaapkamer. Prijs incl. water, gas, [illegible] met [illegible] of gedeeltelijk [illegible] f 1800,= [illegible]
Inf. tel. 376563

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat mevrouw

MERCEDES FRANCISCA TEJADA COLINA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van een **BIERHUIS**- en een **RESTAURANT B VERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel **"CURACAO ALEGRIA DE DIOS"** gelegen te

MONTE VERDE NR. 142, alhier,

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 52 om achtergrondmuziek te maken;
in bovengenoemd perceel.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.

Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervóór genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
Het Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zaken,
Mr. H.A. Lourens.

DIT [illegible] IS NAAR TRADITIE VAN HET ALOUDE [illegible] MET DE GROOTST MOGELIJKE ZORG [illegible]

CE PRODUIT EST, SELON LA TRADITION DE L'ANCIEN METIER DU TABAC, [illegible] LES PLUS GRANDS SOINS POSSIBLES.

ACCORDING TO [illegible] TRADITIONS OF CIGARMAKING, THIS NATURAL PRODUCT IS PREPARED WITH THE UTMOST CARE AND ATTENTION.

BALMORAL
Exclusive cigars
Bal Briet
Pietermaaiweg 7
Tel 611836
Bal Briet Bonaire
Kaya Nikí Boko Noord 2[illegible]
Tel.: 6064

Vanaf
MAANDAG 17 JAN.
t/m
WOENSDAG 19 JAN.
zijn wij
GESLOTEN
wegens
INVENTARISATIE
Mango's caminada

Te koop:
Acht weken oude puppies:
American Eskimo's
Bijzonder lief en waaks.
Reeds ingeënt.
Te bevragen na 19.00 u.
Tel. 378699

ÑAPA
ZATERDAG 15 JANUARI 1994
AMIGOE
Weekend Bijlage Amigoe

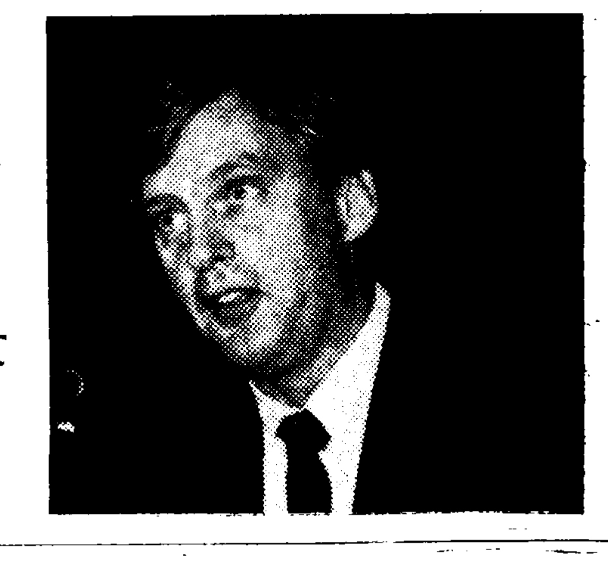
INTERVIEWS

Rasta meer dan reggae en dreadlock

REPORTAGES

Ben Knapen over rol van de krant

Karhof: Commerciële bemiddeling gat in markt

Job Link wil 'vijver van verloren werkzoekende Antilliaan vullen'

Joost Karhof is 1994 begonnen met een nieuw bedrijf, waarmee hij hoge en denkt te gaan gooien. en gat in de markt", meent Job Link Services nv han- rt geen gloednieuw con- pt; de commerciële arbeids- middeling heeft in Neder- d al bewezen een beproefd ept te zijn. Doel van de omputeriseerde vacature- nk is middelbaar en hoger geleide Antillianen aan een ssende werkkring op raçao te helpen. Het mes ijdt aan twee kanten, want k het bedrijfsleven en de erheid zullen de hengel uit nnen gooien in de vijver n werkzoekende 'yu rsou'.

rhof (53), eerder werkzaam computersoftware, schikt inmiddels over een stand van zo'n vijftig Cura- öenaren, die voornamelijk O- en HEAO-opleidingen noten, variërend van de ecialismen marketing, countancy tot automatisering. De eerste vissen in de 'vijver' ving hij na het plaatsen van één advertentie. "Het betreft hier jonge enthousiaste mensen die wel terug willen naar Curaçao, maar niet op de bonnefooi", aldus de initiatiefnemer die 50 procent van de aandelen beheert van het commerciële arbeidsbemiddelingsbureau. Mede-eigenaar is de Vantage Group, die in 1988 is opgericht en de plannen voor Job Link aanvankelijk lanceerde. De Vantage Group heeft al twee werkmaatschappijen, waarvan een zich richt op accountancy en de tweede op financieel beheer.

JUISTE MENSEN

Al tijdens zijn ALM-periode, die afliep in 1992, bemerkte hij de behoefte aan hoger opgeleide mensen. "Maar de vraag is steeds: hoe vind je de juiste mensen? waar zijn ze?" En datzelfde geldt voor de werkzoekende Antilliaan. Die wil wel terug naar zijn geboorte-eiland, maar is niet van plan een goede baan in Nederland te verruilen voor een vage toezegging.

Karhof vindt het 'doodzonde' dat er ontiegelijk veel energie wordt gestoken in het scholen van jonge Curaçaoënaars in Nederland, 'maar je weet niet waar ze blijven'. Op dat probleem is Job Link evengens op gestoten. Om redenen van privacy geven instanties als Studiefinanciering Curaçao en SSNA niet de namen en adressen vrij van studerende Antillianen in Nederland. Karhof heeft dat manco trachten te ondervangen door Antillenorganisaties als Chispa en Forsa te benaderen. Maar ook van een individuele benadering verwacht hij veel. Zo zal zijn vrouw eind van de maand werkzoekenden gaan werven op de carrière-oriëntatiedagen voor Antillianen in Utrecht. José Karhof wil daar een bezoek aan diverse hogescholen aan vastknopen. Naar verwachting zal deze wervingsactie de database, de 'vijver', behoorlijk gaan vullen.

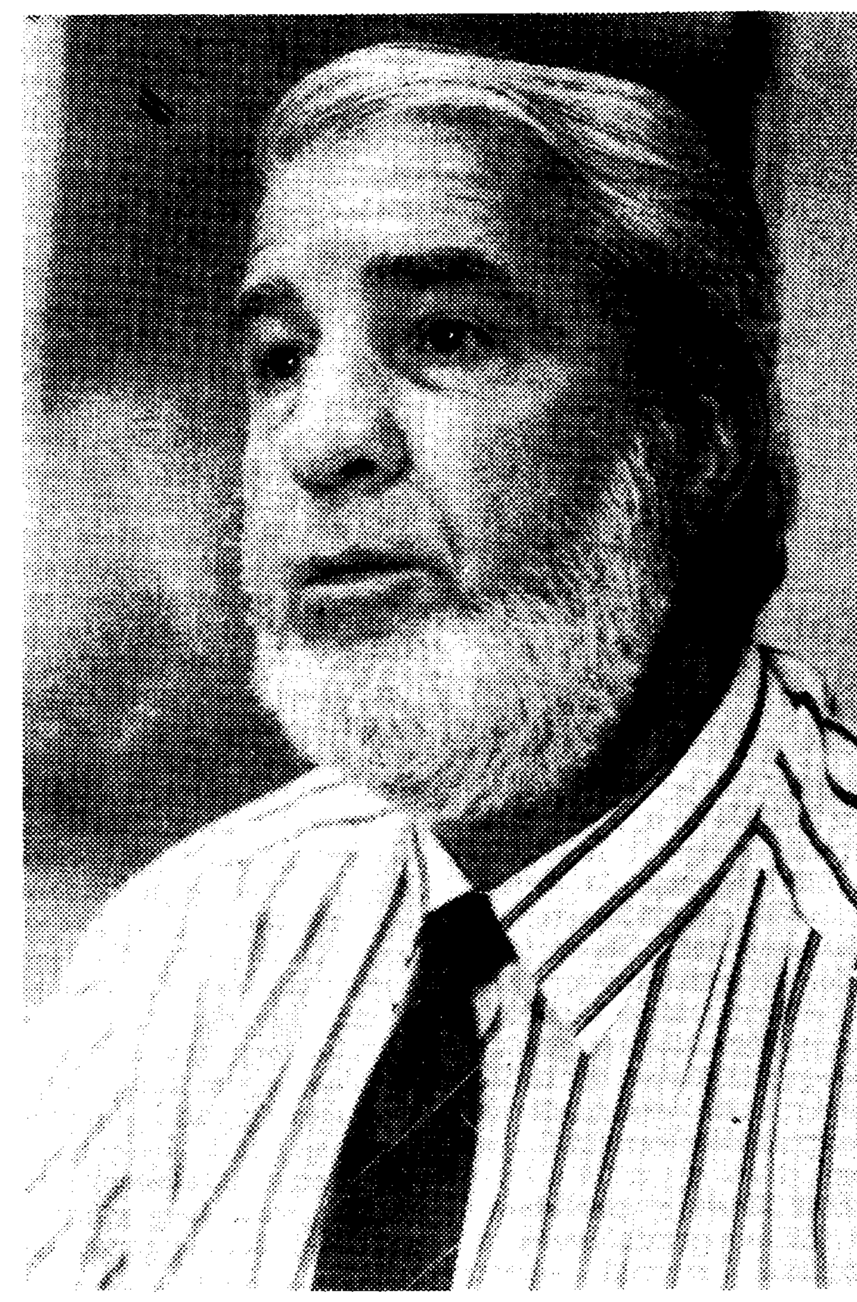
Het is ook Karhofs vrouw die met haar eigen bedrijf Curaçao Entry Services (CES), dat werd opgericht nadat zij uit Dos Mundos stapte, de opvang van de sollicitanten regelt. Karhof: "Een groot struikelblok is natuurlijk dat nieuwkomers aan een huis geholpen moeten worden en dat is tegenwoordig niet meer zo makkelijk." CES stelt zich tevens ten doel de logistieke rompslomp als het aanvragen van werkvergunningen, te regelen.

Overigens richt Job Link zich eveneens op mensen die een meer passende werkkring zoeken, en dat kunnen ook Nederlanders zijn die op Curaçao willen werken. Karhof: "Ik leg een *file* aan van de wensen en capaciteiten. Als een werkgever mij een profiel geeft kan ik in korte tijd één of meer geschikte kandidaten voorstellen. Dat gebeurt in eerste instantie anoniem. Pas als het bedrijf een keus heeft gemaakt benader ik de gegadigden, waarna de sollicitatieprocedure kan starten." Dat kan wellicht zelfs al voor een deel in Nederland gebeuren, waar bij voorbeeld de psychologische en medische keuring kan plaatsvinden.

Het voordeel van commerciceel bemiddelen is volgens hem dat er efficiënt en snel gezocht kan worden. "Het plaatsen van advertenties is toch een behoorlijk lange weg om kandidaten te zoeken. En die advertentiekosten spaart de werkgever mooi uit." De werkgever betaalt vanzelfsprekend voor de bemiddeling. Hoe hoger de functie, des te hoger het tarief. Job Link vraagt ook aan de ingeschrevenen een jaarlijks bedrag, dat de administratiekosten dekt. Het voordeel voor de werkzoekende van de commerciële bemiddeling noemt hij dat er rustig kan worden afgewacht. "Dit is een vorm van passief solliciteren."

Karhof heeft Job Link in relatief korte tijd uit de grond gestampt. Juli vorig jaar kreeg hij de geest; in de maanden november en december sprak hij met lokale bedrijven om de behoefte te peilen, 'en die is groot'. Met name in de offshoresector, belasting- en accountantskantoren, maar ook banken blijkt een enorme behoefte te bestaan aan hoger opgeleid personeel.

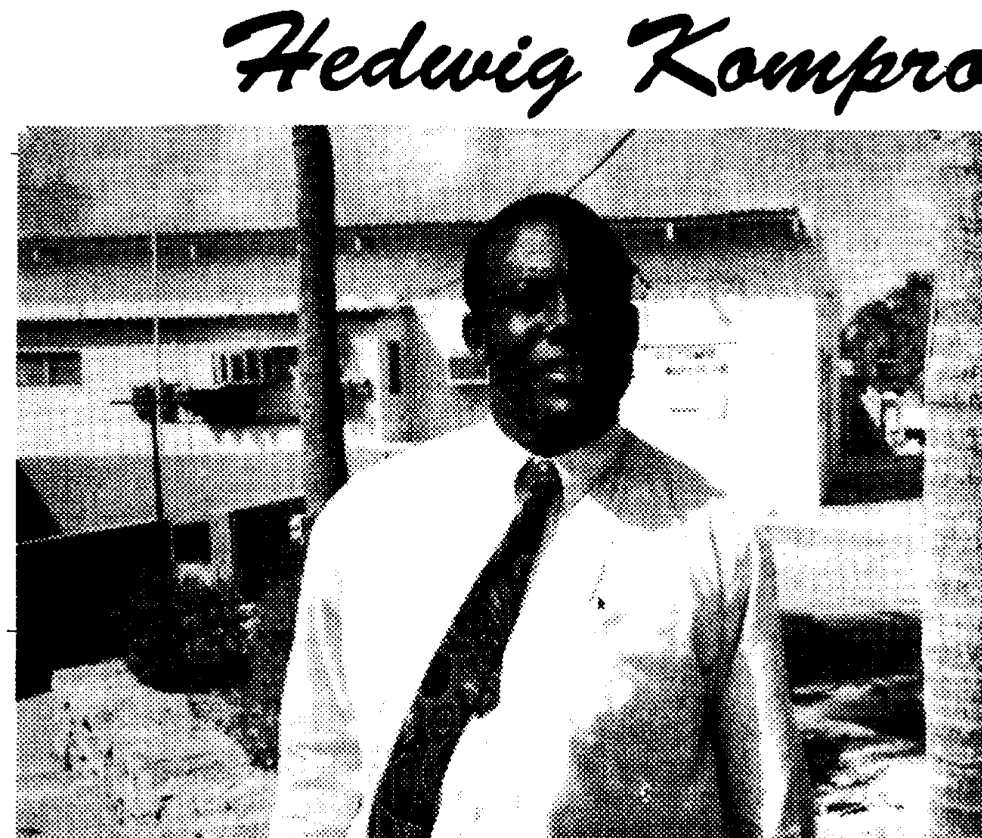
Karhof heeft inmiddels al diverse lokale instanties benaderd, waarmee hij samen wil werken. "Het is natuurlijk uitermate belangrijk dat ik bij voorbeeld met de UNA, maar ook met de Dienst Arbeidszorg contact heb."

■ *Joost Karhof van Job Link verwacht veel van zijn commerciële vacaturebank Job Link Services nv*

Hedwig Komproe:

"Bonaire moet geen Torremolinos worden"

= door Victor Hafkamp =

Hij pinkte wel even een traantje weg, toen hij begin december een oor de tijd van het jaar treem koud Nederland ach- liet. Aan de overzijde van oceaan lokte weliswaar n aantrekkelijke baan op onaire, maar bijna twintig ar Nederland gaat ook een uraçaoënaar niet in de ederlandse-kouwe kleren tten. "Ik zal Nederland el missen, natuurlijk. Ik as achttien jaar, toen ik erheen kwam. Hier heb ik ijn persoonlijkheid evormd, voor het eerst ewerkt, carrière gemaakt. aar ik kom beslist weer ens terug om te kijken hoe et hier is. In Amsterdam, pecial in 'De Pijp', waar ik rachtige jaren heb gehad."

Hedwig Komproe (35) is ezer dagen teruggekeerd aar de Antillen. Op Bonaire eeft hij de functie aanvaard an hoofd van de dienst conomische Zaken en rbeidsaangelegenheden an het eilandgebied. Zijn ertrek uit Nederland kwam oor velen van zijn vrienden n kennissen als een verrassing. Hedwig Komproe egon na zijn studie bedrijfs- sychologie een eigen edrijf, een selectie- en wer- ingsbureau. Hij kwam zo'n chttien jaar geleden naar Nederland om beroepsmili- air te worden, maar het even in Nederland bood em meer. Ook als politicus maakte hij carrière. In de deelraad van 'De Pijp', een allochtonenrijke buurt in Amwsterdam-Oud-Zuid, was hij jarenlang fractievoorzitter van de VVD en eerder ook wethouder. Sinds tweeëneenhalf jaar zat hij ook voor zijn partij in de Provinciale Staten van Noord-Holland, het bestuur van de provincie. Zijn hart bleef als geboren Curaçaoënaar echter aan de andere zijde van de oceaan. Op vakantie op Curaçao in augustus hoorde hij van de vacature op Bonaire. In oktober was de zaak beklonken.

Hedwig Komproe vindt de stap naar zijn geboortestreek niet moeilijk. "In Nederland had ik na al die jaren toch het gevoel van: nu moet ik eens wat anders. Ik was hier om zo te zeggen een beetje aan het plafond gekomen. Er was geen uitdaging meer. Ik voelde me als het ware 'uit-ontwikkeld'. Toen ik van de zomer weer op Curaçao en later op Bonaire kwam, dacht ik: wat doe ik nog in Nederland? Als ik kijk naar mijn familie en kennissen op Curaçao, waar mijn ouders nog wonen en op Bonaire, dan vind ik de kwaliteit van hun leven toch wat hoger dan wanneer ze in Nederland zouden zijn gebleven. En dat geldt ook voor mij. Ik ben hier succesvol geweest, maar daar biedt het leven toch een tikkeltje meer. Zeker op Bonaire, waar het leven toch gespeend is van negativiteiten die je op Curaçao wel hebt."

PIJN

Het waren voor Komproe weken van afscheid nemen. En dat doet volgens een oud gezegde pijn. Het afscheid van 'De Pijp' viel hem moeilijker dan dat van de Provinciale Staten in Haarlem, de provinciale hoofdstad. Zijn oordeel over dat politieke college is niet zo mild. "Een beetje ver van mijn bed die Provinciale Staten", vindt hij. "Ik heb altijd het gevoel gehad: we zijn hier met onze 79-en (de Staten tellen 79 leden) veel geld aan het uitgeven. En in feite hebben vijf tot tien man het hier voor het zeggen. Het was allemaal een beetje op chique, veel uiterlijk vertoon, auto met chauffeur. Mooie dingen allemaal, maar ik kreeg de indruk dat we allemaal meer geld uitgaven dan het Witte Huis. In Amsterdam worden meer beslissingen genomen en gaat men beslist over meer geld. Verder zijn die Provinciale Staten als college natuurlijk belangrijk, omdat de provincie in veel zaken beslissingsbevoegdheid heeft."

Het deed Komproe meer zijn collega's in Amsterdam-Oud-Zuid de hand te moeten drukken. "Je zit in z'n deelraad dicht op de problemen van de bevolking. Als wethouder van lid van de VVD-fractie heb ik veel gedaan en gevochten om bepaalde beslissingen er door te krijgen. Je merkt dat je er toch veel vrienden aan over houdt ondanks alle kritiek. Je hoort vaak zeggen dat je in de politiek geen vrienden maakt, maar mijn ervaringen zijn anders. Het was een emotioneel afscheid uit mijn woonomgeving. Mijn leven is in menig opzicht door 'De Pijp' drastisch veranderd."

Het leven op Bonaire wordt in alle opzichten anders. De politicus Komproe wordt de ambtenaar Komproe. Hij zal als hoge ambtenaar uitvoering moeten geven aan wat de lokale politici beslissen. Maar zijn enthousiasme zal er niet onder lijden, denkt hij. "Ik ben van plan — net als een tractor op het land voor de boer werkt — me voor Bonaire in te spannen." Hij zal in zijn nieuwe functie nauwgezet volgen wat de bestuurders met het mooie Flamingo-eiland willen. Zelf hoopt hij dat het eiland niet zal uitgroeien tot een soort Torremolinos met de bekende *fast food*-instellingen.

"Ik denk dat men Bonaire toch een beetje wil houden als het eiland voor de wat rijpere toerist, het duiktoerisme en zo. Maar als de politici vinden dat het de weg van de Costa Brava opmoet, dan zal ik er zeker aan meewerken uiteraard." Hij ziet wel mogelijkheden om het eiland verder te ontwikkelen. Er is veel te doen als het om investeringen gaat, meent hij. Ook naast het toerisme.

Een terugblik op al die jaren Nederland brengt Komproe tot het oordeel dat Nederland sterk in zijn nadeel is veranderd. Er is sprake van een verslechtering van de economie, er is druk op de ruimte, op de arbeids- en woningmarkt en op de sociale voorzieningen. Het sociale paradijs wordt — onder druk van de economische omstandigheden — steentje voor steentje afgebroken tot een draagbaar niveau. Ook de verhoudingen ten opzichte van de buitenlanders zijn veranderd. "In de buurlanden van Nederland is er al sinds jaar en dag sprake van rastische tendensen. Hier in Nederland is het altijd wat onder de oppervlakte gebleven, maar het is nu een beetje tot uitbarsting gekomen. Voor wat betreft de verdraagzaamheid jegens mensen van elders kan Nederland een puntje zuigen aan de Antillen, waar de laatste jaren steeds meer Nederlanders en werknemers uit andere landen zijn komen wonen."

Zelfs heeft Komproe nooit last gehad van een onwelwillende houding van Nederlanders jegens mensen met een andere huidkleur of nationaliteit. Toen hij in 1976 in Nederland kwam, is hij ooit eens geweigerd in de discotheek *Hans en Grietje* in Den Haag, maar daar is het bij gebleven. "Dat er hier in Nederland gediscrimineerd wordt, staat buiten kijf. Als psycholoog begrijp ik de achtergronden ook wel, maar discriminatie is natuurlijk heel iets anders dan racisme." Hij gelooft niet dat de intolerantie in Nederland tot een groot dieptepunt zal dalen. De groei van extreemrechts in de politiek is ook in Nederland evident, maar angst is volgens hem de slechte raadgever bij de politieke keuze van extreemrechtse stemmers.

GEËRGERD

Komproe heeft zich in hoge mate geërgerd aan de slechte pers die Antillianen in Nederland hebben gekregen onder meer door uitspraken van de Amsterdamse hoofdcommissaris Eric Nordholt. Hoewel hij zelf geen last heeft gehad van het over een kam scheren van alle Antillianen in Nederland, voelde

vervolg op pag. 8

Eindredaktie: Norbert Hendrikse, opmaak: Solange Isselt

Schrijfster Badinter: 'Vrouw van 60 ook goede moeder'

Frans verzet tegen beperking van kunstmatig moederschap

PARIJS - Het plan van de Franse regering om kunstmatig moederschap te beperken tot vrouwen voor de menopauze heeft voor een lik op stuk-reactie gezorgd van Elisabeth Badinter, een bekend schrijfster. Zij is de vrouw van de voorzitter van de constitutionele raad - een soort super-Raad van state -, de vroegere minister van Justitie Robert Badinter.

De Franse minister van Volksgezondheid Philippe Douste-Blazy kondigde aan binnenkort met een wetsvoorstel te komen dat kunstmatige bevruchting verbiedt voor vrouwen na de menopauze. Hij vindt dat de realiteit in klinieken de menselijke fantasie op dit gebied inhaalt. Er komt een wet waarin heel precies staat, welke medische methodes om leven te verwekken beperkt blijven voor vrouwen die in staat zijn kinderen te krijgen. "Dat wil zeggen voor de menopauze," zei Douste-Blazy.

MISHANDELD

In het dagblad *Liberation* stelt Elisabeth Badinter: "Ik herinner de minister eraan dat er in Frankrijk meer dan 60.000 kinderen worden mishandeld en dat dat niet noodzakelijkerwijs gebeurt door moeders op leeftijd. Ik zie niet in waarom een vrouw van 60 jaar een slechtere moeder zou zijn dan een van 20. Niemand verbiedt een meisje van 20, dat diep is gestoord of verslaafd aan drugs, een kind te krijgen. Waarom zou je een vrouw van 60, die een heel goede moeder kan zijn, dat recht ontzeggen", zo betoogt zij.

Elisabeth Badinter is vierkant tegen het wetsvoorstel. "Dat zou de eerste keer zijn dat er wettelijke grenzen komen voor de voortplanting. Badinter vindt dat de regering zich gedraagt als een ecoloog, die alleen maar naar de natuur terugwil, en alles wat niet natuurlijk is afwijst. Zij is wel tegen Engelse proeven om kinderen te verwekken uit geaborteerde foetussen. "Een psychologische ramp", meent zij. Maar zij heeft, in tegenstelling tot veel Fransen, geen problemen met kunstmatige bevruchting van lesbiennes: "Ik denk dat dat beter is dan die vrouwen te verplichten tot een voor hen walgelijk seksueel contact met een man."

NIET ALLEEN

De schrijfster staat niet alleen. Vooral feministisch Frankrijk verbaast zich over de felle reactie van Douste-Blazy, die de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen zou aanwakkeren: "Waarom staat iedereen te juichen als de zanger Yves Montand op zijn 70ste nog een kind verwekt, en waarom zou een vrouw dat niet mogen als het technisch kan?"

In Frankrijk bestaat geen enkele wet, die deze problemen regelt. Voorzitter Robert Badinter van de constitutionele raad heeft zich daar in 1990 tegen verzet omdat dergelijke zaken volgens hem in Europees verband geregeld moeten worden. In de praktijk geldt in Frankrijk, dat kunstmatige inseminatie alleen wordt toegepast bij steriele echtparen. In Groot-Brittannië kunnen niet getrouwde vrouwen ervan profiteren, en in Spanje mag kunstmatige inseminatie ook nog met het zaad van een overleden echtgenoot.

De plotselinge haast van de Franse regering is ook gebaseerd op de vrees in het land allerlei min of meer louche klinieken te zien verschijnen, waar vrouwen voor veel geld een kind kunnen 'kopen'. Het wetsvoorstel zou nog deze maand in het parlement moeten komen, ook al is er nog steeds geen sprake van een Europese regeling.

Kohl tegen inpakken van Reichstag

BONN - De Duitse kanselier Helmut Kohl is tegen het inpakken van de Reichstag in Berlijn door de Amerikaans-Bulgaarse kunstenaar Christo. Kohl heeft niets tegen de artistieke ambities van Christo, maar de Reichstag is als historisch gebouw niet geschikt voor dit kunstwerk. Dat verklaarde de woordvoerder van Kohl deze week.

Het Duitse parlement beslist volgende week of Christo, die al eerder eilanden en de Parijse Pont Neuf inpakte, zijn kunstwerk mag uitvoeren. Nog niet duidelijk is of het voltallige parlement of alleen de seniorenraad van het parlement over het project van Christo zal besluiten.

Kohls CDU/CSU bespreekt dinsdag met belangstellende afgevaardigden de voor- en nadelen van de plannen.

Opvallende gelijkenis van ETA met IRA

Brits-Iers vredesinitiatief voorbeeld voor de Basken

= door Tjabel Daling, ANP =

"Het zelfbeschikkingsrecht ligt in handen van het volk. De ETA of de Spaanse regering behoren daar niet over te beslissen." met deze gepeperde uitspraak verwees Xabier Arzalluz, de machtigste politicus van het Baskenland, onlangs indirect naar het vredesinitiatief van de Britse premier John Major en zijn Ierse collega Albert Reynolds.

Het Brits-Ierse vredesplan heeft onder Baskische nationalisten voor grote euforie gezorgd. Vooral de verklaring van Londen en Dublin dat de bevolking van Ulster over haar eigen politieke toekomst kan beslissen als het verboden Ierse republikeinse leger (IRA) de wapens neerlegt, heeft in Baskenland de nationalistische gevoelens fors aangewakkerd. Als Ulster haar eigen toekomst kan bepalen, moet het 'Baskische Ulster' dat toch ook kunnen, zo luidt de opvatting van veel Basken.

Arzalluz ging zelfs nog een stap verder. In heel Europa doen volkeren een beroep op het recht van zelfbeschikking, zei hij. Een lichtend voorbeeld voor de Baskische politicus is de voormalige Joegoslavische deelrepubliek Macedonië. Een onafhankelijk land waarmee alle grote staten van de Europese Unie, op Spanje na, inmiddels diplomatieke betrekkingen hebben aangeknoopt.

RESPECTEREN

Arzalluz, voorzitter van de gematigde nationalistische Baskische partij (PNV), zei dat regeringen de tekenen des tijds moeten verstaan. Ze moeten de wens van de meerderheid van de bevolking respecteren. En met een verwijzing naar de Spaanse grondwet, waarin staat dat het leger de territoriale integriteit van het Spaanse grondgebied moet garanderen, verklaarde hij dat de militairen nooit het recht op zelfbeschikking kunnen verhinderen. Voor Madrid waren de uitspraken van Arzalluz een gruwel, evenals andere eisen die de Basken enkele dagen eerder stelden.

Vorige maand verraste de Baskische deelregering, waarin de PNV de meerderheid vormt, Madrid onaangenaam met de eis een eigen buitenlandse politiek te willen voeren. De autonome regio wil een permanente vertegenwoordiging in Brussel en een eigen vertegenwoordiger in de raad van ministers van de Europese Unie. De Spaanse regering liet onmiddellijk weten dat de Baskische eisen in strijd zijn met de grondwet.

Maanden geleden hadden de gematigde Baskische nationalisten Madrid ook al getergd met de mededeling een eigen Centrale Bank op te zullen richten. De autonome regio heeft een eigen politie-apparaat en int zelf de belastingen, maar wil bovendien meer bevoegdheden op het gebied van de politiek, gezondheidszorg, de sociale zekerheid en de werkgelegenheid. De socialistische premier Felipe Gonzalez wil zich niet laten 'gijzelen' door de Basken en is tot nu toe niet op hun eisen ingegaan. Maar Gonzalez' zwakke minderheidsregering kan daarom ook niet rekenen op de permanente steun van de PNV in de Spaanse Cortes.

PROBLEMEN

De Baskische verlangens naar meer autonomie of zelfs volledige onafhankelijkheid kunnen Madrid nog veel problemen bezorgen. Want het ziet er naar uit dat de seperatistische tendenzen in Spanje steeds sterker worden en dat de roep om zelfbeschikking steeds luider gaat klinken. Onmiddellijk na het Baskische verzoek min of meer als onafhankelijke staat op Europees niveau erkend te worden, lieten Catalonië en Galicië zich in soortgelijke, maar iets gematigder bewoordingen uit. "De aspiraties van de Baskische nationalisten zijn logisch", verklaarde Manuel Fraga, de leider van de Galicische deelregering. Hij wees er fijntjes op dat Galicië al zelfstandig overeenkomsten heeft gesloten met regio's in Noord-Portugal, diverse EU-landen en Duitse deelstaten. De PNV, de grootste partij van Baskenland, wil in elk geval haar doeleinden op geweldloze wijze bereiken en niet via de weg van de terreur, die de radicale nationalisten van de Baskische afscheidingsbeweging ETA in 1968 insloegen. ETA-commando's hebben de afgelopen 25 jaar ruim 800 mensen gedood en een golf van geweld ontketend. Lange tijd genoot de ETA veel steun onder de baskische bevolking, onder meer vanwege haar verzet tegen het Franco-regime, maar de afgelopen jaren is de sympathie voor de terroristen aanzienlijk teruggelopen.

Sinds kort durven Basken zich openlijk uit te spreken tegen het meedogenloze ETA-geweld, en haar afpersings- en kidnappingspraktijken. Met de maandenlange ontvoering van een prominente Baskische zakenman en de moord op een Baskische politiefunctionaris - tot nu toe waren alleen Spaanse militairen en politiemannen het doelwit - verloren de pleitbezorgers van het geweld veel sympathie. Bovendien droeg het succes van de Spaanse en Franse politie, die de top van de beweging oppakten en enorme wapenvoorraden in beslag namen, bij tot een zelfverzekerder houding van het publiek.

De verschillen tussen Noord-
Ierland en Baskenl
groot, maar de over
sten zijn eveneens f
ETA en IRA hebben
honderden doden o
geweten. Beide terro
bewegingen hebben e
tieke spreekbuis, Si
en de beweging Her
suna (HB), de der
tieke partij van Bask
Beide bewegingen
[illegible]
geweld. Zowel ETA
willen [illegible]
pectievelijk de Sp
Britse en Ierse regeri
een politieke oplossin
wensen niet op voorh
wapens neer te leggen
kelijk was dat HB
maand zelfs de Bri
Ierse premiers Major e
nolds prees en de re
Gonzalez een veeg uit
gaf. "De Spaanse r
sluit haar ogen voor d
pese stroming die
conflicten op te los
onderhandelingen"
klaarde woordvoerder
goras.

Er zijn nog meer o
komsten. Honderden
en Spaanse terr
zitten achter de tralie
nabije toekomst zal d
worden of zij voor a
in aanmerking kome
ze hun straf volle
moeten zitten. In
voerde de Spaanse r
in Algiers besprekin
de ETA, maar die lie
omdat de overheid g
zeggingen wilde doe
politieke vlak. Madr
slechts bereid te pra
tegemoetkomingen a
strijders die te kenne
het geweld af te
zweren.

Officieel voert Mad
hard en onverzoenlij
tegenover de Baskis
roristen. De nieuwe m
van Binnenlandse
Antoni Ascuncion,
eerder voor de conf
dan voor de dialoog
met enige regelmaat
in de Spaanse
geruchten op dat v
woordigers van de r
en de ETA met elk
gesprek zijn of war
verhalen worden na
steevast ontkend, zo
Major tot voor kort
risch alle geheime co
met de IRA doodzwe

Evenals Noord-Ierl
het Baskenland geb
een politieke opl
omdat anders de terr
voortduren. De ETA
afgelopen jaar veel v
slagkracht kwijtg
maar recente moord
voeringen en
bewijzen dat de r
Basken nog immer d
verderf kunnen zaaien.

'Dutch treat' op lijstje van taboes

= door Frans Bothof, ANP =

Politieke correctheid, de mode in de Verenigde Staten om te voorkomen dat minderheden zich gediscrimineerd kunnen voelen, kende in 1993 een topjaar. Zelfs de hoogste macht in Amerika laat er zich inmiddels door leiden. Zo staat momenteel voor het Witte Huis in Washington D.C. niet alleen een kerstboom maar ook een, even groot, Hanukkahmenora. Want de joodse gemeenschap zou eens mogen gaan denken dat president Bill Clinton geen oog heeft voor hun cultuur... Het aantal kranteartikels over politieke correctheid (*political correctness*) bedroeg volgens een computertelling van de New York Times het afgelopen jaar ruim 10.000. Ter vergelijking zocht de krant ook in de kranten van 1988. Het verschil was opmerkelijk: vijf jaar geleden werd slechts 103 keer gerefereerd aan deze gedragslijn.

DISCRIMINATIE

'Political correctness' beheerst vooral de discussie op de Amerikaanse universiteiten. Daar wordt op grote schaal positieve discriminatie toegepast. Vaak geldt dan de richtlijn dat etnische minderheden vanuit hun eigen perspectief onderwijs moeten krijgen. Dat leidt tot merkwaardige uitwassen. Zo wordt Shakespeare vaak geboycot door zwarten en vrouwen omdat hij een blanke seksist zou zijn. Ook Amerikaanse schrijvers als William Faulkner en Ernest Hemingway zijn bij leden van deze groepen verdacht. Sommige radicale zwarten vinden dat in plaats van Henry James een Nigeriaanse schrijver verplicht op de literatuurlijst moet komen. En de geschriften van Thomas Jefferson zijn volgens hen voor een goed begrip van de Amerikaanse geschiedenis minder relevant dan die van de Algerijnse bevrijdingstheoreticus Frantz Fanon.

Het academisch niveau heeft vaak te lijden onder de ver doorgevoerde positieve discrminatie. Want om maar zoveel mogelijk zwarten, vrouwen en Hispanics tot de universiteiten toe te kunnen laten, worden voor hen geregeld minder zware toelatingseisen gehanteerd. Op sommige universiteiten waakt een soort van 'gedachtenpolitie' over de 'taalzuiverheid' en bestrijdt te pas en te onpas elke vorm van (vermeende) discriminatie. Zo werd een hoogleraar geschiedenis tot de orde geroepen omdat hij de politiek incorrecte term 'indianen' bezigde in plaats van *native Americans*, inheemse Amerikanen. Een universiteitsdecaan kreeg de wind van voren omdat hij de bestudering van de westerse beschaving aanbeval. Want die is racistisch. En toen de Harvard-historicus Bernard Bailyn in zijn werkcollege over de ontwikkeling van de Amerikaanse bevolking een brief van een slavenhouder behandelde, eisten radicale zwarte studenten dat hij ook een brief van een slaaf voorlas. Zijn reactie dat dat niet mogelijk is want slaven konden lezen noch schrijven, omdat hen het leren daarvan werd onthouden, was aanleiding het gehele werkcollege te schrappen.

NEE IS NEE

Antioch College in Ohio zette zichzelf vorig jaar in het middelpunt van de belangstelling door een seksueel correctheidsjargon op te stellen, een afgeleide van de *political correctness*. In de trant van "zegt een meisje nee, dan bedoelt ze ook nee" wordt voor elke fase van de seksuele relatie verbale codes vastgelegd. En op de Penn State University moest een reproduktie van Goya's 'Naakte Maya' worden verwijderd. Het kunstwerk zou een sfeer van seksueel geweld oproepen.

De directie van de Los Angeles Times, een van de grootste kranten van de VS, verspreidde een lijst onder haar medewerkers van maar liefst 19 A-4tjes met "richtlijnen voor etnische en raciale aanduidingen".

Journalisten werd voorgehouden nooit het woord 'joods' te gebruiken en te voorkomen dat wordt geschreven over Afrikaanse stammenoorlogen. Want dat zou wel eens zwarten kunnen beledigen. Zwarten in de VS noemen zichzelf vaak afro-Amerikanen. De LAT-directie stelt dat dit begrip voorzichtig moet worden gebruikt. "Een zwart persoon is niet per definitie een afro-Amerikaan en een afro-Amerikaan is niet per definitie zwart", aldus de directie. Eskimo's mogen niet meer zo heten, want, zo wordt beweerd, zij vormen geen homogene groep en de aanduiding kan negatief worden geïnterpreteerd.

Maar echt kwetsende begrippen zijn niet in de lijst opgenomen. De directie gaat er blijkbaar vanuit dat haar medewerkers weten dat niet gesproken mag worden van spleetogen wanneer aziaten bedoelt worden. Ook smous voor een jood, nikker voor een zwarte en hoer voor een vrouw zijn scheldwoorden die nergens zijn terug te vinden.

Wat staat er dan wel op de lijst? Bijvoorbeeld *'Dutch*

vervolg op pag. 4

Ben Knapen: NRC denkt aan 'éducation permanente' van de lezer

We zijn getuige van einde postkoloniale tijdperk

Ben Knapen bezocht onlangs Curaçao op uit-[no]diging van de [Am]igoe. Tijdens een [sem]inar ter gelegenheid [va]n het honderdtien-[jarig] bestaan van de [Am]igoe verdedigde de [ho]ofdredacteur van [NR]C Handelsblad de stel-[lin]g dat de krant [best]aansrecht heeft als [onm]isbaar baken in een [on]rustig tijdsgewricht [wa]arin democratie [pla]ats heeft gemaakt [vo]or mediacratie; [ho]choon cultuurpessi-[mi]sten de krant de [str]ijd met de televisie [zie]n verliezen. Een geest [va]n enthousiasme en [am]biance houdt een [red]actie levend, zegt hij. [Op] het terras van het [Avi]la Beach hotel onder-[spr]eekt Knapen zijn [bet]oog over het uitge-[ke]nde mediaconcept [Mi]chael Jackson. "Wat [heeft] die zon mooi [...]der."

= door Hennie Harinck =

[Ro]nd hem hangt iets groot-[st]eds. Zijn woordgebruik ver-[raa]dt onmiskenbaar zijn jour-[nal]istieke herkomst. Ben [Kn]apen (43) is een taaldier, [hoe]wel hij de laatste jaren [mee]r gericht is op het dag-[elij]ks management, wat zijn [fun]ctie als hoofdredacteur [va]n een van de grootste redac-[tie]s van Nederland met zich [me]ebrengt. Een opmerkelijke [sti]m, maar vooral het afge-[wo]gen, bloemrijk taalgebruik [ma]ken Knapen tot een her-[ken]bare representant van de [me]dia-elite in Nederland. [Zij]n sonore, tikkeltje autori-[tair]e timbre moet de reden [gew]eest zijn dat hij eind [jare]n zeventig werd gekozen [tot] 'onze man in Bonn' voor [het] NOS-journaal. Over zijn [vo]orbeeldige media-, schrij-[vers]- en wetenschappelijke [car]rière doet hij laconiek. Zo [gaa]t het nu eenmaal.

[H]et NRC Handelsblad [pres]ent zich met 260.000 [abonne]ers en een redactie van [...] journalisten tot de top van de Nederlandstalige dagbladen. De laatste jaren heeft de krant haar oubollige, conservatieve imago van zich af te weten te schudden. Opiniepeilingen onderhouden de voeling met de lezer. Zo bleek dat de Boekenbijlage slecht gelezen werd. Reden voor de NRC om er meer geld in te pompen. Knapen: "We vinden dat we mee dienen te werken aan de *éducation permanente* van het publiek."

Bespiegelingen over het buitenechtelijk seksleven van een Engelse minister kunnen evenwel moeilijk als pedagogisch worden uitgelegd. Of toch wel? Knapen erkent dat hij er moeite mee heeft. "We stellen ons als NRC terughoudend op." Met frisse tegenzin wordt er echter wel degelijk gerapporteerd over het dubbele leven van de betreffende minister, zoals ook de ophef over de vermeende seksuele voorkeur van popfenomeen Michael Jackson niet onbesproken blijft in de kwaliteitskrant van Nederland. Sinds de gekwelde ster echter de beurskolommen van de *Wall Street Journal* haalt, waarin de invloed van zijn tournees op de beursnotitie van Sony wordt gemeten, kun je niet meer om hem heen, meent de oud-Washingtoncorrespondent.

"Michael Jackson is een creatie, een uitgekiend imago van onschuld. Een zorgvuldig opgebouwd imago dat genadeloos kan worden afgebroken." Alleen al sociologisch gezien een interessant verschijnsel. Dus toch passend in het streven van NRC ook opvoedend bezig te zijn.

Knapen meent evenwel dat de pers, al dan niet uit vrije wil, wordt meegezogen in het privé-domein van publieke personen. "Het hóórt natuurlijk niet, maar je kunt je kop ook niet in het zand steken." Michael Jackson is nieuws; hij wordt althans tot vermeldenswaardig nieuws gemaakt.

Toch hebben politici het poken in hun privéleven niet alleen te danken aan de toenemende hitsigheid van de media, aldus Knapen. "Als zij gaan koketteren met hun gezin en de ideale schoonzoon gaan uithangen dan kun je dat opvatten als provocatie."

EMOTIE

"Televisiejournalistiek staat onder grote druk om onderhoudend, entertainend te zijn. Entertainment, emotie, *snap judgement*, de herhaling, de *slow motion* maken de beelden aantrekkelijk, maar reduceren politiek tot onderdeel van de infotainment-industrie."

In zijn lezing tijdens het vorige week gehouden *Amigoe*-seminar haalt de hoofdredacteur de woorden van de Franse journalist François-Henri de Virieu aan. Deze beweert dat de democratie het tijdperk van de mediacratie is binnengetreden. "Daarin wordt het collectieve humeur een opdringende factor en de media maken het zichtbaar."

Medialeiders zijn bemiddelaars, makelaars van informatie geworden en daarmee zelf onderdeel geworden van de politieke werkelijkheid. Zij kunnen volgens Knapen opinies ondersteunen, mensen ten val brengen, bijdragen aan stabilisatie of verandering van de samenleving. "Op zoek naar snel succes en soms gewoonweg naar snelle effecten, met almaar wisselende onderwerpen, reduceren media zich soms tot voornamelijk agressief-polemische verpakkingskunstenaars en manipulatoren."

Maar of op de Antillen de mediacratie zich al heeft aangekondigd? Knapen is in elk geval onder de indruk van **het journalistieke pionierswerk** dat op St. Maarten wordt verricht. Hij zegt geboeid te zijn door de opmerkelijke carrière van Lloyd Richardson, eindredacteur van het jonge dagblad *The Chronicle*. Die verhaalde tijdens het seminar over zijn tijd als politieagent in New York en hoe hem dat goed van pas kwam bij zijn werk als verslaggever. Knapen lachte hardop na die constatering. Later zegt hij: "Die oervorm van journalistiek waarbij de vrijheid van meningsuiting nog bevochten moet worden, fascineert."

BEN KNAPEN ... *je kunt ook weglopen...*

Er is nog een ander gevaar dat op de loer ligt waar elke journalistieke gemeenschap vroeg of laat mee van doen krijgt. De Franse filosoof Jean-François Revel, door Knapen in zijn lezing geciteerd, spreekt van een journalistieke consensusgemeenschap, waarbij het overgrote deel van een journalistieke kaste in een land zich min of meer aan dezelfde uitgangspunten en invalshoeken conformeert. "Dat staat heel dicht bij het benauwende verschijnsel van *political correctness*. Om die reden worden bepaalde zaken niet behandeld of getaboeïseerd en gewoonweg buiten de morele orde geplaatst." Dat leidt er volgens Knapen toe dat hele delen van een te beschrijven werkelijkheid worden verzwegen.

RACISME

In Amerika, waar hij eind jaren tachtig als correspondent in Washington gestationeerd was, bespeurt hij de overgevoeligheden voor alles wat te maken heeft met ras en seks. Maar ook in Europa ligt alles wat zweemt naar racisme uitermate gevoelig, meent hij. "In Nederlandse kranten is het lange tijd *not done* geweest om te schrijven dat de zestienjarige *Marokkaan* A.B. betrokken was bij een overval."

In dat kader acht hij de opmerking van minister van Justitie Römer dat Antillianen te kampen hebben met stigmatisering in Nederland 'wat al te gemakkelijk'. "Het is een simpele truc om je te beroepen op stigmata. De geïnformeerde burger in Nederland kan heus wel bedenken dat je niet alle burgers over een kam kan scheren." Gevraagd naar wat hij denkt dat de gemiddelde Nederlander weet over de Antillen, zegt Knapen dat er drie zaken zijn die menigeen zal oplepelen. "De onbeheersbaarheid van de criminaliteit en het verloren lopen van de Curaçaose *drop-outs* in Amsterdam. Maar ook zal men noemen dat er jaarlijks 250 miljoen gulden naar de Antillen stroomt zonder dat daar iets voor terug komt."

In *NRC Handelsblad* verschijnt het Antilliaans nieuws op een binnenlandpagina. Daarin wordt de Hollandse lezer op de hoogte gehouden over de staatkundige ontwikkelingen. De recente gebeurtenissen bestempelt Knapen als 'historisch'. "Het is een unicum dat we getuige kunnen zijn van het einde van het postkoloniale tijdperk." Had Nederland jarenlang de wens tot onafhankelijkheid van de Antilliaanse eilanden voor ogen, sinds enige tijd is daar verandering in gekomen. Op uitdrukkelijk verzoek van de eilanden zelf. En dat wordt dik onderstreept door de uitslag van het referendum.

Nederland ziet zich daarmee voor een wezenlijk probleem geplaatst, aldus de hoofdredacteur. "Men weet zich niet goed raad met deze tussenpositie. Want je hoort erbij, en dan accepteer je de lusten én de lasten of je snijdt de banden door. De Antilliaanse politici hebben echter geen zin in de lasten, maar willen evenmin de banden verbreken. We bevinden ons sinds 1954 in de positie waarin de koninkrijksbanden deze tweeledigheid waarborgen. Dat is voor de Antillen prima, want men profiteert daar waar het zinvol is van de banden." Maar ook voor Nederland geldt dat men de relatie niet graag wil verliezen. Daarmee is het recept voor doormodderen geschreven, concludeert Knapen.

Hij betwijfelt of een verhouding gebaseerd op gelijkwaardigheid er al in zit. "Ik ben bang dat dat nog een brug te ver is." Zo kon onlangs nog een staaltje van ongelijkwaardigheid worden bespeurd in de reactie van minister Hirsch Ballin op de uitspraak van oud-minister Cornelis Smits. De laatste sprak de uitdagende woorden 'dat Nederland wat hem betreft morgen nog de ontwikkelingshulp mocht stopzetten'. Was er sprake geweest van gelijk partnerschap, dan had de Nederlandse bewindsman een dergelijke uitspraak au sérieux genomen en de minister van Financiën gevraagd stappen te ondernemen, meent hij.

BUITENLAND

Knapen startte zijn journalistieke carrière in 1977 als redacteur buitenland. In 1978 vertrok hij naar Bonn, waar hij de lezer verhaalde op 'Het Duitse Onbehagen'. Vanaf 1987 zou hij dat gaan doen in Washington. Over die periode publiceerde hij het boek: *De Grenzen van Amerika*.

Werken in het buitenland noemt hij enerverend. "Je hebt als correspondent het gevoel dat het land van jou is." In den vreemde vertoeven vindt hij een ideale manier om aan zelfonderzoek te doen, want 'je stelt jezelf voortdurend de meest wezenlijke vraag: waarom zijn de mensen hier zo?'. Schrijven over een vreemd land is een voortdurend proces van vergelijken, vervolgt hij. "En met die vergelijking stuit je als vanzelf op je eigen gedrag en cultuur."

"Het mooiste is toch dat je in dat vak tegen betaling aan je eigen educatie kunt werken. Bovendien heb je niet alleen de vrijheid om ongegeneerd vragen te stellen; je kunt ook weglopen wanneer een gesprek je niet meer bevalt."

Canadese pensionado leerde techniek uit bibliotheekboek

Op Saba kweekt men groenten op water

Op Saba zijn het niet de deskundigen die vertellen hoe het moet; daar [le]ren de eilandbewoners alles [ge]woon uit een boek. Eerst [wa]s er Lambertus Hassell [di]e de Nederlanders niet [wi]lde geloven als het op de [aa]nleg van een weg aan-[k]wam. Volgens hen was het [Sa]baanse terrein ongeschikt [vo]or wegenbouw en daarmee [ui]t. Daarop vroeg Hassell [ee]n schriftelijke cursus [we]gen bouwen aan en tussen [19]38 en 1943 kwam de weg [er] toch.

Zo ging het ook met het [kw]eken van groenten vol-[ge]ns het systeem van water-[cu]ltuur: onmogelijk zeiden [d]e veeleisende Nederlandse [d]eskundigen. Nou, dan pro-[b]eer ik het gewoon toch, [d]acht de Canadees Murray [A]rcher. Hij haalde een twi-[n]tig jaar oud boek uit de [bi]bliotheek van Saba en sloeg [aa]n het experimenteren. Een [ja]ar of drie later begon hij [aa]n de commerciële verkoop [va]n zijn eerste zelf geteelde [k]ropjes sla. Op water en [z]onder gebruik van insecti-[ci]den of onkruidverdelgers.

Zes jaar geleden kwam [A]rcher uit Canada naar het [m]ini-eilandje in de Cariben. [G]eheel onbekend was hij niet [m]et de bewoners van West-[I]ndië. Tot zijn pensioen was [h]ij systeem-analist bij Esso. [I]n die functie kwam hij veel [m]et werknemers uit het Cari-[bi]sch gebied in aanraking. "Alleen in Toronto al wonen [z]o'n 300.000 mensen uit deze [b]uurt".

Toen zijn pensioen [n]aderde, wilde Archer wel [d]eze kant op. Een blik op de [k]aart leerde hem dat het [ei]landje Saba redelijk gunstig [la]g; in de buurt van een [h]eleboel andere interessante eilanden. Dus werd het Saba, waar hij zich aanvankelijk met de vervaardiging van grenen meubels bezighield. "Maar ja, daarvoor moest ik hout uit Canada importeren. In mijn achterhoofd had ik tegelijkertijd steeds dat idee van groenten kweken met waterecultuur. Het bezwaar daarvan is echter dat je zoveel water nodig hebt. Aan de andere kant heb je bij groenteteelt in de volle grond weer zo'n last van insecten, en ik wilde juist liever geen insecticiden gebruiken".

Dus toch maar watercultuur. Het boek uit de bibliotheek hielp hem een eind op weg. Bezoekende Amerikanen en Canadezen deden de rest: zij stuurden literatuur op en Archer begon met zijn eerste planten. Aanvankelijk teelde hij nog op grind en water, maar dat was een heel gesleep met die steentjes, dus hij ging al gauw over op uitsluitend water en voedingsstoffen. Dat is namelijk de basis van dit systeem. De wortels van de planten zitten niet meer in de aarde, maar in een vruchtbaar watertje, waardoor het de plant aan niets ontbreekt.

Archer vertelt hoe ze elders op de wereld gewoon elke drie weken, of zo vaak ze maar willen, al het water verversen. Maar dat is op Saba, waar water toch echt schaars is, een wat onpraktische methode. Dus bedacht Archer zijn eigen systeem. Het water moet voortdurend in beweging zijn en hij laat het via een ingewikkeld pijpensysteem gewoon circuleren, zodat hij het kan blijven gebruiken. Eens in de zoveel tijd zorgt hij voor een goede sterilisatiebeurt en dan kan het water er weer even tegen.

Op een verhoginkje in een piepklein tuintje in Windwardside staat de sla er prima bij. Lange rijen rode sla en gewone groene kropsla, voetjes in het water, wachten geduldig onder een schaduwnet op de oogst. Dan gaan ze in dozen van 24 kroppen naar voornamelijk St. Barths. Zestig dozen per week. Elders op Saba heeft Archer nog meer slavelden staan. Langgerekte goed geïsoleerde doodskisten met water. In het deksel zitten gaten, waar de wortels van de planten doorheen passen.

In de loop der jaren heeft Archer al vijftig verschillende soorten sla uitgeprobeerd, waaronder vijftien soorten rode sla. "Die is erg populair bij de restaurants, dus probeer ik maar wat hier het beste wil groeien". Archer hoopt op den duur een zo goede kwaliteit sla te kunnen leveren, dat hij aan de St. Maartense hotels kan leveren. "Die hebben nu allemaal contracten met Miami. Daar kom je moeilijk tussen. Maar sla uit Saba is natuurlijk wel verser dan de kroppen die met het vliegtuig uit Florida moeten komen", zegt hij vol vertrouwen.

De komkommers, bonen, broccoli, paprika, aardbeien en tomaten tegenover Archers *cottage* in Windwardside tonen ook professioneel, maar ze verkeren nog in het experimentele stadium. Vooral de hoeveelheid voedingsstoffen die hij aan het water voor de tomaten moet toevoegen baart Archer zorgen. "Ik moet het allemaal zelf uitvinden. Telkens proberen en nog eens proberen. 90 procent van al het geld dat ik hieraan heb uitgegeven, is verspild. Mijn familie denkt dat ik hartstikke gek ben. Ik ben immers eigenlijk al zes jaar met pensioen".

In het schuurtje achter de experimentele groenten staat een kleine airco-ruimte, waar de planten bij een temperatuur van 20 graden op speciaal schuim worden gezaaid. Daarna gaan ze naar een andere ruimte, waar ze groot en sterk mogen worden. "Ja, die airco is natuurlijk wel duur. Eigenlijk moet ik een speciale koelruimte hebben, maar dat komt misschien later nog".

Een voordeel van de watercultuur is ook dat er niet gewied hoeft te worden. Verder is er nauwelijks personeel nodig, een aardige bijkomstigheid op een eiland met slechts 1100 inwoners.

Nu hij met de sla al commercieel bezig is, denkt Archer erover zijn vleugels naar andere Antilliaanse eilanden uit te slaan. Aruba bij voorbeeld heeft, waar hij in watercultuur geïnteresseerde vrienden heeft. Maar ook Curaçao of Bonaire wil hij niet uitsluiten.

"Het is daar natuurlijk wel wat warmer dan hier, vooral 's nachts, maar met de geïsoleerde waterbakken, die het water koel houden, moet het lukken. Nee, ook de wind hoeft geen probleem te zijn. Er is heel goed materiaal in de handel dat de wind tegenhoudt. Alleen over het gedesalineerde water maak ik me zorgen. Een paar jaar geleden hadden we hier ook zulk water van de Franse eilanden, maar daar zat nog wel zout in. Als ik dus naar de Benedenwindse eilanden ga met dit systeem, zal ik daar een oplossing voor moeten vinden".

Grote zorgen lijkt hij zich daar niet over te maken. Eerder over ondersteuning op het gebied van marketing. Archer is slechthorend en alleen al voor het opnemen van de telefoon zou hulp geen overbodige luxe zijn. Daarnaast denkt hij dat hij iemand nodig heeft die bekend is met de lokale cultuur.

Zo ver is het echter nog niet. Voorlopig moeten de Benedenwinders voor de enige echte Antilliaanse gifvrije sla naar St Barths, of naar de supermarkt van Windwardside.

■ *Een stralende Murray Archer naast de bonen tegenover zijn cottage.*

■ *Murray Archer bij zijn proefpaprika's. De wortels drijven in een waterbadje.*

Geen sneeuw van betekenis

door Rene Van Nie

Spiegelbeeld

In zijn herrinering was de hitte minder beklemmend geweest dan de wollen deken die nu over hem heen viel. Maar die herinnering ging ruim twintig jaar terug. Al die tijd was hij nooit meer op Aruba geweest. Hij had vaak overwogen te gaan, dat wel, maar er was weinig te zoeken nadat hij op het toen nog slaperige eiland de liefde van zijn leven had gevonden. Met de 17-jarige Xiomara ging hij als jong marinier terug naar Nederland waar het koffiekleurige meisje hem drie beeldschone dochters schonk. En ze waren heel gelukkig geweest. Tot Xiomara twee jaar geleden overleed. Alberts wereld stortte in en hij was maandenlang ontroostbaar. Toen zijn leven weer een beetje op orde kwam, drong langzaam maar zeker een gevoel van heimwee op naar de plek waar hij zijn Xiomara voor het eerst had ontmoet. Niet lang daarna nam hij afscheid van zijn kinderen en vloog hij voor een korte vakantie naar Aruba. En zo stond hij nu na al die jaren weer op het kleine eiland in de tropische hitte. Albert haalde diep adem en sloot even zijn ogen voor de felle zon. Daarna worstelde hij zich door de drukte van de paspoortcontrole en de bagage afhandeling, liep zonder oponthoud langs de douane en stapte in een taxi. 'Hotel mijnheer?', vroeg de taxichauffeur.

"Ehh, ja..ehh..of nee, dat komt later. Ik ga eerst een lekker biertje halen. Breng me maar naar Charlie's Bar in San Nicolas als die nog bestaat". "Sure man", die bestaat nog en beter 'than ever', lachte de chauffeur. Hij draaide bij het eerste beste stoplicht rechtsaf en koerste naar de Zuid-Oost punt van het eiland. Ondanks de airco in de auto transpireerde Albert hevig en voelde hij zich opgenomen in een vreemde nevel. Het was een soort zweven tussen hemel en aarde maar anders dan die uren in het vliegtuig. En hij had soms even het gevoel Xiomara te kunnen aanraken. Het was alsof ze naast hem in de taxi zat zodat hij haar bedwelmende en opwindende lichaamsgeur kon ruiken. *"Charlie's Bar, the one and only"*, bracht de chauffeur hem weer terug in de werkelijkheid. *"And ask for Stanky if you need a cab"*. "Danki, hopi danki", husselde Albert wat Papiamentse woorden door elkaar. Hij betaalde en ging Charlie's Bar binnen waar hij werd verwelkomd met een hartelijk 'goeienavond' door een rondborstige vijftiger die zich voorstelde als Charles jr. De gemoedelijke atmosfeer in de gezellige bar deed Albert goed en op zijn eerste biertje volgde al snel een tweede, een derde, en een vierde tot hij een stevige dronkenschap bereikte.

Charlie, een kroegbaas die de ziel van zijn klanten kan lezen, had hem met rust gelaten en bemoeide zich alleen met Albert als die iets wilde hebben. Urenlang zat Albert in zichzelf gekeerd aan de bar, dronk zijn biertje en dacht aan Xiomara. Tegen sluitingstijd, zo rond de klok van tien rekende hij af en vroeg: "Twintig jaar geleden was er een kroeg die heette *Hija del Dia*. Bestaat die nog?" "Nog altijd", bevestigde Charlie, "maar onder een andere naam. *Hija del Dia* heet nu *China Clipper, American bar*, iets verderop in de straat". Albert bedankte en liep de verlaten *Mainstreet* in. Zijn loop was onzeker en wankelend betrad hij de kale, neonverlichte en praktisch verlaten bar. Hij ging zitten, bestelde een nieuw biertje en voor het eerst die avond brak hem het angstzweet uit. "Albert wat doe je hier in hemelsnaam?", vroeg hij zich af. Op dat moment voelde hij een hand op zijn schouder en een stem fluisterde in zijn oor: *"Señor, vamos a hacer el amor?"*. Albert keek om en zag het gezicht van een jong meisje. Ze was hooguit achttien en ze probeerde een verleidelijke glimlach. Maar haar ogen lachten niet mee. Albert verstijfde. Zijn handen begonnen te trillen en hij probeerde het bier naar de mond te brengen maar zijn verkrampte vingers lieten het flesje op de grond vallen waar het met een harde klap uit elkaar spatte. Het meisje schrok en deed een stap terug. Onwillekeurig stak Albert zijn hand naar haar uit terwijl hij fluisterde, "Xiomara?". "No, Corazón", riep het meisje en week nog verder achteruit. "Xiomara", herhaalde Albert. Hij wilde naar haar toe gaan maar viel van de barkruk op de grond. Een glasscherf van het gebroken flesje drong in de palm van zijn hand maar hij voelde geen pijn. Hij schudde even zijn hoofd als een aangeslagen bokser en kroop op handen en voeten in de richting van het meisje, terwijl hij schreeuwde "Xiomara!". Het meisje was naar de deur van de bar gelopen en keek met verschrikte ogen naar de dronken man op de vloer terwijl ze een afwerend gebaar maakte en riep: "Mi nombre es Corazón y no Xiomara!". Maar Albert zag alleen Xiomara zoals ze daar als een engel en omgeven door schitterende kleuren op hem wachtte. "Albert", hoorde hij haar fluisteren en zag hoe ze haar hand naar hem uitstak. *"Albert, vamos a hacer el amor!"*

Met een laatste krachtsinspanning wist Albert overeind te komen en deed een stap in haar richting. Maar hij viel weer terug op de grond. Toen hij opkeek was de betovering verbroken. Het meisje in de deuropening had plaats gemaakt voor Stanky de taxichauffeur, die hem voorzichtig op de been hielp. Albert wees richting deur, pakte toen Stanky vast, schudde hem door elkaar en riep: "Xiomara, mijn vrouw. Ze is dood, ik zag haar, ze was hier, hier, op deze plek heb ik haar twintig jaar geleden ontmoet". Waarna hij in huilen uitbarstte tegen de borst van de grote zwarte man. "O.K. Het is goed. *Take it easy*. Laten we een dokter opzoeken. *You're bleeding man*". Stanky legde wat geld op de bar en ondersteunde Albert naar buiten. Voor de deur van *China Clipper* bleef Albert staan, zuchtte diep, wreef de tranen van zijn gezicht en zei: "Laat ik je één ding vertellen vriend. Xiomara was een hoertje. Maar toen ik haar trouwde werd ze weer maagd. Kan je dat begrijpen?" Stanky glimlachte. "Of ik dat kan begrijpen? Natuurlijk jongen. I'm from San Nicolas you know".

Journalisten

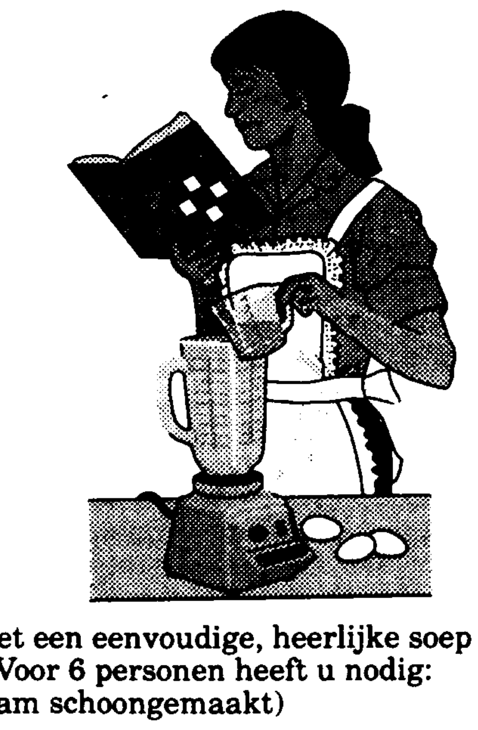
vervolg van pag. 2

treat' (Hollandse wijze). De in de angelsaksische taalwereld alom gebruikte omschrijving voor een drankje of een etentje waarbij ieder voor zichzelf betaald. De LAT-directie meent waarschijnlijk dat deze term de Hollanders beledigt en stigmatiseert als gierigaards. *'Dutch treat'* is afkomstig uit een periode in de 18e eeuw waarin anti-Hollandse gevoelens hoog opliepen. En is, net als *'Dutch courage'* (dat staat voor overmoedig gedrag door drankmisbruik) niet bepaald positief. Maar het lijkt vrij onwaarschijnlijk dat Nederlandse burgers hierover ooit een klacht hebben ingediend of zullen indienen bij de Amerikaanse of de Britse autoriteiten.

De journalisten bij de Los Angeles Times hebben furieus gereageerd op de lijst. Zij beschouwen dergelijke voorschriften als censuur. De directie beweert echter bij hoog en laag dat er slechts sprake is van aanbevelingen en geen enkel woord taboe is.

Kook mee met May

Pompoen en prei soep

WE beginnen het jaar met een eenvoudige, heerlijke soep afkomstig uit Bourgondië. Voor 6 personen heeft u nodig:
750 gram pompoen (625 gram schoongemaakt)
350 gram aardappelen
de witte delen van 4 preien in de lengte doorgesneden en goed gewassen.
1 liter water
5 eetlepels ongezouten roomboter
zout en peper
1 theelepel kervel of bieslook (of meer)
1/2 theelepel suiker (naar smaak)

Aardappelen schillen, pompoen schillen en van pitten ontdoen. Beide in evengrote stukken snijden. De prei delen in tweeën snijden. De aardappelen, pompoen en de prei met het water en wat zout opzetten. Pan afsluiten tot het kookpunt brengen en een half uur zachtjes laten koken tot de groenten gaar zijn. Alles in de keukenmachine pureren. De puree terug doen in de pan. Weer aan de kook brengen. Als de soep te dik is, wat water toevoegen. Soep van het vuur nemen en de boter er beetje bij beetje door roeren. Kervil of bieslook toevoegen. Met zout en peper afmaken. Als de soep weinig smaak heeft de suiker toevoegen. Eet smakelijk.

MAY

Impressie

Chollers

IRENE BRAA[...]

Anna komt zwaar zuchtend binnen en kijkt met trieste ogen voor zich heen. Een plompe vrouw, onopvallend gekleed, het haar strak langs het hoofd getrokken. Het is duidelijk dat ze ergens door wordt geplaagd. Er zit haar iets dwars. 'Ik voel me duizelig, ik ben kansá. Misschien kunt u m'n bloeddruk eens opnemen. Ik slaap slecht. Ik val in slaap, schrik wakker, sukkel weer weg, word weer wakker en zo gaat het de hele nacht door. Ik lig maar te draaien en te woelen en te luisteren naar wat ik allemaal hoor.'

We kijken elkaar zwijgend aan. 'Wat zit je dwars?' Ze trekt haar schouders op. 'Ach, ik weet het niet. Misschien is het m'n zoon. Ik heb er drie. Eén werkt, die geeft me geld, gelukkig. Een andere zoon zit de hele dag thuis, die heeft geen werk. Doet niets, helpt me ook nergens mee. En die andere, die is choller. Al meer dan dertig jaar oud is hij een choller. En ik heb altijd gedacht: als ik oud ben, helpen m'n zoons me wel. Ik heb m'n hele leven lang hard gewerkt en nu heb ik nog alleen maar zorgen, want die jongen gebruikt droga, God mag weten waar hij het geld vandaan haalt voor dat spul. Ik krijg er hoofdpijn van. En hij neemt dingen weg hier in huis. En waarom, he? Waarom is de ene nou een goeie jongen en deugt de ander niet. M'n ene zoon, u weet wel die ene die werkt, die had een radio gekocht. Heeft ie weg gehaald. Verkocht zeker, om aan geld te komen. Hij is meestal met z'n vrienden. Hij komt en gaat wanneer hij wil. Ik weet niet waar hij uithangt de hele dag. Soms komt hij 's nachts binnen. Dan haalt hij eten weg en verdwijnt hij weer. Ik lig altijd te luisteren. Ik zie hem vaak niet eens.'

Er welt een traan in haar ooghoek op, die ze haastig wegveegt. 'Praat je wel eens met iemand er over?' Anna schudt haar hoofd. 'Nee, je kunt niemand vertrouwen tegenwoordig. Ik hou het liever voor me. Wat heeft een ander er mee te maken? Niemand kan me er toch mee helpen.'

Maria heeft ook zo'n zoon. Ze was er van de week. Met een zakdoek met glacial tegen haar neus en haar andere hand grijpend naar haar hoofd, kwam ze binnen, het gezicht, rood en opgeblazen, van pijn vertrokken. De ogen, tot spleetjes geworden in het opgezwollen gelaat. Ze maakte een verslagen indruk, zat te zuchten en te steunen en vermeed het me aan te kijken.

'Ik heb zo'n vreselijke hoofdpijn, hier en hier.' Ze wees haar slapen en haar nek aan. 'Ik denk dat m'n bloeddruk te hoog is.' Een blik in de lijst liet zien dat daar eerder ook al sprake van was. Hij was zelfs erg hoog. 'Waarom ben je niet eerder terug gekomen, je had toch hoge bloeddruk? Waarom ben je geen medicijnen komen halen?'

'Ik had geen karchi' gobiernu meer. Die was vervallen en ik heb er nu pas net weer een gekregen.' Maria probeerde haar tranen binnen te houden, maar het lukte niet. Ze stroomden over haar wangen, haar ogen nog roder makend dan ze al waren.

'Heb je je ergens druk of boos over gemaakt?' vroeg ik voorzichtig.

Ze knikte. 'Boos gemaakt. Op die zoon van me. Hij is een choller. Ik weet ni[...] ik met hem moet be[...] Hij steelt alles weg th[...] niet alleen bij mij, m[...] bij de buren. En ze [...] mij er op aan. Ik scha[...] dood. M'n hele leve[...] heb ik geploeterd, ha[...] erkt. Ik heb altijd al[...] een moeten doen. No[...] ik hulp gehad. Ik heb [...] niets meer en hij ste[...] ik heb. Ik heb niet ve[...] het beetje onderstand [...] heb, daar kan ik ma[...] van rond komen. Ik h[...] egd dat hij niet meer [...] mag komen, maar hij [...] toch. Gewoon als ik [...] ben.'

Maria laat haar tra[...] vrije loop. Ik had he[...] haar te doen.

Laatst was ik getui[...] een ruzie tussen een [...] en haar choller zoon [...] het huis waar ik moe[...] hing een jongeman i[...] stoel. Hij zat me br[...] aan te staren en ik voel[...] niet helemaal op m'n g[...] Ik liep langs hem he[...] hoopte maar dat hij n[...] m'n nek zou springen[...] we even later binnen [...] praat waren, sloop d[...] geman het huis in om[...] keuken iets te gaan p[...] Zover kwam het niet[...] z'n moeder kreeg hem[...] gaten en snauwde h[...] overal van af te b[...] omdat het niet van he[...] Hij droop af en verdw[...] een kamer. Midden [...] gesprek hief de vrouw[...] hoofd op en rende de [...] in waar hij was verdw[...]

'Ellendige rotjo[...] schreeuwde ze. 'Ben j[...] aan het stelen van me[...] met je handen uit m'n [...] monnaie. Donder op. [...] huis uit. Altijd steel j[...] me. D'r uit.'

Er vielen klappen. D[...] gemaan sloop de kamer[...] ging buiten weer zitt[...] eien. De vrouw kwam [...] in de kamer. De bo[...] was nog op haar gez[...] lezen. Ze zei: 'Hij maa[...] hele leven kapot. Hij a[...] volgt me overal en [...] steeds weer geld uit m'[...] Om drugs te kopen. O[...] ik veel. Iets zinnigs doe[...] hij niet. Ik wil hem niet [...] zien. Ik wil niets mee[...] hem te maken hebbe[...] heb er genoeg van. I[...] gedaan voor hem w[...] moest doen, nu moet hij [...] op z'n eigen benen sta[...] wil m'n eigen leven leid[...]

's Morgens als we [...] ofisina komen, ligt er [...] een choller op het b[...] Meestal heeft hij z'n b[...] al gepakt en vinde[...] alleen peukjes, ongetw[...] van marihuana-sigar[...] Hij slaapt op een kart[...] doos, die achterblijft. [...] hem laatst een keer zel[...] trof, verzocht ik hem [...] delijk ergens anders te [...] slapen, omdat we [...] binnen en aan het [...] wilden.

Hij sprong over[...] klopte z'n kleren af en[...] 'Dokter, pardon.', waar[...] over het hek sprong e[...] het gezicht verdween[...] laatste tijd worden we [...] elke ochtend opgeschrikt [...] een getier en geraas dat [...] de ofisina trekt. Soms [...] het halt voor het ge[...] Het is nooit helemaal g[...] verstaan wat er ge[...] wordt. Hoewel de stem[...] en rauw is, hoort hij to[...] een vrouw. Een choller [...] kan heel gemeen kij[...] Soms verschaft het na[...] lijk bezoek zich toegang [...] de ofisina en wordt er [...] mee genomen. Het geb[...] verkeert net als veel hu[...] in de bario in een [...] slechte staat van onderh[...] waardoor dat betrekk[...] gemakkelijk is.

Het choller-fenomeen [...] kunnen er niet meer om h[...] Het is een aanklacht te[...] de maatschappij, te[...] onmacht, onvermogen [...] armoede. Het schreeuwt [...] hulp. We kunnen dat hul[...] roep niet negeren of [...] ogen er voor sluiten, [...] als je ze dicht doet, is er [...] een paar bij gekomen te[...] de tijd dat je ze open doet.

Onderwijs anders bekeken

Meertaligheid

= door Elisabeth Hollander =

Wat is een aparte taal en wat maakt het mogelijk, dat twee verschillende manieren van spreken naast elkaar bestaan, een eigen leven gaan leiden en tot een meervoud van talen worden? Volgens de Nederlandse filosoof Cornelus Verhoeven is een aparte taal alleen gerechtvaardigd door een aparte wereld. "Taal zonder wereld lijkt gebabbel", stelt hij vast, "gekwetter van mussen in de dakgoot ". Als we op onze Curacaose basisscholen dus met recht van meertaligheid willen spreken, dan zullen we deze verschillende talen ook gekoppeld aan hun eigen wereld moeten aanbieden, opdat wij niet "gelijk mussen zullen kwetteren in de dakgoot". En hiermee raken we dan meteen aan de belangrijkste, meest fundamentele opvatting of, als U dat liever heeft, misvatting bij de opzet van de nieuwe basisschool. Het Papiamentu wordt hierin namelijk volkomen terecht aangeboden als de taal die verwijst naar de wereld van het Curaçaose kind; het Nederlands daarentegen wordt volkomen *onterecht* aangeboden als een tweede spreekbuis van dezelfde Curaçaose wereld, in plaats van te verwijzen naar de eigen wereld , waaraan het Nederlands zijn bestaansrecht ontleent. Dat wordt dus volgens Verhoeven gegarandeerd "kwetteren in de dakgoot". Wie hierbij bovendien de tegenstelling hanteert als tussen de eigenlijke taal, het Papiamentu en de oneigenlijke taal, het Nederlands, loopt het gevaar van die zogenaamde eigenlijkheid van het Papiamentu een blinde vlek te maken en belet zichzelf op deze manier om fundamenteel en kritisch over deze unieke taalproblematiek na te denken. Uit het falen van het Nederlands op onze scholen volgt immers nog niet automatisch het slagen van het Papiamentu. Dat is reeds overtuigend bewezen door het experiment met de enige papiamentstalige school op het eiland. Allereerst zal de onderliggende visie op taal in het algemeen nader bekeken moeten worden. Want het Papiamentu vertegenwoordigt weliswaar een aparte wereld en een eigen typische leefsfeer, maar ook een tamelijk verwarde historie. Door alle commotie omtrent spelling, zegswijze en zinsconstructie dreigt dan ook het gevaar, dat Papiamentu niet langer meer verwijst naar de wereld om zich heen, maar een wereldje op zichzelf wordt. Interessant en mooi, maar ook duister. De taal wordt dan gesproken en geschreven, zonder dat zij aan haar woord gehouden wordt.

Sterker nog we vergeten dat woorden per definitie slechts onderlinge afspraken zijn, waaraan je je aan de ene kant moet houden, maar dat het anderzijds ook fataal is onderlinge afspraken al te ernstig te nemen. Taal beschrijft immers alleen de realiteit, maar is die werkelijkheid zelf niet. De stoel waarop U zit is een realiteit waarnaar de verschillende woorden als stoel, chair, stul, silla, chaise, stuol, (Fries), kiti (Swahili), sandalye (Turks), sedia (Italië), fotel (Pools) en stol (Deens), alleen maar verwijzen.

VERWARRING

Nu heeft het Papiamentu vooral na 30 mei 1969 een voornamelijk solidariserende functie vervuld. Het reikte een stukje geborgenheid aan binnen de eigen groep, zich hierbij afzettend tegen de grote boze wereld daarbuiten. Voor het onderwijs op de basisscholen betekende dit niet alleen dat de wereld jarenlang begon bij Oostpunt en eindigde bij Westpunt, maar er trad ongemerkt ook een grote verschuiving op in de visie op taal. Langzaam maar zeker verloren we uit het oog dat de taal alleen maar een instrument is en daarvoor in de plaats kwam een taalvisie waarin de werkelijkheid staat of valt met de taal. Dit fatale proces dat begon met het verkleinen van de wereld werd in de beginjaren '70 op gang gebracht door de hospitanten van de lokale Pedagogische Academie. "Het boek dat U gebruikt deugt niet", kregen leerkrachten te horen, "want er staan koeien en treinen in en die hebben we niet op Curaçao. En met jeugdige overmoed werd alles wat in hun ogen niet genoeg Curaçaos was, met wortel en al uitgeroeid. *Di nos e ta* werd het criterium. En eenmaal op gang gebracht was het proces niet meer te keren. In 1980 ging een inspecteur van het basisonderwijs al zo ver dat hij, deeluitmakend van een werkgroep die de overdracht van ontwikkelingsgelden via Cebemo naar Cede Antia moest voorbereiden, eiste, dat de speciaal voor deze gelegenheid overgevlogen Nederlandse vertegenwoordiger van Cebemo zijn toespraak in het Papiamentu moest houden. Een taal die de spreker uiteraard niet beheerste. Voor de inspecteur fungeerde Papiamentu niet langer meer als een taal, als een beschrijving van de werkelijkhied, maar was een realiteit op zichzelf geworden. En dit alles culmineerde in de jaren'90 in de hemelschreiende wantoestanden met de zogenoemde problematische Antilliaanse Jongeren in Nederland. Hun kennelijk onvermogen om noch op de Curaçaose basisschool, noch in Nederland zelf Nederlands te leren, heeft echter niets te maken met hun cognitieve vermogens, maar alles met hun angst om hun wereld los te laten. Ook voor hen is Papiamentu niet een middel om de werkelijkheid te beschrijven, maar het **is** de werkelijkheid. Zij zijn er het levende bewijs van, hoe we de laatste twintig jaar bij ons onderwijs in de Nederlandse taal, met zijn allen "in de dakgoot hebben staan kwetteren". De fraters daarentegen, goede didactici als zij waren, hebben deze valkuil altijd weten te vermijden. Boven alles wilden zij voorkomen dat de taal losgekoppeld zou worden van de eigen wereld en dus bleven zij van het Papiamentu af en wierpen zich op het onderwijs in hun eigen taal, gekoppeld aan de wereld zoals zij die kenden, compleet met Hoogezand en Sappemeer, sneeuw, schaatsen en de uil die in de olmen zat. En juist omdat zij weigerden te "kwetteren als mussen in de dakgoot" had hun onderwijs wel succes.

Nelleke Noordvliet over nieuwe roman:

"Het verleden rommelt altijd in mijn hoofd"

= door Henk van Weert =

"Soms", zegt Nelleke Noordervliet, "is de aanleiding om een roman te schrijven [ong]ewoon triviaal. Bij dit [boe]k bijvoorbeeld. Op een [verj]aardagsfeestje sprak ik [met] een vrouw. Een intelli[gen]te vrouw, maar aan de [ka]ke kant. Er was een dis[cre]pantie tussen haar inte[res]sante innerlijk en haar [...]te, waar ze zich overigens [...] veel van aantrok. Het [lee]k mij meteen aardig om [daa]r een personage op te [bou]wen.

[Z]o is Augusta de Wit er [gek]omen. Maar dat was maar [één] element. Het volgende [ele]ment haalde ik uit een [ver]haal, dat in mijn familie [de] ronde doet. Een broer van [m]ijn man had een vriend die [v]iolist was. Hij kon trucs [u]ithalen met die viool en had [d]aar een varieténummer van [g]emaakt.

Zo had ik nog een [p]ersonage. Maar die combi[n]atie was nog niks. Ik ben na [g]aan denken over de geschie[d]enis van dat vrouwelijk per[s]onage en toen is het boek [g]aan groeien.

Ik schrijf name[]lijk niet vanuit een abstractie; niet vanuit een kant-en-klare filosofie waar ik personages aan hang. Ik werk niet schematisch, maar vanuit het triviale. Bij iedere zin nadenken, onderzoeken, vragen stellen: zo groeit dat boek op een organische manier".

HOOFDVERHAAL

De groei van *De naam van de vader* duurde 348 bladzijden. Het hoofdverhaal over het verleden van Augusta de Wit speelt zich af in 1989. Augusta — of Guus — is advocate in Amsterdam. In de jaren zestig leefde ze samen met de geheimzinnige Melchior Beerbaum. Hij is uit haar leven verdwenen. Augusta heeft een minnaar, haar saaie collega Erik.

Augusta kapt met Erik en gaat haar verleden uitspitten. Ze weet dat ze een kind is van een Duitse soldaat. Ze is aan het eind van de oorlog verwekt ('een levende weeffout in het Nederlands tafellaken'), maar haar later met een Nederlandse bullebak getrouwde moeder heeft nooit veel over haar vader verteld. Na het uiteenvallen van het Oostblok gaat Augusta naar Weimar, waar haar vader woont. Hij heet August Schulz. Als ze in Weimar arriveert, blijkt hij dood te zijn. Zijn zuster Vera vertelt Augusta meer over August Schulz.

Terug in Nederland, onderzoekt ze een ander spoor van haar verleden. Dat leidt naar Kreta, waar haar ex-man zich ophoudt. Dat deel van haar geschiedenis is nog pijnlijker.

INDIVIDU

Een van de mooiste zinnen in het boek luidt: "Leven is breien met een dubbele draad, die van het heden, en het verleden. Nooit is iets voorbij". Ziet u g[esc]hiedenis als iets dat op mensen drukt, een vorm van terreur waar ze weerloos tegen zijn?

"Het is een belangrijke zin in het boek, omdat we nou eenmaal het heden niet los kunnen zien van het verleden. We bestaan dank zij het verleden en dat verleden rommelt voortdurend rond in onze hoofden, het is voortdurend ons ijkpunt. Terreur vind ik een te depreciërend woord... alsof wij ons tegen het verleden zouden moeten verzetten. Maar dat ons verleden belastend kan zijn, is juist. Die onvermijdelijkheid moeten we in ons leven zien te integreren, om maar eens zo'n therapeutisch woord te gebruiken".

NELLEKE NOORDERVLIET greep met haar derde roman *Het oog van de engel* vorig jaar net naast de AKO-Literatuurprijs. Onlangs verscheen de vierde roman van de schrijfster uit Overveen, *De naam van de vader*. In dit boek gaat het oorlogskind Augusta de Wit op zoek naar haar vader, een Duitse soldaat over wie haar moeder weinig losgelaten heeft. Ze reist daarvoor naar Weimar. Maar ze worstelt in meer dan een opzicht met het verleden. Zoals vaker bij Nelleke Noordervliet gaat het in dit boek om geschiedenis in relatie tot het eigen leven.

Ze wijst op een passage in het boek, waarin ze dat aan de hand van een mythologisch verhaal uitlegt. De oude Duitse tante van Augusta vertelt over de landarbeider Sopater uit Attica, die een os dood omdat die os offergaven voor de goden verslonden had. Sopater vlucht vol schuldgevoelens, maar wordt door zijn landgenoten teruggehaald. Het offer wordt, inclusief de moord op de os, herhaald. Zo ontstond er een gezamenlijke schuld van alle betrokkenen. Het Christendom kent ook zo'n ritueel in de vorm van het offermaal. "En dat is wat de goden van de mensen willen: niet de vrijspraak maar de aanvaarding van schuld door het offer", zegt de tante.

DUITSERS

U heeft van de Duitse soldaat in het boek, Augusta's vader, geen typische schurk gemaakt. Hij is op zijn slechts een meeloper. Tessa de Loo schrijft in haar roman De Tweeling *over het lijden van gewone Duitsers in de oorlog. Is dit toeval of zijn wij onze standaard-meningen over Duitsers aan het veranderen?*

"Ik weet niet of dat toeval is. Misschien heeft zoiets in de lucht gehangen, als een soort tweede-generatieproblematiek. Nu wij allemaal wat ouder beginnen te worden gaan we, denk ik onze verhouding met Duitsland opnieuw bezien. We leven in een tijd waarin ons oude vijandbeeld aan gruzelementen is gesmeten. Kennelijk past daarin dat we ook andere vijandbeelden, zoals bijvoorbeeld onze kijk op Duitsland, kritisch wegen. Die verschijnselen kun je niet los van elkaar zien. Je probeert mensen in hun omstandigheden te schetsen en je probeert je voor te stellen welke hun motieven waren om iets te doen of te laten. In een roman kun je daar geen moreel oordeel aan hechten. Het zou een koud kunstje zijn om van de Duitser een kille SS'er te maken en van daaruit je hoofdpersoon geschokt te laten reageren. Maar dat is zwart-wit en al te gemakkelijk. Het is veel moeilijker om een houding te bepalen van de meerderheid, die gedeeltelijk laf en gedeeltelijk moedig was".

Vader Schulz woonde in Weimar. Hij stierf op de verjaardag van Goethe. Een belangrijke stad, een belangrijk man in de geschiedenis van Duitsland. Maar al te veel symboliek moet de lezer daar niet achter zoeken, volgens Nelleke Noordervliet. "Weimar heeft alles te maken met het klassieke, het goede maar in zich zelf mislukkende Duitsland. Met die datum rond Goethe is iets merkwaardigs gebeurd. Ik moest een datum vinden waarop de vader overleden was. Eind augustus, had ik gedacht. Ik koos voor 28 augustus. Echt, zomaar de 28e... Naderhand kwam ik er achter dat dit de verjaardag van Goethe is. Was ik me niet van bewust. Ik beschouw het maar als een grap. Ik zal waarschijnlijk ergens gelezen hebben dat Goethe de 28e jarig was, ik heb dat vervolgens in mijn geheugen opgeslagen en mijn geheugen heeft mij bij het schrijven die datum aangereikt. Zo komt zoiets sluipend je verhaal binnen".

Berust de volledige naam van dochter Guus, Augusta de Wit, ook op toeval, of wilde u refereren aan de schrijfster Augusta de Wit, die Orpheus in de Dessa schreef?

"Er is geen link. Ik wilde een naam die zowel mannelijk als vrouwelijk was, om de ambiguïteit duidelijk te maken. Het moest een naam zijn die ook Duits zou kunnen zijn. Zo kwam ik op Guus en Augusta. Moest ik nog een achternaam hebben. De Wit, echt Nederlands. Toen lag er die verwijzing. Maar die heeft niets te betekenen. Het is 'zomaar' gebeurd, niemand hoeft daar iets achter te zoeken".

GESCHIEDENIS

Nelleke Noordervliet laat Erik, de minnaar van Augusta, overpeinzen dat elke generatie door een gebeurtenis getekend is *"een magneet waarheen haar leden zich als ijzervijlsel richtten"*. De oorlog is zo'n grote gebeurtenis. De na-oorlogse generatie heeft nooit zo'n grote, alles overheersende gebeurtenis ondergaan. Trekt niets meemaken ook een spoor?

Nelleke Noordervliet: "We hebben in de jaren zestig onze eigen gebeurtenissen gecreëerd. Vietnam was een ijkpunt in een goed-fout schema. We hadden het oprechte geloof dat alles anders kon en dat wij een nieuwe wereld konden scheppen. Dat is mislukt. In dat denken was 1968 een sleuteljaar. Ik ben bang dat 1989 in de geschiedenis ook een sleuteljaar zal blijken te zijn. Ik ben bang dat het ineen storten van het oude wereldbeeld de inleiding zal zijn tot een nieuwe grote gebeurtenis, in het voormalige oostblok en misschien ook wel hier. We zien ook dat in onze tijd ideologieën niet meer mogen en dat een generatie niet meer een eenheid is, maar uiteenvalt in individuen. Ik vraag me af of dat proces een reactie is op een bedreiging, waarmee we niet goed raad weten".

Nelleke Noordervliet. **De naam van de vader**, Meulenhoff.

Bernlef verrast, vereerd en nuchter met P.C. Hooftprijs

= door Sandra Jongenelen, ANP =

Een *practical joke* was uitgesloten toen de secretaris van de stichting P.C. Hooftprijs belde. De dichter, schrijver en vertaler J. Bernlef wist direct dat de beller geen geintje maakte, maar dat hij de winnaar was van de prestigieuze P.C. Hooftprijs voor letterkunde voor zijn poezie. In mei krijgt hij de prijs, waaraan een bedrag van 75.000 gulden is verbonden, in Den Haag overhandigd.

Bernlef is vereerd en verrast met de toekenning. Toch is hij er nuchter over, vertelt hij. "Zo'n bekroning is relatief. De waarde van prijzen wordt veel te groot geacht. Een andere jury betekent een andere prijswinnaar. Zo simpel is dat. Eigenlijk geeft de jury zichzelf een prijs." De bekroning belemmert zijn werk niet. "Misschien gebeurt dat als je jong bent", zegt hij. Nu werkt hij gewoon door.

IN ENGELAND

De 56-jarige Bernlef - pseudoniem voor H.J. Marsman - verbleef, toen hij het nieuws dat hij de prijs had gewonnen vernam, al zes weken in Engeland waar hij als *writer in residence*' les gaf aan de University College of Londen. Hij is inmiddels teruggekeerd naar Nederland.

In Londen had hij negen studenten Nederlands onder zijn hoede die hij alles mocht vertellen over zijn literaire werk. De vierdejaars studenten moeten er werkstukken over maken. Ook heeft hij er een vertaalworkshop gegeven. De kennis van de Nederlandse literatuur bij de studenten is gering, zo constateert hij. Het vormt ook maar een beperkt onderdeel van de studie.

Bernlef debuteerde in 1960 als dichter met de bundel 'Kokkels'. Sindsdien schreef hij meer dan twintig bundels, waaronder het laatste exemplaar getiteld 'Niemand wint' uit 1992. Als prozaschrijver is Bernlef vooral bekend door het boek 'Hersenschimmen' uit 1984 waarvan inmiddels meer dat 400.000 exemplaren zijn verkocht. De roman werd ook verfilmd. Voor zijn roman 'Publiek geheim' kreeg hij in 1988 de AKO literatuur prijs. Vier jaar daarvoor ontving hij de Constantijn Huygensprijs voor zijn gehele oeuvre.

Bernlefs liefde voor poezie gaat terug tot zijn twaalfde jaar toen hij een boek kreeg over de wederopbouw. Eigenlijk was het een beetje een fout boek, vertelt hij. Een stuk van pater Scheurs ging over poezie. Daarin werd het gedicht 'Denkend aan Holland...' van naamgenoot Marsman geciteerd. Dat gedicht maakte diepe indruk op hem. "Goh dacht ik, je kunt met taal dus ook nog iets anders doen. Een bepaalde wereld oproepen. Het trok me enorm. Het bracht me in een roes." De liefde voor het lezen was anders. De jonge Bernlef las wel alles wat los en vast zat, dat wel, maar poezie ging toch veel dieper.

JURY

De jury van de P.C. Hooftprijs, die bestaat uit de hoogleraar Neerlandistiek J.F. Van Halsema, de dichteres Anna Enquist, poezie-critici Guus Middag en Rob Schouten en de essayist Jan van der Vegt, noemt Bernlefs poezie het hart van zijn oeuvre. Bernlef bevestigt dat. "Poezie is de kern van mijn werk. Het is de meest spontane en directe uiting." Vernieuwingen vinden altijd eerst plaats bij zijn gedichten, zo heeft hij achteraf vastgesteld. Proza komt voort uit poezie. Toch is het schrijven van verhalen of romans niet 'minder' dan het dichten. Het is anders. "Vergelijk het maar met een schilder die tekent. Tekenen is directer dan schilderen."

Het schrijven van proza is een andere discipline dan het componeren van een gedicht. Bernlef: "Bij een roman is er sprake van een verhaal, met een kop en een staart. Maar voor een gedicht zijn geen gebeurtenissen nodig. Er gebeuren dingen zonder dat ze de status van gebeurtenissen hebben. Het gaat bijvoorbeeld over een vogel op het balkon en het gevoel dat dat oproept. Het is een ander deel van de werkelijkheid."

Voor het opdoen van inspiratie gebruikt Bernlef geen hulpmiddelen. Hij gaat elke dag gewoon achter de tekstverwerker zitten, zoals een timmerman ook dagelijks z'n werk doet. Daar is niets romantisch aan. Het gebeurt wel dat hij dagenlang niks doet, omdat er niets komt. Dan gaat hij wat anders doen, zoals poezie vertalen. "Vergelijkbaar met een schilder die bij gebrek aan een inval een kopie maakt."

Angst dat het dichten op een dag niet meer lukt, heeft hij niet. Er komt altijd een eerste zin, dan volgt de rest. Zijn studenten in Engeland heeft hij verteld dat hij eens een gedicht in zeven minuten heeft gemaakt. De jongeren waren onder de indruk, vertelt hij, maar zoiets is natuurlijk een uitzondering. Het kan ook drie of vier jaar duren voordat iets klaar is. Om de een of andere reden komt er altijd zomaar een begin. Hoe dat komt is een raadsel. "Het is een soort gevoeligheid in de hersens."

Slavernij bestaat nog steeds in Brazilië

SAO PAULO - In Brazilië leven 5540 mensen in slavernij, hebben de commissie voor de Landrechten van de Braziliaanse bisschoppenconferentie en de mensenrechtenorganisatie America's Watch vastgesteld.

De meeste slaven zijn met de belofte van goede huisvesting en hoge lonen uit het noorden van Brazilië naar de uitgestrekte landgoederen van grootgrondbezitters in de zuidelijke staat Parana gelokt. Uit het onderzoek van beide organisaties blijkt dat de meeste slaven met valse beloften zijn overgehaald om op de landgoederen te gaan werken en soms met geweld worden vastgehouden. Bovendien moeten zij onder ellendige omstandigheden wonen en werken.

De grootgrondbezitters die hen als slaven behandelen, wordt door de plaatselijke en landelijke overheid niets in de weg gelegd. De overheid oefent ook geen toezicht uit op de leef- en werkomstandigheden van de arbeiders op de Fazendas (de uitgestrekte landgoederen).

Eerste bezoek geldt alleen Libanon:

Paus gaat tijdens tweede MO-reis ook naar Israël

ROME - Paus Johannes Paulus II zal een aparte reis naar Israel maken. In een Toespraak tot kardinalen en curieprelaten zei de paus onlangs dat hij aan het eind van het voorjaar Libanon zal bezoeken. Het wordt zijn eerste reis naar het Midden-Oosten.

"Ik hoop later in staat te zijn terug te keren naar het Midden-Oosten, de wieg van de drie monotheïstische godsdiensten, jodendom, christendom en Islam," zei de paus. Hij zei dat hij dan de belangrijkste heilige plaatsen van het jodendom en het christendom wil bezoeken.

Dit houdt in dat hij niet alleen naar Israël, maar waarschijnlijk ook naar landen als Egypte en Jordanië zal gaan. Een precieze datum voor dat bezoek heeft hij niet bekend gemaakt.

...de Koptische paus Sheinoda III vierde in de St Marcus-kathedraal in El Abbasa, Egypte, het Kerstfeest van zijn kerk op 7 januari. In verband met de terreuracties van fundamentalistische groepen was hij omringd door veiligheidspersoneel...

(AFP-satellietfoto)

Secretarissen raden van kerken bijeen:

Verhouding met RK kerk verbeterd

AMERSFOORT - De oecumenische betrekkingen met de Roomskatholieke kerk zijn de laatste jaren in vrijwel alle delen van Europa verbeterd. Dat bleek volgens ds. W.R. van der Zee tijdens de vergadering van de secretarissen van de raden van kerken, die in Debrecen (Hongarije) is gehouden.

Van de twintig raden van kerken is de RK kerk lid van elf en waarnemer van vijf. In Debrecen waren voor het eerst vertegenwoordigers van de raad van RK Bisschopenconferenties in Europa (Ccee) aanwezig. De pas opgerichte Associatie van kerken in Roemenië was voor de eerste maal aanwezig; hetzelfde geldt voor de verzelfstandigde raden uit Tsjechie en Slowakije. Niet aanwezig was de nieuwe raad van kerken in Estland. In bijna alle landen van de voormalige Sovjetunie en in Albanie, Bulgarije en Griekenland is geen raad van kerken. De oecumenische raad in het voormalige Joegoslavië functioneert niet meer.

In Debrecen werd onder meer gesproken over het houden van een tweede Europese oecumenische assemblee. De eerste bijeenkomst werd in 1989 in Basel gehouden. De CCEE neemt dezer dagen een besluit over 'Basel-II'.

Patriarch Pavle van Servisch-orthodoxen:

Sancties van de VN zijn onrechtvaardig

BELGRADO -Patriarch Pavle (79) van de Servisch-orthodoxe kerk heeft hoop op vrede uitgesproken in het door geweld geteisterde voormalige Joegoslavie. In zijn boodschap voor het orthodoxe Kerstfeest op 7 januari noemde hij de sancties van de Verenigde Naties tegen Servië en Montenegro onrechtvaardig.

De sancties zijn "ingesteld door de machtigen tegen de machtelozen, door de weldoorvoeden tegen de hongerigen", aldus de patriarch in zijn derde Kerstboodschap. Ze werden op 30 mei 1992 opgelegd wegens de betrokkenheid van de twee republieken bij de etnische oorlog in het aangrenzende Bosnië-Herzegowina.

Van alle naar schatting 8,5 miljoen Serviërs in het voormalige Joegoslavie en de honderdduizenden in ballingschap wordt aangenomen dat ze Servisch-orthodox zijn. Hoeveel van hen het geloof daadwerkelijk praktiseren is niet bekend.

Roger Schutz op Taize-ontmoeting in Munchen

Jongeren moeten aan Europa gestalte geven

MUNCHEN - De oprichter van de oecumenische Taize-beweging, frere Roger Schutz, heeft de jongeren opgeroepen het toekomstig Europa gestalte te geven. Zij moeten zich niet door onzekere vooruitzichten laten ontmoedigen, zei hij in Munchen tijdens de jaarlijkse jongerenbijeenkomst. In totaal waren tachtigduizend jongeren naar de Beierse hoofdstad gekomen, onder wie vijftigduizend uit Midden-en Oost-Europa.

Jonge mensen hebben naar zijn mening geen behoefte aan grote woorden of nieuwe opvattingen, maar alleen maar aan het vertrouwen van het geloof. Zij kunnen in Jezus Christus de zin van hun leven vinden. In de Taizebeweging staan niet het woord en de daad centraal, maar meditatie, stilte en gezang. "De Heilige Geest helpt ieder mens elke keer wanneer hij zijn leven voor anderen geeft," adus frere Roger.

TEKEN

Het was de zestiende Europese Taize-ontmoeting, welke bedoeld was als een "teken tegen de haat" met de bedoeling bij te dragen tot een beter begrip tussen de verschillende Europese landen en tot verdieping van het christelijk geloof. Tijdens de bijeenkomst stonden gebed, kerkdiensten, meditatie en uitwisseling van religieuze ervaringen centraal. Roomskatholieke, protestantse en orthodoxe jongeren uit heel Europa werden onder... bracht in meer dan ... honderd gemeenten in ... chen en omgeving, in sch... en bij mensen thuis. ... van hen waren afkomstig ... Oosteuropese landen.

Paus Johannes Paulus ... de aartsbisschop van C... terbury, George Carey, ... VN-staatssecretaris Bou... Boutros-Ghali hebben de ... geren telegrammen ... goede wensen gestuurd. ... oecumenische patriarch ... Konstantinopel, Bartho... meus I, bracht de zegen ... de orthodoxe kerk over. ... paus riep de deelnemers ... "het beste te geven voor ... opbouw van een rechtv... dige en solidaire wer... Volgens aartsbisschop C... levert Taize een belang... bijdrage aan de "opbouw ... Europa in vertrouwen" ... aan "verdieping van ... begrip tussen volkeren ... uiteenlopende herkomst". B... tros-Ghali omschreef de ... geren als een "reden ... hoop", die in Taize voor... lopen op "wat het Eu... van morgen zou kunnen ... een Europa dat bew... wordt door een werkel... zorg voor tolerantie en vr...

SINDS 1948

De broedergemeens... onder leiding van Ro... Schutz nodigt jongeren ... jaar tussen Kerst en Oud ... Nieuw uit voor een ... moeting in een Euro... hoofdstad. In 1992 was ... Wenen. Ook in Boeda... Praag, Polen, Londen, B... celona, Rome en Pa... vonden ontmoetin... plaats.

De oecumenische gem... schap in Taize werd in ... gesticht door Roger Sch... Nu wonen er zo'n neg... broeders, afkomstig uit ... schillende kerken. Jaar... komen er tienduizenden ... geren naar het klooster ... discussie en meditatie.

Drie jaar voor bijbelcursus

CASABLANCA - Een rechtbank in Casablanca (Marokko) heeft de christen Mustafa Zemamda veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie jaar.

Zemamda, die was opgepakt omdat hij een schriftelijk bijbelcursus volgde, weigerde zijn geloof te herroepen en met de cursus op te houden. Dit meldt de interkerkelijke organisatie Arabische wereld-zending (AWZ) te Amsterdam. Zemamda's advocaat is ervan overtuigd dat de veroordeling onwettig is en heeft hoger beroep aangetekend. De behandeling van dit beroep is echter voor onbepaalde tijd uitgesteld. Ook in andere plaatsen in Marokko zijn christenen gearresteerd wegens het volgen van bijbelstudies. Zij moeten in januari voor de rechter verschijnen.

Beatrix: Verschillen niet bestrijden, leren leven in verscheidenheid:

Leven in een wereld van verandering als uitdaging

WE WAREN GEWEND geraakt aan het beeld van een overzichtelijke en beheersbare wereld. Wetenschap en kennis, organisatie en techniek maakten de mens van schepsel tot schepper. De ideologische tegenstelling tussen Oost en West leek helder: Dictatuur en onderdrukking tegenover democratie en vrijheid. Maar toen na het einde van de Koude oorlog vele nieuwe problemen moesten worden opgelost, kwam de kracht van de Westerse waarden niet tot uitdrukking. We namen aan dat alles nu vanzelf wel goed zou komen, maar kwamen bedrogen uit. Het geloof in de samenhang tussen vrijheid en vooruitgang is verdwenen. Het beeld van de werkelijkheid dat ons dagelijks bereikte, wordt vooral bepaald door verval, chaos en vernietiging. Het gebrek aan perspectief maakt ons moedeloos. Zo overwoog koningin Beatrix in haar toespraak bij het verleden maand gevierde Kerstfeest. De inhoud van haar toespraak is ook buiten het directe Kerstverband de moeite van het lezen zeker waard. Hierbij volgt deze toespraak nagenoeg in extenso.

Vanuit landen waar nood heerst en ontbinding intreedt kloppen mensen met andere levensstijlen en gewoonten bij ons aan en vragen om een plek. Onze spankracht, openheid, geduld, verdraagzaamheid en creativiteit worden op de proef gesteld. We kunnen ons niet afwenden. Gelukkig zijn er velen die zich daadwerkelijk het lot van hun ontheemde medemensen aantrekken en met liefdevolle toewijding zich voor hen inspannen.

De vele veranderingen in de wereld doen van dag tot dag een indringend beroep op ons aller bereidheid tot aanpassing. We staan waarschijnlijk nog maar aan het begin van een grote culturele ommekeer. Ontwikkelingen, ver van ons vandaan, beïnvloeden steeds meer het leven hier. Problemen elders raken ook ons en dwingen ons voortdurend tot nieuwe plaatsbepaling. Soms ontstaat de neiging zich hieraan te onttrekken en te vluchten in wat "eigen" is -overzichtelijk, vertrouwd en veilig. Het andere wordt gezien als vreemd en raakt het ontbreekt aan openheid en begrip gaan vreemd en vijandig samenvallen.

ONZEKER

Verandering maakt onzeker en angstig. We hunkeren naar veiligheid en bescherming, maar dat mag geen afscherming worden, geen terugtrekken op de vierkante centimeter van het eigen sentiment. Wanneer we ons naar binnen keren en onze inspanningen richten op louter groepsbelang en zelfbehoud, raakt de maatschappij in ontbinding en wordt de kwaliteit van het bestaan aangetast.

In plaats van uit angst ons af te sluiten, moeten we ons bezinnen op wat het beschermen waard is, wat kostbaar is, en behouden moet worden. We zullen moeten vaststellen welke waarden zo wezenlijk zijn voor onze beschaving, dat ze houvast, moed en zelfvertrouwen kunnen geven temidden van alle verandering, verwarring en twijfel.

GELOVEN

Het is de gerichtheid op het algemeen belang die de maatschappij bijeen houdt. Essentieel voor een leefbare gemeenschap zijn ook verdraagzaamheid en saamhorigheid. Als een ieder niet alleen let op het eigenbelang maar vooral op dat van anderen, komt de oplossing van maatschappelijke problemen misschien dichterbij. Nodig is dat mensen geloven in wat zij zelf kunnen bijdragen.

Een wereld in verandering is ook een wereld van verschil. Het streven naar een eenvormige maatschappij heeft geen zin. Verschillen moeten we niet bestrijden, we moeten leren leven met verscheidenheid. Dat vraagt tolerantie en het vermogen eigen beperkingen te overwinnen. Daarmee is natuurlijk niet gezegd dat we ook het kwaad moeten tolereren. Een samenleving waarin geen grenzen worden gesteld is onhoudbaar. Verdraagzaamheid kan nooit betekenen dat iedereen ongeremd zijn eigen gang kan gaan. Waar mensen over de schreef gaan moet hun een halt worden toegeroepen, grofheid moet aan de kaak worden gesteld, vandalisme bestreden, agressiviteit gepareerd.

CRISIS

Veranderingen dagen ons ook persoonlijk uit. Ze doen een appel op nieuwsgierigheid en fantasie, maar evenzeer op vermogen tot kritische waardering. We worden gedwongen tot nadenken, tot het formuleren van een mening, het bepalen van een houding. Immers, niet alle vernieuwing is een vooruitgang. Maar in de krachtmeting tussen behoud en vernieuwing kunnen we, als mondige mensen, niet aan de kant blijven staan.

De crisis in het menselijk bestaan vandaag is misschien wel vooral een crisis in het aanvaarden van verantwoordelijkheid. De samenleving is zo ingewikkeld geworden dat we vaak het zicht kwijtraken op het resultaat van wat wij doen. Bij het oplossen van de problemen waar de maatschappij voor staat, wachten velen liever af of anderen in actie komen.

VERANTWOORDELIJK

Verantwoordelijkheid zien we graag duidelijk afgebakend, als beperkte aansprakelijkheid. "Voor wat en voor wie zijn we nu precies verantwoordelijk?", willen we weten. Toen aan Jezus die vraag werd gesteld, vertelde hij een verhaal. Een man die beroofd en gewond aan de kant van de weg lag, werd door mensen van zijn eigen volk onbewogen voorbij gelopen. Thuis maakten die voorbijgangers zich misschien wel zorgen over de onrustbarende misdadigheid, maar zelf hadden ze geen hand uitgestoken. Hulp kreeg het slachtoffer van iemand die niet tot het eigen volk behoorde, maar tot een ander volk, waarop werd neergekeken. Jezus draait daarmee de vraag om: "Wie heeft zichzelf verantwoordelijk getoond"?

Hij spreekt ons daarmee aan op ons eigen gevoel voor verantwoordelijkheid jegens onze naaste. In onze tijd is dat een des te grotere opgave nu individualisering dreigt te ontaarden in individualisme -een "ieder voor zich". Die neiging zich van anderen af te sluiten en alleen voor zichzelf te zorgen is heilloos. Het is een illusie te menen dat we ons tegen alle dreigingen kunnen beschermen en tegen alle risico's van het leven te verzekeren. Het kan iedereen overkomen, op enig moment, beroofd en gewond langs de kant van de weg te liggen.

AFHANKELIJK

Als afhankelijk mens worden we geboren en hoezeer we vervolgens ook streven naar zelfstandigheid, we kunnen ons leven nooit los maken van dat van anderen. Zelfs de eigen problemen kan niemand helemaal alleen aan, laat staan de maatschappelijke uitdagingen. Maar we behoeven ook niet alleen te staan, eenzaam in een wereld die we niet meer kunnen overzien noch bevatten. Het zoeken naar gemeenschap hoort bij de aard van het mens-zijn.

De grote culturele veranderingen in de geschiedenis van de mensheid kwam langzaam tot stand. Mensen groeiden mee met de ontwikkelingen, maar beheersten die nooit. We zullen moeten aanvaarden dat we geen meester kunnen zijn over de werkelijkheid. We moeten beseffen dat eenduidige en eenvoudige antwoorden op de problemen niet te vinden zijn. Dat is geen reden tot lijdzaamheid. Wat van ons gevraagd wordt is dat wij ons openstellen voor verandering en daarin verantwoordelijkheid aanvaarden, een ieder op zijn eigen plaats. Zijn wij hiertoe niet bereid, dan wordt de wereld onleefbaar. In onze verantwoordelijkheid voor elkaar zijn wij ook een schakel in de keten der geslachten.

UITDAGING

Kerstmis, het feest van Gods licht in de donkerte van het menselijk bestaan. Het Kerstverhaal vertelt van de geboorte van Jezus. Met zijn komst krijgt in onze samenleving de liefde een centrale plaats. Dit licht van Kerstmis schijnt ook vandaag, in een onzekere tijd. Steeds snellere veranderingen plaatsen ons voor ingrijpende beslissingen en doen een appel op onze persoonlijke verantwoordelijkheid.

Verandering is ook een uitdaging. Keuzen in ons leven en samenleven zijn niet langer vrijblijvend. De wereld wordt geconfronteerd met een dreigende milieucrisis, een ongeremde bevolkingsgroei, toenemend etnisch geweld, een te hoog opgedreven consumptiecultuur, massale werkloosheid en onaanvaardbare tegenstellingen tussen rijk en arm. Daarbij is het vertrouwen dat al die problemen oplosbaar zijn, ernstig ondermijnd.

Het Kerstverhaal vertelt van de geboorte van Jezus. In leven en leer liet hij zien in welke waarden en in welk perspectief we in deze tijd een voortdurende en ingrijpende verandering steun kunnen vinden bij het overwinnen van angst en onzekerheid. Zijn liefde wijst ons de weg naar de medemens. Tot zover koningin Beatrix.

ABBE PIERRE

Abbe Pierre: man van jaar

PARIJS - Abbe Pierre, priester en vooraanstaand strijder voor de rechten van daklozen, is in Frankrijk uitgeroepen tot de populairste man van het jaar 1993.

Dat blijkt uit een enquete onder de Franse bevolking die in het dagblad Le Parisien is gepubliceerd. 87 Procent van de ondervraagden toonde zich onder de indruk van de 81-jarige priester, die scherpe kritiek uitte op de autoriteiten omdat zij er niet in slaagden te voorkomen dat in november tien mensen omkwamen van de kou.

Nederlandse RK Kerk steunt WVK Assemblee 98 in Amsterdam

AMERSFOORT - Rooms-katholieke ... schoppen in Neder... steunen de uitnodi... van een zevental Ne... landse kerken aan ... Wereldraad van Ker... om in 1998 de ach... Assemblee in Amster... te houden. De Wereldr... werd in 1948 ... Amsterdam opgericht ... herdenkt in 98 zijn vijf... jarig bestaan.

De bisschoppen willen ... meewerken aan de voor... reiding van de Assemb... vanuit "hun verbondenh... met en inzet voor de o... menische samenwerking". ... hopen dat de Assemblee ... nieuwe impuls voor ... gesprek over het geloof ... Nederland betekent. Het ... kerkgenootschap in Ned... land is lid van de raad ... kerken. Omdat de RK k... geen deel uitmaakt van ... Wereldraad van Kerken, ... de Nederlandse kerk ... wereldraad niet uitnodig... maar slechts de uitnodi... van de Nederlandse ... kerken steunen. Het C... traal Comite (uitgebreid b... tuur) van de Wereldraad ... list dezer dagen over de ... van de Assemblee wo... gehouden.

Door Hezbollah ontvoerde priester weer vrijgelaten

HEILBRONN - ... Syrisch-orthodo... priester Melki Tok, ... werd ontvoerd door ... Turkse paramilitaire Is... mitische Hezbollah-bew... ging, is vrijgelaten.

De 60-jarige theoloog is ont... deerd, zo hebben Duitse ... kelijke organisaties ... nomen. De priester woont ... de Syrisch-orthodo... enclave Tur Abdin in ... zuidoosten van Turkije. ... gens de aartsbisschop ... Tur Abdin stond deze ... voering niet op zichzelf.

The Saban Conservation Foundation:

Hoeder van de Unspoiled Queen

= door Elisabeth de Montsouris =

Het eiland wordt door de Sabanen liefdevol *the unspoiled queen* genoemd. Maar zonder op zijn minst een bouwverordening kon die benaming wel eens heel gauw volkomen ten onrechte zijn. Dan zijn de heuvels van het nu nog groene Saba vol gebouwd met toeristen-*resorts* en vakantiewoningen. Tom van 't Hof, bioloog en voorzitter van de *Saban Conservation Foundation* (SCF), meent dan ook dat een kritisch geluid tegenover de toeristische projecten op zijn plaats is. Zeker zolang de overheid alle investeerders met open armen ontvangt. "Het Queens Garden Resort op Troy Hill gaat nog wel, maar het nieuwe project Cattle Plantation is echt beangstigend".

"Een bestemmingsplan hebben we niet", zegt Van 't Hof. "Dat is heel treurig. We hebben niet eens een bouwverordening, laat staan een ruimtelijke ontwikkelingsverordening. Ze bestaan wel in concept, maar ik heb het gevoel dat de aanname ervan in de eilandsraad wordt tegengehouden. Door Will Johnson. Hij is niet echt tegen, hoor, maar hij wil nu eenmaal liever geen zaken in de eilandsraad die hem stemmen kunnen kosten. Dus vertraagt hij het, om politieke redenen".

Vooral over het ontbreken van een bouwverordening is Van 't Hof bedroefd. Dat een ruimtelijke ontwikkelingsverordening moeilijk ligt op een eiland waar bijna al het land in particuliere handen is, begrijpt hij wel. Maar een bouwverordening zou veel ellende kunnen voorkomen. Niet van de Sabanen zelf. Die hebben een keurig zelfopgelegde bouwcode, zo is Van 't Hofs ervaring. Maar wel van de buitenstaanders, de projectontwikkelaars, die nu rustig hun gang kunnen gaan.

Uit een opiniepeiling van de SCF onder de Sabanen twee jaar geleden bleek dat de eilandbewoners wel voor ontwikkeling zijn, maar dan een geleidelijke, kleinschalige en vooral ook gevarieerde. "Dus niet alleen toerisme, maar ook landbouw, visserij en lichte industrie. Zeker geen massa-toerisme. Wij van de SCF hebben ook absoluut geen problemen met ontwikkeling van het eiland; wel met het feit dat de wetgeving ontbreekt om de ontwikkelingen te controleren".

Aanvankelijk was de SCF gevormd naar het Stinapamodel. Gericht op natuur en milieu dus. Allengs kwam daar verandering in en nu is de stichting meer geënt op het voorbeeld van de Engelse eilanden. Dat betekent dat bescherming van zowel het culturele als het natuurlijke erfgoed op het programma staat. Tot nog toe stond de natuur echter op het eerste plan. Voornamelijk omdat de expertise voor culturele zaken ontbrak. Met de komst van bouwkundige Robert Zagers als bestuurslid zal daar ongetwijfeld verandering in komen.

Op milieugebied lijkt de SCF flink te scoren met de mogelijkheden van hergebruik van het Sabaanse afval op Puerto Rico. Het afvalprobleem werd urgent toen omwonenden begonnen te klagen over de stortplaats bij St. Johns. Zij hadden overlast van het storten van bovenaf; dus moest er voortaan van beneden af vuilnis afgeleverd worden. Vlakbij zee, met alle bezwaren die daar weer aan kleven. Kortom, een structurele oplossing was gewenst.

Gedacht werd aan een nieuwe *landfill*, met afdekking en al, in hetzelfde gebied. Omdat de daarvoor aangewezen locatie achteraf toch niet geschikt bleek, liep de instelling van een nieuwe vuilstortplaats vertraging op.

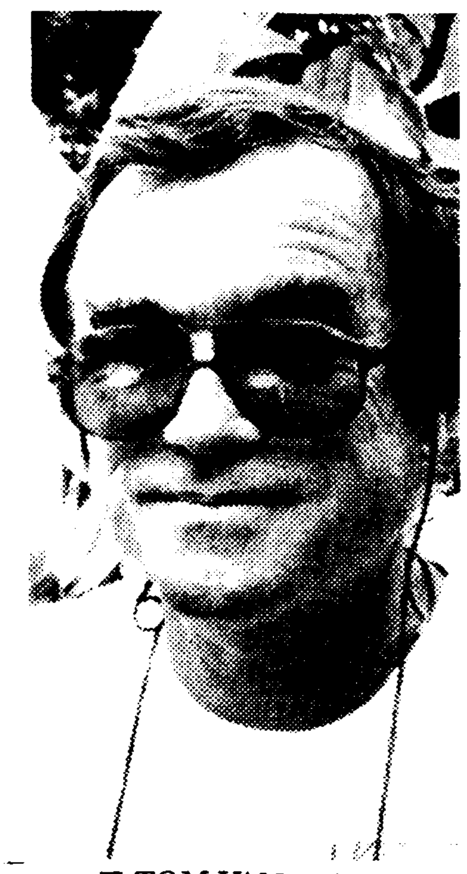
Tezelfdertijd opperde de SCF het idee van recycling op Puerto Rico. Een voorstel de overheid 'op verrassende wijze' heeft opgepikt. Die heeft inmiddels toegestemd in herziening van de plannen voor een nieuwe *landfill*. Gedeputeerde Steve Hassell nam onmiddellijk zitting in een recyclingscommissie en die kijkt nu naar de economische consequenties van verscheping van het gescheiden afval naar het grote eiland ten westen van Saba.

"Het is verheugend dat de overheid en de bevolking zo enthousiast reageren op deze plannen", zegt Van 't Hof. "Om het economisch haalbaar te maken denken we in eerste instantie aan recycling van glas en metaal. Klein chemisch afval kan dan direct mee, maar dat levert nauwelijks iets op".

Natuurlijk houdt de SCF zich ook bezig met de natuur, waaraan het eiland zijn faam te danken heeft. Het mooiste zou het zijn als heel Saba een natuurpark zou kunnen worden. Maar daarvoor is het nu te laat, denkt Van 't Hof. "Er is te veel grootgrondbezit op het eiland. In de jaren zestig had het misschien nog wel gekund, toen waren de grondprijzen laag en was het eiland nog betrekkelijk weinig ontwikkeld. Nu kunnen we alleen nog proberen stukjes van het eiland te beschermen".

De bekendste voorbeelden daarvan zijn ongetwijfeld het onderwaterpark en *Mount Scenery* met haar 1064 treden naar de top. De SCF is formeel beheerder van het mariene park en hoopt dat ook te worden van de top van de berg. "We hebben gesprekken gevoerd met mensen die vroeger landbouw bedreven op dat gebied. Daaruit is gebleken dat niemand claims heeft op het bovenste deel van de berg. Als nu het eilandgebied aanspraak maakt op de top, kan het het beheer erover aan onze stichting worden overdragen. Dat zou ideaal zijn".

Van 't Hof weet ook al precies wat de stichting dan gaat doen. "De top is een heel kwetsbaar gebied met primair regenwoud (ook *elfin forest* geheten). Dat betekent dat het nooit gekapt is geweest en voor bij voorbeeld landbouw gebruikt. Dat is meer naar beneden wel gebeurd. We moeten dus erg zuinig zijn met dat maagdelijke woud".

■ *TOM VAN 'HOF*

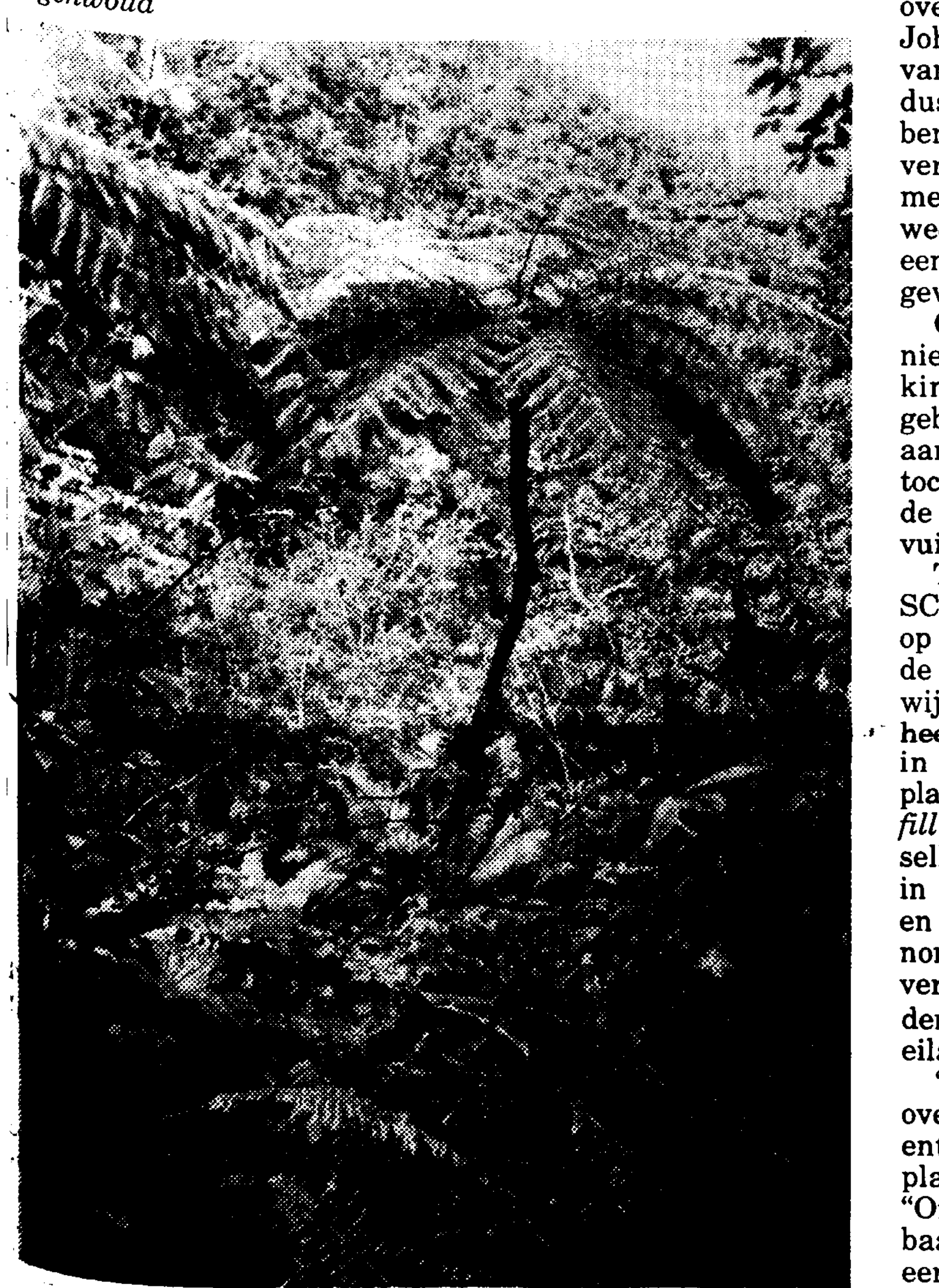
"De toegang tot de top blijft uiteraard gehandhaafd", zo verzekert Van 't Hof, "maar het regenwoud willen we voor een deel afsluiten. We denken aan de aanleg van een of twee paden van hardhout door het regenwoud heen, met informatiepanelen. Het moeten een soort *boardwalks* worden, want de grond is ter plaatse erg drassig. Die paden leiden de wandelaar een paar honderd meter het bos in en de verdere toegang tot het regenwoud wordt dan verboden. Op die manier geven we de bezoeker enerzijds de heel bijzondere ervaring van het *elfin forest*, terwijl we aan de andere kant het milieu niet te veel belasten".

Die belasting van het milieu is een niet geheel ongegronde vrees op een eiland van iets meer dan dertien vierkante kilometer, waar jaarlijks 24.000 toeristen komen. Dat aantal neemt elk jaar met 10 procent toe. Door de natuurlijke rijkdommen van het eiland veilig te stellen, zorgen Saba en de SCF ervoor dat *the queen* tot in lengte van dagen *unspoiled* blijft.

(foto's F.A. de Graaff)

■ *Well's Bay: inmiddels is ook naar dit onbedorven stukje Saba een weg aangelegd*

■ *Een boomvaren in Saba's regenwoud*

Frisdrank in glas:

Goed voor milieu en portemonnee

Het milieu plezieren en daarmee bovendien goedkoper uit zijn. Je begrijpt eigenlijk niet waarom iemand nog frisdrank in een milieuvijandige plastic fles koopt. Dat is duur, duurder dan cola uit de kleine glazen statiegeldflesjes.

Een rekensommetje: In welke maat plastic fles je de cola of andere frisdrank ook koopt, de gemiddelde prijs bedraagt twee gulden de liter. Een kratje met 24 glazen flesjes levert 6,8 liter cola op. Daarvoor betaal je tussen de 9,75 en de elf gulden. Per liter is dat dus slechts 1,47 tot 1,62 gulden; 19 tot 26,5 procent goedkoper dan het milieu-onvriendelijke plastic. Zelfs bij een prijs van twaalf gulden per krat ben je nog goedkoper uit: 1,76 gulden per liter cola in glazen flesjes.

Statiegeldglas is uit milieu-oogpunt bezien het meest gunstige verpakkingsmateriaal. Het wordt verschillende keren opnieuw gebruikt, terwijl plastic na een keer leegschenken of in de *mondi* of - in het gunstigste geval -op Malpais terecht komt. Omdat het slecht afbreekbaar is, blijft het daar nog tientallen jaren voor iedereen zichtbaar liggen. Recyclen doen we op Curaçao niet.

Een ander groot voordeel van de kleine flesjes is dat je altijd verse cola hebt. Niet van dat uitgebluste bruine vocht, waaruit alle bruisende bubbels door het vele openen en sluiten zijn verdwenen.

De nadelen van plastic zijn bekend. Het wordt gemaakt van olie, een belangrijke, maar wel eindige grondstof en bij de vervaardiging ervan komen vaak schadelijke stoffen vrij. Die zijn voor het *polyethyleen-tereftalaat* (Pet), waarvan de frisdrankflessen zijn gemaakt, weliswaar gering, maar daar staat tegenover dat de productie van Pet weer veel energie kost.

Hoe je het ook wendt of keert, frisdrank in glas kent voor de consument eigenlijk alleen maar voordelen. De fabrikant van zijn kant vindt die plastic flessen natuurlijk wel makkelijk. De klant is zo stom om voor het plastic te betalen en hij is van het gedoe van inzamelen en schoonmaken van de glazen flessen verlost. Maar een beetje consument heeft daar natuurlijk geen enkele boodschap aan.

Succesformule Milieucommissie MCB:

Vertier en milieu gaan hand in hand

= door Bart Pasman =

Milieu infotainment. Dat is wat de jonge milieucommissie van de Maduro & Curiel's Bank voor ogen staat, als zij milieubesef propageert onder het personeel van de bank. Een mengeling van informatie en vermaak. Als de milieuboodschap maar verpakt wordt in gezellige uitstapjes, dan kan het mak geworden personeel met zachte hand geconfronteerd worden met de gevolgen van zijn gedrag voor het milieu.

Wat hebben een *investment manager*, een *marketingmanager* en een *public-relations*-coördinator met volledige banen van doen met Het Milieu? Alles, want Daniël Krijt, Fred van Romondt en Shanoulle Bikker bedenken sinds een half jaar plannen om collega's op het rechte pad van de milieuvriendelijkheid te krijgen.

Dat gebeurt in de baas zijn tijd, maar vooral ook daarbuiten. Fred van Romondt benadrukt daarom ook dat er een persoonlijke motivatie voor nodig is om in een bedrijf dat alleen al op Curaçao 700 werknemers heeft, milieuvriendelijk gedrag handen en voeten te geven. "We krijgen van de directie de vrije hand om activiteiten op te zetten", zegt hij en wappert trots met een bedrukte envelop. "Voor de interne post gebruiken we enveloppen die aan één kant bedrukt zijn voor het vermelden van de geadresseerde. Als de ene kant vol is, gooien we de envelop weg", zegt hij. Binnenkort gaat dat veranderen, want dan worden de enveloppen dubbelzijdig bedrukt.

Met concrete voorbeelden wil het acht man sterke milieu-team duidelijk maken dat milieubesef geen holle frase hoeft te zijn. Een ander plan dat al in de uitvoeringsfase terecht gekomen is, is de recycling van de vulpatronen en de linten van printers. Tot nu toe zijn twintig vulpatronen en zestig linten opnieuw gebruikt. De materialen worden gedeeltelijk naar Nederland gestuurd. Maar ook lokaal wordt er printerlint recycled. Tot nu toe heeft dat de bank volgens Fred van Romondt een besparing opgeleverd van rond de 3000 gulden. "Maar daar is het ons niet om te doen", zegt hij onverwacht.

■ FRED VAN ROMONDT

Zo wil de milieucommissie uiteindelijk een klankbordfunctie gaan vervullen voor particulieren en bedrijven. Kleine eenmanszaken en sociale instellingen kunnen wat de milieucommissie betreft een beroep doen op de bank als zij hun printerlint op een milieuvriendelijke wijze willen verwerken.

■ SHANOULLE BIKKER

Zolang het maar niet te gek wordt. "Het moet natuurlijk niet gaan gebeuren dat wij straks een hele administratie moeten gaan bijhouden voor alle instellingen die bij ons hun spullen komen brengen", zegt Daniël Krijt.

De milieucommissie meent dat de belangstelling van het personeel groeiende is. Volgens Shanoulle Bikker is het combineren van vermaak en educatie een succesformule die ook bij andere bedrijven navolging moet vinden. Zo organiseert de commissie uitstapjes naar het Seaquarium, wat een positieve uitstraling op de personeelsleden heeft.

Een van hen heeft bij voorbeeld onder het bureau dozen met honderden plastic flesjes staan, die volgens het opschrift voor recycling in aanmerking komen. Maar de frisdrankenfabrikant blijkt nog niet te hebben nagedacht over een retoursysteem. Regelmatig krijgt het bedrijf van de milieucommissie een telefoontje met de vraag of ze de flessen komen halen.

Door al het praten, denken en doen is de betrokkenheid bij het milieu bij de leden groter geworden. "We zijn in het afgelopen half jaar zelf heel wat wijzer geworden", zegt Shanoulle Bikker. Daniël Krijt heeft zijn slaapkamer laten isoleren om de kou van de airco langer vast te houden. Ook heeft hij een waterspaarder in de douche bevestigd. "Tijdens het shampoeën kan ik zo het water reguleren. Je kan de kraan natuurlijk ook gewoon uitzetten, maar ik ben nou eenmaal wat verwend".

Volgens Krijt zou de bank er goed aan doen als een aantal technische snufjes wordt ingekocht dat tegen kostprijs kan worden verkocht aan het personeel. Milieuvriendelijke oplossingen moeten bij de mensen thuis gebracht worden, zo vindt hij. Ook denkt de commissie na over het inzamelen van oud papier. Zo moeten de bankafschriften uiteindelijk op hergebruikt papier gedrukt worden. Nu wordt er al veel gebruik gemaakt van hergebruikt kopieerpapier, dat uit de Verenigde Staten geïmporteerd wordt.

Soms klinkt er op de derde verdieping van het filiaal op Scharloo echter een welgemeende vloek als het kopieerapparaat te zwart afgesteld staat. Slecht voor het milieu. Vastgeroeste gewoontes leiden een taai leven, maar de eerste milieucommissie in het lokale bedrijfsleven is vol goede moed. "Het milieu gaat boven ons bedrijfsbelang".

Twee wetenschappers in Nature:

Derde wereld-boeren meest dupe van broeikas-effect

LONDEN - De landbouw van de ontwikkelingslanden wordt veel zwaarder door het broeikaseffect getroffen dan die van de ontwikkelde landen, schrijven een Britse en een Amerikaanse geleerde in het jongste nummer van het natuurwetenschappelijk tijdschrift Nature.

Cynthia Rosenzweig van de universiteit van Columbia in de Verenigde Staten en Martin Parry van de universiteit van Oxford noemen hun onderzoek het eerste waarin de gevolgen van de klimaatsverandering op de graanproduktie uitgebreid worden onderzocht. Zij menen dat hogere temperaturen en minder regen waarschijnlijk leiden tot grotere oogsten in landen met een gematigd klimaat.

Maar in het algemeen zal de verdubbelde concentratie van kooldioxyde in de atmosfeer de opbrengst van de landbouw verminderen. Vooral de tropische en subtropische landen worden daardoor getroffen. "Klimaatsverandering bleek de verschillen in de graanproduktie tussen de ontwikkelde landen en de ontwikkelingslanden te vergroten", aldus de onderzoekers.

Milieubewust corrigeren

Ooit geweten dat de restanten van die handige correctievloeistof eigenlijk klein chemisch afval zijn? In de correctielak zit het schadelijke *trichloorethaan*, dat slecht wordt afgebroken en ook nog eens de ozonlaag aantast.

Gelukkig hoeven we niet zonder deze oerpraktische foutenverdoezelaar door het leven. Gauw iets wegwerken en toch milieuvriendelijk zijn kan met *Aquafluid 4800* (van Tippex), dat op waterbasis werkt. Het merk prijkt op de positieve lijst van kantoorartikelen die het Nijmeegse Buro voor Praktisch Milieu Advies (PMA) uitgeeft.

PMA verschaft milieuhandleidingen voor kantoor, schoonmaak, catering, meubilair en onderhoudsprodukten. De handleidingen zijn niet goedkoop, maar daarvoor krijg je ook - als het over 'kantoor' gaat - een lijst met milieubesparende kantoorartikelen; basismilieugegevens over kantoorartikelen; achtergrondinformatie over gebruikservaringen; en bijlages met basisgegevens over de milieu-effecten van materialen in kantoorartikelen.

In het achtergrondverhaal wordt onder meer iets verteld over het gebruik van kringlooppapier in kopieerapparaten -want dat kan -en de vermeende nadelen ervan als stoffen, vastlopen, contrast en representativiteit.

Eens per jaar verzorgt het bedrijf aanvullingen en een nieuwsbrief.

E. de M.

Rasta's zijn diepgelovige mensen. Dreadlocks zijn niet per se noodzakelijk, marihuana roken is wel een heilig sacrament, een bron van religieuze inspiratie. De Utrechtse antropoloog Frank Jan van Dijk deed onderzoek naar de rastafari-beweging op Jamaica.

Rasta is meer dan reggae, dreadlocks en marihuana

= door Twan van den Brand =

Rasta is voor de een synoniem aan *dreadlocks*. Een derde herinnert zich Ruud Gullit of denkt aan Feyenoords linkerspits Regi Blinker. Nummer vier hoort de drums van de reggae. De vijfde, die ruikt de marihuana. En een zesde ziet direct de zon schijnen op Jamaica.

Maar rasta is meer dan alleen een voor de hand liggende associatie met uiterlijke kenmerken of een vitaliteitstest van de zintuigen. Fijne krulletjes en gehuppel op een vrolijk deuntje als *Gullit Up Stand Up* leiden de aandacht een beetje af van de diepere betekenis. Want een rasta, een rastafari, behoort een gelovige te zijn, een diepgelovige.

Op Jamaica, het eiland waar de rastafari-beweging in de jaren dertig is ontstaan, hebben velen juist de schaar gezet in hun dreadlocks uit angst voor discriminatie. De autoriteiten oefenen een onpeilbbaar vervolgingsbeleid uit en pikken rasta's willekeurig in de straat. Bovendien verzekeren *dreadlocks* in vele gevallen afwijzing tijdens een felicitatiebezoek.

"Je zult een rasta met *dreadlocks* niet achter de balie van het hotel aantreffen. Hooguit mag hij de tuin aanharken of 's avonds in de bar met zijn bandje spelen", zegt de antropoloog Frank Jan van Dijk, die onlangs aan de universiteit van Utrecht promoveerde op het proefschrift 'Rastafari en de Jamaicaanse samenleving, 1930-1990'.

"Veel Jamaicanen beschouwen zich als zeer christelijk. Ze vinden de verering van de rasta's voor Haile Selassie als de Messias en voor Ethiopië als het bijbelse beloofde land godslastering", aldus Van Dijk, die geruime tijd onderzoek deed op het eiland. "Bovendien is het roken van marihuana – voor de rastafari's een heilig sacrament dat ze naar alle waarschijnlijkheid hebben overgenomen van plaatselijke hindoes, een bron van religieuze inspiratie – streng verboden op Jamaica."

PROTEST

Achter de al dan niet afgeknipte *dreadlocks* gaat behalve een diep geloof ook een politiek en sociaal protest van de zwarte bewoners schuil. Het is een uiting van verzet tegen armoede, werkloosheid en geweld. Al sinds het ontstaan wordt de rastafari-beweging vervolgd; de leden hebben bloot gestaan aan willekeurige arrestatie, molestatie en zelfs moord.

"Anderzijds hebben juist de rasta's Jamaica op de kaart gezet", geeft Van Dijk de contradictie aan. Vooral dankzij de reggae-muziek – ontstaan in de getto's en later hopeloos uitgeleverd aan en verbasterd door de commercie – is het eiland in de gehele wereld bekend geworden als een tropische verrassing. Bob Marley, een gelovig rasta die behalve *Get Up Stand Up, stand up for your rights* nog veel meer vrolijks zong, is de grootste zoon van Jamaica. Hij wordt in de hoofdstad Kingston en elders op vele plaatsen en talrijke manieren geëerd.

Inmiddels gaat het slecht met de rastafari-beweging, die zich weliswaar verspreid heeft over de gehele wereld, maar op Jamaica teloor dreigt te gaan door onderlinge verdeeldheid tussen orthodoxen en 'verlichten', een vacuum in het leiderschap en het idee dat het gedachtengoed passé is. Hoewel buitenlandse onderzoekers het aantal rasta's op het eiland nog op 100.000 schatten, wijst Van Dijk op een cijfer van 14.000 bij de laatste volkstelling. Hij tekent daarbij aan dat een kwart miljoen mensen geen antwoord heeft durven te geven op de 'geloofsvraag'.

Slechts in de pure toeristencentra renderen *dreadlocks* nog. Ze worden daar gedragen door lokale gigolo's, die het vrouwelijk schoon ermee trachten te charmeren. *Rent-a-dreads* (huur je dreadlocks), zo noemt de Utrechtse antropoloog deze categorie, die niets maar dan ook niets met het religieuze aspect van doen heeft.

BELOOOFDE LAND

In Ethiopië, voor de rasta's het beloofde land, woont maar een honderdtal 'gelovigen'. Velen ontbreekt het aan geld om Jamaica te verlaten, anderen wijzen erop dat na de dood vn Messias Haile Selassie in het land een marxistisch regime is gevestigd dat weinig uitnodigend is; ze wachten op de dag des oordeels.

De rasta's putten onder meer uit de Engelse King James-versie van de bijbel om de gedachte te onderbouwen dat Ethiopië het beloofde land is voor zwarten. Ze kunnen wijzen op psalm 68:31, naar de regel 'Ethiopië strekt spoedig de handen uit tot god'. Ze worden in hun idee gesterkt door de geschiedenis van het land, dat de Westerse kolonisator wist te weerstaan, een vrij land voor zwarten.

Een van de eerte rastaprofeten, Marcus Garvey, heeft met zijn vinger niet alleen gewezen naar Ethiopië als beloofde land, maar ook naar de kroning van een zwarte keizer. En die trad aan in 1930, toen –let op de naam – Ras Tafari Makonnen zich liet kronen tot Haile Selassie en een hele reeks titels aannam waaronder die van 'Koning der Koningen' en 'Leeuw van de stam van Judah'.

Selassie was voor de rasta's de zwarte Messias. In 1966 bracht hij een bezoek aan de uitzinnige gemeenschap op Jamaica, in 1975 stierf hij. Maar de rasta's rouwden niet om hun onsterfelijke leider. En Bob Marley zong dat jaar een nieuwe single de hitlijsten in: Selassie leeft, Jahweh leeft (....) Alleen dwazen zeggen diep in hun hart, rasta je god, is dood'.

■ *Dreadlocks horen bij de Rastafari-cultus.*

"Ik definieer de ras... beweging als een be... van mensen die gelo... de goddelijkheid van... Selassie. Maar ja, ... enkele rasta zal het m... eens zijn", zegt Van... "Want de rasta's ze... onderling hopeloos ve... De orthodoxen zien S... als de enige en oorsp... lijke Messias, meer ve... stromingen als 'De ... stammen van Israël'... soort middenklasse-be... op Jamaica die i... midden van de jaren ... sterk opkwam – bescho...

Onderzoeker Frank van Dijk.

hem echter als de ... manifestatie van Chris...

In zijn proefschrift ... Van Dijk een definiti... van een andere onderz... Leonard Barrett; een om... ving van zes punten:

- Haile Selassie i... levende Messias
- De zwarte mens ... reïncarnatie van he... Israël, die in balling... op Jamaica leeft
- De witte mens is inf... aan de zwarte
- Jamaica is de ... Ethiopië het beloofde...
- De 'onzichtbare ... bereidt de terugkeer... Ethiopië voor
- In de nabije toek... zullen zwarten de w... regeren.

Van Dijk neomt deze... nitie 'verre van perfect,... een goed uitgangspunt... de introductie van de r... fari-religie'.

"Hoewel ik het geloo... niet aanhang, zal ied... die mijn proefschrift ... merken dat mijn symp... bij de rasta's en de ... *class* op Jamaica ligt... heeft misschien te m... met een typisch Neder... gevoel - sympathie vo... underdog – maar ook m... uitstraling van de ... rasta's. Ze zijn trots, in... weigeren compromiss... sluiten. Ze dwingen r... af."

De levende kunstwerken van mode-ontwerpster Ellen Schippers

= door Marja Eestermans =

De huidstrakke jurken, pakken en pakjes van de in Amsterdam gevestigde Ellen Schippers laten duidelijk zien dat het de ontwerpster allemaal om kunst te doen is. 'Ik ben altijd gefascineerd geweest door kleding, maar het zegt me weinig om kleding alleen te presenteren. Ik wil er bepaalde gevoelens mee uiten, of dingen aantonen die spelen tussen mensen onderling.'

Bovenmaatse schouderkappen als overdreven uitgebeelde mannelijkheid en opblaasbare borsten en een plat ingesnoerde bilpartij om het 'Playboy' vrouwenbeeld te persifleren.

De eerste objecten van Schippers waren dan ook niet draagbaar te noemen. 'Kledingsculpturen' noemde ze deze extravagante ontwerpen, die het onderwerp vormden van een spectaculaire performance. Meer kunst dan kledij; de gigantische schouderkappen die zich op het podium langzaam met lucht vulden, passen beter in en futuristische rockopera dan in het straatbeeld. 'Ik wil niet gebonden zijn door draagbaarheid, daar laat ik me niet door belemmeren'.

De shows, die in onder meer De Melkweg, het Shaffytheater en de Kleine Komedie op de planken verschenen, zijn voorzien van een choreografie van Schippers zelf.

'Met tentoonstellen komt het verhaal er niet uit. De kleding komt het best tot recht in de shows. Daar komt alles samen: muziek, choreografie, spelers en licht. We repeteren net zolang tot ik vind dat alles bij elkaar past. Het gaat mij om de sfeer die ik oproep, niet om de kleding te verkopen. Kledingtheater heb ik het zelf maar genoemd.'

VERKOOP

En ondanks de 'ondraagbaarheid' van de aparte kostuums, reageerden mensen tot Schippers' verbazing met de vraag of zij ook zo'n pak kunnen kopen. 'Toen ben ik met de verkoop begonnen.' Alle ontwerpen worden op maat gemaakt.

In haar Amsterdamse studio is meteen te zien naar welke materialen Schippers' belangstelling uitgaat. Plastic, lak, leer en rubber en de kleuren zwart en metallic grijs overheersen.

'Ik heb altijd met glanzende stoffen gewerkt, stoffen die je niet dagelijks tegenkomt. Om een fantasie neer te kunnen zetten, een bepaalde sfeer, werk ik met ongebruikelijke materialen. Gewone stoffen inspireren mij totaal niet. Dat doet mij denken aan het dagelijks leven, en daar is mijn kleding juist niet voor.'

Toen Schippers tien jaar geleden begon, werd kleding van rubber en leer vooral in de seksshops verkocht. 'Het was ook een uitdaging om van deze materialen, die als ordinair bekend stonden, kleding te maken met stijl, er een chique affaire aan toe te voegen.'

Chiq zijn de ontwerpen, dat zeker, maar sommige van de leren pakjes stralen toch duidelijk een SM-sfeertje uit. Klanten met belangstelling voor SM vormen dan ook een deel van de cliëntèle. 'Dat komt omdat deze kleding een soort kracht uitstraalt, die je helpt een rol te spelen. En SM is natuurlijk een rollenspel.' 'Maar ik heb een vrij brede doelgroep. Enkele van mijn ontwerpen zijn zelfs als bruidskleding gebruikt.' Schippers ontwierp ook kleding voor de Staatsopera in Dresden, en zij kleedde een balletuitvoering van Introdans aan.

EROTISCH

Veel van de creaties worden gekocht om te dragen op 'lak-, leer- en rubber-party's. 'Aan het materiaal zit sowieso een erotisch aspect. Mensen willen iets spannends dragen als ze naar zo'n party gaan. Of ze willen gewoon iets spannends voor thuis.' Niet voor niets was Ellen Schippers Design aanwezig op de onlangs gehouden erotische lifestylebeurs Erolife in Utrecht. Ondanks de eco-golf en de trend van natuurlijk uitziende materialen, merkt Schippers een duidelijke hang naar extravagante kleding op.

'Je laten zien, en anderen naar je laten kijken.' Ze bestrijdt het idee dat, wil iemand in zo'n strak, metallic glanzend pak passen, hij of zij eerst zes maanden intensief de sportschool moet bezoeken om zo het perfecte lichaam te creëren dat in zo'n pak past.

'Dat is de grootste onzin. Dik, dun, groot, klein, oud of jong: het maakt niet uit. Waar het om gaat, is een bepaalde flair. Heb je die uitstraling en kan je het overtuigend dragen, dan staat het fantastisch. Daarom heb ik ook geen standaardmensen in mijn show. Geen modellen, maar acteurs en mime-spelers die perfect de bedoeling van het pak kunnen uitstralen.'

'Alle mensen die mijn kleding aantrekken, ondergaan een metamorfose. Deze kleding doet een beroep op onvermoede krachten. Andere aspecten van de persoonlijkheid komen ineens boven. Bij travestieten zie je dat natuurlijk het duidelijkst, omdat die zich ook een andere sekse aanmeten. Em kleding bepaalt hoe een persoon zich gedraagt, welke bewegingen hij of zij maakt. In een strakke kokerjurk kan je niet lopen, daarin moet je echt schuifelen. En dat is ook de bedoeling: zo'n strakke metallic glanzend geheel wordt dan een levend kunstwerk.'

Rubberen matjes geven een strijdlustig effect aan deze creatie van Ellen Schippers.

Bonaire geen Torremolinos ...

vervolg van pag. 1

zich hij wel aangesproken als opnieuw negatieve oordelen of opvattingen over Antillianen in de media werden gespuid. "Ik ben — als het zover was — daar onmiddellijk op ingesprongen. De aanval is ook in dat opzicht de beste verdediging. Ik heb me mateloos geërgerd aan de uitspraken van Nordholt, die ik buitengewoon ongenuanceerd en ongegrond vind. Ik begrijp werkelijk niet dat politici in Nederland de man zo blijven volgen en dat met name de burgemeester van Amsterdan, Ed van Thijn, zo vierkant achter hem is gaan staan met opmerkingen die sfeerverslechterd hebben gewerkt. Een recent onderzoek heeft bovendien aangetoond dat de uitspraken van Nordholt ongegrond waren en dat de criminaliteit in de Bijlmer onder autochtone jongeren in verhouding tot bij voorbeeld de Curaçaose zeer aanzienlijk was. Als ik de baas van Nordholt zou geweest, dan had hij allang gemerkt."

Hoe het zij, voor Kom... blijft Nederland in ... opzicht een mooi land... overwegend positieve h... neringen bij hem leve... zal houden. "Kijk, laa... eerlijk zijn, als ik die baa... Bonaire niet had gekre... als zich niet plotseling... mogelijkheid had voo... daan, dan was ik misschi... nog wel eens twintig ja... Nederland gebleven. ... ik was nooit van plan o... Nederland te sterven. In... gedacht dat ik in Neder... helemaal thuis zou zijn,... dat gevoel heb ik nooit ... honderd procent gekre...

Ik ben thuis op Curaçao... Bonaire ook, in mindere ... op Aruba. Toen ik er va... zomer was, had ik ... gevoel er nooit te zijn ... geweest. Maar ik zal i... toekomst vaak nog ... denken aan Nederland,... Amsterdam aan die ... gezellige buurt 'De Pijp'... zijn vele nationaliteiten... zoals gezegd, ik zal z... nog wel eens teruggaan... veel Nederlanders en C... çaoënaren, Bonaireanen,... banen en andere eiland... die in het andere deel ... het Koninkrijk heb... gewoond, is het vaak zo... ze hier of daar wonen,... met hun gedachten gere... de oceaan oversteken."

'Beschavingscultuur is op toilet te ver doorgeschoten'

Het zit niet goed met de wc

[N]EDERLAND IS een land [va]n viezerikken en smeer[po]etsen, als je het nieuw[st]e toiletonderzoek van het [va]kblad van schoonma[ke]rs mag geloven. Voor [to]iletjuffrouwen is het [d]weilen met de kraan [op]en, om die beeldspreuk [m]aar eens te gebruiken. [W]ankeert het nu aan ons, [of] aan de constructie van [de] wc?

= door Rob Ruggenberg =

Mannen gaan gemiddeld vijf keer per dag naar het toilet [en] blijven daar iedere keer [.]7 seconden. Vrouwen gaan [..]en maal per dag en ver[blij]ven daar dan gemiddeld [.] minuut en 37 seconden. [..] brengt een man gemid[del]d vijftig dagen van zijn [lev]en op de wc door. Een [vro]uw bivakkeert maar [liefs]t tweehonderd dagen van [haa]r leven op het toilet. Mag [het] daar dan alsjeblieft een [bee]tje schoon zijn.

[N]u de jaarlijkse opwin[din]g over vieze wc's weer [ach]ter de rug is (het nieuw[ste] onderzoek van het schoon[ma]kersvakblad *Service Mana[gem]ent* wees uit dat twee [va]n de drie openbaar toegan[kel]ijke toiletten smerig zijn), [wo]rdt het tijd eens naar de [o]orzaken te kijken. Dat is [nie]t gemakkelijk, want de [wc] is een oord van geheimen [. .]er wat zich daar afspeelt-, [sp]reekt men niet. Daardoor [blij]ven tal van intrigerende [raa]dsels onopgelost, zoals de [vra]ag waarom vrouwen het [rol]letje wc-papier meestal [.]hangen met het papier [naa]r achteren, en de [ma]nnen dat doen met het [pap]ier naar voren.

[E]n wie aan mannen [vra]agt of ze naast de pot [pi]esen, krijgt in veel [ge]vallen een verontwaardigd, [.] ontkennend antwoord. [Da]t is onzin, want álle [ma]nnen piesen er langs (in [toe]nemende mate doen [vro]uwen dat ook, maar daar[ove]r straks). De urinestraal [beg]int namelijk al na een [paa]r centimeter te nevelen. [Ho]e verder de man weg staat, [ho]e breder de mist van dui[zen]den fijne urinedroppeltjes [die] hij omlaag zendt. Het is [voo]r een gewone man onmo[gel]ijk om niét naast de pot te [pi]esen. Tenzij hij de beschik[kin]g heeft over een urinoir, [na]tuurlijk.

Omdat mannen terecht wei[ge]ren om bij het plassen door de knieën te zakken, hebben ontwerpers van de Nederlandse wc-fabriek, de Koninklijke Sphinx, in Maastricht een hydraulische wc bedacht, met een pot die omhoog en omlaag kan. Deze hijspot is uiteindelijk niet in produktie genomen vanwege de prijs (het ding zou een vermogen kosten) en vanwege de bij dit ontwerp onontbeerlijke voetsteunen die de mannen bij het plassen danig in de weg zouden zitten.

Al vaak is geopperd, door vrouwen dus, dat mannen dan maar, net als zij, gewoon op de wc-bril moeten plaatsnemen, als ze een plas doen. Een mini-enquête wees uit dat de grootst mogelijke meerderheid van de aanwezige mannen daartoe in ieder geval de eerstkomende honderd jaar niet bereid is. Ook het argument dat die houding gezonder zou zijn en mogelijk zelfs de vorming van nierstenen zou kunnen voorkomen, vermocht die uitslag niet te beïnvloeden.

'HANGEN'

Maar niet alleen de mannen vervuilen de wc. Toiletjuffrouwen in warenhuizen en op stations weten uit ervaring dat dames hun toiletten nog smeriger maken. De onderzoekers van bovengenoemd schoonmakersvakblad komen in dit verband tot de voorzichtige conclusie dat vrouwen steeds vaker boven de zitting blijven 'hangen' in een poging contact met de bril te vermijden.

Dat laatste is vast heel verstandig, maar hierdoor dragen die vrouwen ook bij aan het nevelprobleem. Bovendien veroorzaakt de gebruikelijke richting van de vrouwelijke urinestraal — zie bijgaande ets van Rembrandt — bij deze houding zo haar eigen moeilijkheden. Na afloop blijken de betrokken dames wel geneigd met wc-papier de eigen schoenen te reinigen, maar tot het eigenhandig met zo'n papiertje aandweilen van de toiletvloer is slechts een enkeling bereid.

De conclusie van dit alles mag zijn dat de techniek ons lelijk in de steek heeft gelaten. Mensen op de maan, razendsnelle computers, maar nog steeds geen goede en hygiënische wc. Op een tentoonstelling over de geschiedenis van de plee, momenteel te zien in Zwolle, worden talrijke modellen getoond van kantel-, zuig-, val- en glij-wc's, die echter geen van alle een goede oplossing boden.

Vandaag de dag hebben wij bij de woninginrichter alleen keuze tussen kleurige varianten van het schoteltoilet en de diepspoeler. In Nederland bestaat een diepgewortelde voorkeur voor dat schotelmodel, kennelijk omdat de meesten van ons graag achteromkijken. Voor die luxe moet je remsporen en stank voor lief nemen. Bij de diepspoelers ruik je minder, maar is de kans op een plons met spettereffect aanzienlijk groter.

De ideale wc bestaat dus nog niet. Of wel?

In Nederland hebben wij een soort hoogleraar in wc-kunde. Dat is prof. dr. ir. H.W. Lintsen, die aan de technische universiteiten van Delft en Eindhoven les geeft in geschiedenis van de techniek. Toen deze wetenschapper een paar jaar geleden in Eindhoven zijn intree-rede wijdde aan 'menselijke secreten en discrete technieken' reageerden collega-hoogleraren nogal gegeneerd, 'maar nu is dat gelukkig voorbij'.

Prof. Harry Lintsen wil een dagje bedenktijd voor hij antwoord geeft op de vraag waarom de techniek ons tot op heden geen fatsoenlijke wc heeft kunnen bezorgen. Een dag later blijkt waarom: het komt nooit meer goed met onze wc. De professor zegt resoluut: "De wc-pot was van begin af aan een ondeugdelijk ontwerp, uit hygiënisch oogpunt gezien."

De wc-pot, zoals wij die kennen, is een uiting van een te ver doorgeschoten beschavingscultuur, meent de professor. Het gaat in die cultuur vooral om luxe en comfort. Op een wc willen wij zitten, het liefst op ons gemak. Niet voor niets is het woordje gemak een synoniem voor wc geworden.

Om die toiletruimte te maken tot de huidige tempel van gerief en comfort hebben de ontwerpers zich niets aangetrokken van de natuurlijke houding, zoals die sinds het begin van de mensheid bij het ontlasten werd aangenomen. Die hurkzit is misschien vermoeiender, maar zeker ook hygiënischer, zeker in combinatie met het hurktoilet, zoals we dat in zuidelijke landen aantreffen. Het is ook een veel gezondere houding: bij de hurkzit opent het bekken zich vanzelf, persen hoeft niet of nauwelijks. Dat voorkomt weer darmproblemen, verstoppingen en aambeien. De billen blijven schoner; er is veel minder wc-papier nodig.

In de hurkzitlanden pleegt men dan ook misprijzend te kijken naar de westerse wc-pot; men vindt het maar een vies ding. Op het platteland van India of Indonesië weet men zelfs vaak niet eens waar zo'n rare pot voor dient. "Als die mensen in de gaten hebben dat je daar je behoefte op kunt doen, gaan ze er meestal bovenop staan, omdat ze dat hygiënischer vinden dan erop te gaan zitten", weet de professor. Maar er is, zegt prof. Lintsen, nog een andere kant aan dit verhaal en die heeft ook te maken met het ver doorschieten van onze beschavingscultuur: "Er is een overdreven lichaamscultuur en een overdreven hygiënische cultuur ontstaan. Ik weet niet of de openbare toiletten nu viezer zijn dan tien jaar geleden - het kan goed zijn dat het omgekeerde het geval is. Wel weet ik zeker dat onze normen de laatste decennia steeds verder worden aangescherpt."

TOCH SCHONER

Het eerder genoemde onderzoek van het blad *Service Management* lijkt de hoogleraar in dezen gelijk te geven. Dit blad stelt de huidige toiletsituatie in Nederland weliswaar heel dramatisch voor, maar uit de cijfers blijkt tegelijk dat de wc's in de horeca-sector elk jaar schoner worden. Het duidelijkst is dat doorschieten te zien in een modern hotel.

Prof. Lintsen: "De badkamer lijkt daar tegenwoordig wel een micro-elektrisch laboratorium, zo'n ruimte die absoluut stofvrij moet zijn. Alles is er brandschoon, bij wijze van spreken met zoutzuur afgedaan. Onderdelen die in contact komen met het menselijk lichaam, zoals bekers, zijn verpakt in plastic, op de wc-bril verschijnt automatisch een papieren rand die later mee weggespoeld wordt. Dat is een verschijnsel dat twintig jaar geleden helemaal niet voorkwam."

Het is de vraag waar dit allemaal toe gaat leiden. De hoogleraar brengt de huidige overdrijving van de hygiënecultuur zelfs in relatie met de dwangmatige schoonmaakziekte waaraan steeds meer vrouwen lijden. Bij die vrouwen zul je thuis altijd een schone wc treffen. De ontwikkelingen in de samenleving weerspiegelen zich aldus in de wc-pot. De tempel van gerief en comfort wordt, als we niet oppassen, een gevangenis van poets en proper.

Waterende man, ets van Rembrandt van Rijn.

= door Alice Broeksma =

Belangstelling voor occulte neemt toe

Bezemstelen, kippeveren en formules

De Britse belangstelling in de occulte wereld groeit. 'De tijden veranderen, [h]et is de Zeit Geist, de [m]ensen willen een antwoord [o]p de zin van het leven nu de [ke]rk ze dat niet echt meer [k]an vertellen", zegt daar[ov]er in Londen op de redac[t]ie van 'Prediction', een in [1]936 opgericht tijdschrift dat [el]ke maand 30.000 exem[pl]aren slijt aan een publiek [d]at wel lezen wil over glazen [b]ollen en bezemsteel, en wat [h]et heelal te zeggen heeft. [S]inds een jaar is in Enge[la]nd ook het tijdschrift 'Mind [B]ody Soul' op de markt, even[e]ens met een oplage van [3]0.000. Een nu nog twee[m]aandelijks blad dat bin[n]enkort elke maand zal [w]orden uitgegeven, voor geïn[t]eresseerden in tarot, alter[n]atieve therapieën en ufo's. [N]iet al te veel hokuspokus in [d]e redactionele kolommen, [m]aar bij de – talloze – adver[t]eerders is van alles te koop. [V]an handboeken over [v]oodoo, via gietijzeren kook[p]otten tot kippeveren, waar[m]ee witte hekserij uit te [v]oeren valt. Zoals het terug[l]okken van een ontrouwe [m]innaar of het opwekken van [g]rote rijkdom.

Wie de ware Jacob zoekt, [m]oet wat doen met goud[d]raad en een handspiegel. [W]ie miljonair worden wil [m]oet doordrongen zijn van [d]e ware hebzucht en de over[t]uiging het fortuin ook aan [t]e kunnen, staat er in het ['A-Z] of Psychic Secrets' van [h]et Londense postorderbe[d]rijf 'Physic Switchboard Publishing'. Alles wat er dan nog nodig is, is een bol knoflook, een wereldkaart, een handjevol spelden, kaarsen en een foto van iemand die al miljonair is. Het recept in de van A-Z schrijft wat scheuren en wat branden voor en de belofte dat als het fortuin eenmaal binnenrolt, altijd een deel weg te geven aan de minder bedeelden, want anders wordt de betovering verbroken en erger nog: het valt dan nooit meer op te roepen, want je kunt het lot voor dit doel maar één keer tarten.

POSTORDERBEDRIJF

Paul Summers, de man die twintig jaar geleden 'Psychic Switchboard Publishing' oprichtte, heeft hart voor de minder bedeelden. Hij is zelf van arme komaf, heeft ingenieurbloed en ontdekte op zijn veertiende dat hij als enige van de kinderen thuis bepaalde gaven had, die hij blijkbaar ontwikkelde om met de harde omstandigheden te kunnen leven. Thuis werd hij eerst niet serieus genomen, maar zijn postorderbedrijf, nu met vijftien medewerkers aan Old Gloucester Street in het centrum van Londen, heeft volgens eigen zeggen tienduizend klanten. Klanten die boeken aanvragen van dertig gulden per stuk, zoals het 'A-Z of Psychic Secrets', talismannen en voor honderd gulden 'spellkits', een soort toverpakket voor beginners. Dat moest allemaal verpakt worden en dat laat Paul Summers als thuiswerk doen door Britse sloebers die een extra centje hard nodig hebben. Daar wijst hij ogenblikkelijk op. Zelf woont hij in een niet zo grote woning in Zuid-Londen. 'Met buren voor wie hij maar ophoudt dat hij hetzelfde wil als zij: een groter huis, een groter auto', maar groter heeft het niet voor hem. Geld alleen maakt ten slotte niet gelukkig. Dat ziet hij aan de miljonairs die bij hem komen lezen dat er ook iets bestaat als vertrouwen en normale menselijke banden.

Summers zelf wil 'alleen maar een beetje behoorlijk kunnen leven'. Hij past aanbod aan de vraag aan. Ja, inderdaad, eigenlijk zoals Mark & Spencers dat ook doet, het is een goede formule.

Hij schreef, toen hij als 'parapsychologisch werker' een patroon zag in de problemen waarmee veel mensen worstelen, het boekje 'Dictionary of Spells', met, hij geeft het toe, zotte toverformules als: loop 200 meter achteruit, 'om het leven tien minuten lang eens heel anders te bekijken'. Hij drukte er 2000 exemplaren van en kreeg er zoveel reacties op dat de bal vanaf toen gewoon verder rolde.

TOVERPAKKET

Dat van die formules en van dat toverpakket, dat is geen grap. Een 'spell', zo'n behekSing, is, zegt Summers, 'een metafysisch middel om invloed uit te oefenen, om een patroon te doorbreken dat je belemmert'. Met een spell worden 'energieniveau's opgeroepen', waarbij hij voor driekwart gebruik maakt van doodgewone psychologie, ('in het belang van de klant') en de rest is parapsychologisch. Hoe dat dan precies werkt, dat is een te lang verhaal volgens Summers. Maar angst, passie en geluk stralen een bepaalde energie uit, het heeft te maken met telepathie en het werken met een spell komt er ongeveer op neer dat de klant vaak voor het eerst in zijn leven eens echt moest nadenken wat hij nu werkelijk wil, en dat alleen al is het halve werk: het precies formuleren van een doel.

'Neem nou een vrouw, die haar geliefde van twintig jaar geleden terug wil. Die bij ons een speciaal op haar wensen gerichte talisman bestelt, of een persoonlijke zegen, of een bepaalde spreuk, omdat ze zichzelf ervan heeft overtuigd dat haar leven alleen maar zin heeft als die geliefde er weer is. Dat kan een oprechte wens zijn. Zo'n wens is natuurlijk niet realistisch. Maar het kan de zaak wel in beweging zetten. Het komt wel voor dat die verloren liefde inderdaad weer opduikt. Maar die blijkt dan natuurlijk drastisch veranderd te zijn. En dan moet de vrouw, die die wens had, weer leren leven met dát feit. Wat we voor zo iemand wel kunnen betekenen is: het leven loslaten van de fixatie, zodat ze verder kan. Zodat er een nieuwe liefde in haar leven kan komen, misschien met kwaliteiten van de oude geliefde ooit, twintig jaar terug.'

Over wat er nou precies bij het ontwerpen van een spell te pas komt, daarover laat de vriendelijk glimlachende Summers zich zuinig uit. Hij meldt desgevraagd wel dat hij zelf zo'n duizend formules tot zijn beschikking heeft, 'een beginner kan er drie of vier tegelijk uitproberen.'

Er wordt gewerkt met symbolen die een 'moderne afgeleide zijn van oude kennis'. Bij voorbeeld geen bloedzuiger meer, maar een buisje. En geen oog van een kikker, geen duivelsklauw of vleermuisvleugel, maar een symbool daarvoor, zoals een kippeveer. Van de kip, met dat kammetje op zijn kop, laatste in de familielijn van de dinosaurus, zegt Summers. De kippeveer is dan het symbool voor de dinosaurus, de dinosaurus voor het grote beest, het grote beest voor het beest in de mens,.

Summers' filosofie berust, zegt hij, op het richten op het positieve. Voor hem geen zwarte magie. Nee, geen voodoo. Maar de oprechte wens om communicatie te bevorderen en mensen los te weken uit een patroon waarin ze vast zitten. Er is een duidelijk type klant: de mensen die langs de normale kanalen in het leven hun draai niet goed hebben kunnen vinden, die zich vastklampen aan relaties. 'Die moeten leren om los te laten'.

DARMEN

Met behulp van witte hekserij? Hekserij klinkt zo negatief. Zo van: darmen van een beest op je deur gespijkerd krijgen. Dat is veel te dramatisch. Je kunt ook een bepaalde foto op iemand z'n deur prikken, waarmee je die ander dan zeker aan het denken zet: want wat zou je zelf doen, daar denk je toch over? En dat op zich heeft dan dus al een invloed.' Vraag bekwaam ontweken. Summers gaat elk jaar een week naar Rotterdam. 'Om het werk van een bevriende huisarts aan te vullen'. Nederlanders noemt hij 'desperado's, quite lonely with themselves'; in zijn ogen de reden dat ook in Nederland een groeiende belangstelling is voor het occulte. 'Maar als ik een Nederlander behandel, ben ik daarna geestelijk altijd volkomen uitgeput. Nederlanders nemen, nemen en nemen. Net zoals Duitsers en Zwitsers. Fransen en Italianen – die geven veel terug.'

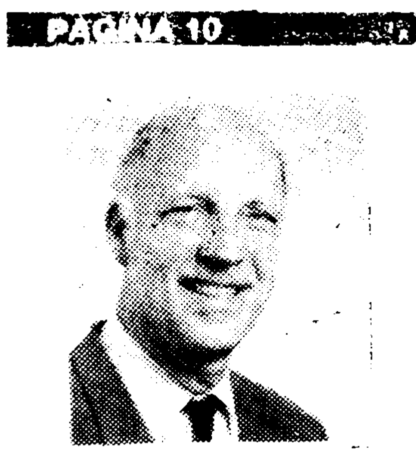
Er zijn heksenkringen in Engeland die zwarte magie bedrijven. Het blad 'Predictions' wil daar geen enkele schatting of mededeling over doen. ('Wij verslaan alleen maar wat we tegenkomen'). Maar Paul Summers denkt dat het op de 75 actieve heksenkringen ongeveer 20 zijn die de zwarte magie aanhangen. Wat dat is? Wat kan ik anders zeggen dan het omgekeerde van witte magie. En van die zwarte magie krijg ik dan soms de slachtoffers. Zwarte magie kan vreselijke schade aanrichten, angsten, psychisch en daar heb ik dan weer mijn handen aan vol om dat ongedaan te maken. Dan moet je soms een heel leven nagaan om de zaak te overzien, om te zien hoe het probleem zich in de psyche heeft ingevreten.

'Zwarte magie, voodoo, dat heeft te maken met een bepaald religieus denken. En religie, dat ligt niet aan mijn idee ten grondslag. Misschien een mix van boeddhisme, christendom, eigen bevindingen. Maar ik geloof niet in zaken als reïncarnatie en ikzelf heb nog nooit een medium ontmoet waarin ik echt heb kunnen geloven. Maar ik geloof wel in een groot Zijn, het Al, waar is in-en uitschiet. We bieden klanten ook een service aan, waar ze dag en nacht telefonisch terecht kunnen. Bij voorbeeld als ze een paranormale aanval hebben.'

Wat dat dan is? 'Het kan een lichtflits in je hoofd zijn, en als je daar niet mee weet om te gaan, kan het heel angstaanjagend zijn. Het is dan belangrijk dat je met die angst ergens terecht kunt.

Daar hebben wij een hulplijn voor. Maar ik ken andere postorderbedrijven die zeggen: koop ons boek, want dan heb je die aanvallen niet meer. Maar dat is toch een soort chantage. In zo'n boek staat dan bij voorbeeld dat je 's nachts je hoofd in aluminiumfolie moet pakken om de invloeden uit het universum buiten te houden.'

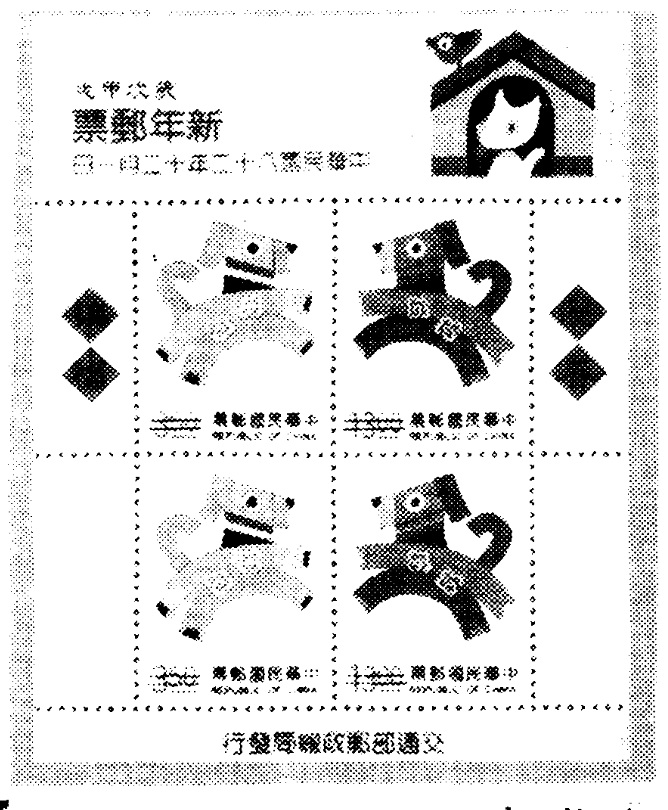
Helpt dat, denkt hij? 'Ach, als een hoofddoek helpt tegen de kou, waarom dan geen aluminiumfolie tegen het heelal?'

= door Victor Hafkamp =

Onder de Loupe

De hond: het dier van 1994

Voor biologen als Midas Dekkers en hun geestverwanten-hondehaters wordt 1994 een moeilijk jaar. De canis familiaris domesticus, zoals dit trouwe huisdier in het Latijn heet, staat de komende 12 maanden in het middelpunt van de belangstelling dankzij de Chinezen. Hun nieuwjaar dat half februari inzet, staat volgens de Chineze maankalender in het teken van de hond die ze trouwens ook als lekkernij opdienen. Mogelijk dat fabrikanten van hapklare brokken er meteen op inspringen.

De makers van postzegels zullen dat in elk geval doen. Want niet alleen in een aantal Aziatische landen komt het dier de komende maanden prominent voor op nieuwjaarszegels, ook andere landen zullen de diverse honderassen op zegels afdrukken. Een van de posterijen die jaarlijks het dier van het jaar op nieuwjaarszegels onder de aandacht brengt is Taiwan. Al op 1 december van het vorige jaar verschenen daar twee zegels (3.50 en 13 yuan) met een gestileerd hondje. Op een bijbehorend velletje met hondehok aan de bovenrand zijn twee exemplaren van beide zegels kruiselings aangebracht.

Half november kwam Japan met zijn uitgifte voor het nieuwe jaar: twee kleine zegeltjes (41 en 62 yen) met speelgoed-hondjes en twee langwerpige exemplaren (41 en 62 yen) met namaakhondjes en bovendien een nummer boven het ontwerp. De zegels dienen tegelijkertijd als loterijbriefjes.

Degene die een winnend nummer boven zijn zegel heeft staan, krijgt van de Japanse post een leuke prijs.

De volksrepubliek China, de beide Korea's, Hong-Kong en Macam, een Portugees gebied aan China's zuidkust, komen elk jaar ook met uitgiften voor het dier van het jaar. Maar elders zijn uitgiften voor het Chinees nieuwjaar ook in opmars. De Verenigde Staten hebben een grote Chinese gemeenschap binnen hun grenzen. Vorig jaar begonnen ze met de uitgifte van een zegel voor Chinees nieuwjaar als eerbetoon aan de miljoenen Chinees-Amerikaanse staatsburgers. Dat bleek een daverend succes. Vandaar dat de post in Washington voor 5 februari weer een uitgifte voor Chinees nieuwjaar heeft voorbereid. Het is een zegel van 29 cents met in het Chinees en Engels het opschrift "Gelukkig nieuwjaar" en de afbeelding van een Chinese hond.

De post van het Kanaaleiland Jersey doet mee aan de internationale postzegelexpositie "Mong Kong 94" (18 tot en met 21 februari). Het eiland luistert de expositie op met een blokje met een zegel van een pond sterling. Daarom staat de kop van een kampioen-Pekinees afgebeeld. Verder een kaartje waarop de ligging van Jersey en Hong-Kong is aangegeven.

ANTILLEN

De posterijen van de Nederlandse Antillen zorgen 2 februari voor een nieuwe hondenserie die i.v.m. het jaar van de hond zeer actueel is. De serie zal bestaan uit waarden van 65, 75, 90 en 150 cent. Ontwerpen van John Baselmans. De Fär Oer (schapeneilanden tussen Schotland en IJsland) wijzen in juni op een serie van twee zegels (te koop in boekjes) op het belang van de hond als bewaker van de schapen. Venda heeft voor 14 januari een serie van vier zegels met honden op het programma staan. Dit gebied in zuidelijk Afrika brengt vier zegels uit (45, 65, 85 cents en 1.05 rand) met resp. een cocker spaniel, een Maltezer hond, een Schotse terrier en een miniatuur-schnautzer.

Verder wijs ik op vier zegels van het Australisch Zuidpoolgebied met afbeeldingen van de laatste huskies, typische poolhonden (45, 75, 85 cents en 1.05 dollar).

Kort voor de jaarwisseling verschenen nog honden op een serie huisdieren van de Falkland-eilanden (Islas Malvinas) (8, 16, 34, 39 en 78 pence), en in Gambia (Afrika) met een velletje met twaalf zegels en nog eens een blokje met diverse honderassen. Wie van honden houdt en van zegels met dit huisdier heeft met één en ander te verwachten in dit jaar.

JAAR VAN HET GEZIN

De hond is een typisch gezinsdier en het komt daarom mooi uit dat 1994 door de Verenigde Naties is uitgeroepen tot internationaal gezins- of familiejaar. De postdiensten van de volkerenorganisaties brengen het VN-themajaar steeds op zegels onder de aandacht. Ook nu weer. Op 4 februari zijn de VN-zegels voor het familiejaar te koop. Zes in totaal: twee in New York (29 cm 45 cents), twee in Genève (0.80 en 1 franc) en twee in Wenen (5.50 en 8 schilling).

De afbeeldingen op de zegels van de gezinnen in zwarte figuurtjes wekken de indruk dat de VN geen voorkeur voor grote gezinnen hebben. Duitsland levert 13 januari zijn bijdrage aan de uitgiften voor het VN-familiejaar met een zegel van 100 pfennig met een zeer symbolisch ontwerp. Er komen natuurlijk nog veel meer uitgiften voor dit themajaar van de Verenigde Naties.

KONING ALBERT

Kort voor de jaarwisseling bracht België zijn eerste zegel in omloop met het portret van de nieuwe koning, Albert de Tweede die vorig jaar zijn overleden broer Boudewijn de Eerste opvolgde. De koning koos zelf het ontwerp uit, dat van Thierry Martin en Myriam Vox van de filatelistische dienst der posterijen. De koning kreeg vijf ontwerpen onder ogen. Zijn keuze viel op het ontwerp dat een jury als derde op de voorkeurslijst plaatste. De zegel heeft een frankeerwaarde van 16 frank, het nieuwe tarief voor een gewone brief in België.

Tenslotte nog even aandacht voor twee nieuwe series met afbeeldingen van vissen. De eerste verschijnt 20 januari in Zimbabwe, het vroegere Rhodesië en toont op zes exemplaren (35 cents, 1, 1.30, 1.50, 1.65 en 1.95 dollar) vissoorten uit de lokale wateren. De tweede komt uit de eerder ge[...] Fär Oer die behalve [...] schapen ook van [...] leven. De vier zegels [...] 7 en 10 Kronen) [...] soorten die zich in he[t] water van de Noord[...]sche Oceaan beter [...] voelen dan hun soort[...] uit Zimbabwe. Er zijn [...] mooie series met vis[...] een smakelijk maal [...] mens en....hond.

Natuurlijk beter worden

Het verschijnsel puisten

Het verschijnsel van puisten, pukkels en pustels op de huid en wel voornamelijk in het gezicht en op de rug is een welbekend verschijnsel. Veelal wordt acne als normale bijkomstigheid gezien van de puberteit of een slechte verzorging van het lichaam. Vroeger werd een acnepatiënt tevreden gehouden met allerlei zalfjes, alcoholhoudende lotions en vooral "veel wassen" en het liefst met een speciale zeep.

De grote vraag blijft echter bestaan: Waarom heeft een puber er meer last van dan een ander? Waarom heeft de één meer last van stof, de zon, de airco, dan de ander? Acne is niet zomaar een verstopping van de poriën, maar is een "schreeuw" van de huid die zich ontdoet van de afvalstoffen die zich in het lichaam hebben opgehoopt. De behandeling van acne vraagt een integrale aanpak; allereerst moet de oorzaak van de stoornis gevonden worden.

Mogelijke oorzaken van acne

Zoals gezegd is acne een huidziekte waarbij pukkels, puisten en pustels op de huid zichtbaar verschijnen. Acne komt veel voor bij jeugdige mensen, maar kan ook op middelbare en hoge leeftijd voorkomen. Acne kent verschillende gradaties. Het kan in zeer lichte mate een tijdje voorkomen op het gezicht, rug, benen en borst, maar er kunnen zich ook moeilijk te genezen, dikke cystes en puisten ontwikkelen die diepe littekens achterlaten.

Er zijn een heleboel verschillende meningen over wat de werkelijke oorzaak van acne is. Zo wordt er gedacht dat erfelijke factoren een rol kunnen spelen bij het ontstaan van acne op de huid. Ook denkt men dat hormonale verstoringen invloed hebben op het uitbreken van acne. Zo zet de hormoonproduktie in de puberteit het lichaam aan tot het ontwikkelen van de zogenaamde secundaire geslachtskenmerken. De vrij revolutionaire veranderingen in de hormoonhuishouding die hierdoor optreden, kunnen leiden tot een verstoring van de stofwisseling.

Een teveel of een tekort van een bepaald hormoon zet het lichaam aan opnieuw een balans te vinden, hierbij speelt de lever een grote rol. Dit gehele aanpassingsproces van het lichaam kan zich onder andere uiten in het opkomen van acne.

Door een aantal onderzoekers en behandelaars is gewezen op de psychisch-emotionele factoren die een rol kunnen spelen bij acne. Zo zou blijken dat veel acne-patiënten een negatief zelfbeeld hebben of zoals men zegt, zichzelf niet aanvaarden of een afkeer van zichzelf hebben. Hierbij is het onderscheid tussen oorzaken en gevolgen moeilijk te maken. Vaststaat dat bij iedere kwaal of ziekte de patiënt sneller geneest als hij een positieve kijk op zijn leven heeft. Louise Hay geeft in haar boek "Je kunt je leven helen" als advies aan acne-patiënten de volgende gedachten steeds tegen zichzelf uit te spreken, zodat er een nieuw gedachtenpatroon kan ontwikkelen, wat naar haar zeggen een positieve voorwaarde voor verbetering en verandering is: "Ik ben een goddelijke uiting van het leven. Ik hou van mezelf en aanvaard mezelf zoals ik nu ben".

Een andere oorzaak wordt gezien in een bacteriële infectie van de huid die verder weinig van doen heeft met de totale gezondheidstoestand van de patiënt. Ook wordt gewezen op het ontbreken van voldoende hygiëne. Vuil hoopt zich op in de poriën van de huid waardoor pukkels kunnen ontstaan. Anderen wijzen op de invloeden die voeding heeft op de kwaliteit van de huid. Door een slecht voedingspatroon (koffie, melk, vlees, etc) hoopt zich vuil op in de huid. De huid is immers een uitscheidingsorgaan. Door deze vuilconcentraties kunnen acneverschijnselen optreden.

In een modern, industrieel, stedelijk milieu krijgen de mensen veel schadelijke stoffen binnen door hun voedingspatroon (kleurstoffen, chemische smaakstoffen, hormonen, geraffineerde voedingstoffen etc.) door de vervuiling van lucht, door de kwaliteit van het water en de condities van de bodem. Al deze verontreinigingen belasten het lichaam en verstoren de stofwisseling. Het moderne voedingspatroon en de condities van het milieu verhogen de behoefte van het lichaam aan bepaalde essentiële mineralen, enzymen en vitamines. Door optredende tekorten in deze microvoedingsstoffenbalans ontstaan verstoringen die zich kunnen uiten in acneverschijnselen.

De natuurgeneeswijze

Voor de acupuncturist staat de huid in directe relatie met de dikke darm en longen. Iemand die een slechte darmwerking heeft, heeft voor de acupuncturist ook direct een slechte huid. Het is daarom helemaal niet gek dat de acupuncturist direct naar de werking van de darmen vraagt, de dikke darm pols voelt, de tong bekijkt met speciale aandacht voor de zone van de dikke darm en de andere relaties (symptomen) van de dikke darm uitvraagt.

Als we deze gedachte even aanhouden dan is het heel begrijpelijk dat vele pubers, door het eten van allerlei soorten "junk-food" last krijgen van de huid. Denk maar aan de vele vettige hapjes, zoals patat, loempia's, pasteitjes, croquetten, de verschillende varkensvleesprodukten (ingespoten met de vele hormonen), bij een relatief grote groep de melkprodukten en niet te vergeten de overdosis aan suiker.

Bij de behandeling van de huid worden meestal punten gebruikt in de hals, onderarm, handen en eventueel op de buik. Meestal wordt de behandeling ingezet met een vastenkuur met als doel de darmen te ontdoen van allerlei afvalstoffen. Na het vasten wordt het lichaam gevoed met gezonde produkten zoals groenten, fruit, volkorenprodukten (voor de zemelen die weer een positieve werking hebben op de darmwerking) en honing (als zoetstof).

Verder is het aan te raden een schoonheidsspecialiste te raadplegen. De schoonheidsspecialiste zal de huid reinigen en de dode hoornlaag voorzichtig "afschuren" (peeling). Een behandeling bij de schoonheidsspecialiste is altijd aan te raden en is niet meer zoals men vroeger dacht alleen voor vrouwen. Ook voor de man is het belangrijk en toegestaan een schoonheidsspecialiste te bezoeken.

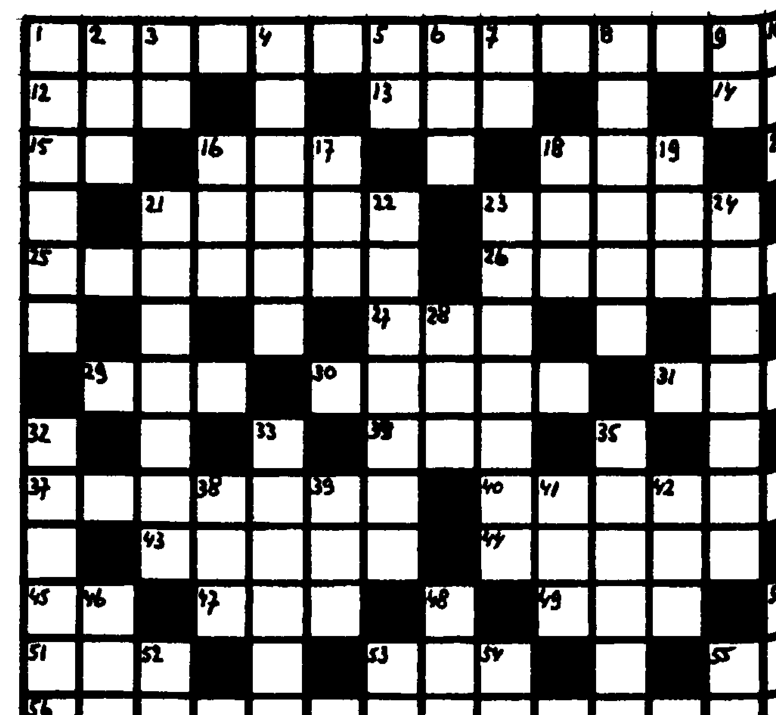
In de normale geneeswijze biedt een aantal behandelingsmogelijkheden, voornamelijk in de vorm van antibioticazalven, pasta's en lotions. Bij ernstige beschadigingen passen ze dermabracie toe (afschuren van de huid met allerlei mogelijke middelen) of andere vormen van plastische chirurgie en ze kennen de zogeheten fenolpeeling. Daar de meeste artsen acne opvatten als een bacteriële infectie, bestrijden ze deze met het toedienen van antibiotica.

Het antibioticum doodt de bacterieflora in het lichaam en dus ook die van de huid, waardoor er een vermindering van de ontstekingsreacties optreedt en daardoor een verbetering van de huid.

Dit resultaat is echter in vele gevallen schijnbaar. Stopt de patiënt de kuur dan treedt de acnevorming vaak heftiger op dan te voren. Het komt dan ook voor dat artsen hun patiënten zeer lange kuren met antibioticum voorschrijven.

Er zijn verschillende kruiden die men kan gebruiken in de natuurgeneeswijze waarvan ik u een zalf zeker kan aanraden, nl. Symvita zalf van A. Vogel. Deze zalf is niet vettig en kan gebruikt worden op de huid die aangetast is door littekens en verkleuringen. Verder zijn er natuurlijk verschillende homeopatische middelen die echter per patiënt uitgezocht dienen te worden.

Kruiswoordpuz[zel]

HORIZONTAAL: 1. Saai; 12. Hals van een [...] 13. Garde; 14. Droog; 15. Heer; 16. Meubelstuk [...] Heidemeertje; 20. Bijwoord; 21. Gevaarte; 23. G[...] 25. Bestanddeel; 26. Bijzondere genodigde; [...] Bedorven; 29. Groente; 30. Schepenmaker; 31. F[...]lielid; 34. Huid; 37. Open wandkastje; 40. One[...] 43. Gebouw; 44. Voorspoed; 45. Oude Lengtem[...] 47. Insekteneter; 49. Doortochtgeld; 50. Muziek[...] 51. Voegwoord; 53. Europeaan; 55. Bloeiwijze; [...] Bestuursambtenaar in vroegere jaren.

VERTIKAAL: 1. Deel van het been; 2. Oude la[...] Hoewel; 4. Vlees; 5. Bijwoord; 6. Jongensnaam [...] Persoonlijk voornaamwoord; 8. Prikkelbaar; 9. [...]dergelijke; 10. Geestelijke; 11. Ophef; 16. Wapen [...] Spaanse titel; 18. Afgelegen; 19. Zelfkant; 21. [...] van het lichaam; 22. Doel; 23. Hachelijk; [...] Overblijvende smaak van iets; 28. Lofdicht; [...] Wapen; 33. Vak; 35. Vrucht; 36. Op een an[dere] plaats; 38. Kleefstof; 39. Opstandje; 41. Keurig; [...] Royaal; 46. Bijbelse figuur; 48. Getal; 50. Gebouw [...] Amsterdam; 52. Deel van de mast; 53. Voorze[...] 54. Het Romeinse Rijk; 55. Slee.

Winnaar vorige week

UIT HET GROTE aantal inzendingen van de Ami[goe] Puzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukk[ige] winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokk[en]

M. Neeb
Kaya Muizenberg # 69
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afh[alen] op het kantoor van de Amigoe: Curaçao - Scherpenhe[uvel] z/n, tot drie uur n.m.; Aruba - Kaya G.F. Betico Cr[oes] 110 tijdens kantooruren.
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóó[r] donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woens[dag]middag vijf uur.
Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden:
AMIGOE PUZZEL

Curaçao: POB 577, Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110 Bonaire: Kaya Gobernador Debrot 152 t.n.v. Hub Linkels.

Oplossing vorige week

HORIZONTAAL: 1. Kaas; 5. Begrip; 10. Kok; [...] Rank; 15. Doek; 16. Erna; 18. Keileem; 20. Riant; [...] Om; 23. Beeld; 24. De; 25. Beo; 26. Ook; 28. Ruw; [...] Sier; 31. Te; 32. Reuk; 34. Kenteken; 37. Riet; 39. [...] 40. Suez; 43. Priester; 46. Sein; 48. Al; 50. Kris; [...] Kat; 53. Ree; 54. Gek; 56. As; 57. Skaat; 59. L.s.; [...] Opeen; 62. Slipper; 64. Deen; 65. Been; 66. Snob; [...] Els; 69. Manege; 70. Teef.

VERTIKAAL: 2. Ar; 3. Aak; 4. Sneb; 6. Edelweiss; [...] Goed; 8. Rem; 9. Ik; 10. Krab; 11. Onnet; 12. Kat[...] 14. Kier; 16. Ei; 17. Noor; 19. Leuk; 20. Reeks; [...] Moer; 24. Die; 27. Kuip; 29. Strekking; 30. Reus; [...] Kerk; 35. Net; 36. Neer; 38. Tiran; 41. Ziel; [...] Pagode; 44. Eis; 45. Raap; 47. Nest; 49. Lepel; [...] Taps; 55. Kees; 57. Slee; 58. Tent; 61. En; 62. Sen; [...] Roe; 65. Ba; 67. Be.